

IHESA BAIONAKO POLIZIA-ETXEAN

Fernandez Iradiren ihesak agerian utzi du Frantziako Poliziaren zaintza lan eskasa

Nicolas Sarkozy Barne ministroak Baionako komisarioa eta bost polizia kargutik kendu ditu

Harridura eta ezin sinetsia nagusitu dira Frantziako eta Espainiako segurtasun arduradunen artean, larunbat arratsean Ibon Fernandez Iradik Baionako polizia-etxetik ihes egin ostean. Hura zaintzeko segurtasun neurriak eskas zirela agerian geratu da. Ziegan zela, haize-berritze hoditik egin zuen ihes Fernandez Iradik. Nicolas Sarkozy Barne ministroak zigor neurriak abiatu ditu Baionako sei poliziaren aurka. /6-7



BOB EDMIE / AP

POLIZIA KONTROLAK. Frantziako Poliziak errepide kontrolak ezarri ditu Baiona inguruan, Fernandez Iradiren atzemateko. Argazkian, frantses polizia auto baten maletatokia miatzen, Baionan.

IRAKI ERASOTZEKO ASMOA

NBEko agentziak hasiak dira gerraren ondorioei aurre egiteko lanean

Persiako Golkoan gerrak izan ditza-keen ondorioei aurre egiteko presta-tzen hasi dira NBEko agentziak. Atzo, piloturik gabeko AEBetako hegazkin espioi bat bota zuen Irakek. /20-21

HEGAZKIN ISTRIPIUA

Gutxienez 46 lagun hil dira Ukrainako hegazkin batek Iranen izandako istripuan /24

HONTZA ZENTROA

Drogazaleei aterpea ematen hasi dira Bilboko San Anton elizan /13-14

HISTORIOGRAFIA

Nafarroako «jatorrizko eta benetako» muga politikoak azaldu ditu Tomas Urzainkik

'Navarra, sin fronteras impuestas' liburua kaleratu du Pamielarekin /41

MUSIKA

Joe Strummer The Clash taldeko burua hil da, bihotzekoak jota /43

GAURKO EGUNKARIA 0,20 EURO GARESTIAGO.

Gaurko EGUNKARIA ohi baino 0,20 euro garestia izango da Hego Euskal Herrian, prentsa saltzail- leek Eguberrietako estra jaso deza- ten. Ipar Euskal Herrian, berriz, ohi- ko salneurria izango du: 0,80 euro.

BIHAR EZ DA EGUNKARIARIK IZANGO

Bihar Eguberri eguna denez, ez da EGUNKARIARIK izango kioskoetan.

ELKARRIZKETA

OLIVER TODT

Zientziaren Filosofiako ikertzailea

«Zertarako aukeratu transgenikoak, kontsumitzaile gisa abantailarik ikusi ezean?» /36

Goza zaitez Eguberriez

Plasma TV 42"
100 Hz
Ultralaua 8,9 cm
4.750€
790.334 Pta.

190€
31.613 Pta.

PANASONIC DVD MP3

ALOKAIRUKO 5 FILM OPARI

GALERIAS CENTRAL
ERAKUSKETA IKUSGARRIA

MIRACRUZ, 10 GROS - Donostia Tel: 943 270 049 www.galeriascentral.com

www.casinokursaal.com

ZORIOPAK!
URTE BERRI ON

Casino Kursaal
SAN SEBASTIÁN

Bulebarreko izkina

JOKU ARETOA:
Arratsaldeko 16:00etik 5:00ak arte.

Kale Nagusia, 1 • Donostia

TEL. 943 42 92 14

2002-12-24
kioskoa**Iban Arregi****Zirrikituak**

«[Igandeko manifestazioa bere mesedetan manipulatzeko badu], ondorioztatu beharko da Ibarretxe nahi zuen egoera lortu duela: ETaren kontrako manifestazioa, PP gabe», zioten atzoko editorialean **El Diario Vasco** eta **El Correo** egunkariak. Lortu duelako, neurri batean, eta itxuraz behintzat, PPren eta PSOEren artean zirrikitu bat zabaltzea. Horren adibide, Espainiako atzoko egunkari batzuk. **La Razón** —«Espero zitekeenez, ETaren kontrako EAJren manifestazioak Ibarretxeren planaren aldeko ekitaldi izaten bukatu zuen»—; **Abc** —«PSOEn dabilen federalismoa erosoago badago Ibarretxeren deialdi manipulatuaren konstituzionalismoaren eskaeretan baino, lehendakariak eta haren planak lortu dute lehenengo arrakasta»—; eta **El Mundo** —«Manifestazioak ez du sinesgarriago egiten Ibarretxe, ETaren aurrean»—. Hiru egunkari horiek, nabarmen, igandeko manifestazioaren kontra. **El País**, nahiko nabarmen, alde, nahiz eta Ibarretxeri erreloarekin begiratzeko dion egunkari horrek ere: «Oraingo honetan, lelo argia zen (...). Manifestazioko protagonista herritarra izan da, eta ez alderdiak».

Itxura batean, alderdi konstituzionalisten artean zirrikituen bat zabaldu da, bai, Ibarretxeren manifestazioa dela eta. Baina beste zirrikiturik ere zabaldu omen du manifestazioaren deialdiak, Mariano Ferrer kazetariak igandean **El Mundo** egunkarian idazten zuenez: «Deialdiak zabaldu ditu zirrikituak abertzaleen artean ere. Batasunaren desmarkea alde batera utzita, ELArena ere esanguratsua da. (...) [ELAren ustez, Ibarretxerekin Bilbon izan ziren] 'demokratek ez dute inongo proiektu abertzalaren izaera demokratikoa onartzen, abertzale izateari uzten ez zaion bitartean'».

martintxo**hizpideak****Hontza gehiago behar dira**

Zabaldu dute Hontza berria San Antonen. Zamakolatik eraman dute bertara. Eta, Zamakolan ez bezala, ez dute istilurik espero bertako bizilagunekin. Sortu ere, bestela sortu da: Hontzaren arduradunek luze eta zabal hitz egin dute Zazpikaleetako, Bilbo Zaharreko eta Atxuriko auzo elkarrekin, eta informazio ugari zabaldu dute auzoan. Horrez

gain, Jarraipen Batzordea sortu dute, auzo elkarrekin beren ekimenez. Gainera, aintzat hartu behar da drogazaleak beraiek direla halako zentroak sortzea gehien nahi dutenak, eta Zamakolako Hontzaren esperientziak erakutsi du drogazaleek arduratsu jokatu dutela zerbitzua zaindu eta ez galtzeko. Zamakolako aurrekariak ikusita, aurrerapauso nabarmena eta adierazgarria da San Antongoa, beste kasu batzuetarako eredua.

Hala ere, ez dago beste kasurik. Alegia, ez dago beste Hontzarik. Eusko

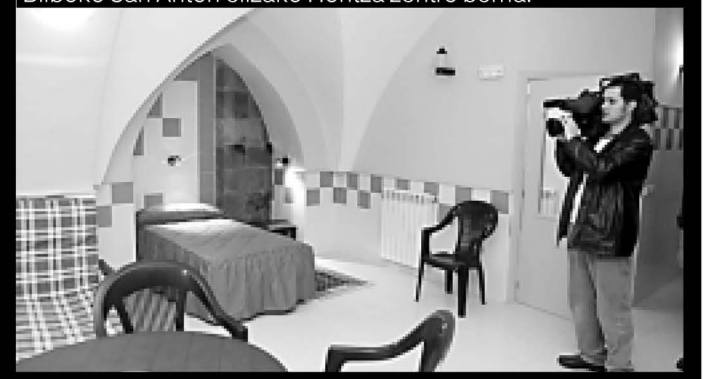
Jaurilaritzak berak 140 drogazalaren artean egindako inkesta baten arabera, horietatik %40k kalean egiten dute lo eta %70 gizarte zerbitzuek eskainitako jatekoaz bizi dira. Hontza zentroaren arduradunen esanetan, Bilbon 250 drogazalek baino gehiagok kalean lo egiten dute.

Datu horiek erakusten dute Hontza berriak behar direla. San Antonen ireki berri duten zentroan hamalau drogazale baino ez dituzte hartuko oraingoan, eta 30 aurrerago. Hontza gehiago behar dira.



Boluntarioak fuela garbitzen, A Coruñaeko Lira hondartzan.

Bilboko San Anton elizako Hontza zentro berria.



Egunkaria 3.741. zenbakia

Ohorezko Lehendakaria: Martin Ugalde

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria: Joan Mari Torrealdai

Kontseilari Ordezkarria: Iñaki Uribe

Zuzendaria: Martxelo Otamendi

Gerentea: Mikel Sorozabal

Publizitatea: Igor Sota

Egoitza Nagusia: Martin Ugalde Kultur Parkea 20140 Andoain Tel.: 943300222
Erredakzio faxa: 943300255-943590354 Publizitateko faxa: 943300707

Webgunea: www.egunkaria.com

Posta elektronikoa: egunkaria@egunkaria.com

Publizitatea: publi@egunkaria.com

Batzorde Parekidea: 72664 E. Lege Gordailua. SS 800/90 ISSN 1134-640X
OJDK IKUSKATURIKO HEDAPENA

ORDEZKARITZAK ■ **Araba:** San Antonio, 20-1 ezker. 01005 Gasteiz
Tel.: 945233872 Faxa: 945233873 Publizitatea: Tel.: 945131965

Nafarroa: Iratxe Monasterioa, 45-13. esk. (Irribarri dorrea) 31011 Iruñea
Tel.: 948178078-79 Faxa: 948178077 Tel.: Publizitatea: 948176686

Bizkaia: Egia Jenerala, 3-behea. 48010 Bilbo Tel.: 944104046 Faxa: 944103715
Tel.: Publizitate Orokorra: 944701199-80 Publizitate Lokala: 944701114

Lapurdia, Nafarroa Beherea, Zuberoa: Pelletier 35,
64100 Baiona Tel.: 559593575 Faxa: 559257511

Arazoak han segitzen du

Prestige petroliontzia bota eta Euskal Herriko kostara ailegatu diren fuel orbanak jasotzen dihardute dozena bat ontzik Matxitxako eta Elantxobe artean, atzo Sabin Intxaurre Ingu-rumen sailburuak jakinarazi zuenez. Baina arazoa Galizia aldean dute, handia, gainera. Azken egunotan, hego-haizeak eraginda, marea beltza urruntzen ari da Galiziako kostatik, eta gustura agertu dira zenbaitzuk, baina, azken batean, fuelak han segitzen du, itsasoan. Eta *Prestige*-ri pitza-dura gehiago atzeman dizkiote.

Gurpegi eta kontranalisia

Carlos Gurpegi Athleticeko jokalariren kontranalisiak berretsi egin du hasierako analisiak zioena, gehiegizko nandrolona zuela jokalaria Realaren aurka jokatuak derbian. Athleticek dio forma aldetik irregulartasunak atzeman dituela lehenengo analisan, eta «emaitzak zalantzan jartzeko eskubidea» bere gain hartzen duela. Larria da auzia, dopinarena arazo larria delako, eta jokalaria gazte baten etorkizuna jokoan dagoelako. Komeni da akatsa non egon den lehenbailehen argitzea.

Gerrari aurre egiten

Iraken kontrako eraso gero eta hurbilago dagoela dirudi. NBE Nazio Batuen Erakundearen baitako agentziak gerraren ondorioei aurre egiteko prestatzen hasiak dira, atzo bertan jakinarazi zuten. UNHCR Nazio Batuen Errefuxiatuentzako Komisariatu Nagusiak 37,4 milioi dolar biltzeko deia egin du, AEBek bultzatutako kanpaina militarrek eragingo lukeen milaka iheslariren oldeari aurre egiteko. Gerra izatekotan mugak irekitzeko eskatu die UNHCR-ek Irak ondoko herrialdeei.

egunekoa

Iñigo Rudi

(Batzarreko kidea)

Itsasoa, multinazionalen estolda

Ezin konta ahala ondorio izango ditu *Prestige* petroliontziairen hondoratzeak eta hondamendiak Galiziako kostaldean —baita Bizkaiko Golkoan ere, neurri apalagoan bada ere—: ondorio sozialak, ekonomikoak, osasun arlokoak eta ingurumen arlokoak. Itsaski harrapaketa eta arrantza desagertuko dira, langabeziak gora egingo du, kostaldea hutsik geratuko da, emigrazioa handituko da eta turismoa apaldu, hango espezie asko galduko dira, eta herriek, txikiturik, urteak beharko dituzte lehengo moduan egoteko —toki batzuetan, 20 urte ere behar izan dituzte haitz aldeak leheneratzeko—. Eta horiek ondorio nagusietako batzuk besterik ez dira.

Nolanahi ere, katastrofe hori ez da ez beharraren, hondamendi naturalen, fenomeno meteorologikoen edo antzekoen ondorio izan: kategorikoezia emango du hala esateak, baina axolagabekeria erabatekoaren ondorioa izan da, petrolio multinazionalen interes pribatuak nagusitzen baitzaizkie segurtasunari eta naturaren errespetuari. Bestela, nekez ulertzen da horrelako ontzi zaharra itsasoa ibiltzea: krosko bakarrekoa zen, 26 urte zituen, komeni zitzaion bandera zerman, eta orain dela hiru urte New Yorken eta Rotterdamen salatu zuten, segurtasun arauak ez betetzeagatik.

Hori guztia esan beharra dago. Izan ere, marea beltzen ondorioz hondamendi asko izan diren arren, ez dute gogortu nazioarteko itsas legedia kontrol eta segurtasun neurriak zorrotzeko; aitzitik, zirkulazio eta merkantzia garraioaren kontratazio librearen alde egin dute, eta horrek ekarri du komeni zaien bandera eta trebatu gabeko eskifaia erabiltzea. Oraindik ere itsasoa ibiltzen dira ontzi zahar asko eta asko —kontuan hartu behar da 20 urtetik gora dituzten ontzietan 25 handiagoa dela hondoratze tasa, eta egun dauden 7.800 petroliontzietatik 3.000k 20 urte baino gehiago dituztela eta

1.500ek 50 baino gehiago—. Nazioarteko legedia ez da aski zorrotza, Estatuek ez dutelako horretarako borondaterik eta aipatutako interes ekonomikoen esanetara makurtzen direlako. Nola liteke urtean 3 milioi tona hidrokarburu botatzea itsasoa? Horrek zer esan nahi duen jabetzeko, kontuan izan orain 20.000 tona isuri direla Galiziako kostaldean.

Eta horren atzean, kontu bat dago. Oraingo globalizazio ekonomikoaren ereduak bi oinarri funtsezko ditu: batetik, liberalizazio ekonomikoa etengabe zabaltzea eta kapitala multinazional handien eskuetan biltzea, eta, bestetik, energia eredu eramanezin batek irautea eta hedatzea, baliabide fosiletan oinarriturik, eta, horren ondorioz, garraioaren premia eta horrek dakarren arriskua gero eta handiagoak izatea. Horrek guztiak erakusten digu egokia eta beharrezkoa dela globalizazioaren aurka nazioartean mobilizazioak egitea, energiaren kontsumoa murrizteko politikak egitea eta garraio publikoa eta energia alternatiba garbiak bultzatzea.

Estatuaren eta PPko gobernuen erantzukizuna doblea da. Alde batetik, Europako Batasunean ez dute ezertxo ere egin nazioarteko legedia zorrotzagoa izan dadin, eta, bestetik, arduragabekeriak aritu dira, informazioa manipulatu dute, eta bitartekorik eta sentiberatasunik gabe jokatu dute.

Arduragabekeriaren sokak ez du etenik. Vigoko Unibertsitateko 67 itsas adituk eta Zientzi Ikerketen Kontseilu Nagusiaren menpeko Itsas Ikerketen Institutuko kideek esanikoari jarraiki, nabarmentzekoak dira honako hauek: azaroaren 13an *Prestige* petroliontziairen laguntza eskea jaso eta gero, «bide okerrenetan okerre-na aukeratu zuten»; «ontzia lehenik men-

debaldera eta gero hegoaldera eraman izanak (...) eragin du marea beltza hainbeste zabaldu izana»; «nabarmena da administrazioen artean koordinaziorik ez dela izan»; «aurrena, ez zituzten onartu xurgatze-ontziak, eta gero, bai»; «garbitzeko ontzi gehienak

10 egun igaro eta gero iritsi ziren Galiziara».

Larriena, gure us-tez, horrelako hondamendietarako erakundeek gutxieneko bitarteko teknikorik ez edukitzea da eta, era berean, Larrialdi

Planik ere ez izatea. Izan ere, kontuan izan behar da inguru horretan 65.000 ontzi ibiltzen direla urtean, haietatik 18.000k gai arriskutsuak garraiatzen dituztela eta Europako kontsumitzen den petrolioaren %70 eramaten dutela.

Hori guztia gutxi balitz bezala, Fraga eta ministro sentiberaren bat ehizan ibili ziren —pentsatzen dugu eperrak eraman nahiko zituztela Galiziako etxeetara, lanperna eta muskuilurik ezean—, eta, gainera, uko egin diote Galizia Hondamen Eremu izendatzeari. Diru publikoarekin ordaindutako milaka lagun, gerrarako entrentzen jolasten diren horiek —a zer zentzugabekeria!—, etxolab garbitzen aritzen dira; 6.000 milioi pezeta baino gehiago balio duten hegazkinak suntsitzen dituzte, eta desfileak egin eta ezinbesteko banderak jaso, «nazioaren aberri espiritua sendotzearen». Sistema demokratiko aurreratu batean, horrek guztiak eta gezur etengabeek dimisioak eragin beharko lituzkete.

Horrelako hondamendiek gure herri-tar kontzientzia piztu behar dute. Orain, galiziarrekiko eta hango naturarekiko solidario jokatzeko garaia ez ezik, gizarte

(Hurrengo orrialdean jarraitzen du)

zutabea

Juan Ramon Madariaga



Egoeraren egoera

Badira kontu batzuk, mihia berehala dantzant jartzen digutelako edo, bere horretan ezin utz ditzakegunak. Eta ez dakit jende askori jazoko zaion, baina Gabonetan, burutik agertzen zaizkidan irain gogorrenekin ahoa zikintzen zait, telebista madarikatuaren iragarrien mezu kontsumitzaile eta astakirtenen perlak ikusita, eta hasten naiz pentsatzen jende guztia zorrotza dagoela, eta mundu hau zeritokia baino ez dela. Erabat ernegatuta, hipokrisiak igarota, amatatu behar dut anitzetan aparailua.

Aditza iritsi naizen azken mezu ikaragarri ondo pentsatuak —kolonia-ur edota erloju garestiegiren iragarkia izango zen, seguru— adierazi nahi du, gutxi gorabehera, bizitza ez dela ikusten zuri-beltzez *urre kolorez* baizik.

Ba, ez, jaun-andreok, ez, bizitza zuri-beltzez edo beltzez soilik ikusi beharko dugu, edota bederen, horrela dagoela, beltz, bai pentsatu. Eta datuak hartuko ditut berriz ere. Sentitzen dut.

Munduan bizi garen 6.000 milioi lagunetarik ia 5.000 milioi hegoaldean bizi dira, herri pobretan, miseria gorrian. Ia 1.500 milioi pertsonak euro bat baino gutxiagorekin bizi behar dute egunero. 1.000 milioi ez daukate edateko ura eta guk, ia egunero, 147 litro gastatzen ditugu familiako. Pertsona askok ematen dute bizitza osoa ura garraiatzen euren etxeetara, eta hau amaitzen denean, alde egin behar dute ezinbestez. Esaten da urak gerrak baino lagun gehiago mugiarazten dituela, 135 milioi. 200 milioi haurrek desnutrizio arazo larriak dituzte eta arrazo honengatik 11 milioi hiltzen da urtero. Herri askori, duela hamar urte zeukaten egoera txartu egin zaie nabarmenki, eta ez dirudi onera egingo duenik, bestela ikusi honako lotsagabekeriak.

6.000 milioi dolar balio du mundu osorako hezkuntzak eta 8.000 milioi xahutzen da kosmetikoetan AEBetan. 9.000 milioi dolar nahiko lirarteke jende guztiak ura izateko, eta Europa osoan 11.000 milioi xahutzen dira izozkietan soilik. 17.000 milioi malapartatzen dituzte herri aberatsak etxeko animalien janarirako, 100.000 milioi edari alkoholduetan, 400.000 milioi estupefazianteetan eta ia bilioi bat gastu militarrean.

Urre koloreko ikusgunea duen handi-mandiak bihotz transplantea behar du, bihotz solidarioa ezinbestekoa zaio.

Urre kolorekoak, ilunabarrak baino ez dira. Ilunabarrak baino ez.

seiko urrea

Andolin Eguzkitza



Puxika beteak behera

Hori izan zen beste behin ere bururatu zitzaidan lema, bai larunbatean etxe-aldera etorri nintzenean goizaldeko ordu bietan txiza-errekastoan artean zabuka, eta bai igande-goizean oraindik garbitu gabeko auzoko kaleetan ibiliz sentitzen zen gernu-hatsa sumatzean. Nazkagarriak baitziren San Tomas egun ederraren eratorri gozoak, bertan, Bilboko Zazpikaleetan bizi garenontzat, edota besterik gabe mozortu arte zein zentzua

—amankomuna behintzat— galdu arte edaten ez dugunontzat. Eta kortesia zer den oraindik desikasi edo ez dutenontzat.

Gainera, txarrena ez da hori, halako errusentimenduz nork bere buruari egin behar dizkion itaunak baizik: ea gaztetasunaren galtzeaz hasi ote datekeen norbera honelako gogoetetan? Alegia, helduaro sakonean sartzearen sartzeaz? Edota ea gure gazte-garaian oraingo arrak bezain zikin ez ote ginatekeen?

Erantzun gehienak, baina, ezezekoak dira zorionez, mundu guztia edo gehiena baita-tor bat ohitura hau, gerrostetik hona behintzat, azken 10-12 urteetako ohitura dela. Zeren argi eta garbi esan behar da, arrismo gorrotagarriena dagoela portaera-molde honen atzean. Eta arrismoa diot, aipaturiko gernu-latsak eta usuri-xirripak, eta ondorioz baita hats gogoangarriak ere, giza-espezieko arroi zakilak txiza egiteko ematen digun erraztasunaren ondorio zuzenak baitira. Eta gero eta jasangaitzago bihurtzen ari da. Apur bat etxeko txakurren kakarekin bezala. Izan ere, txakur-kakak direla eta, azkenean Kopenhageko erretiratuek duela hoge bat urte antolatu zuten ekinaldi antzeko bati eman beharko baitiogu hasiera, hau da,

kalean utzitako mokordo bakoitzean ikurrin bat jartzeari, horrek dakarren arriskuarekin, hots, *frantximant-españolista* izatearen akusazio larria jasan beharra. Egia bada ere, ikurrinak barik Frantziako eta Espainiako banderak jar litezkeela, baina ez nago hain seguru berorren ondorio onaz.

Zoritzarrez konponbide txarra dauka honak. Horrelakoak egiten dituzten arrak, eta egiten dituztenean, oso egoera psiko-fisiologiko berezian egoten baitira, eta zer bait esanez gero, erantzun latzak ez dira gutxien espero izatekoak. Horregatik metodo baka-rra otutzen zait: isun gogorrek eta etengabeak, eta isurketaren gau berean kale-garbi-ketan parte harraraztea. Baina poliziakoak betiere, ondikotz.

hondo-hondotik

Jon Arano, Gontzal Agote, Diego Martiartu

(‘Ostielal’, ‘Nabarra’ eta ‘Putz’ aldizkarietako kideak, hurrenez hurren)

‘Goaz aurrera! Jabetza da bidea!’

Aurrez txintxo izateko asmoak agertu eta ezeren edo inoren ordezkari ez gabela aitortzen dugu, geure buru edo aldizkariena ez bada, eta eztabaida piztu nahi dugula.

Gure izebetako batek bestela uste bazuten ere, Durangoko azoka bat eta bakarra izaten da, urtean behingoa. (Egunero da urtean behin eta bozgorailuetatik segidako egun askotan aipatzen delako izango zen izebaren lapsusa...). Eta *stand* garestitxoko Durangotik husteko eta aberasteko beldurrik gabe itzulera egin dugun honetan, dementeko eztabaida izan da aurtengoan Euskal Liburu eta Disko Azokari buruz. Baina, uste dugunez, ez da ukitu jorratzera goazen gai hau, eta, duela gutxi pareta batean irakurri dugun grafiti batek zioen bezala, *goaz aurrera!* (sic).

Triunfalismorik gabe, Durangon urtean zeharreko bizpahiru hilabeteetan saltzen ez duguna saldu dugu aurten ere. Kexurik ere ez, beraz. Baina Durangokoa urtean behingoa dugu eta orain hasten dira ke-xuak: banatzaile-liburu denda-kioskoek hilabeteetan saldu ez digutena saldu dugu geuk; badakigu zer saldu dugun eta horren datuak ditugu, banatzaileetatik garbi ez ditugunak eta baliagarriak zaizkigunak kasu batzuetan, tiradak ajustatzeko; urteak lanean eman eta gero jakiten dugu gure aldizkariaren izenak, berriak edo edukiak ezezagunak zaizkiola gure erosle eta zale potentzialetako askori, edota ia inon ezin dituztela aurkitu gure produktuak, ustez liburu denda-kiosko ohikoenetan egon behar luketenean...

Eta galdera-galerak sortzen zaizkigu: nola jakin dezakegu zenbat aleko tirada egingo dugun hurrengo hilabeteen liburu dendetan zenbat saltzen dugun ez dakigunean (ez aurreko aldizkaria ezta duela urtebetekoa ere)? Nork ordaintzen du inprentaren gastua? Nola da posible *mega* diren denda horietan euskal aldizkariaren azken zenbakiak ikusi eta eskuztatzeko txoko ziztrin bat ez egotea? Zergatik harritzen da jende euskaldun asko, euskal produktuen kontsumitzailea, Durangoko Azokan horrenbeste aldizkari daudela ikustean? Gai nontzeko hilabeteetan ze aukera izan du bere ohiko liburu dendan aldizkari horiek

begiratzeko? Gure harpidedunak kenduta, nor enteratuko litzateke gure aldizkarietako portadan gai interesgarri bat, *boom* bat agertzen bada? Zertarako euskal esparru komunikatiboaz hitz egin oinarritzko gai(tz) hauek ikusi nahi ez direnean? Ikusezinak al gara? Existitzen al gara?

Bernardo Atxagak esan berri du garai batean euskal kultura alde guztietatik zuloak ikusten zirela.

Orain ez. Ez dirudi zuloarik dagoenik ere, baina hasten zara apur bat ibiltzen, eta hanka sartzen zaizu zulo guztietan. Eta hark esandakoei gaineratu geniezake: orain euskal idazle ugari dago, askotarikoagoak dira, eta sekula baino hobeto

eta denetik idazten dute gainera, geroz eta produktu ugariagoak, txukunagoak, politagoak, politikoki xuxenagoak... egiten dituzte. Baina bainak: idazlearen eta irakurlearen arteko *komuniorako* atrila edo mahai kolokan dago, hanka batek huts egiten du. Irakurlearen hankak, alegia. Dena hankaz gora dago, eta ez da erraza aurkitzen hanka-okor hori kaltzatuko duen liburu edo aldizkari edo antzeko egokirik.

Irakurzaletasunaren atzerakada orokorra aipatzen da, eta horren eragile diren hainbat kontu eta faktore: eskolan derrihortzea, ikus-entzunezkoak, Internet... Baina, *oi! euskal gorputzak hiltzen segitzen du*. Galdera asko egin ostean, ordea, batzuek aurkitu uste dute mahai hori kaltzatuko duen Harri Filosofala, eta berri ona edo zahar gaiztoa usu zabaldu da: ez dakigu zein den gure irakurlea, difuminatua dago, dena lanbrotuta dago, jendeak ez du irakurtzen, gure jendeak ez gaitu irakurtzen...

Badirudi euskaldun jendeak belarriz hartzen duela hobeto, bertsolaritza, agrikultura, agit-prop, musika eta telebista zalea dela, baina ez irakurzalea, erretzeko papertzalea soilik... Badirudi baserritarra, pelloa eta kirtena dela euskalduna, hankarteak huts egiten diola, eta berriro galdetzen diogu geure buruari: zer, edo ezer, irakurtzen ote du gure jendeak euskaraz? Euskaldunen artean, testu oso kaltetarrak eta pizgarriak interesatuko zaizkien milaka batzuk ez ote dira? Kalera jaisteko maldan gora egin beharra al dugu? 30 urte

eta gero, eta ehunka milaka ikastolakume hezi ostean, porrota izan al da ikastola/eskola/ uniarena? Irakasle, funtzionario edo kazetari izan ezean, inork ez du euskaraz irakurtzen, ala? Inguruan bertan ez al dugu ikusten euskaraz ikasitako helduak ere nahasturik daudela etengabeko arau aldaketekin? Euskaraz datorrena zerbait zaila eta aspergarria da, ez da kultura...?

Bada ez. Gureak bezalako aldizkariaren su-perfizialitatearen eta axaleko irudiaren behatzaile zorrotzak topatzen dira nonahi: badirudi euskaraz etortze hutsagatik politikoki ez-xuxenak direla, eta bizitza laburra izango dute liburu dendetan (itzultzen ez

badituzte segituan) eta liburutegietan (gure aldizkariaren harpidedun ez dira egiten zoratuta ere). Eta zabaltzaileek euren taldeko argitaletxearen produktuak salduko dituzte ongien; edota, batzu-batzuek, euskal gauzak banatzeko filosofiarekin sortu baziren ere, erdarazko prentsa eta liburgintzatik biziko direnez, egin nahi ez zuten guztia egin dute, egin nahi zuten guztia ez eginez; liburu denda-opari dendetako jende askotaz zer esanik ez, berriz: milaka aldizkari dituzte (bonsaiez, zakur-zaldiez, motorrez, prentsa arroxaz...), zernahiz ezin konta ahala. Eskapateetan abertzaletasunaren edo euskaltzaletasunaren izoragarriak eta euskarazko aldizkari-liburuen lurperatzaile narrasak (ala bikainak...?) ditugu, hainbat aitzakia eta *esklusa* aipatuz... Hori bai, euskal produkzioaren saturazioa dagoela (!), baina badaezpada ere dena erdaraz.

Lasai, ordea: bekataria euskal irakurlea da, nola existitzen ez den, edo zelan ia inork ez dakien nor den... Bota errua hari eta aurrera, *Euskal Herria va bien, goaz aurrera!* Ez pentsa gure jendeak filigranak egin behar dituenik euskal komunikabideetan agertu dena aurkitzeko, edo harpidedu edo ez-dakit-zer-kausaren-aldeko agerkarian bazkietu eta nolabaiteko militante izan. Ez, errua inkulturatik ateratzen ez den kaxero agraro analfabetoak du. Ahozuloraino sartzen zaizkigu erdarazko gauzak eta euskarazkoak, berriz, tapatu. Eta zer egingo du euskal irakurzale sutsuena ez denak? Bada, bere gustuko gauzak ira-

kurri erdaraz, eta bakea! (bere buruari eta euskal kulturako —?— abenturerismoan gabiltzanoei esanez, bide batez, mahats aleak ez daudela helduta, euskaraz irakurtzera ez dagoela ohituta edo auskalo zer).

Eta gal(d)era gehiago sortzen zaizkigu guri: *stock*-a handitzen bazaigu, biltegiak gainez egingo al digu? Lakua inguruko hobi komunean lurperatu behar ote ditugu

«subentzionatutako» argitalpenak, ala birziklatzea gisatsuagoa ote? Gaur eguneko irakurlearentzat ari gara errebista-GKEok, ala biharko fraide-artxibo, Euskal Museo Bizidun edo Presente Abandonatuaren-dako eginkizunak hartu al ditugu? 700.000 boto aber-tzale, EGUNKARIAK 15.000 erosle eta kristo guztia

prensa nacional del movimiento español irakurtzen...? Liburu-tiradak 1.000 aletakoak eta gure jendea erdaraz irakurtzen euskal idazleak? Erakundeen diru laguntzak beharko al dira oraindik hemendik X urtetara? Korrika, Nafarroa Oinez, *Eztakitzer antxintxika* eta halako jaiak antolatu beharko dituzte gure ondorengoek? Euskal herrien alde eta euskaragatik, baina euskararik gabe edota euskañolez, erdalerrian ala euskaraz bizi nahi dugu? Euskara gauza ukiezi-na, entelekia al da, ala gu gara euskara? Gu ez gara euskal herriak?

Euskaldunak garenak bagara (600.000 ez baino 100 edo 200.000 realeuskaldunak), euskal idazleak sekula baino gehiago eta hobeagoak badira, eta hauek egiten dutena izango bada egiten dentxo, irakurlea ere den dentxo izango da halaber eta zaindu eta mimatu beharko da gorpuzkin abstraktu hori, ezta? Zenbait liburu dendak oraintsu (eta frankismoan ere) pairatu dituzten erasoan aldeko ez bagara ere: kanpainak edo pintadak egin behar ote zaizkie diru-paperzale horiei? Liburutegiko lapurren alde egon behar al dugu...?

Arestiko grafitian, *Burujabetza da bakea!* ere jartzen zuen. Eta ezker (edo eskuin) abertzalearen beste kartel errebindikatibo batekin tapatu dute *Burua*, ustezko korreligionarioek; *jabetza da bakea!* geratu da, beraz. Kontxo, kontxo: jabego pribatuaren alde publikoki, hortaz?! Noiz jabetuko da euskal idazleaz irakurlea? Euskal irakurle-riaz jabetuko al gara noizbait? Geure buruaz?

Itsasoa, multinazionalen estolda

(Aurreko orrialdetik dator)

protestak egiteko garaia ere bada, erantzukizun ekonomiko eta politikoak eskatzeko eta nazioarteko itsas legedia herritarren eta itsas ekosistemaren zerbitzuan jartzeko. Hainbatek esan duen bezala, legedi horrek,

besteak beste, kontrol zorrotzak ezarri beharko litzake gai arriskutsuen itsas garraioari, erantzukizunak eskatu beharko litzake, ontzi zaharkituak (krosko bakarrek) erretiratu beharko litzake, banderak kome-ni bezala erabiltzea galarazi beharko luke, eta abian jarri beharko litzake arrisku handi-

ko itsasontziak nazioarteko ibilbideetan zaintzeko eta kontrolatzeko sistemak.

Gure inguruan, premiazkoa dugu gogoe-ta egitea eta sakon aztertzea zer ondorio dakartzan oraingo eredu ekonomiko neoliberalean zerbitzu publikoak ahultzeak eta, orain gertatu den bezala, horrelako hondamendiei aurre egiteko gutxieneko zerbitzu publikorik ez izateak. Ezin dugu ahaztu, gainera, armada alferrikakoetan xahutzen dituztela baliabide publiko beti eskas horiek.

Azkenik, esan beharra dago kontu honen alde on bakarra —alde onik izan badu, behintzat— gizarte zibilaren elkartasun eta antolamendu erantzun ikaragarria izan dela eta, batez ere, gazteen erantzuna. Espero dugu hondamendiaren ondorioz beharrezko bitartekoak jartzea eta boluntario baten jantzi zurian petrolioz idatzitakoa betetzea: «*Vir, nunca mais*» (etorri, berriro sekula ez).

zuzendariari

(0034) 943 300 222

OHARRA: Ahalik eta iritzi gehienek izan dezaten tokia, ez da komeni makinazko 15 lerro baino luzeago idaztea gutun hauetan. Idatzi duenaren izena, telefonoa, helbidea eta NAren zenbakia agertu beharko dira. Laburtu behar izanez gero, zuzendaritzak bere esku du horretarako eskubidea. Erdaraz iristen diren gutunak ez dira argitaratuko.



zuzendariari@egunkaria.com



Martin Ugalde kultur parkea 20140 Andoain

Txema Gomezi

Jon Basterra (*Euskadi Irratiko zuzendaria*) eta Manu Etxezortu (*Goizean Behin albistegiko editorea*)

Komunikabide bat garen partetik eta bereziki komunikabide publiko bat izanik, Euskadi Irratian jakin badakigu kritikagai garela, eta gure lanarekiko kritika guztiak zilegi eta ongietorriak direla. Baina hori esanda komenigarri ikusi dugu zenbait zehaztasun egitea Txema Gomezek esandakoen inguruan. Ez da egia ostegun goizeko *Goizean Behingo* tertulian *Duintasun Nazionalaren Egunaz* aipamena ere egin ez zenik. Tertuliakideei egun horretan Madrilan deklaratzekoak ziren Batasuneko lehengo eta oraingo buruzagiei buruz galdetu zitzairen, eta hauek beren iritzia eman zuten deklarazioek izan zitzake-

ten ondorioei buruz, eta horren ondotik moderatzaileak (Manu Etxezortuk) aipatu zuen Duintasun Nazionalaren Eguna antolatuturik zegoela eta lanuzteak izango zirela. Tertulia hasi aurretik egiten dugun albistegian ere bere tartea izan zuen abenduaren 19rako antolatu deialdiak.

Osteguneko *Goizean Behingo* solasaldia ez da asteko gaien errepasoa, baizik eta aktualitatean dauden gaiak aztertzeke tartea (azken ordua aztertzen dugu) eta zuk aipatzen dituzun beste gaiak, Baionako epaitegian euskaltzaleek izandako gorabeherak eta abar aurreko eguneko tertulian aipatuta zeuden (Ipar Euskal Herriko egoera politikoa bertatik bertara ezagutzen duen Emilio Lopez Adanen iritzia jaso genuen).

Euskadi Irratian ahalegina egiten dugu, tertuliakideen bidez ahalik eta iritzi esparru

zabalena eskaintzen. Entzule bakoitzak bere ikuspegia du eta zilegi da albiste bat lantzeko moduarekin ados ez egotea, baina kasu honetan ez da egia albistea eman ez denik.

Besterik gabe, eskerrak eman nahi dizkizugu gure entzule zaitugulako eta Euskadi Irratia aukeratzen duzulako Euskal Herriko eta munduko berri jasotzeko.

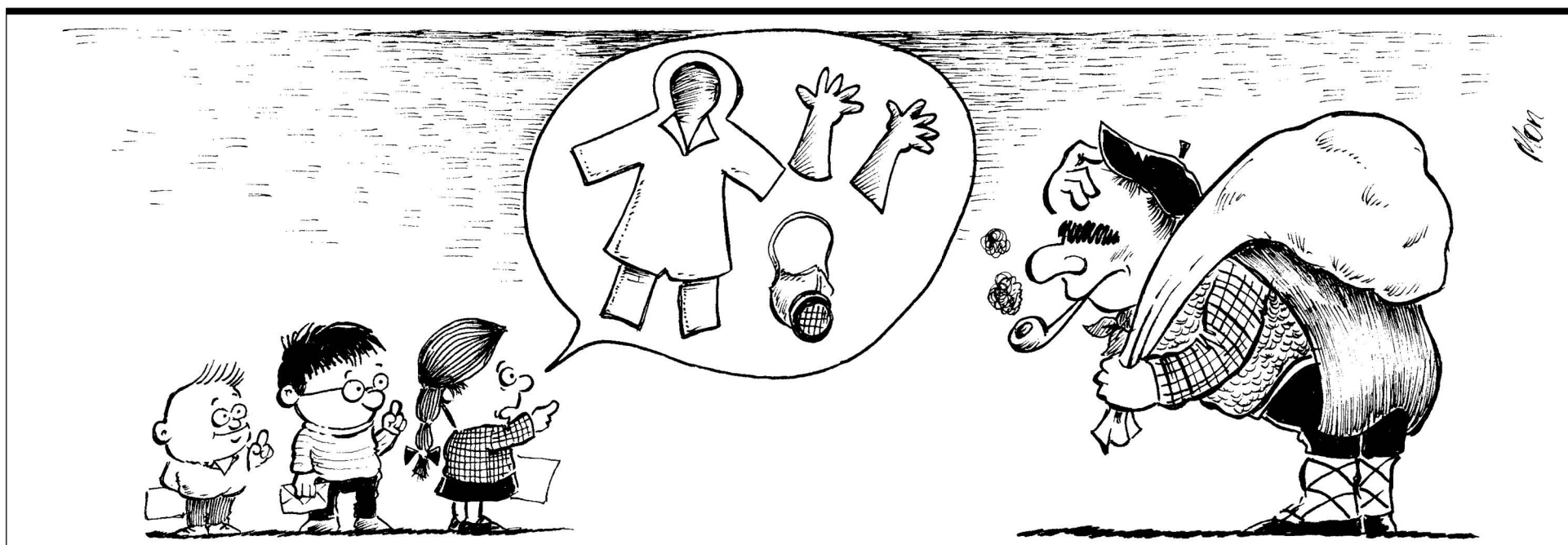
Ikurrina Nafarroan

Ibon Usandizaga (*Gazte Abertzaleak*)

Azken egunotan, euskal kulturaren aurkako erasoak gutxi balira bezala, UPN, PPk Nafarroan duen laguntzua, euskararen aurka hasitako kanpainiaren ondoren, Ikurrina ere dekretu bidez Nafarroako udaletxeetatik desagerrarazi nahian dabil. Baina UPNk eta PPk gobernu batek ezin dezakeela senti-

mendu euskalduna dekretu bidez ezabatu argi eduki dezatela. Gogoratuko duzuenek, frankistek debekatu zuten azkenengo aldiz Ikurrina. Espainiar demokratiaren beste seinale bat al da hau? UPN eta PP euskal kutsua duten elementu guztien aurka, hots, euskararen, abertzaletasunaren eta ikurrinaren kontra, gogor ekiten dihardute. Hori bai, Bilboko udaletxean Aste Nagusiaren amaieran bandera espainiarra urtero ikusiarazten digute. Eta horren inguruan ere, Azkuna alkateak ez du, beste alderdi batzuek proposatzen duten bezala, desobedientzia praktikan jartzen. PP eta UPN abertzaletasunaren eta euskal kulturaren aurka jo eta ke ari dira. Hau al da Espainiak defenditzen duen demokrazia tolerantia? Zuen burua abertzale sentitzen duzuen alkateak, desobedientzia martxan jar ezazue.

montxo



galdeiozu... ?

hirusta



JAVIER
URIBE

Athleticeko presidentea

Athletic pixkanaka zulorantz doa. Zein da arrazoa? Zer egin beharko litzateke berriro lehengo egoerara itzul dadin?

Urtzi Goionaga (Bilbo)

Ezin dugu esan Athletic zulorantz doala. Futboleko horrela hitz egitea arriskutsua da oso. Dena den, onartu behar dugu gure hasiera kaskarrak erabat baldintzatu gintuela. Ia kemenik gabe irteteaz gainera, lesio asko pairatu behar izan genuen eta emaitzak laguntzen hasi zirenean ere, ez genuen asmatu garrantzi handiko partidetan. Zer egin? Lana hobetu, denok batera aritu eta konfiantza handiagoa izan, azken finean joko baten eskuan gauden arren.

Abenduaren 31tik aurrera **Itxaro Borda • Idazlea** izango da Galdeiozu ataleko gonbidatua.

Bidali zure galderak ordurako. galdeiozu@egunkaria.com



Joseba Otondo

Gorilak lainopean

Azkeneko egun hauek kezkatu pasatu ditut, *buruilarren 11-z* geroztik lehendabiziko petroliotziaz hankaz goiti joan baita, eta beldur nintzen AEBek Aznarren atxikimendu itsuarekin terrorismoaren kontrako gurutzada berria abiatuko ote zuten, *Loreak mendian* edo halako zerbait. Segur GAR, *Brigada Móvil* eta *marineak* marea beltzaren kontrako sarekadaren bat prestatzen ari direla, eta erne gero! Horietako edonork marea beltzari desegiteko galdeginez gero, Moisek itsasoa bitan zatitu zueneko irrimangarri geldituko litzateke.

Baina, gainera, nork erran du marea beltzak kaltegarriak direla? Akaso katastrofistaren batek, edo altxapeko interesen arabera dabilen zientifikozko bazter inarrosle zenbaitek, juduak edo komunista irrederentoren batzuek... Zeren egitan uste duzue kalte larriak —aunitzetan gibelerat bueltarik ez dutenak— ekar ditzaketena gisa horretako

arialdiak utziko lituzkeela gizarteak? Ez. Ez da hala?

Denok dakigun bezala, marea beltzak prozesu naturalak dira; zenbait itsasartetan itotzen diren beltzez betetako paterak bezala edo misilez zamatuta harat honat doazen itsasontziak bezala. Itsasgorak eta itsasbeherak bezal-bezala. Edo bi auto edukitzea eta hiru etxebizitza.

Hobe genduke espantukeriak alde batera utzi, eta poliki-poliki uda iritsi baino lehen gure oihanetako zuhaitzak moztu hasi, ez dadila gertatu uda iritsita aurretik ere alimaleko suteak izatea. Segur nire presidente Sanzek begi honez ikusiko duela. Eta akaso ETBko berri emandegietan agertzeko ohera eta guzti izanen genduke, ikusirik Barandallaren aldeko manifestaldiak zer tarte eduki zuen, segur berri emandegi guztiak egunero-egunero oihan mozketen tartetxoa eskainiz hasiko luketela *ikus* makusi. Oroitzen?

FERNANDEZ IRADIREN IHESA. Iradiren ihesak polemika piztu du Frantziako Barne Ministerioaren eta polizien sindikatuen artean, ardurak batak besteari egotziz. Atzo ihesari buruzko informazio zehatzagoak eman zituzten Polizia iturriek.

Ibon Fernandez Iradiren ihesak agerian utzi ditu Poliziaren hutseginak

Sarkozy Barne ministroak Baionako komisarioa eta bost poliziakide kargutik kendu ditu, inkesta bukatu artean

Erredakzioa | BAIONA

Harridura eta etsipena ziren atzo nagusi agintari politikoen, Polizia buruen eta sindikatuen bozeramaileen ahotan, larunbat arratsean Baionako polizia etxean gertaturiko ihesaren ondoren. Polizia iturrien arabera, larunbat arratseko 19:56ean, mozkortientzat erabilia den ziega bateko haizeberritze hoditik sartu zen Fernandez Iradi jersey kendu ostean eta polizia etxeko barnebide batetik pasa ondoren, satora jaitsi eta egoitzaren atzeko partetik irten zen, ate nagusia igo eta desagertzeko. 6 ordu behar izan zituen bertako Poliziak ihesaldiaz konturatzeko, poliziakide bakarra baitzegoen arrats hartan permanentzian.

Duela bi hilabete antzeko kasua gertatu zen atxilotua izandako pertsona mozkor batekin, berak ere hiru metroko goratasunean dagoen eta hogeitazentimetro zabal omen den hoditik pasatzea lortu baitzuen. Poliziak pertsona hori berehala atxilotu zuen, eta ziegako hodian barroteak ezartzea galdegina zion administrazioari. Eskera hau ez zen bete.

Ziegak, kamerak eta zaindaritza, kolokan ezarriak

Berria jakin eta minutu gutira, Parisko IGPn zerbitzuko bi kide Baionara gerturatu ziren, gertakari honen inguruan barne inkesta abiatzeko. Atzo goizean Frantziako Barne Ministerioak «trakeskeriari eta zorte txarri» egotzi zien ihesaldia. «Lan luzea egingo izan zen gizon hau atxilotzeko, eta batzuek ihes egiten utzi diote arduragabeke-riagatik. Ezin da garrantzi honetako pertsona bat mota honetako ziega batean bakarrik utzi, jadanik ihesaldi bat gertatu zela kontuan harturik». Sarkozy Barne ministroak berehala neurriak hartu zituen Baionako komisarioa eta beste bost poliziakideren kontra. Hauei armak eta polizia plakak kendu zaizkie, eta etxean gelditu beharko dute IGPn barne inkesta bukatu



DANIEL VELEZ / EPA

Baionan, Ibon Fernandez Iradi *Susper*-en aldeko pintaketa bat, atzo hartutako irudian.

BESTE ATXILOTUAK

Beste zortzi atxilotuak auzipetu ditu epaileak

Joan zen ostegunean Frantziako Poliziak Ahurtin, Arcachonen, Pauen, Lourdesen eta Tarbesen atxilotutako beste zortzi pertsonak auzipetu egin zituen atzo epaileak. Gaiztagin elkarteak kide izatea leporatu zien epaileak. Atzo arratsean deklaratu zuten guztiek Parisko epaitegian, Laurence Le Vert epailearen bulegoetan.

«Dokumentu faltsuak izateagatik» ere auzipetu zituen epaileak. Gainera, Beltzane Obanos eta Lorena Somoza «diruarekin estortsioa egitea eta armak edukitzea» egotzi die. Guztiak

espetxeratzeko agindu zuen, azkenik, Le Vert epaileak.

Zortziak Miarritzetik Parisera eramanak izan ziren igande goizean, zaintza neurri estuen artean. Balbino Saez Olarra, Iker Heredia de Elu, Joana Nuñez Benito, Beltzane Obanos Sainz de Murieta, Lorena Somoza Chamizo, Naia Zurirrain Mendiguren, Jose Maria Otegi Arrugaeta eta Jesus Ginea Sagastiri dira atxilotuak. Haiekin batera atxilotu zuten Ibon Fernandez Iradi.

Bestalde, Baionako Gau Eskolak prentsari bidalitako ageri batean, Beltzane Obanos iruindarrari «sostengua eta elkartasuna» adierazi zion. «Beltzane gau eskola honetako irakaslea izan da lau urtez, eta euskararen alde egin duen lana azpimarratu nahi dugu», dio agiriak.

arte. Hala ere, ez zaie soldata kendu, eta datozen asteetan diziplina kontseilu batek erabakiko du zer zigor mota eman. Santzinoa zigor sinplea edo lanpostuaren kentzea izan daiteke.

Aurtengo maiatzaren kargua hartu zuenetik, lehen aldia da Sarkozy horrelako zigorrak hartzen dituela, eta zigortuen artean poliziburu batzuk egotea ezohizkotzat jo dute Frantziako

polizien sindikatuek. Azken hauek «elkartasuna» adierazi diete, eta polizia etxeak segurtasuna bermatzeko dituen «hutsuneak» eta «poliziakide kopuru eskasa» nabarmendu zituz-

ten gertatutakoa esplikatzeko. Jean Pierre Raynaud SNOP sindikatuko bozeramaileak administrazioak «dinosaurio baten modura» ihardoki duela erran zuen, segurtasuna hobetzeko eskariak ez zituelako kontuan hartu. Bertan dauden kamerak «kontrolerako eta ez zuzenean ikusteko» daudela gaineratu zuen. Grabaturiko irudiak bideoan soilik ikus daitezke, zinta kameratik kendu eta gero. Gau hartan zaindaritza lanetan poliziakide bakarra zegoela ziurtatu zuen Raynaudek, «salaketak bildu, telefonoari erantzun, ziegak zaindu eta kamerak begiratzeko». Alliance sindikatuak ere hitz gogorrak izan zituen zigorraren aurka, ihesaldia «espektakulu modura» gestionatua izan dela azpimarratuz. «Behar zen mementoan behar ziren neurriak hartu izan balira, ez litzateke horrelako arazorik gertatuko. Zigor hauek Polizia desmottibatu baizik ez dute egiten», sindikatuaren arabera, eta Fernandez Iradiren «motibazioak eta beldur faltak» ihesa erraztu zuela gaineratu zuen.

Erreakzioak Espainian ere

Jose Maria Michavila Espainiako Justizia ministroak «deitoragarritzat» jo zuen ihesa, baina Espainiaren eta Frantziaren artean dagoen koordinazio «ezin hobe» azpimarratu nahi izan zuen. Aurtan Frantziaren ETArekin zerikusia duten 50 pertsona atxilotuak izan zirela gogoratu zuen, eta Ibon Fernandez Iradi «goiz ala berandu» berriz ere atxilotua izan dela ziurtatu zuen. ANP eta SUP polizien sindikatuek bestelako hitzak izan zituzten. Enrique Gomez ANPko bozeramaileak «profesionaltasun falta ikaragarria» leporatu zion Frantziako Poliziari, «terrorista bat inoiz ez da bakarrik utzi behar», azpimarratuz. Espainian horrelakorik inoiz ez dela gertatu erran zuen. SUPeko Jose Manuel Sanchez idazkari nagusiak, berriz, «oker» hitza erabili zuen, eta «berri txar hau» laster konponduko dela gaineratu, «Frantziak horretara

DATUA

Bideoan grabaturik

Ibon Fernandez de Iradiren ihesaren parte bat bideoan grabaturik dauka Poliziak, polizia etxearen giblean dagoen kamerari esker. Iradik egoitzatik ate nagusira joateko behar izan zituen 15 segundoak dira xeheki grabatuak, Poliziaren arabera. Memento horretan egoitzaren kanpoaldean poliziakide bakarra zegoela azpimarratu dute, azken hau aurreko atea zaintzen zegoelarik.

rako bitartekoak dituelako eta Iradik klandestinitate osoan egon beharko duelako edo ezinongo duelako ETArekin berriz ere harremanetan erraz sartu». PSOE alderdiko Fernandez Aguilarek Kongresuan autoritate frantsesek «ihesari buruzko datu fidagarriak» emango dituela baieztatu zuen, eta gertatutakoa «lezioa» izateaz gain «ETAren kontra inoiz ez dela arreta galdu behar» adierazi zuen.

Atzoko egunean oraindik ere nabariak ziren Baionan eta inguruetan *Epervier* deituriko planaren baitan Poliziak ezarri zituen bide kontrolak, nahiz eta prentsa iturri batzuen arabera, «esperantza guti» dagoen Fernandez Iradi atxilotzeko, «eskualde horretan ETAk laguntza handia» duelako.

Etxeberria «bortizki» atxilotu zutela salatu du Askatasunak

Berarekin batera atxilotu zuten Gotzon Aranburu Puerta del Hierro erietxetik Gregorio Marañon ospitalera eraman dute

Erredakzioa | DONOSTIA

J.M. ETXEBERRIA

Atxilotzera zihoazenean «bizia galduko zuela» uste izan zuen. Madrilgo Soto del Real espetxera eraman dute

Espainiako Auzitegi Nazionalako bigarren aretoko epaile Ismael Morenok espetxea agindu du Guardia Zibilarekin tiroketa bat izan ostean, ustez ETako kide izateagatik lehenengo asteazkenean atxilotu zituzten Jesus Mari Etxeberria eta Gotzon Aranbururentzat. Tiroketan Antonio Molina Martin guardia zibila hil zen, eta larri zauritu ziren Guardia Zibil bat eta Gotzon Aranburu. Bi ustezko etakideek herenegun deklaratu zuten Ismael Moreno epailearen aurrean. Askatasunak Etxeberriaren atxiloteta «oso bortitza» izan zela salatu du.

Ohar baten bidez Askatasunak jakinarazi zuenez, Jesus Mari Etxeberria goizean pasa zen epailearen aurretik. Ez zuen deklaraziorik egin, eta Madrileko (Espainia) Soto del Real espetxera eraman zuten

inkomunikaturik. Gotzon Aranburu Puerta del Hierro ospitalean galdekatu zuen Ismael Moreno epaileak. Tiroketan Aranburu larri zauritu egin zen eta osatzen ari da. Askatasunak adierazi zuenez, Etxeberriaren antzera Aranburuk ez zuen deklaraziorik egin, eta Gregorio Marañon erietxera eraman zuten. Epaileak, espetxeratze komunikatua agindu du berarentzat.

«Egoera kezkagarria»

Askatasunak «kezkagarritzat» jo zuen Jesus Mari Etxeberria-

GOTZON ARANBURU

Epaileak espetxe komunikatua agindu du berarentzat, eta Senide eta abokatuarekin hitz egiteko aukera izan du

ren egoera: «Oso argal eta hitz egiteko zailtasunekin iritsi zen. Momentu batean, ez zuela ezer esateko, eta ez zuela gehiago aretoan egon nahi esan zien epaile eta fiskalari. Fiskalak galdeketarekin jarraitu nahi izan zuen, baina epaileak espetxeratze inkomunikatua agindu zuen». Askatasunak salatu du auzitegian izan zen bitartean, familiari ez ziotela berarekin egoten utzi.

Atxilotzera zihoazen unean, Etxeberriak «bizia galduko zuela» uste izan zuela jakin ahal izan zuen Askatasunak.

«Polizia erotuta zebilen bere inguruan, baina Donostiako auto ugari zegoenez ez zen ezer gertatu. Hala ere, atxiloteta oso bortitza izan zen. Poliziaren jarrera ikusita, bere buruan zauriak egin zituen».

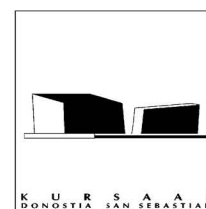
Guardia Zibilarekin Madril inguruan izandako tiroketa-oren ostean, Etxeberriak ihes egitea lortu zuen. Hala ere, Espainiako Poliziak gauean atxilotu zuen Donostian.

Atxilotu zutenetik epailearen aurrera pasa zen arte, Etxeberria gose eta egarri greban egon da. Poliziaren aurrean deklaratu arren, «ez duela paperik sinatu» ere jakinarazi du Askatasunak.

Gotzon Aranburu, Gregorio Marañon ospitaleko eremu penitentiariara eraman zuten, epailearen aurretik pasa ostean. Orain arte, Puerta del Hierro ospitalean egon da, baina epaileak espetxea agindu ostean erietxez aldatzea erabaki du. Bertan, familia eta abokatuarekin izan zen, eta jakinarazi zien Guardia Zibilak eta Polizia Nazionalak galdekatu dutela azken egunetan.

*Eskerrik asko gure bezero guztiei,
Kursaal-en izan direnean eman diguten atsegin gozoagatik.*

Forionak



www.kursaal.org

ETA-REN AURKAKO MANIFESTAZIOA. Ibarretxeren ekimenak «adostasun faltsu bat» lortu nahi zuela esan du Piquek

Igandean gizarteak elkarriketaren aldeko mezua eman zuela dio Imazek

Ideologia askotako jendeak ETari «ñabardurarik gabeko arbuioa» eman ziola esan du



ALFREDO ALDAI / EFE

Manifestazioaren lehenengo ilaran Eusko Jaurlaritzako kideak egon ziren, tartean Juan Jose Ibarretxe lehendakaria.

Erredakzioa | GASTEIZ

Josu Jon Imaz Eusko Jaurlaritzako bozeramaileak «bihotzez» eskertu zuen atzo joan zen igandean Juan Jose Ibarretxe EAeko lehendakariak deituriko manifestaziora joan zen «jende oldea». ETA ez leloarekin, mila-kapertsona bildu ziren Bilboko kaleetan. Euskal gizarteak «kale-ira» irten zela eta «pentsatzen duena» esan zuela nabarmendu zuen Imazek. Horregatik, bere aburuz, «etorkizunari begiratzeko eta gizarteak eman dizkigun mezuak jasotzeko» unea da. «Elkar ulertzeko esparruak sustatu behar ditugu, alderdi politikoen arteko aurkaritza bidea alde batera utzi eta, akordio politikoetan aurrera egin ahal izateko, elkarriketa sustatu behar dugu taldeen artean», iritzi zion.

Imazek gaineratu zuenez, «indarkeriaren kontra elkarrekin joan behar dugu, bakea eraitzeko proiektu guztiak errespetatuz eta askotarikoa den gizarte honetan batzuek zein besteek ditugun pentsamoldeak errespetatuz».

Eusko Jaurlaritzako bozeramaileak adierazi zuenez, manifestazioan parte hartu zutenek «banatzen gaituen guztia alde

batera utzi eta batzen gaituena bultzatu zuten, ETari eta bere indarkeriari ñabardurarik gabeko arbuioa alegia». Imazen ustez, «batasun horrek guztioi balio izan behar digu gogoeta egiteko gure herriaren alde denok batera lan egin dezagun».

PPk «ETari ezetz esateko interes partekatuen aurretik alderdiaren interesa» jarri izana deitoratu zuen. Aski Da! taldeko kideekin izandako liskarrak «bigarren mailakoak» izan zirela esan zuen.

Maixabel Lasa Indarkeriaren Biktimen Laguntzarako zuzendariak ere parte-hartzaileak eskertu zituen: «Aspaldian ez ginen bildu manifestazio batean ideologia askotako herritarrak, batzen gaituena bultzatzeko: ETaren kontrako erabateko arbuioa».

Lopezek dio PSE Jaurlaritzatik «oso bereizita» joan zela

Patxi Lopez PSE-EEko idazkari nagusiak azpimarratu zuenez, sozialistak Eusko Jaurlaritzatik «ondo bereizita» joan ziren manifestazioan, alegia «euskal gizartearekin» egon zirela eta «ez Eusko Jaurlaritzarekin». Sozialistek Eusko Jaurlaritza aldarazi nahi dutela adierazi zuen Lopezek, «ez diolako Euskadik duen

DATUA

25.000 eta 120.000 artean

Josu Jon Imaz Eusko Jaurlaritzako bozeramaileak «120.000 lagun» aipatu zituen atzo, manifestazioko jende kopurua gogoan zuela. Bilboko Udaltzaingok igandean emandako datua ontzat eman zuen horrela. Gara egunkariak egindako kontaketaaren arabera, 25.000 lagun bildu ziren.

lehentasunari erantzuten, hau da, ETaren kontrako borrokari». Lopezek ustez, «kritika politikoaren gainetik eta nork deitu zuen alde batera utzita» erabaki zuen PSOEk martxara joatea. «Izan ere, horren gainetik uste genuen beharrezkoa zela terrorismoaren aurkako arbuioa adieraztea euskal gizartearekin bat eginez».

Pasqual Maragall PSCKo presidentea baikor azaldu zen manifestazioarekin. Bertan «ETaren kontrako batasun politiko handia» zegoela esan zuen. Haren aburuz, euskal gatazkaren «irtenbide politikoa inoiz baino hurbilago dago».

Bestalde, ERCko idazkari nagusi Josep Lluís Carod-Rovira- ren iritziz, PPren barruan «pisu handiagoa du [EAeko] gobernu hirukoitzari amaiera emateak, [ETaren] indarkeriaren amaierak baino».

Bere alderdiak ez duela «konplexurik» dio Piquek

Josep Pique Espainiako Zientzia eta Teknologia ministroak adierazi zuenez, bere alderdiak ez du «konplexurik» izan manifestazioan egon ez zelako. Ibarretxeren ekimenari «sinesgarritasuna» kendu zion, indar politikoen arteko «adostasun faltsu bat bilatzen duelako, ETaren ingurunearen kontrako borrokari uko eginez». Javier Arenas PPko idazkari nagusiaren ustez, PP ez da izango Ibarretxeren «independentziaren aldeko planen koartada».

Illo beretik, Miguel Sanz Nafarroako Gobernuako presidentea uste du deitzaileen aldetik nahikoa zatekeela «keinu» bat PP bertan izateko. Haren ustez, PP ez egoteak erakusten du «sentsibiltate guztiak batzeko interes falta» dagoela. «Helburu alderdikoia» alde batera utzeko eskatu zuen Sanzek, «indarkeriaren aurkako borrokan lortutakoa ez galtzeko».

ESANAK

JOSU JON IMAZ

(Eusko Jaurlaritzako bozeramailea)

«Elkar ulertzeko esparruak sustatu behar ditugu, alderdien arteko aurkaritza alde batera utziz»

PATXI LOPEZ

(PSE-EEko idazkari nagusia)

«Jaurlaritzak ez dio ematen lehentasuna ETaren kontrako borrokari»

PASQUAL MARAGALL

(PSCKo presidentea)

«ETaren kontrako batasun politiko handia izan zen»

JOSEP LLUIS CAROD-ROVIRA

(ERCko idazkari nagusia)

«PPn pisu handiagoa du hirukoari amaiera emateak, indarkeria amaitzeak baino»

MIGUEL SANZ

(Nafarroako Gobernuako presidentea)

«Sentsibiltate guztiak batzeko interes falta dagoela erakusten du PP egon ez izanak»

PATXI ZABALETA

(Aralarko koordinatzailea)

«PPren haitzuloetako jokabideak irudia eman zion manifestazioari»

Espainiako Gobernuak EAEko ordezkari Enrique Villarren irudiko, martxan parte hartu ez zutenak «ez dira lehendakariaren aldekoak ez kontrakoak, eta joan zirenak ere ez dira estatutu partekatuen lelokeria horren aldekoak».

Patxi Zabaleta Aralarko koordinatzailearen ustez, «politikoki pixka bat gordina» eta «haitzuloetako den» PPren jokabideak «irudia» eman zion Ibarretxeren martxari. Bere ustez, Ibarretxe berak aldarrikatutako printzipioekin kontraesan erori da, manifestazioaren leloak «ez duelako deitzen elkarriketara, aniztasunera eta irtenbide politikora».

EUROPA. «Euskal erakundeek Europako erabaki prozesuetan parte hartzea» da akordioaren helburua

Hirukoak «Jaurlaritzaren eta Estatuaren arteko itun berezia» proposatu du

EAJ, EA eta EB-IUren testua onartu du Legebiltzarreko batzordeak

Luis Karlos Garcia | GASTEIZ

Eusko Legebiltzarreko Europako Gaietarako eta Kanpo Harremanetarako batzordearen ebazpenak «Eusko Jaurlaritzaren eta Espainiako Estatuaren arteko itun politiko berezia» aldarrikatu du, «euskal erakundeek Europako erabaki prozesuetan parte har dezaten».

Batzordeak hirukoaren testua onetsi zuen: EAJk, EAK eta EB-IUk alde bozkatu zuten eta PPK eta PSE-EEK kontra; Sozialista Abertzaleak ez ziren egon. Testua, batzordearen ebazpen bihurtuta, osoko bilkuran bozkakutako da urte hasieran.

Onetsitako proposamenak «bi estatu eta hiru entitate politiko-juridikotan» bereizitako herriaz hitz egin du, eta «euskal herritarren borondatearekiko begirunea» eskatu. Hala, «Euskadik Europan parte hartzea» eskubidea ez ezik «eginbeharra ere» badela ebatzi du.

Batzordean atzo egindako eztabaidan, Luken Uribe-Etxebarriak defendatu zuen proposamena EAJren izenean. Uribe-Etxebarriaren esanetan, «ezin daitezke baztertu estaturik gabeko nazioak edo legegintza es-

ESANAK

LUKEN URIBE-ETXEBARRIA
(EAJko legebiltzarkidea)

«Europak ez du aurrera egingo estaturik gabeko nazioen eta eskualdeen parte-hartzerik gabe»

GORKA KNÖRR
(EAKo legebiltzarkidea)

«Proposamenak Euskal Herriaren aniztasuna islatzen du, ez baita gurea bakarrik»

OSKAR MATUTE
(EB-IUko legebiltzarkidea)

«Herriarren Europa eta herrien Europa ez dira bateraezinak»

kumenak dituzten eskualdeak». Jeltzalearen iritziz, «Europak nekez egingo du aurrera nazioen nahiz eskualdeen parte-hartzea Europako Konstituzioa be-

rraztertzean aintzat hartu ezean».

EAJko kidearen ustetan, «premiazko ausia» da, batez ere honoko lau gaiok direla medio: Ertzaintza, Kontzertu ekonomikoa, euskara eta Euroeuskaldearen sorrera. Hizkuntzaren ofizialtasuna nahiz euskara sustatzeko neurriak eskatu zituen, «euskara Europa osoaren ondarea baita, ez soilik euskaldunona».

PPren eta PSE-EEren proposamenak kopiak ziren

EAKo Gorka Knörrek, berriz, zorrotz kritikatu zuen PPK nahiz PSE-EEK batzordean defendatutako testuak (bilkurara eramango dituzte, osoko zuzenketak gisa), alderdi horiek beste hitzordu batzuetan erabilitakoak zirela —«hitzez hitz kopiatuak» eta esaldi berri apur batzuk— hirukoaren proposamenak «subiranotasunaren aldeko haus-tura» dakarrela ohartarazteko. PPKo Carmelo Barriok eta PSE-EEko Jesus Lozak ez zuten ukatu, eta testu berak izateak «koherentzia» esan nahi duela zehaztu zuten.

Knörrek hirukoaren proposamena «Euskal Herriaren anizta-



RAUL BOGAJO / ARGAZKI PRESS

Xabier Ormaetxea, Europako gaietarako batzordeko lehendakaria, lan taldeko beste kide batzuekin batera, atzoko bileran.

sunaren isla» dela esan zuen, «ez EAren edo abertzaleena bakarrik». Era horretara gaitzetsi zuen oposizioaren akusazioa. Izan ere, «eztabaida nahiz elkar-irizketarik gabeko» testua —

«abertzaleek hausturari begira egina»— aurkeztea egotzi zion Lozak hirukoari. EB-IUko Oskar Matutek Lozari erantzun zion «herriarren Europa eta herrie-na» ez direla «bateraezinak».

ONARTUTAKO EBAZPENA

Hirukoaren proposamena

EAJ, EA eta EB-IUko talde parlamentarioek proposatuta atzo onartutako txostenak 34 ebazpen proposamen biltzen ditu. Hona hemen ebazpen gisa proposatzen diren puntu nagusien laburpena:

ADIERAZPEN OROKORRAK

EUROPAZALETASUNA. «Eusko Legebiltzarrak adierazten du Euskal Herria, betidanik Europaren baitako herria izanik, bere tradizio historikoarekin bat, eta bere nortasunari eutsiz, Europako Batasunaren eraikuntza prozesuan parte hartzeko gogotsu dagoela».

ERABAKI AHALMENA. «Eusko Legebiltzarrak adierazten du Euskal Herria nortasuna duen herri europarra dela eta bere etorkizuna erabakitzeko eskubidea daukala, egituratutako lurralde eta egitura juridiko-administratiboetako herritarren erabaki libre eta ardurasuekiko begirunepean».

PARTE HARTZEA. «Eusko Legebiltzarrak adierazten du Europako Batasunaren erabaki prozesuetan Euskadiren parte-hartzea, Estatuarekin negoziatu beharreko gradu eta formetan, eskubide bat eta erantzukizun betebeharrak dela».

ESKAERAK

ESKUALDEEN AITORTZA. «Eusko Legebiltzarrak ohartarazten du itun konstituzional berriak estaturik gabeko nazioen eta Batasunari elkartutako legegintza eskumendun eskualdeen figura jaso behar duela. Hauek Batasuneko estatu bakoitzak aukeratu lituzke eta honako es-

kubideak izango lituzkete: Batzordeak galdetzea dagokien gaietan, esparru komunitarioan dituzten interesen alde Justizia Auzitegira jo ahal izatea, Europako Parlamentuko kideak eskualdeko hautes-barrutien arabera aukeratu ahal izatea, funtzionario kuota bat, hizkuntzen ezagutza ofiziala».

ELKARRIZKETA POLITIKOA. «Eusko Legebiltzarrak dei egiten dio Europako Batasunari eta bere instituzioei Euskadin elkarrizketa politikoa bultzatzea eta sostenga dezaten, orain arteko lortu ez diren adostasunak erdietsi aldera, legalitatea errespetatuz eta, azken batean, euskal herritarrek libre eta arduratsuki adierazitako borondatearekiko begirunez; halaber, eskatzen du askatasunaren, segitasunaren eta justiziaren eremuetan indarkeriaren kontra borrokatzeko beharrezko neurriak garatzea».

PARTE HARTZEA. «Eusko Legebiltzarrak

eskatzen die Eusko Jaurlaritzari eta Espainiako Gobernuari akordio politiko bat lor dezaten Euskadik Europako Batasuneko instituzioetan parte hartzeko mekanismo egokia antolatzeko asmoz, batez ere Aldebiko Batzordearen bidez eta, horren ezean, Arlokako Konferen-tziaren bidez».

EUSKO LEGEBILTZARRA. «Eusko Legebiltzarrak, eskumen legegileak dituen ganbera izanik, non Euskadiko Autonomia Erkidegoko herritarren borondatea eta subiranotasuna datzaten, eskubidea du parte hartzeko Europako Batasunaren itunak estatuen legebiltzarren-tzat aurreikusten dituen elkarrizketa, koordinazio eta erabaki gune guztietan».

MUGAZ GAINEN LANKIDETZA. «Eusko Legebiltzarrak proposatzen du mugaz gaindiko lankidetzari buruzko artikulua bat izatea, horrelako jardunbideen garapena errazteko *euroeskualde* gisa».

EUSKAL PRESOK. Milaka lagunek presoari 92. artikulua aplikatzeko exijitu zuten Iruñean, herenegun

Barandalla askatzeko sinadurak igorriko dizkio Castejonek epaileari

Nafar Legebiltzarreko lehendakariak 20.000 sinadura eramateko konpromisoa hartu du

Irene Arrizurieta | IRUÑEA

Bautista Barandalla euskal preso Nafarroako Ospitaletik berriro espetxera eraman zuten atzo. Presoa joan den larunbatean ingresatu zuten ospitalean heste butxadura berri bat izan zuelako. Bitartean presoaren aldeko gero eta ekimen gehiago daude abian. Barandallaren askatasuna eskatzen duten 20.000 sinadurak Espetxe Zaintzako epaileari eramateko konpromisoa hartu zuen atzo Jose Luis Castejon Nafarroako Legebiltzarreko lehendakariak.

Barandalla haren emazte Jose Camposek eta alabak bakarrik ikusi ahal izan zutela salatu zuen atzo Ettxerat elkarteak komunikabideei igorri oharrean. Euskal preso ospitalera eramaten duten aldiro, senitatekoei harekin egoteko dagozkieen lau orduko bisita galarazten saiatzen dela Espainiako Polizia deitoratu zuen Ettxeratak. «Joan den igandean, eta Poliziarekin eztabaidatu ostean, Barandallaren emazteak eta alabak bakarrik ikusi ahal izan zuten preso», kritikatu zuen elkarteak. Gertatutakoa Poliziak euskal presoekin izaten duen «jarrera gizagabearen erakusle» dela arbuia zuen elkarteak.

Nolanahi ere, gero eta gehiago dira Barandallaren askatasun aldarrikatzen duten ekimenak. Aurreneko aldiz, Jose Luis Castejon Nafarroako Parlamentuko lehendakariak Ettxerat elkarteak Legebiltzarrean euskal presoaren askatasuna eskatuz utzitako 20.000 sinadurak Iruñeko Espetxe Zaintzako epaileari igortzeko konpromisoa hartu zuen atzo. Eskaera Nafarroako Legebiltzarreko ezker independentistako parla-



JAGOBA MANTEROLA / ARGAZKI PRESS

Bautista Barandallaren askatasuna eskatu zuten milaka lagunek Iruñean egin manifestazioan herenegun.

mentarioek egin zen. Erakundeko Mahaia jakinaren gainean jarri ondoren, Castejonek sinadurak bideratuko ditu.

Ekimen horri gehitu behar zaio joan den igandean presoaren askatasuna eskatzeko Iruñean egindako manifestazioa. Milaka herritarrek, tartean EA, Batzarre, Aralar, Batasuna eta Elkarriko ordezkariak, presoak aske uzteko exijitu zuten. Bertaratuek Barandallak gaitz oso larria eta sendaezina duela gogoratu zuten. Beraz, Espainiako Zigor Kodearen 92. artikulua aplikatuz, kalean izan behar lukeela azpimarratu zuten.

Gisa berean, eta ekimen guztiongatik Barandalla aske utzi

SALAKETA

Barandallaren «osasun egoera okertzen ez uzteko eta ahalik eta azkarren» aske uzteko eskatu du Ettxerat-ek

ala ez erabaki behar duen epaileari presoaren «egoera okertzen ez uzteko» eskatu zion Ettxeratak.

Osasunarekin jolasteari utzi

«Presoa, berandu bada ere, behingoz kaleratzeko exijitzen diogu. Barandallak kartzelan

igartzen duen egun bakoitzean, presoak berreskuratzeko egun bat gutxiago baitu», gaitzetsi zuen elkarte horrek.

Ildo berean, Espetxe Zaintzako Zuzendaritzari presoen «osasunarekin jolasteari uzteko» eskatu dio Ettxerat elkarteak. Hala, Barandallaren askatasun ez ezik, Jesus Mari Mendiñueta Iruñeko espetxera eta Jose Ignacio Gaztañaga Martutenekora aldatzeko eskatzen dute.

Izan ere, bi presoek ere gaitxotasun larriak dituzte eta behar bezalako mediku tratamendua jasotzeko etxetik gertu egoitea eskatu dute senideek eta baita presoek ere.

Presondegien frantses idazkariak euskal presoan hurbilketa «posible» dela esan du

Erredakzioa | BAIONA

Frantziar Estatuko presoendegi berrien eraikitzeaz arduratzen den Justiziaren Ministerioko Estatu idazkariak, Pierre Bedierrek, euskal presoan hurbilketa «posible» litekela estimatu zuen atzo goizean.

Deklarazio hori Europe 1 frantses irratiaren egin zuen. «Errepublikak suposatzen duen berdintasuna» erabili zuen argumentutzat iritzi hori justifikatzeko, tratamendua-

ren berdintasuna zuen aipatu bereziki.

Euskal presoak laster Landesetan eraikiko duten presondegi berrira ekarriak izaten ahaliko lirateke. Espetxea, Mont de Marsanen jartzeko asmoa dute.

Hitz hauek heldu dira Nicolas Sarkozy Frantziar Estatuko Barne ministroak kortsikar presoak Kortsikara eramatearen alde agertu dela. Duela zenbait aste Frantziako Barne ministroa hurbilketaren alde

agertu zen. Hala ere, zehaztu zuen kondenatuak direnak liratekela Kortsikara eramanez izanen. Epailearen antzinetik pasatuak ez direnak orai bezala segituko lukete.

Baina ez zuen zehaztu zer presondegitara eramanez ziztuzten. Gaur egun hiru presondegi daude Kortsikan. Bogon, Bastian eta azkena Ajaccion. Baina bakarrik oraino auzitik pasa ez direnak zein kondena laburrekoak baizik ezin dira bertara joan.

Zigorren betetzea gogortzeko legea aldatu nahi du Espainiako Gobernuak

Erredakzioa | DONOSTIA

Espainiako Justizia ministro Jose Maria Michavilak atzo jakinarazi zuenez, otsailean aurkeztuko die talde parlamentarioei «terroristen espetxe zigorraren» betetzea gogortzeko Gobernuak legerian egin nahi dituen aldaketak. Aldaketa horiek eragina izango lukete, Kode Penalean, Judiziamendu Kriminalen Legean, eta Espetxe Araudian.

El Mundo egunkariak argitaratu duenez, «damutzen ez diren ETako presoak» zigorraren arintzeak epaitegiak jarritako zigor osoaren gain ezartzea da Gobernuaren asmoa, eta ez, orain bezala, gehienez bete daitekeen urte kopuruaren (30 urte) gain. Horrela, 30 urteak osorik beteko lituzkete ETako preso askok.

Kongresuko korridoreetan egindako adierazpenetan Michavillak azpimarratu zuen, «beharrezkoa» dela arlo horretan pauso bat ematea: «Konstituzioaren printzipioetako bat den bergizarteratzea, ezin du izan terroristek berriro ere terrorismoari heltzeko trikimailua».

Michavilaren ustez, ez du zentzurik, «epaile eta fiskalek zigorrak jartzeko egiten duten lanaren ostean, Zuzenbide Estatuaren eraginkortasuna bertan behera geratzea, zigorrak betetzen ez direlako».

Alderdien erreakzioak

EAJk Espainiako Kongresuan duen bozeramaile Iñaki Anasagastik ez zituen begi onez ikusi aldaketak. Hala ETako presoak beren zigorrak «arintzeko» aukera izatearen alde agertu zen. Anasagastiren ustez, «kartzela begizarteratzea ahalbide-tzeko da, ez mende-kurakoa».

IUko koordinatzaile Gaspar Llamazares «terrorismoaren» kontrako legetan Espainiako Gobernuak egin nahi dituen aldaketen inguruan hitz egiteko prest agertu zen. Aldaketek «eraginkorrak» izan behar dutela adierazi zuen.

Ondarroako Udala
IRAGARKIA

Udalbatza Osoak, 2002ko abenduaren 18ko bilkuran, Udala Polikontrolaren zerbitzua emateagatik ordaindu beharrekotasa arautzen duen Ordenantza Araztearen aldaketari behin-behineko onepena ematea erabaki zuen, 2003 urtean aplikatzeko.

Ondorio horretarako, Toki Ogasunei buruzko 5/89 Arauaren 16. artikuluan aurreikusitakoekin bat, interesatuek delako espediente hori udal kontu-hartzailetzan aztergai edukiko dute eta egoki irizten zaizkien errekamazioak aurkeztu ahal izango dituzte hogeita hamar eguneko epean. Errekamaziorik aurkeztu ezean, ordura arte behin-behinekoa zen erabakia behin betikotzat hartuko da.

Ondarroan, 2002ko abenduaren 19an.
ALKATEA



MARISOL RAMIREZ/ARGAZKI PRESS

Jone Artola Etixerat-eko kidea, bi Olentzerorekin —Porrotx pailazoa eta Ramon Agirre aktorea—.

Sei Olentzero, sei eskubide

ETXERAT-EN SARIAK. Etixerat elkarteko Olentzeroak opariak eta ikatza banatu ditu, presoan egoeraren azterketan oinarrituta.

Humberto Unzueta | BILBO

Lehen ekitaldia: Bilboko Kafe Antzokiaren atarian, Etixerat-eko bozeramaile Ramon Gaztelumendi aktoreen zuzendaritza lanetan dabil. Sei Olentzero ditu begira, argibideen zain, bakoitza bere egitekoaren nondik norakoak hartu nahian.

Bigarren ekitaldia: Olentzero saldoa agertokian azaltzen da. Sei olentzero, sei mikrofono, sei eskubide. Gaztelumendi jendartean, batetik bestera, artaga, bakoitzak bere rola ondo hartu ote duen. Haurrak pozarren: baten faltan, sei Olentzero.

Hirugarren ekitaldia: narra-tzaileak, Jone Artola Etixerat-eko eledunak, frantziar eta espainiar estatueta-ko espetxeetako murrueetatik datorren «SOS deia» zabaldu du, presoan eskubide «urraketa» salatzen.

Laugarren ekitaldia: sakabane-kataren aurkako Olentzeroak

JONE ARTOLA

Etixerat-eko bozeramaile

«Olentzerok espetxeetako harriesietara begiratu du, eta aurtan ere SOS deia dator handik»

beren etxetik urruti dauden 641 presoak hartu ditu ahotan. Guztientzat, preso sakabanatu, senide eta egoera horren aurka borrokatu direnentzat, arrosa bana opari gisa.

Espetxeetako bizi-baldintzen Olentzero zaindariaren oparia Euskal Herriko erakundeetako arduradunentzat: «Betaurrekoak, presoan egoera iluna ikusi ahal izateko». Bi estatuak ere hartu ditu gogoan: «Giza eskubideen Karta bana haienentzat».

Gaixo larrien Olentzeroak giza eskubideen eredu den ziurtagiria opari die Barandallari eta

haren senideei. «Katxiporreta» esanez hartu du hitza hurrengo Olentzeroak. Hizkuntza eskubideen Olentzeroa da bera eta *Euskararen Hiztegia* oparitu die presoek euskaraz jarduteko eskubidea urratzen dietenei. Bosgarrenak, hiru laurdenak bete dituztenen Olentzeroak, ikatza ematen die bi estatuei; eta seigarrenak Etixerat-en asteroko elkarretaratzeetarako gonbita egin du.

Bosgarren ekitaldia: Olentzeroek moztorra kendu dute: Ramon Agirre, Gorka Otxoa, Belen Cruz, Mikel Martinez eta Fede Badiola aktoreak, Larra abeslaria, Porrotx eta Takolo pailazoak eta Josu Camara antzerkigilea dira. Orduan azaldu da benetako Olentzeroa: zaku-tik opariak eta ilusioa atera eta haurren artean banatzeko.

Epilogo: Etixerat-eko kideen ezinegonaz ez da aktoreen lanak eragina, euskal presoan eskubideen urraketa eragina baizik.

AURREKONTUAK. «Aukerak» daudela dio Buenek

Gipuzkoako Aldundian EAJ eta EAekin negoziatzeko prest azaldu da PSE-EE

Agentziak | DONOSTIA

Miguel Buen Gipuzkoako Batzar Nagusietako PSE-EEko bozeramaileak atzo jakinarazi zuenez, bere alderdia prest dago 2003ko Gipuzkoako Foru Aldundiko aurrekontuak EAJ eta EA alderdiekin negoziatzeko. Buenek prentsaurrekoa eman zuen atzo, PSE-EEk 2002an egindako lanaren balantzea egiteko eta 2003rako dituen egitasmoak azaltzeko.

Aurrekontuen negoziazioan «udal finantzaketa handitze-ko» eskatuko du PSE-EEk. Halaber, udalen eskumenak eta zerbitzu sozialen finantzaketa-ren hobekuntza defendatuko ditu.

Bere aburuz, «politikoki aukerak daude» foru instituzioarekin akordioak lortzeko. «Ez gara gu izango 2003ko aurre-

kontuei trabak jarriko dizkiegunak», adierazi zuen PSE-EEko batzarkideak. Dena den, Gobernu horrek «batasun demokratikoa eta gizartearen aniztasuna» onartu behar duela deritzo.

2002ko aurrekontuak hitzartzeko eta errepideen finantzaketa ahalbideetako bere alderdiak egindako lanak erakusten du, Buenen ustez, PSE-EEk «egonkortasuna eta konfiantza» eman diola Gipuzkoako gizarteari. EAEko «gorabeheren artean, Gipuzkoan adostasunak lortu dira batasun demokratikoaren bidetik eta terrorismoaren kontra», esan zuenez. Bere iritziz, horrek erakutsi du sozialistak «funtsezkoak» direla gizartearen «normalizazio politikora-ko» eta «gobernu abertzale soilak» porrot egin dutela.

BATASUNAREN LEGEZ KANPORATZEA.

Estatuko Abokatuak Batasuna legez kanpo uzteko frogak aurkeztu ditu Gorenean

Agentzia | MADRID

Estatuko Abokatuak Batasuna legez kanpo uzteko frogak aurkeztu zituen atzo Auzitegi Goreneko Sala Berezian. Batasuneko abokatuak, berriz, gaur aurkeztuko dituzte euren frogak, gaur amaituko baita epea.

Baltasar Garzon epaileak HB, EH eta Batasuneko 20 mahaikide auzipetuz kaleratu zuen autoa aurkeztu du Estatuko Abokatuak frogatzen. Halaber, Josu Urrutikoetxea Batasuneko legebiltzarkidearen ihesaldia eta EAEko Justizia Auzitegi Nagusiak Errenteria-ko eta Hernaniko udalen kon-

tra kaleratutako epaiak aurkeztu ditu. Errenteriako Udalak zinegotzi preso bati milioi pezetako bermea aurreratzea erabaki zuen, eta Hernaniko-ko euskal preso politikoen bidaiak eta bisitek eragindako gastuak ordaintzea.

Horrez gain, mehatxatuak izan diren taldeetako pertso- nen adierazpenak jasotzen dituen «notarioaren akta» bidali du Gorenera.

Hala, Auzitegi Gorenak datorren otsailerako Batasuna legez kanpo utziko duen itxaropena azaldu zuen Jose Maria Michavila Espainiako Justizia ministroak.

EGIN OPARIA EUSKARARI!
Izan laguntzailea!



EUSKARAREN GIZARTE ERAKUNDEAK
KONTSEILUA

Deitu hona: 943 591200 edo www.kontseilua.org

NAFARROAKO AURREKONTUAK. Lizarbek eta Sanzek akordioa lortzeko atzo eginiko bilera alferrikakoa izan zen

PSNk sostengatu ez duenez, bigarren urtez luzatu egingen dira aurrekontuak

«Luzapen on bat, aurrekontu atzerakoi bat onartu baino» nahiago duela esan du Lizarbek

Irene Arrizurieta | IRUÑA

Azken orduko aldaketarik ez bada, Nafarroako aurrekontuak bigarren urtez segidan luzatu egingen dira. UPNk eta CDNk hitzartutako 2003ko aurrekontu proiektua ez duela sostengatu-ko esan zuen atzo Juan Jose Lizarbe PSNko idazkariak. Bi alderdiok, sozialisten laguntzarik gabe, ez dute behar adina boto proiektua aurrera ateratzeko.

Miguel Sanz Nafarroako presidenteak eta Juan Jose Lizarbe PSNko idazkariak atzo aurrekontuez eztabaidatzeko eginiko bilera alferrikakoa izan zen. «Ez dut harrera onik aurkitu. Argi eta garbi ezetz esan die gure eskaerei», esan zuen hitzorduren ondoren Lizarbek.

Hasiera batean PSNk 140 milioi euroko kostua zuten zuzenketak egin zizkion aurrekontu proiektuari. Horietatik bakarrik %24 onartu zituzten UPNk eta CDNk. Atzokoan Sanzi 61 milioi euroko balioa zuten zuzenketak onartzea eskatu zion. Aurretik onartu zitzaienari gehituz, sozialisten eskaeren %67,5 litzateke.

Nafarroako lehendakariak aurrekontuaren egonkortasuna



LANDER F. ARROIAE / ARGAZKI PRESS

Miguel Sanz Nafarroako gobernuburua, atzo, Gabonetako mezua irakurtzen.

ezin dela «arriskuan» jarri argudiatuz, ezetz erantzun zien Lizarberen eskaerei. «Eginahal handia egin dugu eskaerak %67,5ra jaisteko, baina eurek deus ere ez. Aurrekontuak hasierakoak bezain txarrak izaten segitzen dute», salatu zuen.

PSNren irudiko, Gobernuak ez du borondaterik ekonomiaren martxan «eragiteko». Politika egiteko «bi modu» horiek akordioa ezinezkoa egiten dutela erantsi zuen Lizarbek. «Ez ditugu onartuko aurrerapausorik gabeko aurrekontuak. Nahiago

ditugu 2001eko aurrekontu luzatuak», erantsi zuen.

Aurrekontu eztabaida Legebiltzarrean heldu den ostiraleko osoko bilkuran egingen da. UPNk eta CDNk botoen erdiak bakarrik dituztenez, proiektuak kale egingen du.

GABONETAKO MEZUA

Nafarroari «leial» izateko eskatu du Sanzek

Hurrengo hauteskundeetan Nafarroari «leial» izateko eskatu zien botoemaileei Miguel Sanz Nafarroako lehendakariak, atzo, urtero ohikoa den Gabonetako mezua ematean. «Demokraziaren arauak errespetatuz 2003ko maiatzeko bozetara aurkeztu behar dutenei, jarrera ideologiko ezberdinak alde batera utzirik, Nafarroarekiko leialtasuna izatea eskatzen diet», eskatu zuen.

Halaber, Sanzek «terrorismoaren biktimak» aipatu zituen. «Gertakari mingarri eta nazkagarri baten inguruan, beharrezkoa da ez nahastea mehatxuek eragiten duten beldurra, koldarkeria eta iritzi ezarekin», azaldu zuen. Hori dela eta, bortizkeriari aurre egiteko ordezkari politikoei «erantzukizunez» jokatzeko eskatu zien. «Inori ezin dakioke eskatu heroi izatea. Baina sistema demokratikoa osatzen duten erakundeetan boterea eta ordezkaritza dutenei bai eskatu dakieke koldarrak ez izatea, eta konpromisoa hartzea horrelako egoerak eskatzen duen erantzukizunarekin», gaineratu zuen.

ETA-REN BIKTIMAK. Donostiako alkateak deituta egin zen elkarretaratzea



JUAN HERRERO / EFE

Kandelak biktimen alde, Donostian

«Terrorismoaren biktimei eta familiei errespeturik eta aitortzarik handiena» adierazteko elkarretaratzea egin zuten atzo Donostiako udaletxe aurrean. Elkarretaratuek kandela bana piztu zuten

«bakezko etorkizunari argi egiteko», Odon Elorza alkatearen hitzetan. Ekitaldian izan ziren, besteak beste, Odon Elorza, Maixabel Lasa, Gorka Landaburu eta Josu Jon Imaz —argazkian—.

LABURREAN

Batasunaren jardueren eteteak udal taldeei ez diela eragiten dio Azkunak eskatutako txostenak

Bilboko alkate Iñaki Azkunak Batasunaren jardueren eteteari buruz eskatutako txosten juridikoak dioenez, Garzon epailearen erabakiak ez die eragiten udal taldeei. Azkunak azaldu zuenez, «txostenean azpimarratzen da suspentsioa alderdi politikoari dagokiola, eta ez udal taldeari». Hori ikusita, PPko Bilboko zinegotzi Antonio Basagoitik «udaletako ETA suspensioa deztatela» eskatu zuen.

«Egoera politikoak eraginda», Euskal Herria utziko du Gasteizko UAko zinegotzi batek

Gasteizko Udalean zuen zinegotzi kargua utzi du UAko kide Alfredo Gonzalezek. Jakinarazi duenez, zinegotzi kargua «arrazoi profesionalengatik» utzi du, baina «egoera politikoak eraginda» Euskal Herritik alde egingo du. Gonzalezek 11 urte zeramatzan Gasteizko udaleko zinegotzi gisa.

Itun Ekonomikoari azken ukituak emateko bilera dute Nafarroako eta Espainiako Gobernuak, etzi, Madril

Itun Ekonomikoaren azken ukituak zehazteko bilera dute Nafarroako Gobernuak eta Espainiakoak etzi Madril. Hitzorduan Foruzaingoarengatik Nafarroak Madrili zenbat eman beharko dion zehaztuko da. Izan ere, Polizia taldea asko handitu da azken urteetan, eta Nafarroako Gobernuak Kupoan gutxiago ordaindu behar duela uste du.

DROGA-MENPEKOTASUNA. Oraingoz hamalau erabiltzaileri zerbitzua emango dion zentroak atzo zabaldu zuen atea



LUIS JAUREGIALTZO / ARGAZKI PRESS

ZERBITZUAK. Hontza zentro berriak zaharraren zerbitzu berak eskainiko ditu: aterpea, atsedeen hartzeko hamakak, janaria, arropa garbitzeko zerbitzua, erizaindegia, dutxa beroa... Hala ere, San Antongo Hontzara edozein ordutan joan ahal izango dira; Zamakolan, aldiz, ezin zuten.

San Anton elizako Hontza zentroa hasi da drogazaleei aterpea ematen

Jarraipen Batzordea sortuta, Zamakolako liskarren antzekorik ez dela berriz gertatuko esan dute Caritaseko arduradunek eta auzo elkarteek

Asier Iturriagaetxebarria | BILBO

Aste bat zerbitzurik eskaini gabe izan ostean, atzo zabaldu zuten berriro Hontza. Kale gorrian bizi diren drogazaleei aterpea ematen dien Zamakola auzoko zentroa joan den abenduaren 15ean zarratu zuten. Aste osoa materiala garraiatzen ibili eta gero, atzo gauean San Anton elizaren atzeko aldean dagoen lokalean (Erribera kalea, 24) zabaldu zuen Caritasek Hontza berria. Oraingoz, hamalau erabiltzaile baino ez ditu hartuko, baina denborak aurrera egin ahala, drogazale gehiagori aterpea emango diotela agertu zuten Caritaseko

arduradunek. Hala ere, inoiz ez dira 30 baino gehiago izango.

Drogazaleekin lanean diharduten erakundeak aspaldi konturatu ziren Bilbok bazuela gauetan aterpea emango zien zentro baten premia. Hala ere, 2000. urtea arte ez zen agertu benetako proiekturik. Caritas joan zen Bilboko Udalera laguntza eske, eta hiletako lanaren ostean, 2001eko uztailan zabaldu zuten lehenengoz zentroa, Zamakola auzoan. Jarduera baimenik ez zeukala eta, hamalau egun baino ez zituen zabalik egin, baina egun gutxi horietan ikusi zen behar-beharrezkoa zela zerbitzu hori eskaintzea. Zamakolakoek,

ordea, ez zuten gura horrelakorik euren auzoan, eta berehala hasi zituzten protesta ekintzak. Hiletan egon ziren Hontzaren ate aurrean, eta erabiltzaileak eta langileak babesten aritu zen Ertzaintzarekin ere izan zituzten arazoak, kale istiluak eragiteagatik. Gainera, istilua gori- gori egon zen sasoiaren —iazko Gabon jaien bueltan—, hiru erabiltzaile jipoitu zituzten kalean. Erabiltzaileek esan zuten gauero ate aurrean egoten ziren horiek jo zituztela; hala ere, auzokoek ukatu egin zuten hori, eta hor gelditu zen arazoa.

Liskarren gordintasuna ikusita, Iñaki Azkuna Bilboko alka-

teak eta Ricardo Blazquez Bilboko gotzainak adierazi zuten 2003. urtea amaitu baino lehen San Anton elizara eramango zutela Hontza. Agindutakoa bete, eta atzo zabaldu zuten zentro berria.

Jarraipen Batzordea sortu dute, berriz ez gertatzeko arazorik

Bilboko agintariak eta Caritaseko arduradunek ez dute gura Zamakolan gertatutakoa errepikatzerik, eta azken hiletan etengabe aritu dira Zazpikaleetako, Bilbo Zaharreko eta Atxuriko auzo elkarteekin berbetan, batez ere informazioa emateko. Horrez gainera, Hontza zer den eta egiten duen lana azaltzen duten esku orriak ere etxer etxe zabaldu dituzte. Hala ere, hori baino eraginkorragoa izan daitekeen zerbait sortu dute: Jarraipen Batzordea. «Hontza-

ZERBITZUAK

Gaua igarotzea baino gehiago

San Anton elizako Hontza zentro berriak eskaintzen dituen zerbitzuak Zamakolan eskaintzen zituen berberak dira; horretan ez da izan aldaketarik. Gaua kale gorrian eman behar izaten duten drogazaleei aterpea eskaintzeko asmoarekin sortu zen Hontza, baina ez hori bakarrik. Bereiz, oherik ez dago Hontzan, etzanda egoteko hamakak daude. «Zentro berrian badaukagu ohe bat, baina hori larrialdi egoeretan baino ez dugu erabiliko», azaldu zuen Lutxi Iza Hontzako arduradun eta Caritaseko kideak.

Zentro berriarekin, hasiera-hasierako filosofia berreskuratu dute Caritaseko arduradunek. Zamakolan, sartze-ko eta irteteko ordu jakin bat izaten zuten erabiltzaileak. Segurtasunagatik egiten zuten hori, zentroaren ate aurrean gauero batzen ziren auzokoen eraso beldur zirelako. Orain, oster, erabiltzaileek edozein ordutan joateko aukera izango dute. «Hala ere, hasieran hamalau erabiltzaile bakarrik hartu ahal izango ditugunez, ziur lehenengo ordutik hemen daudela». Gainera, zentrorra sartu bezain laster, era guztietako zerbitzuak topatuko dituzte: jaten emango diete, arropa garbitzeko aukera izango dute, zauriak sendatuko dizkiete, dutxa beroa hartu ahal izango dute, xiringa berriak hartuko dituzte... «Gure helburua ez da erabiltzaileak gaua bakarrik egitea, hori baino gehiago da», zehaztu zuen Izak.

ren funtzionamendu ona bermatzea da batzordearen egitekoa, auzokoen eta zentroaren arteko harremana uztartzea», esan zuen Eusebio Melero Bilboko Udaleko Ongizate zinegotziak.

Auzo elkarteek ekimenez sortu zuten joan den abenduaren 18an Jarraipen Batzordea. Bertan ordezkaturik daude zentroaren egunerokoarekin zerikusia izan dezaketen alde guztiak: Udaleko alderdi politiko guztiak; Caritas; Udaltzaingoa; Hiesaren Aurrerako Batzordea; Eusko Jaurlaritzako drogamenpekotasun alorreko teknikari bat; Bilbo Zaharreko, Zazpikaleetako eta Atxuriko auzo

(Hurrengo orrialdean jarraitzen du)

KRONOLOGIA

Istiluak, erasoak eta promesa beteak

Gauetan drogazaleei aterpea emateko zentroa zabaldu behar zutela jakin zenetik, istiluak etengabe izan ziren Zamakola auzoan. Giro txarra ikusita, 2003. urtea amaitu baino lehen zentroa San Anton elizara eramango zutela esan zuten Azkunak eta Blazquezek. Alferrik izan zen, horrela ere ez zelako amaitu liskarra.

2000KO AZAROA. Bilbon drogazaleentzako zentro bat zabaltzeko proposamena aurkeztu zuen Caritasek Udalean. Ongizate Sailak begi onez hartu zuen, eta, gainera, Zamakola auzoko Urazurrutia auzoan ipiniko zuela aurreratu zuen.

2001EKO UZTAILAREN 4A. Udalaren eta Caritasen artean hainbat hileko harremana izan ostean, Hontza zentroa zabaldu zuten Zamakola auzoan. Jarduera baimenik ez zeukala eta, hamalau egunez egon zen zabalik.

2001EKO UZTAILAREN 18A. Caritaseko arduradunak Zamakolako auzokoekin batu ziren. Lehenengo arazoak agerian geratu ziren. Gero, Bilboko Udaleko ar-

duradunek ere auzokoekin berba egin zuten. Auzokoak baretzeko ahalegina egin arren, irailetik aurrera protestak gogortu egin ziren.

2001EKO AZAROAREN 6A. Zamakolako Hontza abenduaren 10ean zabalduko zutela esan zuten Iñaki Azkuna Bilboko alkateak eta Ricardo Blazquez Bilboko gotzainak. Halaber, 2003. urtea baino lehen zentroa San Anton elizara eramango zutela azaldu zuten, auzokoen jarrera ikusita.

2001EKO ABENDUAREN 20A. Hontzako erabiltzaile bati eraso zioten, eta hurrengo egunean, beste bati. Urtarrilaren 8an hirugarren eraso gertatu zen. Auzokoek esan zuten beraiek ez zirela



LUIS TEJIDO / EFE

ISTILUAK ZAMAKOLAN. Zamakolako Hontza zentrori joaten ziren drogazaleek bizilagunen irainak eta kontrako jarrera jasan behar izan zituzten.

izan. Urtarrilaren 3an, auzokoen elkarretaratzeetan zeuden pertsona bi atxilotu zituen Ertzaintzak, istiluak eragiteagatik. Protesta ekitaldiak ez dira amaitu zentroa itxi arte.

2002KO ABENDUAREN 15A. Zamakolako Hontza itxi zuten, materiala San Antongo egoitza berrira eramateko. Atzo gauean, Hontza berria zabaldu zuen Caritasek.

(Aurreko orrialdetik dator)

elkartek; eta Erribera eta Zazpikaleetako dendarien elkartek.

«Uste dut orain gauzak ondo egin ditugula. Gainera, ingurukoek egin diguten harrera ikusi eta gero, ez dut uste arazorik izango dugunik. Orain ez». Horrelako ilusioarekin mintzatu zena Lutxi Iza da, Hontza zentroko arduraduna. Lutxi Izak ondo baino hobeto ezagutzen du Hontza zentroaren inguruan sortu den polemika eta horren arrazoiak, eta Jarraipen Batzordea sortzeko «lasaitasuna» ematen diela aitortu zigun.

Zazpikaleetako Bihotzean auzo elkarteko kide Koldo Moralesek esan zuenez, eurek ez diote ezelango trabarik ipiniko Hontza zentro berriari. «Aitzitik, gu horrelako zentroen alde gaude. Auzoan ez dut ikusi kontrako jarrera dagoenik. Hala ere, Zamakolakoak berriro etorriko diren beldur gara, San Antongo zentroa ere ez zutela onartzen agertu zutelako». Zamakolako auzo elkarteko ordezkari Juan Calderononekin egin zuen berba EGUNKARIAK, eta leku aldaketari buruz ez zeukala ezer esateko agertu zuen.

Bihotzean auzo elkarteko kideak beste kezka bat ere bazeukan. «Badakit, lapurreta kopurua handitzen bada, Hontzari botako diotela errua batzuek. Horretarako konponbide onena informazioa da. Auzotarrei zentroan egiten den lana ondo azalduz gero, ez dut uste liskarrik egongo denik», zehaztu zuen Moralesek.

«Zentro gehiagoren premia dago»

DROGAZALEENTZAKO ZENTROEN PREMIA. Bilbon kale gorrian bizi diren 250 drogazale egon arren, oraingoz hamalau lagunek bakarrik izango dute gauetan aterpe bat izateko aukera

A.I. | BILBO

Caritas, Eusko Jaurlaritza, Bilboko Udala, auzo elkartek... guzti-guztiak pentsatzen dute Bilbon Hontza bezalako zentro gehiago behar direla. Lutxi Iza Hontzako arduradunak azaldu zuenez, Bilbon bakarrik 250 baino gehiago dira gaua kalean egin behar izaten duten drogazaleak. Jaurlaritzako Droga-menpekotasun alorreko zuzendari Gemma Calvetek beste datu esanguratsu bat eman zuen. Egoera nolakoa zen jakiteko, 140 drogazaleri galdeketa egin zion Jaurlaritzak. Horren arabera, drogazaleen %40k kalean egiten dute lo, eta %70 gizarte zerbitzuek eskaintzen dizkieten jatekoaz bizi dira. «Horrelako datuak ikusita, argi dago zerbitzuak eskaini behar zaizkietela, osasun sarean sartu ahal izateko».

San Anton elizako Hontza zentroak hamalau drogazaleri baino ez die emango aterpea, oraingoz. Denborak aurrera egin ahala, Jarraipen Batzordeak zerbitzua zabaltzeko baimena emango du. Hala ere, Hontzak ez ditu inoiz 30 pertsona baino gehiago hartuko, leku faltagatik. «Argi dago Bilbok horrelako zentro gehiago behar dituela. Baina ez da



LUIS JAUREGIALTZO / ARGAZKI PRESS

ARDURADUNAK. Lutxi Iza eta Fernando Uharte Caritaseko arduradunak, San Anton elizako Hontza zentro berrian.

ahaztu behar Hontza dela drogazaleei gaueko zerbitzua ematen dien Euskal Herriko lehenengo zentroa. Apurka-apurka, aurrera egingo dugu», azpimarratu zuen Izak.

Izak ondo ezagutzen ditu Hontzako eguneroko erabiltzaileak, eta zentro gehiago eskatzen dituztenak drogazaleak beraiek direla azaldu zuen. «Beraiek ondo dakite hemen egiten dugun lanaren garrantzia. Zamakola auzoko bizilagun batzuekin istiluak izan genituenean nola jokatu zuten ikustea besterik ez

dago. Benetako lezioa eman ziguten». Halaber, eguneroko erabiltzaileak oso gustura ez daudela zehaztu zuen Izak. «Normala da. Oraingoz hamalauri bakarrik eskainiko diegu zerbitzua, eta batzuek kalean geratu beharko dute. Hala ere, azaldu diegu zer gertatzen den, eta ondo hartu dute. Guk uste genuen baino hobeto ulertu dute zer jazozen den eta zergatik erabaki dugun gauzak horrela egitea».

Koldo Morales Zazpikaleetako Bihotzean auzo elkarteko

kideak ere Hontzaren zerbitzua bera eskainiko duten zentro gehiagoren beharra dagoela nabarmendu zuen. «Argi dago horrelakoak beharrezkoak direla, drogazaleak pertsonak direlako eta, gainerakook bezala, euren eskubideak dituztelako. Auzo honetan premia dagoela argi dago, baina Bilboko beste batzuetan ere bai. Zerbitzua zabaldu egin behar da». Halaber, Moralesek azaldu zuen drogazaleei eskaintzen zaien zerbitzuak egun osokoa izan behar duela. «Orain, goizeko 07:00etan irtenengo dira kalera, eta ez dute izango nora jo». Izak, ostera, agertu zuen hori ez dela Hontzaren ardura, eta erabiltzaileak egunez Hiesaren Aurkako Batzordera joaten direla gaineratu zuen.

Zentro gehiago zabaltzea aztertzen ari da Jaurlaritza

Dagoen premia ikusita, Calvetek azaldu zuen Jaurlaritzak beste zentro bat zabaltzeko asmoa daukala. Hala ere, ez zuen zehaztu non eta noiz izango den. «Droga-menpekotasun Planean agertzen den gaia da. Orain egoera aztertzen ari gara, baina besterik ezin dut esan», argitu zuen. Halaber, zentroa ez dela zertan Bilbon zabaldu nabarmendu zuen Calvetek.

FAMILIA. Administrazioak ez dituela taldeak laguntzen salatu dute

GARI GARAIALDE / ARGAZKI PRESS

Mirari Bergara, Justo Sainz eta Eli Izquierda Kidezkako kideak, atzoko prentsaurrekoan.

Familia gatazkei bizkarra ematea leporatu die Agipasek erakundeei

Elkarteak plan bat aurkeztu dio Eusko Jaurlaritzari, gatazkak gutxitzeko asmoz

Jakes Goikoetxea | DONOSTIA

Agipase Gipuzkoako Guraso Banatuen elkarteak prentsaurrekoa antolatu zuen atzo Donostian, bereizketak, bereizketek eragiten dituzten arazoak eta tratu txarrak gogorarazteko. Baina, arazoak erakustez gain, salaketa bat egin zuen: erakundeek, Eusko Jaurlaritzak batez ere, arazo horiek ez dituztela aintzat hartzen; ez dituztela horiek saihesteko neurri eraginkorrak hartzen; eta gatazka horiek konpontzeko ahalegintzen diren talde eta erakundeei ez diela behar duten babesik ematen, ez dirutan, ez erabakietan.

«Agintariei deiak egiten dituzte tratu txarrak gutxitzeko, baina gero ez dute dirurik jartzen», salatu zuen Justo Sain Agipaseko presidenteak. «Geure buruari galdetzen diogu ea benetan interesatuak dauden familiako gatazkak konpontzen».

Egoeraren gordintasuna erakusteko Sainzek hainbat datu eman zituen: esaterako, Araban, Bizkaian eta Gipuzkoan banandutako bikoteen seme-alaben %38k zailtasunak dituztela beren zaintza ez duen gurasoa ikusteko; edo hiru probintzia horietan banandutako

gizonen erdiak ez dutela etxebizitza propiorik: «Gurasoei, elkarbanatutako pisu batean edo kanpinetan bizitzen dira. Eta aitzak ez badu seme-alaba hartzeko lekurik, haurrak ez du harremanik aitarekin», zehaztu zuen Sainzek.

Egoera ikusita, neurriak hartzeko garaia dela nabarmendu zuten Agipaseko arduradunek eta horretarako plan bat proposatu diote Eusko Jaurlaritzari, bere egin dezan. Planak hiru ezaugarri nagusi ditu: globala da, hau da, gizonak, emakumeak eta haurrak hartzen ditu aintzat; integrala da, arazoa ikuspegi guztietatik tratatu behar dela uste du (ekonomia, legegia, psikologia, hezkuntza...); eta ez diskriminatzailea, gizon eta emakumeen berdintasuna bultzatzen duena.

Kidetzak Euskadiko Guraso Banatuen Federazioak jada aplikatzen du plan hori eta, Justo Sainzek atzo adierazi zuenez, bereizketak kasuetako gatazkak gutxitzea lortu du. Gipuzkoan %34tik %37ra. «Baina baliabiderik gabe lan egiten ari gara, boluntarioei esker», salatu zuen Sainzek. «Pentsa, Gipuzkoan 36.000 euroko aurrekontuarekin 20 profesional inguruk lan egiten dute gurekin».

KIDETZAREN PLANA

Gatazkak gutxitzea helburu

Kidetzak hainbat neurri proposatu dizkie agintariei, bereizketetako gatazkak gutxitzeko.

LEGEEI DAGOZKIEN NEURRIAK.

Espainiako Dibortzio Legea aldatzea, bereizketak prozesua arindu, desdramatizatu eta merkatzeko. Era berean, aitaren eta amaren erantzukizunak parekatzea eta aitaren funtzioak sendotzea.

NEURRI EKONOMIKOAK. Pentsioak ordaintzen ez diren kasuetarako Fondo Sozial bat sortzea; tratu txar kasuetan edo banandu den bikotekide batek etxerik ez duenean harrera etxeak antolatzea; eta bereiztu ostean etxea lortzeko arazoa dutenei etxe sozialak edo alokairu merkeak lortzea erraztea.

NEURRI JUDIZIALAK. Tratu txarren kasuan doako laguntza espezializatua eskaintzea eta bisitak zailtzen edo dago-kion dirua ordaintzen ez duen bikotekideari haurraren zaintza kentzea.



OIARTZUNGO UDALA

79 eremuko urbanizazio proiektuak hartzen dituen lurren aurretikako akten altxamendua delaldia.

Udal Osoak, 2002ko ekainaren 18an egindako batzaraldian "N-1 bidetik Lanbarrengo poligonorantz sarbidea egiteko 79. area urbanizatze proiektu"ak hartzen zituen ondasun eta eskubideekiko desjabetzen espedienteak hasiera erabaki zuen.

Ondoren, 2002ko ekainaren 29an, aipatu lurrak okupatzeko beharra aitortzea erabaki zuen eta Eusko Jaurlaritzari desjabetzapez honen urgentzia aitortzeko eskatzea.

Azaroaren 19ko, 227/2002 Zk.ko Dekretuz, Eusko Jaurlaritzako Gobernu Kontseiluak, proiektu horrek ukitutako eskubide eta ondasunen okupazioaren premia izendatu zuen.

Helburu horrekin, alde aurretik ezarritako egun eta ordurako, ukitutako jabe guztiei dei egiten zaie, aurrez OIartzungo Udalean aurkezturik, afektatutako lurren okupazio aurretikako akten altxamenduari ekin eta, balegokio, lur horiek okupatzeari ekiteko.

Efektu horietarako afektatu guztiek aurkeztu egin beharko dute, edota, bere izenean aritzeko behar bezala baimendutako pertsona baidaliko dituzten ordezkari gisa, beren jabetasun agiriak ekarri behar dituztelarik (jabetza idazkiak, ziurtagiriak edota Jabetza erregistroari buruzko ohar informatzaileak), nahi izanez gero, eta beren kargura, peritoa eta notarioak ere lagun diezaikeelarik.

OIartzun, 2002ko abenduaren 16an.
ALKATEAK,

79. eremuko urbanizazio burutze desjabetzapez hartzen dituen ondasun eta eskubideen behin betiko zerrenda

- Finka zk: 4

Eguna eta ordua: 2003ko urtarrilaren 22an, goizeko 9:00tan.

Izaera: Hiriztagarria

Azalera: 2.419,61

Mugak: Iparraldean, errepide nagusia; Hegoaldean, finka nagusia; Ekialdean, La Rosaleda kanpinaren lurra; eta Mendebaldean, Gurutzera doan bidea

Eraikuntza, Instalazioak Eta Jarduera:

Solairua:

Jabea: Victor Aramburu Agustizabal

Beste eskubideen titularrak:

Helbidea: Gurutzeaga etxea, Zizurkil, 20159

Okupazio mota: behin betikoa

Erregistroko datuak: Finka 1749, folioa 20, Tomo 91, Liburua 41

Katastroko datuak: CG 03103

- Finka zk: 22

Eguna eta ordua: 2003ko urtarrilaren 22an, eguerdiko 13:00tan.

Izaera: Hiriztagarria

Azalera: 10.061 m²

Mugak: Iparraldean, Madril-Irun errepidea, herri bidea eta segregaturiko finka; Hegoaldean, La Rosaleda kanpinako lurra; Ekialdean, Arañaburu erreka; eta Mendebaldean, Gurutzera doan errepide berria eta zati batean itxita harrobia.

Eraikuntza, Instalazioak Eta Jarduera:

Solairua:

Jabea: Lanbarren Parke Logistikoa S.A.

Beste eskubideen titularrak:

Helbidea: Sagasti poligonoa, 20120 LEZO

Okupazio mota: behin betikoa

Erregistroko datuak: Finka 7.303, Folioa 201, Tomo 687, Liburua 159 eta Finka 7302

Folioa 197, Tomo 687, Liburua 159

Katastroko datuak: BG 03 102

- Finka zk: 29.1

Eguna eta ordua: 2003ko urtarrilaren 22an, eguerdiko 13:15tan

Izaera: Hiriztagarria

Azalera: 958,44 m²

Mugak: Iparraldean, gainontzeko finka nagusia eta finkatik Madril-Irun errepide nagusira doan herri bidea; Hegoaldean, Ekialdean eta Mendebaldean, finka nagusia.

Eraikuntza, Instalazioak Eta Jarduera:

Solairua:

Jabea: Lanbarren Parke Logistikoa S.A.

Helbidea: Sagasti poligonoa, 20120 LEZO

Okupazio mota: behin betikoa

Erregistroko datuak: Finka 7.303, Folioa 201, Tomo 687, Liburua 159

Katastroko datuak: CG 03102

- Finka zk: 29.2

Eguna eta ordua: 2003ko urtarrilaren 22an, eguerdiko 13:30tan

Izaera: Hiriztagarria

Azalera: 893,97 m²

Mugak: Iparraldean, Madril-Irun errepidea; Hegoaldean, Ekialdean eta Mendebaldean, finka nagusia.

Eraikuntza, Instalazioak Eta Jarduera:

Solairua:

Jabea: Lanbarren Parke Logistikoa S.A.

Helbidea: Sagasti poligonoa, 20120 LEZO

Okupazio mota: behin betikoa

Erregistroko datuak: Finka 7.302, Folioa 197, Tomo 687, Liburua 159

Katastroko datuak: CG 03102

- Finka zk: 23.1

Eguna eta ordua: 2003ko urtarrilaren 22an, eguerdiko 13:45tan

Izaera: Hiriztagarria

Azalera: 2.294 m²

Mugak: Iparraldean, Renferen jabari publikoa. Hegoaldean, La Rosaleda kanpinaren lurra. Ekialdean: Lezoko lurra. Mendebaldean: Renferen jabari publikoa

Eraikuntza, Instalazioak Eta Jarduera:

Solairua:

Jabea: Gipuzkoako Foru Diputazioa

Beste eskubideen titularrak:

Helbidea: Gipuzkoa plaza 1, 20004 DONOSTIA

Okupazio mota: behin betikoa.

Erregistroko datuak: ez dauka

Katastroko datuak: ez dauka

- Finka zk: 24

Eguna eta ordua: 2003ko urtarrilaren 22an, eguerdiko 14:00tan

Izaera: Hiriztagarria

Azalera: 108,20 m²

Mugak: Iparraldean eta Ekialdean: bideetako sistema orokorra; Hegoaldean, Gurutze auzora doan errepidea eta Mendebaldean, Victor Aramburu Agustizabalen lurra.

Eraikuntza, Instalazioak Eta Jarduera:

Solairua:

Jabea: OIartzungo Udala

Beste eskubideen titularrak:

Helbidea: Done Eztebe plaza 1, 20180 OIARTZUN

Okupazio mota: behin betikoa

Erregistroko datuak: Ez dauka.

Katastroko datuak: Ez dauka.

- Finka zk: 48.1

Eguna eta ordua: 2003ko urtarrilaren 22an, goizeko 11:00tan.

Izaera: Hiriztagarria

Azalera: 2.713 m²

Mugak: Iparraldean: trenbidearen azpinda. Hegoaldean: bideetako sistema orokorra. Ekialdean: bideetako sistema orokorra eta trenbidearen azpinda. Mendebaldean: finka nagusia eta Sanan Rosa S.L.-ren lurra

Eraikuntza, Instalazioak Eta Jarduera:

Solairua:

Jabea: Renfe

Beste eskubideen titularrak:

Helbidea: Espainia enparantza 2-4, 4800 BILBO

Okupazio mota: behin betikoa

Erregistroko datuak: Finka 468, Tomo 19, Liburua 11, Folioa 120

Katastroko datuak: Ez dauka.

- Finka zk: 52

Eguna eta ordua: 2003ko urtarrilaren 22an, goizeko 10:00tan

Izaera: Hiriztagarria

Azalera: 4.562 m²

Mugak: Iparraldean: finka nagusia eta trenbidearen azpinda, Hegoaldean: bideetako sistema orokorra, Ekialdean: Renferen jabari publikoa, Mendebaldean: trenbidearen azpinda

Eraikuntza, Instalazioak Eta Jarduera: Merendero Berri izeneko etxea. Orubea: 102,80 m². Ana-Enea etxea.

Okupazio mota: behin betikoa

Erregistroko datuak: Finka 5433, Tomo 545, Liburua 129, Folioa 163; Finka 2836, Tomo 634, Liburua 149, Folioa 85

Katastroko datuak: CF 03137, CF 03138

- Finka zk: 53

Eguna eta ordua: 2003ko urtarrilaren 22an, eguerdiko 12:00tan

Izaera: Hiriztagarria

Azalera: 361

Mugak: Iparraldean: N-1 Madril-Irun errepidea. Hegoaldean: jatorrizko finka. Ekialdean: N-1 errepidea eta jatorrizko finka. Mendebaldean: jatorrizko finka

Eraikuntza, Instalazioak Eta Jarduera:

Solairua:

Jabea: Hanbel San Sebastian S.L.

Beste eskubideen titularrak:

Helbidea: Madre Candida 19, 20140 ANDOAIN

Okupazio mota: behin betikoa

Erregistroko datuak: Finka 1747, Tomo 91, Liburua 41, Folioa 28

Katastroko datuak: DF 01005

ABIADURA HANDIKO TRENA. Jaurlaritzak jasangarritasunaren alde hedaturiko mezuak kontraesankor direla salatu dute

Eider Goenaga | **TOLOSA**

«Gure herrietan, gure udaletan eta gure udal araudietan ez dago AHTrako lekuri». Ezker abertzaleko 25 hautetsik argi eta garbi bota zuten mezu hori atzo, Tolosan batzarra egin ostean. Abiadura Handiko Trenak (AHT) kaltea egingo duen 19 herritako zinegotzi eta alkateek egin zuten bileran —Beasain, Ordizia, Urnieta, Errenteria, Bergara, Antzuola, Zizurkil, Itsasondo, Zumarraga, Ezkio-Itsaso, Donostia, Alegia, Hernani eta Tolosa, Gipuzkoatik; Galdakao, Bilbo eta Elorrio, Bizkaitik; Gasteiz eta Legutio, Arabatik—, eta AHT gelditzeko eskatu zuten, hiru puntuko adierazpenean.

Bileran, AHTren gaia udalgintzaren ikuspuntutik landu dutela azaldu zuen Iñaki Antiguedad Lurralde Antolaketan aditu eta aholkulariak, eta haren ondoren, Antton Izagirre Tolosako alkatea eta Mireia Unamuno Antzuolako alkatea hartu zuten hitza.

AHT «inposaketa moduan» ikusten dutela adierazi zuen Antton Izagirrek, Tolosan elkartutako guztien izenean, eta «erraz eta arrazoitu gabe» justifikatzen dutela trenaren beharra. Gainera, udalen eskuduntzak ez direla kontuan hartzen adierazi zuen, eta Eusko Jaurlaritzari horiekiko «errespetua» eskatu zion, «Jaurlaritza delako, gaur, egitasmoaren sustatzaile sutsuena».

Modu berean, Lakuako gobernuaren eta Juan Jose Ibarretxe lehendakariaren hitzak eta ekintzak kontraesankorrak di-

«Gure herrietan ez dago AHTrako lekuri» diote herri kaltetuetako hautetsiek

Otsailaren 1ean Tolosan egingo duten manifestaziora deitu dute



ANDONI CANELLADA / ARGAZKI PRESS

Arabako, Gipuzkoako eta Bizkaiko 19 udaletako ezker abertzaleko zinegotzi eta alkateak, atzo, Tolosan.

rela adierazi zuten. «Jaurlaritza lau haizeetara ari da Udalsarea 21 zabaltzen, jasangarritasunerako udalerrien sarea; eta gure ardura politikotik, begi onez ikusten dugu ekimena. Baina

AHT jasanezintasunerako tresna da, pentsatu besterik ez dago hainbat herritako naturan proiektuak eragingo duen hondamendia».

Ibarretxek 2001ean egingako

adierazpenak ere ekarri zituen gogora Izagirrek. «Garapen eredu berria ondorio guztiekin onartzeak oraingo ereduaren aldaketa sakona esan nahi du. Gure pentsatzeko era, gure ba-

lioak, gure bizimoldeak eta gure kontsumo ohiturak aldatu beharra dago», esan zuen Ibarretxek orduan. Izagirrek esan zuenez, atzo Tolosan bildutakoak bat datoz haren esanekin, «baina ez gero egindakoarekin». «Izan ere, AHTren egitasmoak aurretik esandakoekin zerikusirik ez duela sinetsita gaude; are gehiago, lehendik datorren bide okerrean gero eta gehiago sakontzea, eta jasangarritasunetik gehiago urruntzea esan nahi baitu», nabarmendu zuen Izagirrek.

Jaurlaritzaren «harrokeria» ere salatu zuten atzo Tolosan elkartutako hautetsiek. «Horra hor, egunotan, non eta Parisen esana! AHTren Irun eta Zumarraga arteko lanak bere kabuz abiarazte handinahia agertu du Lakuako gobernuak», esan zuen Izagirrek.

Manifestazioa otsailaren 1ean Tolosan

AHTk «inolako justifikaziorik» ez duela eta, 25 zinegotzi eta alkateek dei egin zieten beste udal guztiei, «egitasmoak dakarren gizarte ereduaren inguruan gogoeta egiteko». Gizarteari, era berean, AHTren kontra antolatzen diren ekimenetan parte hartzeko deia egin zioten.

Hortaz, AHT Gelditu! Elkarlanak otsailaren 1ean Tolosan egingo duen manifestazioari atxikimendua azaldu zioten, eta dei egin zuten herritarrek parte har dezaten. «Unea delako gure ezetza agertzeko; unea delako hiritarrak mugiarazteko. Unea, azken batean, garapena zer den eta zer ez zabalean eztabaidatzeko», adierazi zuten.

EUSKARA. 210.350 euro izango ditu Ikastolen Elkartek; Nafarroako Gobernuak, aldiz, 18.000tik 6.000ra murriztu du laguntza

Tuteran iaz egindako Nafarroa Oinez jaiak Udalbiltzaren diru laguntza eskuratu du

Erredakzioa | **IRUÑEA**

Udalbiltzak 210.350 euroko diru laguntza eman dio Tuterako Nafarroa Oinez jaialdiari, «udal elkartasunaren seinale». Nafarroako Gobernuak, hain zuzen ere, ikastolen aldeko jaiendako diru laguntza jaistea erabaki du aurten, eta 6.000 euro jasoko ditu Tuterako ikastolak. Aurreko aldietan 18.000 eurokoa ohi zen laguntza.

Atzo sinatu zuten Ikastolen Federazioak eta Udalbiltzak hitzarmena, Iruñean. Jose Luis Etxegarai Lesakako alkate eta Xabier Azanza Ikastolen Elkarlearen lehendakaria izan ziren ordezkariak.

Udalbiltzak ondoren banatutako oharrean azpimarratzen du euskara Euskal Herriko eta Europako hiritar denen kultur ondare berezia dela, eta hizkuntza guztiak direla aniztasunaren adierazle.

«Horrexegatik, herri aginte demokratikoen oinarritzko erantzukizuna hiritarren hizkuntza eskubideak zaintzea eta babestea da, eta, batez ere, hizkuntza gutxituen aldeko politika sustatzea».

Udalbiltzak euskara ezagutu eta erabiltzeko eskubidea babesteko eta neurri eraginkorrak hartzeko eskatu zien, atzo bertan, erakundeei, eta bereziki, Nafarroako Gobernuari.



JAGOBA MANTEROLA / ARGAZKI PRESS

Tuterako Argia ikastolako haurrak, aurtengo Nafarroa Oinez-eko hasiera ekitaldian zinta mozten.

HITZ BITAN

LOTERIA. Ia 148 milioi gastatu dira loteria erosten

Eguberritako Loteriak 11 milioi euro utzi ditu Hego Euskal Herrian

Erredakzioa | DONOSTIA

Eguberritako Loteriak euskal herritarrek dezimoak erosten gastatutakoa baino askoz ere gutxiago utzi du aurten Hego Euskal Herrian. Izan ere, orotara 11 milioi euroko sariak etorri dira Irun, Bilbo, Getxo eta Ordiziara; baina hego euskal herritarrek ia 148 milioi euro gastatu dituzte Eguberritako Loteria erosten.

Diru kopuru handiena Irunen jaso dute. Sari potoloa ez, baina bosgarren saria du 56.972 zenbakiaren dezimo guztiak saldu zituzten bertan, eta guztira 8.640.000 euro jaso dituzte zenbaki hori erosi zutenek. Saria oso banatuta dago; izan ere, Real Union futbol taldeak erosi zituen dezimo gehienak, eta 1,2 euroko txarteletan banatu. Gainerako dezimoak okindegi batek, Iruñeko enpresa batek eta Lesakako Tantarumairu ikastolak erosi zituzten.

ESPAINIAKO LOTERIA

Sariak

Irun: 8.640.000 euro.
Bilbo: 960.000 euro.
Ordizia: 480.000 euro.

Gastua

Araba: 13.472 milioi euro.
Bizkaia: 79.415 milioi euro.
Gipuzkoa: 31.603 milioi euro.
Nafarroa: 23.441 milioi euro.

Dezimoak saldu zituen administrazioako arduradunak, Jose Ramon Iriartek, adierazi zenez, Real Union taldeak banatzen duen loteria «klasiko» bat da Irunen: «Beraz, ziur nago oso banatua egongo dela saria».

Bilbon, 19.576 zenbakiarekin saritutako hamar dezimo saldu zituen Ormaetxea izeneko



MONIKA DEL VALLE / ARGAZKI PRESS

Eguberritako Loteriaren bigarren sariako 10 dezimo saldu zituen Ormaetxea administrazioak.

administrazioak. Zenbaki horrek bigarren saria jaso du, eta guztira 960.000 euro kobratuko dituzte sarituek. Kopuru bera banatu du Getxoko 7. administrazioak ere. Bertan 457 zenbakiaren 20 serie saldu zituzten.

Azkenik, Ordiziako 1. administrazioak 480.000 euro banatu ditu, hirugarren saria jaso duen 31.203 zenbakiari esker. Serie oso bat saldu zuten ber-

tan; administrazioako arduradunaren arabera, leihatilan erositako dezimoetan banatua.

Sarituak, baina, gutxi batzuk dira; loteria erosi dutenak, berriaz, mordoa. Euskal herritarrek ia 148 milioi euro gastatu dituzte aurten Eguberritako Loteria erosten: Bizkaian 79.415 milioi euro, Gipuzkoan 31.603 milioi euro, Nafarroan 23.441 milioi euro eta Araban 13.472 milioi euro.

EUSKARA

Iparraldeko hautetsi abertzaleen lehendakariak euskararen ofizialtasuna galdetu du

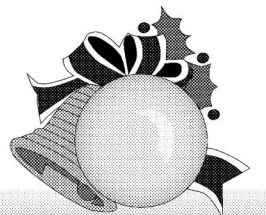
Mikel Ithurbide hautetsi abertzaleen lehendakariak, iragan asteartean Baionako Auzitegian izandako istiluen haritik, botere publikoei «jarreraz aldatzeko» eta euskararen aldeko «neurri eraginkorrak» hartzeko eskatu die. Poliziak auzitegian erabili zituen baliabide bortitzak egoera ez duela «baretuko» adierazi du Ithurbidek, ezta ere dezentralizazioaren inguruan sortu den eztabaidan Gobernuak erakutsi duen «jarrera ezkorrak».

AZPIEGITURAK

Etzegarateko jaitsierako bidea ireki dute

Gipuzkoako Foru Aldundiko Garraio eta Errepide Sailak Etzegarate mendateko jaitsiera bidea ireki zuen, atzo, errepidearen bikoizketa laren barruan. Eguraldi ona lagun, obrak pentsatu baino azkarrago joan direla esan du Aldundiak. Igoerako 1,5 kilometro falta dira irekitzeko.

GASTEIZko GAUA



La Riojana

TABERNA-JATETXEA

Kutxi kalea, 33 - GASTEIZ

EDAN-JANTEGIA
BAR-TXOKO

Karta

Kutxilleria, 29
Tf.: 945 25 00 93 - GASTEIZ

ANBOTO

PARRAL
TABERNA

Equerdietan astalehenetik ostiralera
**JANTOKI
BEGETARIANO**
FRANCISCO JAVIER PEUNA KANTOIA. 4.
01001 - GASTEIZ
TEL.: 945 27 68 33

ZURE KREPE
AFALTZEKO

hala bedi
TABERNA
Kutxi izkina
Santa Maria kantoiarekin
CARA VAINA!!



Juan de Apraiz, 7

01013 GASTEIZ

Tel.: 945 22 93 49

EUSKAL PRESOK
ETXERA



TXAPELARRI TABERNA
JO TAKE
Kutxi - 83
GASTEIZ

DARDARA



ARRANTZA ERREFORMAREN AKORDIOA. Negoziazio luzeen ostean, iragan ostiralean heldu zen akordioa. Euskal ordezkariak nahiko ados agertu dira arrantza kuoten inguruko neurriekin. Diru laguntzen inguruan, berriz, epe luzeagoa espero zuten.

Akordioa ez dute txartzat hartu euskal arrantzaleek, baina «letra txikia» ikusteko zain dira

Kritikak teknika ez-selektiboengatik etorri dira, akordioak ez dituelako aipatu

Roman Goenaga | DONOSTIA

Zuhurtziaz baina baikortasunez hartu dute euskal arrantzaleek iragan ostiralean heldutako Arrantza Politika Bateratuaren erreformarako akordioa. Zuhurtziaz, ontziak berritzeko laguntzen inguruko hainbat murrizketa oraindik aztertzeke baitituzte; baikortasunez, ohiko espezieen —antxoarenak eta legatzarenak, batik bat—, arrantza kuotei dagokienez, Batzarrek hartutako noranbide aldaketa aldeko izan delako. Dena den, kritikarik ere izan da.

Akordioaren aldeko iritziak bota zituzten atzo EGUNKARIAK eginiko elkarrizketetan Martin Agirre Pasaiko Ontzijabeen ordezkariak eta Josu Santiago Eusko Jaurlaritzaren Arrantza zuzendariak. Lehenak akordioa «globalki positiboa» dela azaldu zuen, eta Santiago, «orokorrean alde» azaldu zen. Hala ere, aurkako iritzirik ere azaldu zuenik ere bada. Izan ere, Itsas Geroa arrantzaleen elkarteak, gogor kritikatu zuen akordioa.

Denen gusturako izan ez arren, negoziazio luzeak izan dira behinik behin. Akordioaren bezperan, kuota murrizketak nagusi ziren Batzarren proposamenean. Murrizketa handiak, hartutako erabakiarekin alderatuz. Zentzu horretan, Martin Agirrek Batzordeak negoziatzean hartutako jarrera kritikatu zuen. «Azken urteotan», esan zuen, «Batzordea teknikoki jokatutako ordez politikoki ari da».

Arrantza kuotekin ados

Legatzaren kuota izan zuen hizpide Agirrek. Bere ustez, abenduaren hasieran murrizketa «izugarriak» proposatu zituen Batzarrek, eta amaiera arte «sufritzen eduki gaitu». Bere ustez, «onartutako igoera (%11) baino handiagoa ere justifikaturik zegoen, %20koa edo. Batzordeak nola jokatu duen ikusita, ez gara ezkorrak».



ANDONI CANELLADA / ARGAZKI PRESS

Arrantza ontziak berritzeko diru laguntzak 2004an amaituko dira, euskal arrantzaleek nahi baino lehen.

Eusko Jaurlaritzako Josu Santiagok ere, legatzaren kuota ez du «txarra» denik uste. Hala ere, analisi teknikoek gehiagorako ematen zutela esan zuen, eta 33.000 tonatara iristea ere espero zutela adierazi zuen. Martin Agirrek ere, maila hori lortuko zutela espero zuen.

Bestalde, hegaluzearen kuotarekin erabakitako hazkundera ez zaio «koherentea» iruditu Santiagori. «Nahiz eta gure arrantzaleei on egin, baliabideen sostenguarien aldetik ez zaigu oso koherentea iruditzen».

Antxoaren kuotari buruz, «aldeko» balorazioa egin zuen Santiagok. Antzera, Esteban Olaizola, «pozik» azaldu zen kuota iazko bera izatearekin. Dena den, azken harrapaketa urriak direla-eta kezkatuak ere

azaldu zen. «Kuota horiek paporean daude», azaldu zuen Olaizolak, «baina orain bilatu egin behar dira».

Arcachongo akordioa berri-tzeari begira, «egoera onean» dira euskal arrantzaleak Olaizolaren ustez: «Kuota %40 murriztu balute guretzat ez zen txarra izango, baina Frantziak kuota horrekin ezingo luke ezer egin, eta Arcachongo akordioa ezingo litzateke aurrera atera, kuota osoa beharko genuke eta». Horregatik, «Frantziari gehiago interesatu zaio akordioa guri baino», esan zuen.

Kuotetatik at, laguntzei loturiko neurriak ere itxi ziren ostiralean. Horiekin zuhurrago azaldu ziren euskal ordezkariak. Izan ere, behin baino gehiagotan eta batek baino gehiagok aipatu zuen ezer esan

aurretik «letra txikia» irakurri behar zutela.

Martin Agirreren ustez, «laguntzetako murrizketek ez digute oraingoz asko eragingo». Hala ere, «2004tik aurrera laguntzarik gabe geratuko gara, eta guk gutxienez 2007 arte mantentzea espero genuen».

Itsas ingurumena

Itsasoaren sostenguari begira jaso ditu kritika gehien EBko Arrantza Politika Bateratuaren erreformak. Olaizolak arrantza sistema ez-selektiboen inguruan ezer ez onartu izana egotzi dio akordioari. Bere ustez, «ezin dira sartu zaku berean sareen bidezko arrantza moduak eta arte selektibo batez eginikoak. Baliabideak mantendu nahi badira», adierazi zuen, «bigarren bideari jarraitu beharko zaio».

ESANAK

ESTEBAN OLAIZOLA
 (Gipuzkoako Kofradien Federazioko presidentea)
 «Kuota %40 murriztu izan balute guretzat ez zen txarra izango, baina Arcachon ezingo litzateke berritu»

MARTIN AGIRRE
 (Pasaiko Alturako Ontzijabeen ordezkaria)
 «Legatzaren kuotaren igoera handiagoa ere justifikatua zegoen, %20koa edo, eta 33.000 tonatan utzi»

JOSU SANTIAGO
 (Eusko Jaurlaritzako arrantza zuzendaria)
 «Ez zaigu iruditzen hegaluzearen kuota itsas baliabideen sostengurako oso koherentea denik»

ITSAS GEROA
 (Euskal arrantzaleen elkarteak)
 «Indartsuek itsasoaren baliabideak bipildu eta beste arrantzaleen postuak deuseztatzen segitu ahalko dute»

Itsas Geroa elkarte bat etorri zen Olaizolarekin. «Beti bezala, indartsuek itsasoaren baliabideak bipildu eta beste arrantzaleen lanpostuak desagerrarazten segitu ahalko dute, ministroen bedekapenarekin», zioen bidalitako agirian.

Elkartearen iduriko, «ofizialki ministroek baldin badute boterea, talde profesional handiek erabakitzen dute bereziki. Armadoreen menpe diren talde profesional handiek, hain zuzen, Europazche, Cogeca eta AEOP besteak beste». Talde horiek prezioa sartzen dute «beren interesak babesteko». Eta hori, «gehiengoa osatzen duten arrantzale europarrak mesprextatuz. Hauek dute baliabideengan ondorio gutxien, lan egiteko metodo urriegiak direlako», Itsas Geroaren ustez.

EKONOMIA. Alemaniako Finantza ministroak gerra «oso arriskutsua» izan daitekeela dio

Gerra hotsek areagotu egin dute ekonomiarekiko ziurgabetasuna

Inbertsiogileen konfiantzak behera egiten jarraitzen du Europako herrialde nagusietan



BERND KAMMERER / AP

Burtsek aspaldiko garai kaskarrenak igaro ostean, inbertsiogileek ezkor jarraitzen dute.

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Gero eta hurbilago dira gerra hotsak. Munduko ekonomiaren azkenaldiko bilakaera kaskarri Iraken aurkako gerra batek eragin diezaiokeen kalteak zinez kezkatuta dauzka Europako inbertsiogileak; gero eta zalan-tza gehiago agertzen dituzte datorren urteko ekonomiaren bilakaerari buruz. Amaitzean dagoen urte eskasaren ondoren, etorkizun laburrekin ezkorrek diren inbertsiogileak gehiago dira baikorrak baino.

UBS indizearen abenduko datua da ikuspuntu ilun horren adierazle. Suitzako banku UBSk eta Gallup etxeak 2001eko urri-

tik plazaratzen duten indizearen arabera, Alemanian, Erresuma Batuan, Espainian eta Frantzian galdetutako inbertsiogileen %58 ezkor dira datozen 12 hilabeteetako hazkunde ekonomikoari buruz. Are okerrago: %45ek pentsatzen dute posible dela Europa Japonia pairatzen ari denaren antzeko geraldiki luze batean erortzea.

Hans Eichel: «Gerra oso arriskutsua izan daiteke»

Eta petrolio nabarmen garestitu dezakeen gerra batek ez du hobetuko ikuspegia. Iritzi horretakoa da, behintzat, Alemaniako Finantza ministro Hans Eichel. *Bild* Alemaniako egun-

kariak atzo publikatutako elkarriketa batean, Eichelek «oso arriskutsutzat» jo zuen munduko ekonomiarentzat Iraken gerra bat izatea.

«Inork ezin ditu aurreikusi horrelako gerra batek munduko ekonomiaren hazkundera eta Alemaniakoan izan ditzakeen ondorioak; gainera, kontuan izan beharko litzateke petrolioaren prezioan izan dezakeen eragina», esan du Eichelek. Une honetan, gerra gero eta hurbilago delako eta Venezuelako greba orokorra dela eta, petrolio upelaren prezioa 30 dolarretaraino iritsi da. «Gauzak dauden bezala, gerra bat oso arriskutsua izan daiteke», gaineratu

AURREIKUSPENAK

Euroaren eremua, atzeraldi arriskuan

Zenbait ekonomista eta inbertsio banku ere ezkorrek dira euroguneko ekonomiaren bilakaerarekin. *Business* egunkariaren arabera, aditu horiek urteko azken hiruhilekoan geldialdi bat ikusten dute euroaren eremuko hazkunde ekonomikoan, eta datorren urteko lehen laurdenean kontrakzio bat izango dela uste dute. «Euroaren eremua mini-atzeraldi batean sartu da neguan, hazkunderik gabe, eta negatiboan ibiliko da 2003ko lehen hiruhilekoan», esan du Morgan Stanleyko ekonomista Eric Chaneyk. «Hori bai, ezin dugu baztertu atzeraldi bat, hazkunde negatiboko bi edo hiru hiruhileko jarraian izatea», gaineratu zuen.

zuen Alemaniako Finantza ministroak.

Eichelek garbi utzi zuen bere gobernuak, 1990eko Golkoko gerran ez bezala, ez duela gerra horretan sartzeko asmorik. «Argi dago ez diogula finantza sostengurik emango Iraken kontrako gerra bati», azaldu zuen.

Baina, gerra izanez gero, eta nahiz eta Alemaniak ez parte hartu, gerra horren ondorio ekonomikoak nozituko dituela ere jabetuta dago Eichel. «Orain arte aurreikusi ez ditugun zenbait gastu berri sortuko lirateke, besteak beste, segurtasun neurriak gogortzearen inguruan», gaineratu zuen.

LAGURAEAN

2003ko Sozietate Zerga eta PFEZren atxikipenen murrizketak onartu ditu Bizkaiko Aldundiak

Bizkaiko Aldundiko Gobernu Kontseiluak Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren (PFEZ) eta Sozietateen gaineko Zergaren atxikipenen murrizketak onartu zituen atzo. Besteak beste, jarduera profesionalen gaineko atxikipena %18etik %15era murriztu da, eta %9tik %7ra jarduera hasi berri dutenentzat. Aurrezki gordailu, kontu korronte edo akzioen dibi-denduei %15eko atxikipena ezarriko zaie. Sozietate zergan ere, orokorrean, %15era mugatuko da atxikipena.

Errege magoek eta Bizarzurik osatutako cartel bati isuna jarri dio Bruselak, txantxetan

Adarra jotzeko asmoz esnatu zen Europako Batzordea. Eguberriak gainera datozen honetan, prentsa ohar bat kaleratu zuen jaiegunitan opariak banatzen iaioa den *cartel* bati 478 milioi euroko isuna jarri diola jakinarazteko. Pere Noel S.A., Halloween Ltd & Santa Claus eta Errege Magoak eta Cia.-k osatzen dute *cartel*-a. Konpainiak hilaren 24ko gauerdia arteko epea dute helegitea aurkezteko. Nekez, ordea, txantxa baino ez baita.

ELA, LAB, ESK lau hiriburuetan mobilizatu dira Correoseko lan hitzarmenaren aurka

Hilaren 18an, CCOO, UGT eta CSIF sindikatuek eta Espainiako administrazioak izenpetutako Correoseko lan hitzarmenaren aurka elkarretaratu ziren atzo Hego Euskal Herriko lau hiriburuetan eta Durangon, ELA, LAB eta ESK. Besteak beste, hitzarmena atzerapausoa dela deritzote, 35 orduko asteari uko egiten zaiolako.

BURTSA. Salerosketa bolumen txikia eta opor giroa merkatuan

Din-dan-don... gabon

J.B. Andueza |

Eguberriak burtsara ere iritsi dira. 707 milioiren salerosketa baino ez zen izan atzo eta, horrezaz gain, datu makroekonomiko garrantzitsurik gabeko eguna joan zen. Burtsan aurten-go urtea orokorrean txarra izan dela eta ikatza merezi duela esatea da errazena. Zaharrak berri,

beraz. Ibex-35 indizea 40 puntuko tartean mugitu zen egun osoan: inbertsiogileak egonean izan ziren adierazgarri.

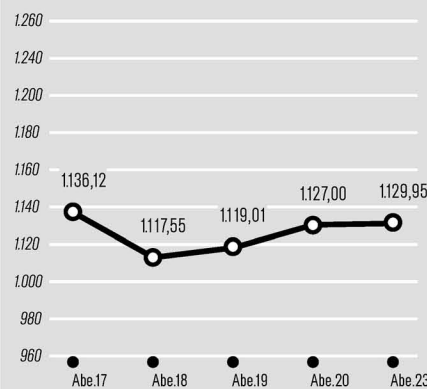
Inditex (+%3,58) eta Sogecable (-%3,58) izan ziren aldaketa handieneko akzioak. Gamesa eta Arcelorrek bezala, TPI eta Terra ipotxek %2na pasa galdu zuten. SCHk %2 pasa irabazi zuen eta Repsol-YPFk %1,41.

DATUA

Arcelor altzairugileak eta Latibexean ere salerosten den Vale do Rio Doce (+%2,32 irabazi zuen Sao Paulon) meagintza enpresak Brasilgo CST altzairugilea bereganatzeko eskaintza bateratua egin dute. Tentsioa baretzen ari da Brasilen, eta 2003a urte ona izan liteke.

Bilboko 2000 indizea

Diferentzia **+%0,26** | Azken indizea **1.129,95** | Aurreko indizea **1.127,00**



Beste indizeak

New York (Dow Jones)*	8.513,45 (+%0,03)
Tokio (Nikkei)	8.406,88 (iaieguna)
Madril (IBEX-35)	6.240,20 (+%0,52)
Paris (CAC-40)	3.087,62 (+%1,21)
Londres (FTSE 100)	3.936,90 (+%1,21)
Frankfurt (DAX)	3.000,84 (-%0,77)
Milan (Mibtel)	17.752 (+%0,05)

* Eguerdita arte

Dibisen merkatua

	Euro bat
Pezeta	166,386
Libera	6,55
Dolarra (AEB)	10282
Libera Esterlina	0,6446
100 Yen (Japonia)	12335

IRAKI ERASOTZEKO ASMOA. AEBetako soldaduek gerrarako prestatzen segitzen dute, eta NBE eta Gurutze Gorria ondorioei aurre egiteko neurriak hartzen ari dira. Atzo Irakeko airekoek AEBetako abioi espioi bat erorarazi zuten Irakeko hegoaldean.



AMR NABIL / AP

PRESTAKUNTZA MILITARRAK. AEBetako soldaduak maniobretan ari den abioi bati *USS Constellation* ontzian lur hartzen laguntzen, Persiako Golkokoan.

NBEko agentziak gerrari aurre egiteko prestatzen hasiak dira

Iraken kontrako gerrak eragingo lituzkeen errefuxiatu oldeei laguntzeko materiala eta dirua biltzeari ekin diote

Erredakzioa | DONOSTIA

NBE Nazio Batuen Erakundearen agentziak, Iraken kontrako gerra dela eta —Washingtonek, Londresek eta beren aliatuek abiatuko luketena—, prestatuntzak egiten ari dira, atzo UNHCR Nazio Batuen Errefuxiatuentzako Komisariatu Nagusiak esan zuenez. Genevan (Suitza) herrialde diruemaileek eginiko bilkuraren bukaeran 37,4 milioi dolar biltzeko deia egin zuten, UNHCRk jakinarazi zuenez. Diru hori NBEk dituen hainbat agentziari emango litzaioke, gerra izango balitz, beren lana egiteko.

UNHCRko bozeramaile Kris Janowskik atzo ezagutarazi zuenez, NBE eta beste hainbat agentzia eta erakunde dirua eta materiala biltzen hasiak dira, Iraken kontrako gerrari begira.

Genevan, herrialde diruemaileen bilkura bukatzean, gerrak sortuko lituzkeen milaka errefuxiatu laguntzeko lanetarako 37,4 milioi dolar biltzeko eskatu zuten. Ildo horretatik, joan den abenduaren 10ean Gurutze Gorriaren Nazioarteko Batzordeak iragarri zuenez, bere erakundeak 6,7 milioi dolar biderratu nahi ditu bere alorrean aritzeko. Halaber, Gurutze Gorriaren Elkarteen Nazioarteko Federazioak 4,7 milioi dolarreko gastuak aurreikusi ditu.

The Times egunkari ingelesak argitaratutakoaz, UNHCRk adierazi zuen ezin duela zifrarik eskaini, «nahastea areagotuko» lukeelako. Egunkariak zabaldu zuenez, Iraken kontrako gerra berri bat piztuko balitz, 900.000 inguru errefuxiatu izango lirateke. «Errefuxiatuen ihes masiboa emango balitz, Iraken

ondoko herrialdeei eskatuko genieke beren mugak ireki ditzatela», esan zuen Janowskik. Gogorarazi zuenez, 1991ko gerraren ondorioz, bolada batez bi milioi lagunek —kurdak gehienak— alde egin zuten Iraketik.

Berriz gerta litekeena aurreikusiz, Iraken auzokoak diren herrialdeetan —Iran, Jordania, Saudi Arabia eta Turkia— eta Egipton eta Kopenhageko (Danimarka) egoitzan materiala pilatzen hasi da UNHCR.

Bien bitartean, Alemaniako Finantza ministro Hans Eichel atzo ohartarazi zuenez, Iraken kontrako gerra batek ondorio ekonomiko «kalkulaezinak» eragingo lituzke, batez ere erregaien prezioei dagokienez.

Pentagonoa, bere aldetik, indarrak metatzen ari da, baina Etxe Zuriak ez du oraindik erabaki Iraki gerra deklaratu dionetz. Atzo AEBetako Defentsa idazkari Donald Rumsfeldek jakinarazi zuenez, «ekintzarako prest egoteko indarrak prestatzen ari gara».

Bestalde, herenegun Qata-

rren GEK Golkoko Elkarlanerako Kontseiluak eginiko goi bileran amaitzean, Iraki eskatu zioten «tentsioak eragiteari uzteko» eta gerra saihesteko NBEren arma ikuskatzaileekin elkarlanean erabat aritzeko.

Abioi espioi bat lurreratu dute

Herenegun, Bagdadek esan zuen AEBek eta Erresuma Batuak Iraken ustezko suntsiketara masiborako armez esandakoa «gezurra» dela. Irakeko presidentetzaren kontseilari Amer As Saadik adierazi zuenez, CIA agentziako kideak hartzeko prest dago Bagdad, «NBEko ikuskatzaileei Irakek armak ezkutatzaren omen dituen lekuak seinala diezaieten».

Pentagonoak atzo baieztatu zuen AEBetako espioitza abioi robot bat —*Predator* modelo-koa— jo eta lurreratu zuela Irakek. Bagdadeko agintariek ere informazio hori baieztatu egin zuten, eta, zehaztu zuten, «airekoa Kuwaitetik sartu eta eguerdian erorarazi zuten» Irakeko hegazkinek, Irakeko hegaldatu ezinezko eremuan.

Iraken jopuntuak finkatuta ditu Tel Avivek, erasoei erantzuteko

Erredakzioa | DONOSTIA

Tsahal Israelgo Armadak Iraken aldetik erasoren bat jasoko balu, hari aurre egiteko prestatuta legokeela jakinarazi zuen atzo *Maariv* egunkariak. Horren arabera, Tel Avivek Iraken hainbat jopuntu «zehaztuta» ditu. Orobat, Iraken kontrako gerran AEB Ameriketako Estatu Batuei zeinahi motako laguntza emateko prest dago Tel Aviv.

Tsahalgo Estatu Gorena erasorako plan bat on-tzen ari da, Irakek Israeli eraso eginez gero Bagdad- den kontra eraso jotzeko. Planari jarraiki, Tsahalek hainbat jopuntu finkatuta lituzke Iraken.

1991an, Golkoko Gerran, Irakek *Scud* eta *Al Hussein* misil balistikoak jaurti zituen Tel Aviven eta Haifaren aurka. Ordu hartan populazioa alertan jarri zuten agintariek, eta gasen kontrako maskarak banatu zizkieten, Israelgo palestinarrei izan ezik.

Orain Gobernua herri-tarrak erasoetarako prestatzen ari da, eta aurki erabakiko du gai biologiko eta kimikoen aurkako txertatzak abiatzea beharrezkoa den.

«Histeriari» aurre egiten

Israelgo Defentsa ministro eta Tsahalgo buru ohi Shaul Mofazek «histerian» ez erortzeko eskatu zien atzo herritarrei. Mofaz Washingtonen izan berri da, eta zera esan du: «Israelek bere burua defendatzeko duen eskubidea aitortu dute AEBek». 1991n, aldiz, orduko presidente George Bushen Yitzhak Shamir presidentea israeldarrari presio egin zion Iraken erasoei ez erantzuteko, AEBen eta herrialde arabiarren arteko aliantza ez desegiteko.

Atzerri ministro Binyamin Netanyahu atzo azpimarratu zuen Tel Aviv prest dagoela Iraken kontra AEBei edozein motako laguntza emateko.

KRISIA IRUDIETAN



MARWAN NAAMANI / EPA

ARMA IKUSKAKETAK. NBEren UNMOVICeko arma ikuskatzaileek beren misioarekin segituz, hainbat lantoki ikuskatzen jardun zuten atzo. Irudian, ikuskatzaile talde bat Bagdadetik 20 kilometro ipar-mendebaldera dagoen Abu Ghreibeko umeentzako gaiak ekoizteko lantoki baten kanpoaldean.



BURHAN OZBILICI / AP

GERRAREN KONTRA TURKIAN. Ankaran Iraken kontrako gerra asmoen aurkako protesta egin zuten herenegun mila-laka lagunek. Turkia NATOko kidea eta AEBen aliatua da, baina AEBen aurkako sentimendua handia da. Pankartetan zera diote: *Ez gara AEBen soldadu izango, Ez du gu AEBen alde hilko eta Ez Iraken kontrako gerrari*



ANNE-CHRISTINE POUJOLAT / EPA

AEB-ETAKO ONTZI BAT FRANTZIAN. Irudian ageri den hegazkinak garraiatzeko AEBetako ontzia, *USS Truman* Mar-seillako (Frantzia) portuan ainguratu zuten atzo eta bertan izango da bost egunez. Handik Mediterraneo zeharkatu eta Ekialde Hurbileko kostaldean izango da, Iraki eraso jatzekotan abioi batzuk ontzitik abiarazteko.

MICHAEL KLARE HAMPSHIRE COLLEGE-KO IRAKASLEA ETA AEB-ETAKO ZIENTZIALARIEN ELKARTEKO ZUZENDARITZAKOA

INBASIOA

«Inbasioa ondo baino hobeto finkaturik dago; Bushen irailean jaso zuen Irak inbaditzeko plana»

GERRA

«Erasoa berehala hasteak irtenbide diplomatikorako aukeren eremua murriztuko du nabarmen»

ESTRATEGIA

«Pentagonoko estrategoek Hussein arin hil edo preso egin nahi dute, erregimena goitik behera eror dadin»

«AEBen iritziz, gerrak bi aste iraungo du eta hiru fasetan garatuko da»

Max Boehnel | NEW YORK

Armen Kontrolerako Erakundeak Michael Klare, Massachusettsko irakasleak armen ugaltzearen eta gerraren kontra egin du hainbat liburu eta artikulutan.

■ Hilabete luzeetako ezadostasunen ondoren Bushen gobernuak bat dator, taktikaz eta estrategiaz, Iraki erasotzeko asmoarekin. Benetako irudia da hori ala propaganda? Denak ados daude?

Inbasio planak ondo baino hobeto finkaturik daudela uste dut. Bush presidenteak Irak inbaditzeko plan zehatza jaso zuen irailean, eta Armadako unitate garrantzitsuenak eta gerra materiala eskualdean daude jadanik. Erasoa berehala gertatu beharko balu bezala jokatzeko ari dira AEBetako militarrek. Begira, bestela, Kuwaiteko basamortuan eginiko ariketak. Gerraren hasiera ofizialerako egun jakin bat ez dago, noski, zehatz-mehatz jarrita. Nekez sinestekoa da, hala ere, eraso otsaileko bigarren edo hirugarren astean baino lehenago gertatzea. Baina Bushen gobernuak Irakeko gatazkari konponbide militar hutsa eman nahi dio, argi dago. Horretan ez dago zalantzarik. Bushen berak adierazi du AEBak Irakeko erregimena aldatzeko baina gutxiagorekin ez direla konformatuko.

■ Inbasioaren zehaztasun guztiei buruz ere ados al dira Washingtonen?

Adostasuna aspalditik lortu du Bushen gobernuak; denek esaten dute Iraken kontrako eraso beharrezkoa dela. Zehaztasun txikienetan ere kontsentsurik baden ez dago guztiz argi, baina suposa daiteke. Iritzi desberdinak egon bazeuden, seguruena, udazkena hasita zegoela. 1991ko gerran jardun zuten agintari militarrek berriro ere erasotzeko milaka tropa bildu nahi zituzten. Pentagonoko estrategia zibilek eta Washingtongo sektore kontserbadoreek, aldiz, lurreko tropa kopuru askoz txikiagoa erabili nahi zuten. Soldadu horiek aire erasoen babes ezin hobe izango dute.

■ Bush II.aren 'terrorearen kontrako gerra'-k Bush I.aren Iraken kontrako gerrak baino elementu ideologiko gehiago ditu?

Ni are urrunago joango nintzateke arlo horretan eta zera esango nuke: Bushen aukera estrategikoen artean egin behar duen hautuan garrantzia berezia hartzen du ideologiak. Gerra otsailean bertan hasiz gero, AEBek ez dute soilik udako bero izugarrian borrokatu beharra saihetsiko; Washingtonen diplomaziarako aukeren esparrua ere murriztuko du nabarmen. Saio horiek Nazio Batuen Erakundeak eta atzerriko

beste bitartekaritza taldeek egin litzakete. NBEko arma ikuskatzaileen lana garatzea eta Iraken «desarma» eta krisia bide baketsuan bukatzea ere eragotziko luke berehalako gerrak.

■ Bushen gobernuak halako eraso bati buruz duen estrategiara bueltatuta. Zer mezu hedatuko du jarrera horrek munduan barrena?

Iraken kontrako eraso berehalako eta masiboa egitea aurrerakaria izango litzateke Ameriketako Estatu Batuetako Gobernuaren eta estrategia militarren ikuspuntutik. Azken batean, jorkaera horrek zera azalduko lioke munduari: Bushen gobernuak prest dago bere estrategia aurrera eramateko alde bakaneretik ere. Bushen berak adierazi du AEBak gertu daudela etorkizunean indarkeria erabiltzeko, beraiek edo beraiei lotutako beste estatu bat balizko etsai baten suntsipeneko armen mehatxuan badaude. Hori dioen agirian azaltzen denez, Washingtonen aurre egingo dio halako mehatxu bati, mehatxu hura garatzen hasi baino lehen. Iraganean ez bezala, oraingo honetan AEBek mehatxu hori benetan gauzatu baino lehen erasoko dute; ez dute mehatxu eremu bat osatu arte itxarongo.

■ Estrategia pentsatuta da-goela esan duzu. Nola garatuko da eraso?

Pentagonoko taldeen iritziz, gerrak aste pare bat iraungo du, eta hiru fasetan garatuko da. Lehendabiziko fasean aire eraso kanpaina itzela egongo da. Jomugak Irakeko aireportuetako instalakuntzak, Poliziaren eta Armadaren egoitzak, garraio eta komunikabide loturak eta egiturak, suntsipen handiko armen ustezko fabrikak eta Saddam Hussein presidenteak Bagdaden dituen jauregi eta bizilekuak izango lirateke, baita Goardia Errepublikanoa eta Armadako Unitate Bereziak. Fase honetan beste leku batzuk ere joko lituzkete AEBetako hegazkinak: Tikrit hiria, Husseinen jaioterria, balio sinbolikoa duelako, botere politikoa- ren sinboloa delako.

Bigarren fasean AEBetako Armadaren unitate bereziak sartuko lirateke, airez, ustezko arma fabrikak eta misil postuak hartzeko, baita Bagdaden eta beste hiri batzuetan Irakeko Armadaren egoitza nagusiak hartzeko ere, eta Saddam Hussein koartel nagusiak. Bigarren fase honetan iparraldeko kurduak eta hegoaldeko xiiten matxinada armatuak aurreikusten dira, CIAren laguntzarekin.

Hirugarren fasean AEBek batez ere Kuwaiten kokaturik dituzten soldadu eta *marine*ek parte hartuko lukete. Horiek Bagdadera joko lukete eta Irakeko Armadako tropei aurre

egingo liekete. Hiriburuaren inguruan Aire Armadaren unitateak eta Indar Bereziak laguntza izango lukete, Irakeko Armadaren azken egoitzak eta koartelak hartzeko. Saddam Hussein eta bere hurkoak hilik edo preso egonez gero, beren burua entregatzeko eskatuko liekete orduan AEBetako tropek oraindik borrokan ariko liratekeen soldadu irakiarrei.

■ Ordenagailu bateko jokoren antzera deskribatu duzu, borroka latza baina odollik gabe, eta garaipena hasi baino lehen programatuta. AEBetako estrategoek ez dute espero irakiarren aldetik erresistentziarik?

Arrazoiak badaude zera esateko: Pentagonoko estrategoek Saddam Hussein arin hil edo preso egin nahi dute, erregimena goitik behera eror dadin. Baina estatubatuarren estrategiaren barruan arrisku handiko faktoreak ere badaude, iritzi publikoaren aurrean ezertarako ere eztabaidatu ez direnak. Esaterako, AEBetako lurreko tropek Iraken galera handiak badituzte, eta ondorioz Armadak soldadu gehiago behar baditu. Edo AEBetako inbasoreak Bagdadeko ateetan geldiarazten badituzte, eta irakiarrek etxetik etxeko borroketan hasten badira. Egoera horretan aire erasoaren laguntza izan beharko lukete AEBetako soldaduek, eta etxebizitzetan kontrako erasoek zibil asko hilgo lituzkete. Ondorioz, Irakek *Scud* misilak jaurti litza- ke Israelen kontra. Horrek Israelen erantzuna ekarriko luke, eta eskualde osoa hankaz gora jarriko luke.

MONTENEGRO. Igandean izandako hauteskundeetan, hautesleen %45ek baizik ez dute bozkatu



SASA STANKOVIC / EPA



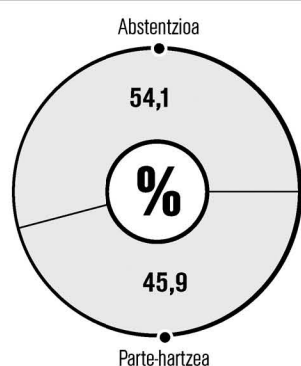
Montenegroko presidente ohi Milo Djukanovic —ezkerrean— eta Filip Vujanovic presidente izateko hautagaia, igandean, botoa ematen.

Presidentetzarako bozak baliogabetu egin dituzte, parte-hartze txikiagatik

«Boikoterako deiei» aurre egiteko eskatu du Podgoricako agintearen hautagai Vujanovicek

Montenegroko bozak

Parte-hartzeak gutxienez %50ekoa izan behar du bozak baliogabeko izan daitezkeen



Erredakzioa | DONOSTIA

Montenegron, joan den igandean egin ziren lehendakartzarako hauteskundeetan lehen itzuliko emaitzak baliogabetu egin dituzte, boz horietan hautesleen % 45,9k bakarrik parte hartu duelakotz. Serbiarekin batera Jugoslaviako Estatu Federala osatzen duen 690.000 bizilagunek herri horren Konstituzioak, ordea, % 50eko parte-hartzea ezinbestekotzat jotzen du bozak baliogabeko izan daitezkeen.

Gauzak horrela, presidentzialen lehen txanda hori berregin beharko da —ziur aski,

2003ko urtarrilaren 12an—, igandean lehiatu ziren 11 hautagai berdinekin. 11 lehiakide horien artean boto kopuru nabarmen handiena bereganatu zuen Podgorican agintean den eta Sozialisten Alderdi Demokratikoa (DPS) eta Alderdi Sozialdemokrata (SDP) indar politikoei osatutako koalizioaren hautagai Filip Vujanovicek.

Montenegroko Parlamentuko presidentea eta Errepublikako behin-behineko lehendakari karguetan denak botoen % 83,9 lortu zituen, 175.984 boz bereganatuta. Emaitzen berri hartzean, Vujanovicek aitortu zuen parte-hartze txikiak porrot eginarazi diola lehen itzuliari, baina bigarren txandarako botoa ematerat joateko deia egin zien hautesleei, baita «indar desagileen boikoterako deiei muzin egiteko» ere.

Hitz horiekin oposizioa indar politiko nagusi SNP Alderdi Sozialista Popularra zuen gogoan. Serbiarekin bat eginda geratzearan alde den alderdi horrek lehendakartzarako hauteskunde horien boikotatzeko deia egin zuen. Dragan Koprivica SNPko leedunak azaldu zuen boikotatzeko jarraia hori ebatzi zela «Montene-

SRDJAN DARMANOVIC

Montenegroko politikan aditua

«Parte-hartzearen %50eko gutxieneko mailak boikot egiterat bultzatzen ditu garaile izateko aukerarik ez dutenak»

gron giro demokratikorik ez baita eta aginteak aurkarien aurka presio oso handiak egiten baititu».

Agintea, «sendo»

Argudio berdinak baliatu zituen, hain zuzen, Vujanovicek parte-hartze eskasegia azaltzearen, zeren eta, haren iduriko; oposizioak presio handiak egin ditu hautesleei buruz, «etxean egon zitezen lortzeko». Vujanovic apur bat atsekabetuta agertu zen, baina iragan azaroan dimititu zuen arte Montenegroko lehendakari egon zen Milo Djukanovic, oster, aski baidar azaldu zen igandeko bozen emaitzez.

«Ez naiz batere lazeriazta igande honetako emaitzekin, zeren eta agerian utzi baitute gure hautesle basea hazi egin dela azken bi hilabeteotan»,

adierazi zuen Montenegroko gobernu berriaren buruzagitza hartzeko asmoa duen Djukanovicek. Iritzi berdineko agertu zen DPSko leedun Predrag Sekulic ere, horrek ziurtatu baitzuen agintean den alderdia «sendotuta» irten dela lehendakartzarako bozen lehen txandatik. Iragan urriaren 20an egin ziren Legebiltzarrerako hauteskundeetan, agintean den koalizioak Parlamentuko 75 jarlekuetatik 39 bereganatu zituen.

Montenegroko politikan adituek garrantzia kendu zioten lehendakartzarako bozen lehen itzulia baliogabetzeari, beraiek ere azpimarratu baitzuten Djukanovicen koalizioa «oso sendoa» dela eta boterea aurrera eramateko baliabide guztiak eskutan dituela.

Politika aditu horiek, ordea, hautesle kopuruaren % 50ek derigorrez parte hartzearen kontua kaltegarritzat jo zuten. CEDEM Trantsizio Demokratikorako Zentroaren zuzendari Srdjan Darmanovicek zera adierazi du: «Parte-hartzearen gutxienezko maila horrek boikotatzeko deia egiterat bultzatzen ditu garaile irteerako aukerarik ikusten ez duten indar politikoak».

LITUANIA

Aukera guztiak ditu Adamkusek lehendakari karguari eusteko bigarren aldirako

Erredakzioa | DONOSTIA

1998. urtetik jardunean den Valdas Adamkus Lituaniako lehendakariak aukera guztiak ditu bigarren agintaldi batean geratzeko. Izan ere, joan den igandean egin ziren lehendakartzarako hauteskundeetan lehen txandan boto kopuru handiena lortu zuen, bozen %35,2 bereganatuta. Hala ere, 2003ko urtarrilaren 5ean egingo den bigarren txandan lehiatu beharko zaio.

Guztira, 17 hautagai lehiatu ziren, 1991. urtean Sobietar Batasuna desagitean, bere burujabatasuna lortu duen eta 3.500.000 bizilagun dituen Baltikoko herri horren lehendakartzarako. Botoen % 18,8ekin bigarren irten dena Rolandas Paksas lehen ministro ohia izan da, eta bera da bigarren txandan lehiatuko Adamkusen aurka.

Hirugarren lekua baino ez du erdietsi, ordea, 1998ko presidentzialen bigarren itzulian geratu zen Arturas Paulaskas zentro ezkerrekoak. Gaur egun Seimas Lituaniako Legebiltzarreko presidentea kargutan denak botoen % 8,4 baino ez du lortu.

EBn sartzea lortzea

Orain dela lau urteko bozetan Paulaskasi doi-doi gailendu ziolarik Adamkusek, aldi honetan, berriaz, faborito oso argia zen, batez ere, Lituania, 2004an, Europako Batasunean kideatzeko erronka irabazi duelakotz. Lituania NATO aliantza atlantikoan sarraraztea ere lortu du Adamkusek.

Horiek horrela, George W. Bush Ameriketako Estatu Batuetako presidentea Lituaniarekiko adiskidantza goraipatu zuen, orain dela gutxi Vilniusen egindako bisitaldian. Etxe Zuriko buruak esan zuenez, «Lituaniak, edozein etsaiekin topo eginda ere, honek AEBak ere izango ditu etsai». Adamkus faborito argi izate horrek, ziur aski, eragina izan zuen parte-hartzean, horrek % 50a doi-doi gailendu baitzuen.

Arantxa Elizegi | DONOSTIA

Azken geltokia... Italia

SABOIAKOEN ITZULERA. 56 urte erbestean egon ostean, Italiako azken erregearen seme Vittorio Emanuele jaioerrira itzuli ahal izan du, baina herritar soil gisa

Mende erdia etxetik urrun igaro ostean, bere arbasoen jaioerrira itzultzeko garaia iritsi zaio Vittorio Emanuele Saboiakoari. Vittorio Emanuele III.ak, bere aitonak, urrunduko zuen Italiako tronutik, Mussoliniren diktadurari laguntza ematea erabaki zuenean. Orain, hark itxitako atea irekitzeko prozesua martxan jarri du bilobak.

Bigarren Mundu Gerran Benito Mussoliniri lagundu ostean, nazioartea haserre zegoen Vittorio Emanuele III.a erregearekin. Ondorioz, monarkia desagertzeko arriskuan zegoela ikusita, koroa bere seme Umberto II.ari uztea erabaki zuen honek. Monarkia berriak ez zuen, ordea, askorik iraun, 1946an egindako erreferendumean hura deuseztatzea erabaki baitzuen herriak. Bi urte pasatu eta gero, berriz, errege familiako gizonezkoei Italian sartzeko debekua ezarri zion Italiako Konstituzioak.

Joan den azaroaren 10ean, ordea, Silvio Berlusconi gobernuak Konstituzioa aldatu zuen, eta Saboiakoen aurka ezarri zen debekua desagertu egin zen. Horri esker, Vittorio Emanuele Italiako azken erregearen semea Juan Pablo II.a aita santuarekin bildu zen atzo.

Vittorio Emanuele goizean goiz iritsi zen Ciampinoko aireportura, eta handik Vatikanora joan zen. Aita Santuarekin hitz egin ondoren, berriz ere Suitzara itzuli ziren Saboiakoak.

56 urte erbestean igaro ondoren lau orduko bisitaldi

azkarra egin ahal izan du Vittorio Emanuele Saboiakoak, bere seme eta emaztearekin batera. Hala ere, aurrerago Italiara itzultzeko asmoa duela azaldu du Saboiakoak.

Herritar soilak

Italiarrek Saboiakoiei atea ireki dizkieten arren, ez dirudi monarkiarekin gauza bera egingo dutenik. Inkesten arabera, herritarren gehiengoak Saboiakoiei ezarritako debekua kentzearen aldekoak baziren ere, gehienek gogoan dute oraindik monarkiak Mussoliniren diktadurari eman zion laguntza. Ondorioz, oraingoz behintzat, herritar soil izaten jarraitu behar dute Vittorio Emanuele eta bere ondorengoak.

Italia utzi eta atzerrira ihes egin zutenean joan ziren Suitzara Saboiakoak. Garai hartan, bederatzi urte besterik ez zituen erregearen semeak. Bertan bizi izan da azken urteotan, eta Genevan jaio zen Emanuele Filiberto bere semea ere.

Mende erdia etxera itzuli ezinik igaro ostean, bere ama Maria Jose hil zenean, aurtengo urte hasieran, jarri zen martxan Italiara joatea ahalbidetuko zien prozesua.

Italiako Gobernuak eskuineko alderdiek sinadura bilketa egin zuten aurtengo hauteskunde kanpainan Konstituzioa al-



ALESSANDRO PACE / AP

Vittorio Emanuele Saboiakoak, Italiako pasaportea erakusten.

datu ahal izateko. Ezkerreko alderdiak, berriz, Konstituzioa bere horretan mantentzearen aldekoak ziren. Azkenean, sar-

tzen utzi diote erregearen semeari.

Duela gutxi, eta Konstituzioan egindako aldaketei esker,

ALDAKETAK

Konstituzioa aldatzeko egindako sinadura biltetari esker itzuli ahal izan da Vittorio Emanuele Saboiakoak Italiara

Italiako pasaportea eskuratu ahal izan dituzte Vittorio Emanuele eta Emanuele Filiberto aita-semeek. Hori lortu ahal izateko, joan den otsailean Errepublikan onartzen dutela zin egin zuten publikoki. Aldi berean, aita-semeek koroa eskuratzeko aukera guztiak baztertzeko dituztela zin egin behar izan zuten.

Denbora luzez itxaron behar izan du Saboiakoak bere ametsak egia bihurtu arte. Urte horietan guztietan Italiara itzuli ahal izateko bideak ireki nahian aritu da lanean. Duela urte batzuk Estrasburgoko Giza Eskubideen Epaitegira ere jo zuen Vittorio Emanuele Saboiakoak. Bertan, egoera «zentsugabea» amaitzeko eskaera egin zuen.

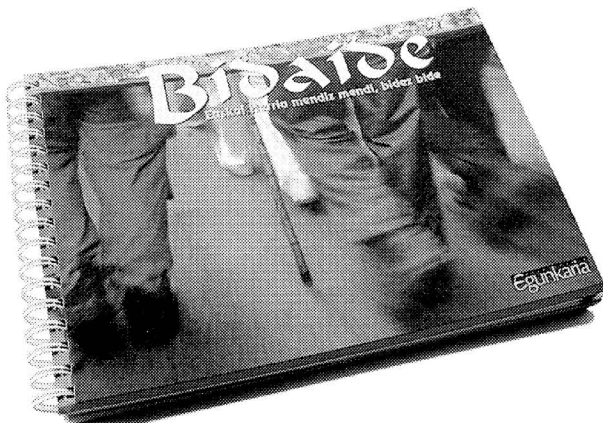
1861ean ezarri zen monarkia Italian, eta garai hartan iritsi ziren Saboiakoak boterera. Umberto I.a izan zen Italiako lehen erregea. Izen berekoa izan zen halaber, handik 85 urtera, koroa eskuratuko zuen azken erregea, Umberto II.a, hain zuzen ere.

Bidaide

Euskal Herria mendiz mendi, bidez bide

Euskal herriko mendietan barrena ibiltzeko behar duzun mendiko gida !!

15€



50 ibilbide informazio osatuenarekin:

- Infografia
- Kontakizun zehatza
- Zailtasun maila
- Garaiarekiko egokitasuna
- Non lo egin
- Non jan
- Zer ikusi
- Argazki ikusgarriak

Euskal herriko mendietan ibiltzeko gida:

- Aterpe, kanpin eta landetxeen gida
- Telefono interesgarrien gida: Mendi elkarteak, Federazioak, eguraldia, larrialdiak....
- Oharrentzako tartea. Zure informazioaz osatzeko aukera
- Webguneen gida.

Babeslea:



Gipuzkoako Foru Aldundia
Diputación Foral de Gipuzkoa
Kultura, Euskara, Gazteria eta Kiroletako Departamentua
Departamento de Cultura, Euskara, Juventud y Deportes



Salgai liburudendetan



HITZ BITAN

IRAN

Gutxienez 46 lagun hil dira hegazkin istripuan

Agentziak | TEHERAN

Atzo arratsaldean Iranen izandako hegazkin istripuan gutxienez 46 lagun hil ziren. Ezbeharra herrialdeko erdialdean gertatu zen, Ardestan hiritik oso gertu. Irango iturri ofizialek emandako lehen informazioen arabera.

Hegazkinak Turkiatik Iranerako bidea egiten zuen. Hasieran bidaiariak errusiarrak zirela uste zen. Geroago, baina, beste datu batzuk azaldu zituzten Irango komunikabideek: bidaiari gehienak Ukrainako langileak ziren eta hegazkin indus-trian egiten zuten lan.

Hegazkina Euskal Herriko arratsaldeko bostak aldera erori zen, Bagherabad herritik gertu eta Ardestandik 70 kilometro ingurura, Isfahan probintzian. Irango Garraio ministroaren arabera, airekoan zihoazen 42 bidaiariak eta eskifaiako lau kideak hil egin ziren istripuaren ondorioz. Ankarako aireportutik abiatu zen hegazkineko tripulazioa turkiarra zen. Hegazkina Antonov modelokoa zen, eta iazko otsailean egin zioten azken azterketa.

Irango hedabideen arabera, hegazkinak gertuen zuen aireportuarekin zuen komunikazioa galdu egin zuen Teherandik oso hurbil.

IPAR KOREA. Agintarien arabera, elektrizitatea sortzeko abiaraziko dute

AEBek gerra mehatxua egin diote Piongiangi, programa nuklearra martxan jar ez dezan

Erredakzioa | DONOSTIA

Ipar Koreako agintariek Yongbyonen dauden zentral nuklearrak martxan jartzea erabaki dute, eta AEBekin sinatutako akordioari muzin egitea. Euren esanetan, zentral horiek martxan jartzeko arrazoi bakarra elektrizitate beharra da.

Philip Reecker AEBetako Estatu Departamentuko bozera-mailearen arabera, arazoa «era baketsuan» konpontzen saiatuko dira. «Baina horrelakorik lortu ezean, aldi berean bi lurralderen aurka borrokatzeko gai gara», adierazi du Donald Rumsfeld AEBetako Defentsa idazkariak. «Ipar Koreako egitasmoak Irakekin ditugun arazoez adinako garrantzirik ez duten arren, AEBek badute biak konpontzeko adinako indarra», segitu du Rumsfeldek. Bere esanetan, Irakek «urteak» daramatza NBERen aginduak saihesten eta, beraz, hark du lehentasuna.

Irtenbide baketsua

Bestalde, Colin Powell AEBetako Estatu idazkariak Errusiako eta Frantziako agintariekin hitz egin zuen atzo Ipar Koreako afera era baketsuan konpontzeko asmoz. Larunbatean eta igandean, Frantziako eta Errusiako Atzerri ministroez gain, Japonia eta Txinako ordezkariak ere elkarrizketatu ziren Colin Powellekin.

Iturri ofizialen arabera, ordezkari guztiak bat datoz Energia Atomikoaren AIEA Nazioarteko Agentziarekin Koreak hartutako erabakia zalantzan jartzerakoan.



LUKE FRAZZA / EPA
Donald Rumsfeld Estatu idazkaria, atzo Washington hirian.

Azken egunotan Piongiangek AIEAk jarritako segurtasun kamerak eta bestelako ekipak kendu eta berriz ere lanean hasteko asmoa agertu du. Ipar Koreak hori egingo balu, erakunde honek ezarritako neurriak apurtuko lituzke. Reeckerren esanetan, AEBek Ipar Korearekin harremanetan jarraituko dute oraingoz, eta arazoa elkarrizketen bidez konpontzen saiatuko dira.

Hego Koreako ordezkariak adierazi dutenez, iparraldekoak jadanik hasi dira AIEAk ezarritako zigiluak kentzen, baina bertan dagoen uranioa ez dute oraindik ezertarako erabili.

Yongbyoneko zentrallean 8.000 barra uranio gordetzen dituzte, eta plutonioa egiteko erabil ditzakete.

1994an AEBek eta Ipar Koreak honen zentral nuklearrak ixteko akordioa sinatu zuten. Ondorioz, urte hartan bertan, AIEAk zigiluak eta bestelako segurtasun neurriak ezarri zituen. Horren truke, AEBek Koreak behar zuen energia emateko konpromisoa hartu zuten. Indar gutxiagoko zentralak egiteko proiektua ere sortu zuten. Baina proiektu hori atzeratu egin da zentral nuklearrak martxan jarri zituelako susmoa zegoelako.

EKIALDE HURBILA

PANek bozak eperik gabe atzeratu ditu

Israelek lurralde palestinar autonomoak okupatzen segitzen duela argudiatuz, PAN Palestinako Aginte Nazionalak heldu den urtarrean egiteko zituen hauteskundeak gibelatzea ebatzi zuen herenegun. Atzo, soldadu israeldarrek bi palestinar hil eta 18 atxilotu zituzten.

GUATEMALA

Diego Velasco diputatu maia hil dute

Diego Velasco diputatu demokratikoa ohiaren hilotza hiriburutik gertu aurkitu du Poliziak, txalupa batean. Larunbatean ezezagun batzuk Velasco bahitzen saiatu ziren, baina bi poliziak ikusi eta atzetik jarraitu zituzten. Azkenean, diputatuarenarekin batera bi polizien gorpuak ere aurkitu dituzte.

KANPUTXEA

Bizi arteko kartzelaldia Khmer Gorrien buru bati

Bizi arteko kartzela zigorra ezarri diote Sam Bith 69 urteko Khmer Gorrien komandante ohiari, 1994an tren batean zihoazen hiru bidaiari bahitu eta hiltzeagatik. Britainiar bat, frantses bat eta australiar bat hil zituen komandanteak.

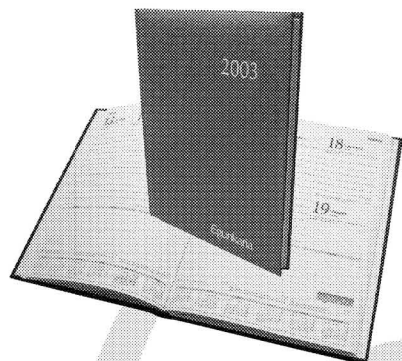
KOLONBIA

Ultraeskuindarrekin hitz egingo du Gobernuak

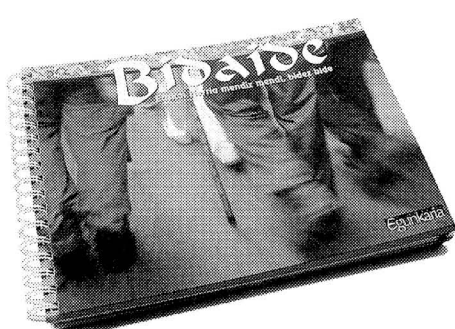
Indarkeria baztertu eta hitz egiteko prest agertu diren talde paramilitarrek bilduko den batzorde bat osatu du Kolonbiako Gobernuak. Sei lagunek osatuko dute taldea.

euskaldunon
Egunkaria

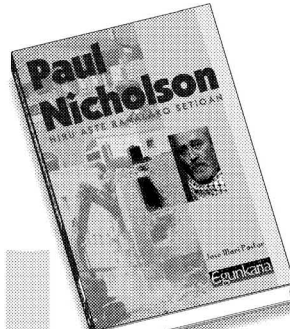
Egun hauetan euskal produktuak oparitu



10 €



15 €



10 €



3,8 €

Zure betiko kioskoan eta liburu dendetan

ATHLETIC, GURPEGIREN POSITIBOA. Athleticek atzo jaso zuen Carlos Gurpegiren kontranalisiaren emaitza ofiziala. Lehenengo analisisan akatsak egon ote ziren susmoa dauka klubak, eta prozesu guztia azaltzen duen txostena eskatu du.

«Prozesua arraroa izan da»

Gurpegiren positiboaren aferan «zalantzak» ditu Athleticek, eta pauso guztiak argitzeko eskatu du

Haritz Gallastegi | BILBO

Carlos Gurpegiren positiboa aztertzerako orduan gauza «arraroak» egon direla uste du Athleticek. Kontranalisiaren emaitzaren baieztapen ofiziala, positiboa eman duela baita ere, alegia, atzo goizean jaso zuen talde zuri-gorriak —ostiraletik jakinaren gainean zegoen—. Berez, urte bi eta lau urte bitarteko zigorra bete beharko luke Gurpegik kontranalisia gogoan.

Andosillako jokalaria gernuan agertutako 19 nor-andosterona kopurua ez jakinaraztea erabaki du klubak, hala ere. «Prozesua benetakoa den ala ez ziurtatzen duten argibideak ez ditugun artean ez dugu jakinaraziko», adierazi zuen Athleticeko kirol zuzendari Andoni Zubizarretak.

Izan ere, lehenengo analisisa egiterakoan «akatsak» egon zirela uste du Athleticek. Araudia esku artean hartuta, gernua hartzen den egunetik hamar eguneko epea dauka analisisa egiteko Espainiako Kirol Kontseilu Gorenak. Gurpegiren kasuan, hiru hilabete geroago egin zuten.

Talde zuri-gorriak ez du ukatzen jokalaria gernuan nandrolona hondarrak aurkitu ez direnik, baina prozesua horren luzea izanik «aldaketak» egon direla uste du Klubak. Beraz, prozesuaren gaineko argibide guztiak eskatu dizkio analisisa egiteaz arduratu den erakunde-ari. «Analisisa egiterako orduan eman diren pauso guztien jakinaren gainean egon gura dugu, garrantzitsua izan daitekeela uste baitugu. Nola egin den, zein erabaki hartu diren, non egon den gernua... izan ere, zenbait elementuk analisisaren emaitzan eragina izango duten susmoa daukagu», esan zuen Zubizarretak. «Gure defentsa prestatzeko beharrezkoa da pauso guztiak ondo ezagutzea. Prozesu horretatik zer atera genezakeen aztertuko dugu, mediku arloan zein juridikoan».

Jokalaria eta Padillaren gainean, zalantzarik ez

Espainiako Dopinaren Aurkako Batzordeari eginiko eskaria



JON HERNÁEZ / ARGAZKI PRESS

ARGIBIDEEN ZAIN. Argazkian, Carlos Gurpegi nafarra, entrenamendu batean, Aitor Karanka atzean duela. Argibideen zain dago jokalaria, baita bere taldea ere. Jokalaria zigortzeko beldurrik ez du klubak, halere.

KRONOLOGIA

Athletic, analisiaren txostenaren atzetik

Lehenengo analisisaren nondik norakoak argituko dituen txostenaren bila ari da buru-belarri talde zuri-gorria. Defentsa prestatzeko erabakigarria izan daiteke.

TXOSTENA. Legea eskuetan hartuta lehenengo analisisa egiterakoan akatsak egon zirela uste du Athleticek. Gauzak argitzeko, prozesuan eman diren urrats guztiak argituko dituen txostena eskatu du Athleticek. Medikuek arloan zein juridikoan garrantzi handia duela uste du klubak. Eskaria onartu ala ez zain dago Bizkaiko taldea.

ZAZPI EGUN HELEGITEAK AURKEZTEKO. Athleticek eta jokalaria zazpi lan egun dituzte Dopinaren Aurkako Batzordearen aurrean argudioak aurkezteko. Epea atzo hasi zen, betiere klubak eskatutako txostena ematea onartzen ez badute.

ARGUDIOAK BALORATZEKO, LAU EGUN. Dopinaren Aurkako Batzordeak lau egun ditu Athleticek eta jokalaria argudioak aztertzeko, Lehiaketa Batzordearen eskuetan laga aurretik.

LEHIAKETA BATZORDEA. Jokalaria zigortzeko arrazoiak ikusten baditu, txosten berezi bat egingo du, eta epaile bideratzaile bat izendatuko du Gurpegiren kasua goitik behera aztertzeko. Bideratzaileak ez dauka epe zehatzik bere ondorioen berri emateko, ez eta Lehiaketa Batzordeak azken erabakia hartzeko ere.

onartzeko zain dagoen bitartean, Gurpegiren zein Athleticeko zerbitzu medikuen —Sabino Padilla buru dela— errugabetsunaren gainean ez dauka zalantzarik klubak. Errugabeak direla ziur daudenez, ez daude inolako zigorrik onartzeko prest, «jokalaria, nahita, bere gaitasun fisikoa hobetzeko ez duela inolako produkturik hartu

ziur baikaude. Era berean, Athleticeko zerbitzu medikuek ere ez diotela ezer eman ere argi eta garbi daukagu. Jokalaria errugabetsunean sinesten dugu, eta ez genuen ondo hartuko zigorra, ezta txikiena ere. Arrazoirik ez dagoela uste dugu».

Athleticen historian lehenengo positiboa litzateke Gurpegi-

rena. Duela bederatzi denboraldi, bigarren taldeko Gorka Bidaurreazagari testosterona aurkitu zioten analisi batean. Proba askoren ostean, jokalaria gorputzak sortutakoa zela frogatu zuen talde zuri-gorriak.

Oraingo kasua ezberdina dela dirudi. Jokalaria izena ez eze, 104 urteko taldearen izena ere zikindu egingo da.

Egoera «latza» izan arren, ez dela inoren izena zikinduko uste du kirol zuzendariak. «Gaia larria da, baina ez dut uste jokalaria eta Athleticek elastikoa zikinduko direnik. Gauzak guk gura dugun moduan irtetzen bada, eta ez daukagu zalantza izpirik horrela izango dela, ez da inoren izena zikinduko», azaldu zuen Zubizarretak.

ESANAK

ANDONI ZUBIZARRETA
(Athleticeko kirol zuzendaria)

«Prozesua benetakoa den ala ez ziurtatzen duten argibideak eduki arte, ez dugu nandrolona kopurua ezagutaraziko»

«Lehenengo analisisan akatsak egon ziren. Zenbait elementuk azken emaitzan eragina izan zezaketen»

«Mediku arloan zein juridikoan jarduteko beharrezkoa da prozesuaren pauso guztien berri jakitea»

«Jokalaria ez du inolako produkturik hartu nahita. Eta medikuek ere ez diote ezer eman»

«Ez dugu ondo hartuko zigorra, hori txikiena izanda ere. Horretarako arrazoirik ez dagoela uste dugu»

«Gaia larria da. Hala ere, guztia espero moduan irtetzen bada, ez da inoren izena zikinduko»

DENBORAZ KANPO



15. jardunaldia

DATUA

15 partida daramatza Realak porrotik jaso gabe

Hasiera ona izan zen aurrena, bolada ona erakusteko grina eta joko ona ostean, zortea batzuentzat, baina egia bakarra Realak partidarik galdu gabe 15 partida daramatzala da. Bi Ligak irabazi zituenean baino puntu kopuru handiagoa darama Realak.

GERTAEAA

Erasoa Realeko zale bati Huelvan

Realeko zale bati tramankulu puntadun batekin eraso zioten Huelvako partida hasi aitzin, igandean. Erietxera joan zen zalea, eta zauria ez zela larria esan zioten bertan. Espainiako Polizia erasoaren egileak bilatzeko lanean ari da.

ADIERAZPENAK



«Ez dut gustuko emaitza justua izan den ala ez esatea, gol aukera gehiago edo gutxiago sortu ditugun aztertzea. 1-3 irabazi dugula da errealitate bakarra».

R. Denoueix
(Realeko entrenatzailea)



«Assuncaoren gola saihestezina da. Sekulako talentua du, eta zoriondu egin behar zaio».

Javier Agirre
(Osasunako entrenatzailea)



«Iñaki Lafuentek ez du inolako errurik eduki taldearen krisian, baina futbola horrelakoa da eta etortzen den moduan hartu behar da».

Dani Aranzubia
(Athleticeko atezaina)

INKESTA

Reala Liga irabazteko hautagaia al da?

Reala, Ligak lehen herena beteta, eroso dago buruan. Txapelketa irabazteko hautagai da ala goiz da ezer esateko?

Eztabaidan parte hartzeko:
www.egunkaria.com/kirola/polemika

Ikatzik gabeko Gabonak

Jon Balenziaga |

Aurten ez dago ikatzik Realarentzat. Etxeko lanak ongi egin ditu eta turroia lasai jateko moduan da. Azken aurreko postuan hasi zuen 2002. urtea, eta amaitu, berriz, lehen postuan egingo du.

Denboraldi honi dagozkion lanak ezin hobe hasi ditu. Partidarik galdu gabe, sendo, itxura ona emanez. Ate aurrean erakutsi duen eraginkortasuna ere aipagarria da oso. Igandeko partida da horren adibide. Talde txuri-urdinak ez zuen aparteko neurketarik egin, ez zuen, esaterako, Bartzelonaren aurka erakutsi zuen joko egin, baina beti ezin da joko hori egin, eta ez dago gainera joko ikusgarri hori beti egin beharrik ere. Denoueixek behin baino gehiagotan esaten du aurkariaren jokora egokitzen ere jakin beharra dagoela. Hori egin zuen Realak igandean; besteak beste, Nuevo Colombino futbol zelaiko berdegunea gehiago zegoelako bertan soroa egiteko, futboleko jokatzeko baino. Baina denetarik egin behar da. Goian egon nahi duen talde batek Santiago Bernabeun bezala, Nuevo Colombinon ere sailkapenaren puntan zergatik dagoen erakutsi behar du.

MAGIA OSO URRUN IRITSIKO OTE DA?

Realaren jarraipena egiten dugun kazetariok, urtea amaitzearekin batera posta txartel bat opartu digu Realak: «Datorren urtean magia oso urrun iritsiko da» irakur liteke talde txuri-urdinaren zorion gutun horretan. Sasoi honetan beti bidali ohi dira mezu baikorrak, eta hau bat gehiago da, baina Realak egungo jardunari eusten badio, benetako urte magikoa izango da 2003a.

Horretarako, orain artean bezala min hartutako ugari ez izatea garrantzitsua izango da, eta fisikoki taldeak erakutsi duen mailari eustea ere bai. Zentzu horretan, denboraldiko gailurra otsailean harrapatuko omen du Realak. Dena den, galdu ala irabazi, itxura da Realak benetan aldatu duena. Azken hiru



MIGUEL VAZQUEZ / EFE

NIHAT BORROKALARI. Turkiarrak bi gol egin zituen, baita Huelvako atzelariei eta atezainari presioa egin ere.

urteetako zalantzak uxatu eta aparteko segurtasuna ematen du orain taldeak. Olabek goitik behera egituratu du kluba kirol arloan. Denoueix metodikoa da oso, langilea, eta bere estiloa dagoeneko nabari da jokalarientan. Bistan da jokalariek ere bikain ari direla erantzuten. Hiru dira berriak, baina lehendik zeudenen jardunak ere gora egin du.

GEHIAGO NAHI DU. Asko duenak, ordea, gehiago nahi izaten du, eta ondorioz, datorren urteko prest egon behar luke Realak. Mementoko liderra gogor estutzen saiatuko diren taldeak bata besteari jarraian izango

ditu. Lehen itzulia amaitzeko Malaga, Valentzia, Celta eta Atletico de Madril aurka jokatu beharko du. Gero etorriko dira berriz ere, orain artean izan dituen aurkari guztiak.

ATHLETICEK ATEA HUTSEAN ASPALDIKO PARTEZ.

34 partida zeramatzan Athleticek bere atea hutsean mantendu ezinda, urtebete luzea. Alavesen aurka lortu zuen hori. Aranzubiak Iñaki Lafuente ordezkatu ondotik itxi du bolada txar hori Bizkaiko taldeak. Alavesek ez zion estutasun handirik eman Athleticek atzeko lerroari, baina taldeko defentsak ere izan zuen eragina.

KALEAN BEHERA-KALEAN GORA

OSASUNA



Asier Legarda.- Atzealdeak ez zuen aurreko partidetak sendotasunik erakutsi.

Alfredo eta Puñal galduta aritu ziren une oro. Rivero ez zen agertu amaiera arte. Rosadok gola egin zuen, baina aukera garbi pare bat huts egin ere bai. Aloisi langile aritu zen, baina erremate bakar bat ere ez zuen egin. Akabo bolada!

ALAVES



Jon Rejado.- Pablo Gomezekin hasi eta llierekin bukatu; Alaveseko zelai erdia guztiz desagertuta egon zen larunbateko derbian. Baloia mantentzeko arazo nabariak izan zituzten arabarrek, eta bi pase jarraian ematen ez zuten asmatu; hala, Alkiza eta Gurpegi erdilariei erraztasun guztiak eman zieten.

GURPEGI



Haritz Gallastegi.- Partida gaitza zen Andosillakoarentzat. Kontranalisiaren emaitzak positibo eman zuela bazekien, eta guztien ahotan egoteak edonor nahasten du, eta are gehiago gaztea bada. Hala ere, ez zitzaion nabaritu. Partida borobila egin zuen. Alaveseko erdilariek ezerezean laga zituen.

NIHAT



Jon Balenziaga.- Oso azkarra da, eta jaurtiketa ona du. Huelvako Recreativo-aren aurka igandean bi gol egin zituen, eta dagoeneko zortzi egin ditu denboraldi honetan. Erraztasun handia du atzelariak atzean uzteko. Taldearentzat baliabide garrantzitsua da, kontraerasoan min handia egiten duen jokalaria delako.

LEHEN MAILA

JARDUNALDIKO EMAITZAK		
Betis	2-1	Osasuna
Espanyol	1-0	Valladolid
Athletic	2-0	Alaves
At. Madril	1-2	Racing
Celta	3-1	Vila-real
Valentzia	0-1	Deportivo
Malaga	2-3	Real Madril
Recreativo	1-3	Reala
Mallorca	0-4	Bartzelona
Rayo	0-1	Sevilla
HURRENGO JARDUNALDIA		
Osasuna	—	Rayo
Valladolid	—	Betis
Alaves	—	Espanyol
Racing	—	Athletic
Vila-real	—	At. Madril
Deportivo	—	Celta
Real Madril	—	Valentzia
Reala	—	Malaga
Bartzelona	—	Recreativo
Sevilla	—	Mallorca

TALDEA	PT	J	I	B	G	KANPOAN	I	B	G	GUZTIRA	I	B	G	GOLAK	A	K
▲ 1. Reala	35+13	15	5	2	0	5	3	0	10	5	0	29	16			
▲ 2. Valentzia	28+16	15	5	1	2	3	3	1	8	4	3	24	8			
▲ 3. Real Madril *	27+14	14	4	2	0	3	4	1	7	6	1	29	15			
▲ 4. Celta	27+7	15	4	3	1	4	0	3	8	3	4	20	13			
■ 5. Betis	26+10	15	5	1	2	2	4	1	7	5	3	26	16			
■ 6. Deportivo	26+3	15	3	2	2	4	3	1	7	5	3	20	17			
7. Mallorca	23-5	15	3	1	4	4	1	2	7	2	6	21	26			
8. At. Madril	21+3	15	3	4	1	2	2	3	5	6	4	20	17			
9. Racing	20+1	15	3	2	2	3	0	5	6	2	7	17	16			
10. Bartzelona	19+3	15	3	3	1	2	1	5	5	4	6	22	17			
11. Malaga	18-2	15	3	3	2	1	3	3	4	6	5	20	22			
12. Osasuna	18-4	15	4	0	3	1	3	4	5	3	7	17	21			
13. Athletic	18-7	15	4	1	3	1	2	4	5	3	7	21	28			
14. Sevilla *	17+1	14	2	3	2	2	2	3	4	5	5	12	11			
15. Valladolid	17-5	15	3	2	2	2	0	6	5	2	8	13	18			
16. Alaves	16-8	15	3	2	2	1	2	5	4	4	7	17	25			
17. Vila-real	15-4	15	3	1	3	0	5	3	3	6	6	14	18			
▼ 18. Rayo	15-7	15	2	3	3	2	0	5	4	3	8	16	23			
▼ 19. Espanyol	13-11	15	3	1	4	1	0	6	4	1	10	15	26			
▼ 20. Recreativo	9-15	15	1	2	5	1	1	5	2	3	10	13	31			

▲ Txapeldunen Ligara ■ UEFARA ▼ Bigarren A Mailara
*Partida bat gutxiago

BIGARREN MAILA

JARDUNALDIKO EMAITZAK		
Levante	1-1	Las Palmas
Murtzia	1-0	Kordoba
Tenerife	0-0	Salamanca
Ferrol	1-1	Ejido
Compostela	3-3	Albacete
Oviedo	1-1	Leganes
Getafe	0-1	Sporting
Zaragoza	1-0	Xerez
Almeria	0-3	Elx
Eibar	1-2	Numancia
Terrassa	1-0	Badajoz
HURRENGO JARDUNALDIA		
Levante	—	Murtzia
Kordoba	—	Tenerife
Salamanca	—	Ferrol
Ejido	—	Compostela
Albacete	—	Oviedo
Leganes	—	Getafe
Sporting	—	Zaragoza
Xerez	—	Almeria
Elx	—	Eibar
Numancia	—	Terrassa
Las Palmas	—	Badajoz

TALDEA	PT	J	I	B	G	KANPOAN	I	B	G	GUZTIRA	I	B	G	GOLAK	A	K
▲ 1. Zaragoza	31+7	16	6	2	0	3	2	3	9	4	3	19	13			
▲ 2. Levante	28+10	16	4	3	1	3	4	1	7	7	2	28	18			
▲ 3. Albacete	27+9	16	4	4	0	2	5	1	6	9	1	22	13			
4. Murtzia	26+9	16	5	2	1	2	2	3	7	5	4	16	7			
5. Elx	25+10	16	3	2	3	3	5	0	6	7	3	22	12			
6. Xerez	25+2	16	3	3	2	4	1	3	7	4	5	17	15			
7. Salamanca	23+2	16	2	3	3	4	2	2	6	5	5	12	10			
8. Terrassa	23+1	16	3	4	1	2	4	2	5	8	6	24	14			
9. Sporting	22-1	16	3	5	0	2	2	4	5	7	4	14	15			
10. Ejido	22-1	16	3	3	2	2	4	2	5	7	4	14	15			
11. Ferrol	21-3	16	3	5	0	2	1	5	5	6	5	17	20			
12. Las Palmas	20+3	16	4	2	2	0	6	2	4	8	4	19	16			
13. Tenerife	20+2	16	2	6	0	1	5	2	3	11	2	17	15			
14. Getafe	20+1	16	3	2	3	2	3	3	5	5	6	23	22			
15. Almeria	19-6	16	3	3	2	1	4	3	4	7	5	17	23			
16. Eibar	18-4	16	3	4	1	1	2	5	4	6	6	13	17			
17. Badajoz	18-11	16	3	2	3	2	1	5	5	3	8	11	22			
18. Compostela	16-2	16	2	3	3	1	4	3	3	7	6	17	19			
▼ 19. Numancia	16-6	16	3	2	3	1	2	5	4	4	8	15	21			
▼ 20. Leganes	15-4	16	1	4	3	1	5	2	2	9	5	11	15			
▼ 21. Kordoba	12-8	16	2	2	4	0	4	4	2	6	8	9	17			
▼ 22. Oviedo	11-16	16	0	4	4	2	1	5	2	5	9	16	25			

▲ Lehen Mailara
▼ Bigarren B Mailara

IZENA ETA IZANA

BITTOR ALKIZA (ATHLETIC)

Zuri-gorrien birika

Haritz Gallastegi |

Bittor Alkiza da lehoiaren birika. Inork ez du zalantzan jartzen, gainera. Zelai erditik alde guztietara banatzen du behar adina oxigeno. Hustu egiten da neurketa bakoitzean, eta teknikari zein taldekideek izugarri eskertzen dute. Zelaian, taldeko liderra da. Ez da keinu asko egiten dituenetakoa, ez eta zelai barruan gehiegi berba egiten dutenetakoa ere—premia dagoenean bakarrik egiten du—, baina begirada bat nahikoa du taldekide bakoitza bere lekuan ipintzeko.

Eskerrak itzuli den. Bizkarreko arazoak direla eta —kronikoa da— ez zuen denboraldi-aurrea egiteko aukerarik izan. Lan saioaren aurretik Lezamara ailegatu eta autotik irteteko izugarritzko zailtasunak zituela ikusita, berdegunera bueltatuko zela zalantzan

ipini zuenik ere bada —berak ere makinabatu buruko min izan zituen—. Pixkanaka hobera egin zuen, ordea, eta sasoi hartzea kostatu egin zitzaion arren, bere lekua berreskuratu du.

Zelaian erakusten duen jarrera eta gogoia zentzun bilakatzen dira zelaitik kanpo. Gauzak argi ditu oso, eta Athleticen lekua non dagoen inork baino hobeto islatzen du. Heynckes ere maite-minduta dauka. Sasoi betean egon ez arren, aukera izan zuenean deialdian sartu zuen alemaniarrek, «aldagelan dagoenean bere taldekideak askoz lasaigo daudelako».

Alkizak laudorioak besterik ez ditu entzuten aspalditxoan. Eta ez ditu gustuko. Gizaseme apala da, ez du gura izaten nabarmentzea, «laudorio gehiegi jasotzea ezerosoa da», esan du behin baino gehiagotan. Azken aurrekoa entrenatzailearen eskutik. 32 urte eduki



LUIS JAUREGIALTZO / ARGAZKI PRESS
ALKIZA GORANTZ. Gipuzkoarrak lan bikaina egin zuen Alavesen aurka.

arren, eta bizkarrak nola erantzungo dion jakin ez arren, Alkizaren kontratua «luzatuta» zegoela nabarmendu zuen Heynckesek. Jokalariak, ohiko zuhur-

tasuna erakutsiz, memento «egokia» ez dela azpimarratu zuen.

Jokalari eta teknikarien aldetik egun daukan miarresmena isilean egindako etengabeko behararen ondorioa besterik ez da. 300 partida ofizial baino gehiago jokatu ditu elastiko zuri-gorriarekin. Lezaman hasi eta hezi ez direnen artean bera da Athleticen partida gehien jokatu dituenen. Eta ez da ibilbide samurra izan. Toshackek Realazuzteko «gonbita» egin, eta Athleticetik fitxatu zuen. Izar gisa etorri zen, baina une latzak izan zituen lehenengo sasoiaren. Ezkerretik zein punta-erdian ez zuen bere maila eman. Luis Fernandez etorri zen arte. Tarifakoak lekuz aldatu zuen. Atzeratu egin zuen, eta inork espero ez bazuen ere, maila ikusgarria eman du. Jokalari txikia, fisikoki mugatua da, baina beste edonork baino jarrera eta nortasun gehiago erakutsita guztien errespetua lortu du. Baita San Mamesena ere. Alavesen aurka partida borobila egin ostean, hil edo biziko neurketa erabakita zegoenean zelaia uzteko agindu zion Heynckesek taldeko birikari. Athleticetik oxigeno nahikoa zuen, eta zaleak arnasa hartu zuen.

Sustatu sariak 2002

Bizkaian sortutako enpresa berritzaileentzako sariak

EKOACTIVA
NORAY BIOINFORMATICS, S.L.
OWASYS, S.L.L.
PHARMAKINE, S.L.
PRLSOFT, S.L.



Bizkaiko Foru Aldundia
Ekonomi Sustapen Saila

Diputación Foral de Bizkaia
Departamento de Promoción Económica



SUSTATU

Reala eta Aitor Lopez Rekarte 2007a arte bat eginik izango dira

Talde txuri-urdinak jokalariairekin kontratua bi urte gehiagoz luzatzeko aukera du

Jon Balenziaga | DONOSTIA

Realak eta Aitor Lopez Rekarte atzo eman zuten aurreko astean eginiko akordioaren berri. Arrasatearrak Realean jarraituko du, eta okerrik ez dela, hasi eta bukatu bere betiko taldean egingo du. 2007. urtea arteko kontratua sinatu du talde txuri-urdinarekin, eta klubak, nahi izanez gero, 2009. urtea arte luzatzeko aukera du.

Luze jo dute negoziazioek, baina itxuraz, Arrasatekoa gustura dago: «Nire bizitzako kontratua da, gustura nago», esan zuen. Une honetan taldea kirol arloan horren ongi aritzeak ez omen du eraginik izan jokalariairekin erabakian. Lehendik ere, garbi zuen zein zen bere nahia. «Nik garbi nuen Realean jarraitu nahi nuela».

Aitor Lopez Rekartek 27 urte ditu. 190 norgehiagoka jokatu



IMANOL OTEGI / ARGAZKI PRESS

Roberto Olabe Realeko kirol zuzendaria, Lopez Rekarte eta Astiazaran presidentea, atzoko agerraldian.

ditu lehen taldearekin, eta hiru gol lortu ditu. Seigarren denboraldia du lehen taldean. 1997ko abuztuaren 31n egin zuen debuta, Nou Campen, Kraussen aginduetara. Ia-ia bizitza osoa darama Realean (Mondragon taldean aritu ondoren, 79-80

denboraldian iritsi zen haur mailako taldera). Egun, ohikoa da bere partaidetza Denouen joko sisteman. Horren adibide, denboraldi honetan minutu guztiak jokatu ditu.

Realak «oso garrantzitsutzat» jo du lorturiko akordioa

Aitor Lopez Rekartekin, Realeko presidente Jose Luis Astiazaran eta Kirol Zuzendari Roberto Olabe agertu ziren atzo prentsaren aurrean. Astiazaranez nabarmendu zuen klubaren jardunean beste aurrerapauso bat eman dutela. «Negozioak luzeak izan dira, eta bi aldeak egin behar izan dugu hasieran genituen asmoetan atzera, baina gustura gaude. Akordio mota hauek erakusten dute harrobiko taldea garaile».

Bere garaian Xabi Alonsorekin egin zuen bezala, orain Aitor

AITOR LOPEZ REKARTE

Realeko jokalaria

«Nire bizitzako kontratua da eta oso gustura nago. Hasiera-hasieratik nuen garbi Realean jokatzeko jarraitu nahi nuela»

Lopez Rekartekin akordio luzea erdietsi du Realak. Kontratu berritzen hurrena Gaby Schurrer izango ote den galdetu zioten, baina ez zuen garbi erantzun nahi izan.

Argentinarrak, Karpinek bezala, urtebeterako kontratua egin zuen Realarekin, baina honek ere 25 partida jokatzeko baidu, zuzenean beste urtebete sinatuko du. 10 partida gertatzen zaizkio hori lortzeko.

OSASUNA. Kosowski, nahi duten jokalarietako bat

Urtarrilaren 10erako bazkide konpromisarioen batzar berezira deitu du Patxi Izkok

Asier Legarda-ereño | IRUÑA

Patxi Izko Osasunako presidentzara iritsi zenetik sei hilabete pasatxo igaro dira dagoeneko, eta atzo, epe honetan eginiko lanak azaldu eta balantze baiko-rra egin zuen gorritxoaren presidentek. Klubaren ekonomia suspertzeko, bazkide konpromisarioek soilik eman diezaioketelako baimena klubaren ondarea berme bezala erabil dezan. Helburu horrekin, urtarrilaren 10ean, batzar berezi batean, bazkide konpromisarioekin bilduko dela adierazi zuen Izkok.

Urtarril hasieran zabalduko den fitxaketa epean zenbait

jokalaria ekartzeko ahaleginetan ari direla ere berretsi zuen Izkok, baina oraindik ezer ez dute lotu. «Sei edo zazpi jokalaria jarraitzen ari gara, eta batzuekin hitz egin dugu dagoeneko. Datorren asteleheneko entrenamenduan hemen izatea nahiko genuke, baina oraindik ez dago ezer eginda. Ondo hausnartu beharreko erabakia da», esan zuen Izkok.

Cracoviako Wisla taldeak Emil Kosowski ezker hegalekoa Iruñera ez dela etorriko esan arren, ezer baztertzerik ez dagoela esan zuen Izkok: «Negoziazioak luzeak eta gogorrak izaten dira». Kosowski poloniarra da lehentasunetako bat.



Bizkaibus-ekin noranahi.

Bostgarren pinuraino.

Lorionak



Bizkaiko Foru Aldundia
Diputación Foral de Bizkaia
Herrí Len eta Garraio
Departamento de Obras
Públicas y Transportes

Bizkaibus



ENCARNACIONES S.A.

Transporte Colectivo, S.A.

PESA

Transporte Colectivo, S.A.

Eusko Tren

KIROL FEDERAZIOAK. 38 federazio batu dira erakunde berrira, eta gelditzen direnek gauza bera egitea espero dute

Euskal Kirol Federazioen Batasuna aurkeztu dute

Euskal kirola garatzeko «ezinbesteko tresna eta baliabidea» izango dela dio Azkaratek

Julen Etxeberria | **DONOSTIA**

Euskal Kirol Federazioen Batasuna aurkeztu zuten atzo Donostian, euskal kirol federatuen ordezkaria izateko eta alor hori eta, oro har, euskal kirola garatzeko helburuarekin. 1998. urtean Eusko Jaurlaritzak onartutako Euskal Kirol Legean aurreikusten zen kirol federazioen batasuna eratu, arautu eta garatu ahal izateko baldintzak zehazteko asmoa. Euskal Kirol Federazioen Batasunaren sorrerarekin asmo hori gauzatu egin da.

Erakunde berria arautzea eta garatzea iragan abenduaren 10eko gobernu batzordean egin zen, Kultura Sailak prestatuta eta Eusko Jaurlaritzak dekretuz onartuta. Lege garapen horretan, Euskal Kirol Federazioen Batasuna ezartzeko betebeharrak, erakundearen nondik norakoak eta funtzionamendurako baldintzak zehaztu ziren.

Euskal Kirol Federazioen Batasunaren gaineko araudia eta babesa Eusko Jaurlaritzari dagozkie, baina erakunde berri ho-

rren sorrera euskal kirol federazioen ardura izango da. Hori aurrera eramateko, kirol federazioen %60ren partaidetza beharrezkoa da. Kopuru hori lortuta, Euskal Kirol Federazioen Batasuna ezartzeko eska daiteke, eta Eusko Jaurlaritzako Kirol Zuzendaritzaren esku egongo da hori onartu eta erakunde berria aintzat hartzea.

Kirol federazio guztiei irekia

Kirol federazio guztiak izan daitezke Euskal Kirol Federazioen Batasuneko partaide. Horretarako, federazio bakoitzaren batzar nagusiak onartu beharko du erakunde berri horretan parte hartzea. Behin sortuta, Euskal Kirol Federazioaren Batasunak bere barne araudia onartu beharko du, eta ordezkaritza erakundeak aukeratu.

Miren Azkarate Eusko Jaurlaritzako Kultura sailburuak azpimarratu zuenez, «euskal kirola garatzeko ezinbesteko tresna eta baliabidea izango da. Alde batetik, kirol federatua ordezkaturiko du, eta, bestetik, kirol fede-



GARI GARAIALDE / ARGAZKI PRESS

Eusko Jaurlaritzako eta Euskal Kirol Federazioen Batasuneko ordezkariak, atzo, aurkezpenean.

razioekin eta herri erakundekin elkarlanean euskal kirolaren garapenaren alde egiteko ezinbesteko tresna izango da».

Bestalde, Javier Zuriarrain Euskal Kirol Federazioen Batasuneko lehendakariak esan zuen erakunde berria «euskal

kirolaren alde egiteko asmo garbiarekin» sortzen dela. «Al-darrikapenak egiteko orduan elkarlanean ariko gara, eta hori oso garrantzitsua izango da izan ditzakegun arazoei irtenbideak emateko».

EAEn dauden 46 kirol fede-

raziotatik 38 batu dira jadanik Euskal Kirol Federazioen Batasunera. Gelditzen diren federazioek gauza bera egitea espero dute erakunde berriko ordezkariak, Zuriarrainek esan bezala, «batzeko espiritu garbia baitago».

IGERIKETA. Larunbatean jokatu da Donostian

Donostiako eta Ordiziako Sari Nagusiek bat egin dute Eguberrietako Saria antolatzeke

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Ordiziako Sari Nagusiak eta Donostia Hiria Sariak bat egin dute aurten Eguberrietako Nazioarteko Saria izena izango duen proba antolatzeke. Nazioarteko Sari hori Ordiziako eta Donostiako proben oinarria da, eta aurten 20. ekitaldia izango du. Eguberrietako Nazioarteko Saria larunbatean jokatu dute, goizeko 10:00etan eta arratsaldeko 16:45ean Donostiako Pako Ioldi igerilekuan.

Urtero legez, parte-hartze bikaina izango da. Gizonezkoen mailan, Javier Noriega, Tom Dolan, Jorge Sanchez, David

Ortega, Marc Laffose, Dominique Szabo, Marc Liscinsky eta Ivan Agirre, esaterako. Emakumezkoen mailan, aldiz, Nina Jivanevskaja, Beatriz Caslaru, Camelia Potec, Paula Carballido, Itziar Armentia, Rachel Burke, Angela San Juan eta Paula Cervantes. Ane Sasetaren parte-hartzea baieztatu gabe dago. Parte-hartzaileek Olinpiar Joketako igeriketa proba guztietan parte hartuko dute, 1.500 eta 800 metrokoetan izan ezik.

Antolatzaileen arabera, «esfortzu eta lan handiaren emaitza da proba berri hori, eta Gipuzkoako kirolaren eguneroko bizitzan mugari izango da».

SAR EZAZU POLTSIKOAN

Gabon hauetan zatoz Euskalteko zure Dendara eta eramazu smart bat



Promoziok 2002/12/2tik 2003/1/6ra bitartean erosi eta aktibatutako Euskalteko Tarteiko zein kontratuko mugikorrerako balio du. Lehiaketaren oinarriak notarioak ditu.



operadore globala

Euskaltel

AIZKORA. Urrezko Aizkorako lehen saioan, 12-5 irabazi zioten Larretxea-Mindegia bikoari

Elkarrekin prestatu ez, eta ongi

Peñagarikanok eta Arrospidek Nazabal eta Olsagastiren aurka jokatu dute bigarren saioa

Koldo Alduntzin | **ARRASATE**

Bi-bitako Urrezko Aizkora-Gurea Kaiku Sari Nagusiko lehen saioa jokatu, Joxemiel Peñagarikanok eta Anjel Arrospidek lehen garaipena lortu eta finale-ra sartzeko kasik urrats erabakigarria egin zuten, igandean, Arrasaten (Gipuzkoa). Izan ere, hiru biko ariko dira lehian, bakoitzak bi jardunaldi jokatu ditu, eta ligaxka amaitu ondoren, lehen bi postuetan geratzen direnak sartuko dira finalera.

Hurrengo saioa Lakuntzan (Nafarroa) jokatu da, urtarri-laren 18an edo 19an. Orduan, Peñagarikano eta Arrospide Nazabal eta Olsagastiren aurka ariko dira. Peñagarikanok eta Arrospidek 12-5 irabazi zieten Donato Larretxea eta Miel Mindegia. Peñagarikanok ez zuen gorde bere poztasuna saioa amaitu ondoren, baina «atsedena» hartzeko soilik aste bat izan zuela nabarmendu zuen, abenduaren 13an Gipuzkoako Txapelketa jokatu baitzuen.

Larretxea-Mindegiak puntu bateko aldea azken proba aitzin

Arrospidek mimoz hartu du txapelketa, eta Leaburukoak ere bazuen kexarik, ez baitute elkarrekin «bater» jardun. Hau ere gaineratu zuen gipuzkoarrak: «Aste hau txarra izaten da niretzat, nekealdi handiak hartzen baititut hiltegian. Horregatik, beldurrez etorri naiz. Halere, nahiko ondo eta gustura».



KOLDO ALDUNTZIN
Arrospide eta Peñagarikano, lehen oinbikoan, igandean, Arrasaten.

Saio bakoitza irabazteko garaia non egon daitekeen galdetuta, hau zioen: «Aurrenetik puntuak atera egin behar dira, eta haiek ateratakoan, zertxobait lasai daiteke, baina ahal den tokian egurra eman beharra dago». Finalera sartzeko aukeran dira, eta beste bikoa Nazabal-Olsagasti izango dela zioen Arrospidek: «Bai, bata Euskadiko txapelduna da, eta

bestea, munduan norbait neurrikoa baldin bada, hoska dago jokatzeko. Biko handia osatuko dute, eta irabazten ez badute, porrota izango dute».

Mindegiak argi utzi zuen sailkatzeko «hobetu» egin beharko dutela. Horrez gain, denboraz larri ibili direla aitortu zuen: «Aspaldi utzita nengoen, eta guri, orain gutxi esan digute bikoak osatu zirela eta etortzeko.

ESANAK

ANJEL ARROSPIDE

(Aizkolaria)

«Elkarrekin batera prestatu gabe ekin diogu torneoari, baina gustura hasi naiz»

«Nazabal eta Olsagasti dira txapela janzteko hautagaiak»

MIEL MINDEGIA

(Aizkolaria)

«Ez nuen esku hartzeko asmorik, baina erreguka aritu zaizkit, bikoak parekatzeko»

Nik erantzun nien ez nuela lehian aritzeko asmorik, baina behin eta berriro eskatu zidaten parte hartzeko, ni gabe ez zegola bikoak parekatzerik, eta halaxe onartu nuen, baina ezer gutxi egin dut eskumuturreko pultsuak hil egin baitzaizkit azkar samar». Bestetik, Olsagastik eta Nazabalek biko «gogorra» egiten dutela zioen; «beharbada, bikorik onena».

Hauek izan ziren igandeko lau probetako emaitzak: 0-2, 2-2, 2-1, 8-0. Ikus daitekeenez, azken probak erabaki zuen.

HARRI-JASOTZEA. Leitzarrak bere marka ondu zuen, 205 kiloko zilindroa bi aldiz jasota, esku bakarrez

Iñaxio Perurenak 260 kiloko koadroa jasotzeko ahalegina egingo du Urtezahar gauean

k. Alduntzin | **ARRASATE**

Ez dio muzin egin nahi Iñaxio Perurenak Urtezahar gaueko aukerari, eta 260 kiloko koadroarekin egingo du marka ahalegina ETBko *Sorginen Laratza* saio berezian. Hortaz, 19 urte bete aurretik heldu nahi du 260ko mugara. Joan zen urriaren 20an 255ekoa bizkarreratu zuen behin, Mendaron (Gipuzkoa), jasoaldiko lehen ahaleginean erdibidean geratu arren harria.

Iazko Urtezahar gauean 240koa leporatu zuen, eta aur-

tengoa hirugarren urtea izango du ETBn. Ahalegin hori esku biek egingo du. Joan zen igandean, berriz, esku bakarrez jardun zuen, Arrasaten, eta 205 kiloko zilindroa jaso zuen birritan. 18 urte izanik, ez zuen igande arte inork marka hori ezarri. Urte gehiago izanda, aldiz, Saralegik 208koa altxatu zuen, Joseba Ostolazak 213koa eta Iñaki Perurenak 267koa.

Horiek erreferentzia gisa erabil daitezke, eta bistan da Iñaxio Perurenak baduela oraindik indarrik saio gehiago egiteko, bai-



KOLDO ALDUNTZIN
Perurena, 205ekoa bizkarrean duela, igandean, Arrasaten.

na baita zer hobetu ere: «Konfiantza finkatu behar dut, esku bakarreko jarduna teknikoa baita, eta gerritik gora kostea egiten

da. Aita askoz sendagoa zen eta tinkoago heltzen zion harriari. Nik, harria biratzerakoan goxoago egin behar dut».

XAKEA

Euskadiko selekzioa 4,5 eta 3,5 nagusitu zitzaion Portugalgoari

Josu Tornay | **DONOSTIA**

Larunbatean eta igandean Euskadiko eta Portugalgo selekzioek *match* interesgarri eta zirrargarria jokatu zuten, Donostiako Gros auzoan. Nicola Lococo Euskadiko selekzio-ko hautatzaileak honako jokalariek deitu zituen: talde nagusian, Felix Izeta, Mario Gomez, Santi Gonzalez eta Iñigo Argandoña.; 20 urte azpiko mailan, Yeray Galtzagorri eta Dani Hernandez; eta emakumezkoen mailan, Miriam Muñoz. Portugaleko taldean, aldiz, huts garrantzitsua izan zen, Kevin Spraggett maisu handia ez baitzen Donostian izan. Hala ere, nazioarteko maisu bat eta bi FIDE maisu etorri ziren.

Larunbatean, Euskadi nagusitu zen talde nagusian: 2,5 eta 1,5. Izetak galdu egin zuen, Mario Gomezek berdindu eta Santi Gonzalezek eta Iñigo Argandoñak irabazi. 20 urte azpikoan, Galtzagorrik irabazi egin zuen eta Hernandezek galdu. Emakumezkoetan, berriz, Muñozek galdu egin zuen.

Igandean, talde nagusiak bina berdindu zuen. Izetak eta Argandoñak irabazi egin zuten, eta Gomezek eta Gonzalezek galdu. Horrela, selekzio nagusian 4,5-3,5 irabazi zuen Euskadik. 20 urtez azpikoan, Galtzagorrik berdindu egin zuen eta Hernandezek irabazi. Maila honetan ere Euskadi izan zen nagusi: 2,5-1,5. Emakumeen emaitza, berriz, 2-0 izan zen Portugalen alde.

Denbora asko zermanan Euskadiko selekzioak nazioarteko lehia batean aritu gabe. Miguel Angel Muela Euskadiko Federazio-ko lehendakariak adierazi zuenez, «aurtengo esperientzia datorren urtean errepikatu behar dugu. *Match* hau heldu den urteko azaroan berriz ere jokatea hitzartu dugu Portugalgo Federazio-ko lehendakariarekin, baina Lisboan. Halaber, abenduan nazioarteko selekzio bat Euskadira etortzerara gonbidatuko dugu».

ESKU-HUSKA. Gaur entrenatuko da Barriola, eta etzi aukeratuko dituzte finalerako pilotak

Dani Gibelalde | **DONOSTIA**

Atzo egin zuen Aimar Olaizolak azken saioa Gasteizen, Barriola-ren aurkako lau t'erdiko igandeko finala prestatzeko. Esain lagun zuela, aurreko saioetan baino gogorrago aritu zen lanean Olaizola. Eskuineko eskua probatzen aritu zen batez ere, eta pozik azaldu zen. Hala, igandean eskua nahiko egoera onean izango duela dirudi, eta Olaizolak berak ere ongi ikusi zuen bere burua. «Gustura nago gaurko entrenamenduan eskuak nola erantzun duen ikusita».

Ez zuen eskua asko behartu nahi izan goizuetarrak, baina azken entrenamenduetan baino gehiago astindu zuen pilota eskuinez. Halaber, Aimarrek ez du esku hori guztiz osatuta oraindik, baina igandea arte badago eskua erabat sendatzeko astia. Aimarrek zioenez, «uste dut igandeko partidaren eskuak ongi eutsiko duela».

Finalerdietako ligaxkan bera nagusitu zitzaion Barriolari, baina bere ustez, Leitzakoa da txapela janzteko faborito. «Oso partida zaila izango da niretzat. Nire ustez, Abel da faborito, eta jende gehienarentzat ere bai». Goizuetarren aburuz, igandekoa ere partida luzea eta gogorra izan daiteke, Labriten jokatutakoaren antzera.

Ostegunean egingo dute bi finalistek pilota aukeraketa. Jakina da Labriteko pilotalekua baino azkarragoa dela Gasteizko Ogeta. Aimarrek, orain artean bezala, pilota mota bera aukeratu du. «Azpitik ibiltzen diren pilotak, baxuak hartuko ditut».

Girorik ez da faltako Gasteizen. Agortu dira dagoeneko sa-

Eskuin eskuarekin gustura da Aimar Olaizola

Goizuetarrak Esainekin egin zuen atzo azken saioa Gasteizen



LANDER FERNANDEZ DE ARROYABE / ARGAZKI PRESS

Aimar Olaizola, Lau t'erdiko Txapelketako finalerdietako partida baterako pilota aukeraketan.

rrera guztiak. Goizuetatik nahiz Leitzatik jarraitzaile asko joango dira, herriko pilotariak animatzeko asmoz. Aimarren ustez, «Barriola eta nire arteko azken partida ona suertatu zen, eta horrek eragina du jendea pilotalekura erakartzeko».

Igandean ere entrenatu zen arren, gaur egingo du Abel Barriolak Tirapurekin azken

AIMAR OLAIZOLA

Asegarceko pilotaria

«Gustura nago gaurko entrenamenduan eskuak nola erantzun duen ikusita. Eskuak finalean eutsiko duela uste dut»

saioa. Leitzako txapeldunak ere haxe izango du azken saioa igandea baino lehen.

Unanue eta Beloki nagusi Tolosan

Bestalde, Tolosako Beotibarreko estelarrean, Unanuek eta Belokik 22-18 hartu zituzten mendean Asier Olaizola eta Patxi Ruiz.

ERREMINTA. Konpa eta Barrondok azken tantoan lortu zuten garaipena Urrezko Xistera torneoan

Partida erdi arte bakarrik eutsi ahal izan zion Rekaldek Juan Pablo errioxarrari

JUAN PABLO **35**
REKALDE **19**

Iraupena: 48 minutu.

Saketik: Juan Pablok sei egin zituen, eta hiru falta; Rekaldek, hiru saketik eta hiru falta..

Markagailua: 0-3, 4-4, 6-4, 6-6, 7-7, 8-8, 10-11, 11-11, 26-11, 31-16, 34-17, eta 35-19.

Bestelakoak: Jende ugari bildu zen Bilboko Deportibon. Dirua Juan Pablaren alde, oso garbi gainera. Partida ez zen emozio handikoa izan, baina bai aurrez zesta puntan jokatu zutena. Oro har, gustura geratu ziren ikusleak.

D.G. | **DONOSTIA**

Juan Pablo gailendu zitzaion Rekalderi buruz buruko ligaxkakako finalerdian. Partida erdi arte paretsu aritu ziren bi pilotariak, baina ondoren, errioxarra izan zen jaun eta jabe.

Rekalde hasi zen irabazten atzoko norgehiagoka. Ondoren, orekatu egin zen partida, eta berdinketa ugari izan ziren. 11-11koa izan zen azkena. Orduan, 15 tanto egin zituen errioxarrak jarraian. Juan Pablo hobeto jokatzeko hasi zen partida erditik aurrera, eta Rekaldek apur bat behera egin



XOUSE SIMAL

Juan Pablo, partida batean.

zuen. Azken tantoetan, bi pilotariak parean aritu ziren; baina alde handiegia hartu zuen ordurako Juan Pablok. Hala, Juan Pablok urrats garrantzitsua egin zuen atzo, finalean

sartzeko aukerak dituelako. Atzokoa izan zen buruz buru jokatu zuen bigarren partida, bi urtez minduta egon ondoren. Lehenengoa galdu egin zuen, Vladimir Lujan kubatarraren aurka. Rekaldek ere bi partida jokatu ditu, eta biak galdu; hala, oso zaila du finalean sartzea. Gaur jokatu dute Insausti eta Lujanek elkarren aurka; biek irabazi dute lehen partida, eta bietako batek galdu beharko du gaurkoan.

Bestalde, Konpa eta Barrondok 30-29 mendean hartu zituzten Alberdi I.a eta Iriondo, Urrezko Xistera Torneoako finalerdian. Laurak ondo aritu ziren arren, Konpa izan zen azken txanpan erabaki zuen pilotaria. Gaur, Goixerri eta Felixek Alberdi II.a eta Goitiaren aurka jokatu dute.

ERREMONTEA

Gaur Galarretan eta bihar Euskalen neurtuko dituzte indarrak Ezkurak eta Lizasok

Ezkurak eta Lizasok elkarren aurka jokatu dute bi partida 48 bi ordutan. Galarretan, Ezkurak Etxeberriarekin jokatu du gaurkoan, eta Altuna II. arekin Lizasok. Bihar, aldiz, binakako txapelketako partida jokatu dute Euskalen; Urkorekin Ezkurak, eta Iñigorekin Lizasok. Txapelketako lehen partida galdu ondoren, beharrezkoa dute garaipena Ezkurak eta Urkok. Ezkurra eta Lizaso oso ongi ari dira jokatzeko, eta bikotekideen lanak erabaki dezake partida. Urkok ez du erraza izango Lizasori eusten atzean.

JAIALDIAK

IGANDEKO EMAITZAK EIBAR.

Etxaniz-Imaz 13; Galarza V.a-Rai 22. Capellan-Apeztegia 17; Agirre-Elkoro 22. Txafee-Bernal 11; Baleztena-Taberna 18.

GALARRETA. 16:00.

Ziganda-Lander 35; Martinez-Barrenetxea II.a 18. Altuna II.a-Eizagirre 31; Zeberio II.a-Etxabe 40.

ATZOKO EMAITZAK TOLOSA.

Beloki II.a-Galarza VI.a 18; Azpiroz-Nalda 13. Unanue-Beloki 22; Olaizola I.a-Ruiz 18. Alustiza-Begino 22; Saralegi-Erasti 17.

DEPORTIVO.

Urrezko Xistera Torneo (finalerdia). Alberdi I.a-Iriondo 29 Konpa-Barrondo 30. Buruz Buruko Txapelketa. Juan Pablo 35; Rekalde 19.

GAURKO PARTIDAK DEPORTIVO. 16:00.

Urrezko Xistera Torneo (finalerdia). Goixerri-Felix / Alberdi II.a-Goitia. Daniel-Beldarrain / Iriondo-Fernando. Buruz Buruko Txapelketa. Insausti / Lujan. Unda I.a-Garrido / Urkia-Torre.

EUSKAL. 16:00.

Larrea-Reklusa / Juaristi-Lander. Iñigo-Eizagirre / Zeberio II.a-Txikuri. Elizalde-Auzmendi / Urretabizkaia I.a-A. Lekunberri. GALARRETA. 16:00. Zeberio III.a-Amenabar / Zalakain-Gaztelu. Ezkurra-J. Etxeberria / Altuna II.a-Lizaso. Matxin-Etxabe / Agirresarobe-Aizpuru.

BIHARKO PARTIDAK EUSKAL. 16:00.

Iturralde-Reklusa / Ziganda-Barrenetxea II.a. Binakako txapelketa. Ezkurra-Urko/Iñigo Lizaso. Elizalde-A. Lekunberri / Urretabizkaia I.a-Aizpuru. Matxin III.a-Etxeberria II.a / Iribarren-Aizpuru II.a.

HITZ BITAN

ERRUGBIA. Top 16ko bigarren talderik onena da

Miarritzek iaz baino hobeto amaitu du urtea, baina urtaril gogorra ukanen du

Koldo Alduntzin | DONOSTIA

Miarritzek iazko ligako bide bertsua egin du orain arte, baina hobetu egin du Heineken Kopakoa. Hau da, joan zen urtea multzoko sailkapenburu izanda amaitu zuen, 26 punturekin. Gero, jakina den bezala, Top 16 Liga Xapelgoa irabazi zuen. Jokoa den ligari dagokionez ere, lehen multzoko lider izanda amaituko du urtea, eta 26 punturekin gainera. Iaz Top 16ko onena izan zen garai honetan, eta hori da aurtengo alde bakarra, 2. multzoko Agenek 28 puntu baititu.

Bistan da, beraz, 2002-2003 sasoiko ligako indartsuenak Miarritze eta Agen direla; joan zen ekainean finala jokatu zuten

biak, alegia. Miarritzarrek urtaril gogorra ukanen dute, Heineken Kopako bi partidak jokatu-ko dituztelako: Northamptonen aurka (10ean) eta Cardiffen aurka (18an). Gainera, Stade hartuko dute 25ean, ligan.

Etxean partidarik galdu gabe dihardute, eta larunbatean etxetik kanpoko hirugarren garapena lortu zuten Bordelen (15-22). Final-laurdenak jokatze-ko txartela patrikan dute, eta lehen multzoko lider amaitzea falta da soilik heldu den sasoiko Heineken Kopan aritzeko zuzeneko txartela lortzeko.

Lagisquet eta Rodriguezek jokalaririk guztiak ukanen dituzte Eguberrien bueltan, baina Couzinetek zaintiratua du. Bestetik,



BOB EDMIE

Gonzalez eta Betsen, joan zen ekainean, Parisen, liga irabazita. Gaur kantuan ariko dira ETBn.

Gonzalez eta Betsen gaur gaueko *Hator hator kantari* ETBko saioan ariko dira kantuan.

Euskarians-Irlanda, Donostian

Urtarrilaren 4an jokatu-ko da nesken Euskarians-Irlanda lagunarteko partida Donostiako Anoeta estadio ttipian (17:00). Euskarians da antolatzailea.

Sagardui eta Spencer dira Euskarianseko entrenatzaileak, eta Iraide Manzano koordinatzailea. 28 jokalaririk hautatu dituzte: Estanyol, Isabel Rodriguez, Uzeta eta Nerea Martinez (Getxo). Uriarte, Baonza, Lasa eta Salazar (Durango). Jauregi-berri, Lapebie eta Manchot (Euskadi XV, Baiona). Aitziber

eta Alicia (Gaztedi). Cal eta Barrera (Gernika). Otxoa (NUPA). De La Parte (Universidad XV). Lopez, Peyre, Daniele eta Isabelle Irazu, Labadie, Arias, Alainmat, Txuburu, Garat, Rudiros eta Esclavart (Herm, Landak). Amiel (Saint. Orens). Limoges (Fr.) taldeko Maylis, berriz, gonbidatu egin dute.

SEGA

Erasunek eta Mitxelenak badute apustua jokatze-ko zelaia: Andoaingo Garate

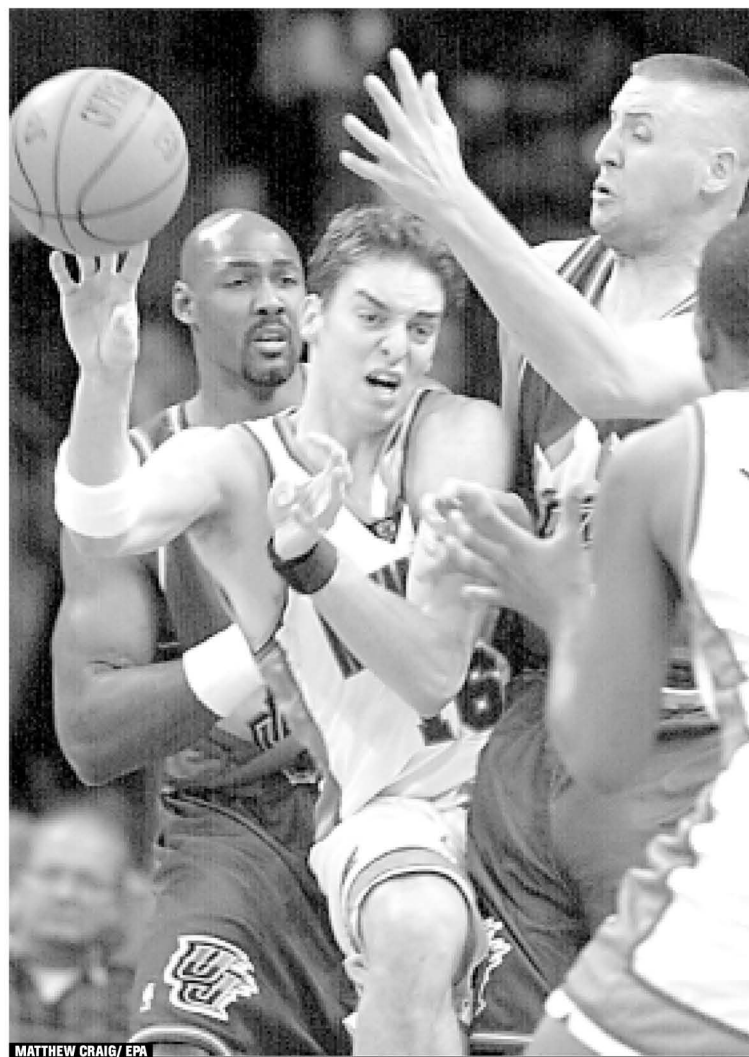
K. Alduntzin | DONOSTIA

Elkarren arteko apustua- ren errebantxa jokatze-ko zelaia falta zuten Juan Manuel Erasunek eta Bixente Mitxelenak. Izan ere, urrian bildu ziren azken aldiz errebantxa zehazteko, baina, orduan, zelaiaren arazoa sortu zen. Harrezkero, arazo horri aurre egiten ahalegindu dira alde bakoitzeko lagun taldeak, eta aurkitu dute. Hain justu, andoaingo (Gipuzkoa) Garate baserriko belardia.

Hemendik aurrera, joakoaren eguna eta gainerako baldintzak hitzartu beharko dituzte. «Uztaila txarra da niretzat, eta Mitxelenak nazioarteko txapelketa du iraileko lehen igandean. Beraz, edo irailaren amaieran edo abuztuaren erdialdean jokatu beharko dugu. Nolanahi ere, lehenbailehen zehaztu nahi nuke, bestela bertan behera utziko dut», aipatu zuen atzo Erasunek.

Uztailaren 14an jokatu zuten apustua, eta Erasunek irabazi zuen, 2 orduko lana egin ondoren.

NBA. 103-74 nagusitu zitzaion, lehia bikaina eginda



MATTHEW CRAIG/EPA

Utah-k Memphis egurtu du

Memphis Grizzlies taldeak ezin izan zion azken partidetakoa bolada onari eutsi, eta Utah Jazzek astindu ederra eman zion, 103-74 irabazita. Memphis-ek lau partida zerramatzan etxean galdu gabe, baina atzoko lehian galdu egin zuen; hala ere, defentsa lan bikaina egin zuen. Karl Malone eta Matt Harpring izan ziren onenak, 17 punturekin. Egune-ko beste emaitzak: Lakers 109; Toronto 107. Miami 92; New York 84. Sacramento 103; Golden State 88.

ESKUBALOIA

Valladolid izango du aurkari Portland San Antoniok Asobal Kopako finalerdietan

Valladolid izango du aurkari Portland San Antoniok heldu den larunbatean aipatu hirian jokatu-ko den Asobal Kopako finalerdietan. Portland-ek arratsaldeko 17:15ean jokatu-ko du, eta partida hori amaituta, Ciudad Realek eta Bartzelonak jokatu-ko dute. Finala, aldiz, igandean jokatu-ko da, goizeko 12:00etan. Zupo Ekisoain Portland-eko entrenatzaileak atzo azpimarratu zuen Valladolid-eko aurkako lehia «zaila» izango dela, etxeko taldea baita eta pabiloi guztiak animatu-ko baitu.

XAKEA

Karpovek Kasparovi irabazi dio New Yorken

Anatoly Karpovek 2,5 eta 1,5 irabazi zion herenegun Gary Kasparovi New Yorken. Partida erdi bizkorrak ostegunean eta ostiralean jokatu ziren ABC eraikinean. Kasparovek 15 urte daramatza sailkapeneko lehen postuan, baina Karpovek berretsi zuen azken bi urteotan bigarren gaztaro batean dagoela, joko irudikorra eginez.

BELA

'Oracle' ontzia ariko da Louis Vuitton Kopako finalean, 'One World'-i 4-0 irabazi ondoren

Ameriketako Estatu Batuetako (AEB) *Oracle*-k eta Suitzako *Alinghi*-k jokatu-ko dute Louis Vuitton Kopako finala. Estatu Batuetako ontziak *One World* kanporatu zuen atzo, 4-0ko aldearekin. Finala urtarrilaren 11tik 21era jokatu-ko da, eta ontzi irabazlea Zeelanda Berriaren aurka ariko da Amerika Kopan.

FUTBOLA

Carlos Bianchik Argentinako Boca Juniors taldea entrenatu-ko du berriro

Carlos Bianchik Argentinako Boca Juniors taldea entrenatu-ko du berriro. Bianchik hiru denboraldirako kontratua sinatu du Boca Juniorsekin, eta Oscar Washington Tabarezek aulkian utziko duen lekua beteko du. Bianchi Boca Juniorseko entrenatzailea izan zen 1998 eta 2001 urte artean, eta emaitza bikainak lortu zituen: Argentinako hiru txapelketa, bi Libertadores Kopa eta Kontinente Arteko Kopa bat. Azken egunotan, Louis Van Gaal Bartzelonako entrenatzailearen ordezkoa izango zela kaleratu zuten hainbat komunikabidek.

Suizidioaren atarikoak

Henri Roordaren 'Mi suicidio' bakarriketa estreinatuko du ostiralean Tanttaka Teatroak Donostian. Fernando Bernuesek zuzenduta, Mario Gas ariko da oholtza gainean



GARI GARAIALDE / ARGAZKI PRESS

Azken urteetan batik bat zuzendari lanetan aritu ondoren, oholtza gainera itzultzeko gogo du Mario Gasek.

MUSIKA. 43



KIRSTY WRIGGLESWORTH / AP

Joe Strummer.

The Clashen sortzaile, kantari eta gitarrista Joe Strummer hil da, bihotzekoak jota

Punkaren mitoetako bat izan dena belaunaldi baten musika eta pentsamendu inspirazio izan zen

INGURUMENA. 34-36

Galipota berriz erabilgarri bihurtzen duen planta ezarri dute Zierbenan

Aurreikuspenak betez gero beste plantarik ez dela behar izango uste dute Eusko Jaurlaritzako adituek

HISTORIA. 41

Nafarroako «benetako mugak» zein diren zehazten duen liburua kaleratu du Tomas Urzainkik

'Navarra, sin fronteras impuestas' du izenburua ikerlariaren lan berriak

INGURUMENA. Itsasoaren egoera txarraren ondorioz, garbiketa lanetan diharduten ontzi gehienak ez dira atera itsasora

Galiziako kosta mehatxatzen duen orban handia urruntzen ari da

Hamabi ontzik dihardute Matxitxako lurmuturra eta Elantxobe bitartean atzemandako orbanak garbitzen

Erredakzioa | DONOSTIA

Asteburuan meteorologoen eginiko iragarpenak bete dira, eta Galizian hego zein hego-mendebaldetik jo duten haize indartsuek itsasertza mehatxatzen duen orban erraldoia ipar-ekialderantz eraman dute. Ez dirudi datozen orduetan haizea aldatuko denik. Hala, orbanak egun duen norabidean mugituko da.

Galiziako Xuntako Ingurumen Kontseilariak atzo jakinarazi zuenez, igandean orban handia Ortegal lurmuturretik 40 miliara zen. Atzo, berriaz, 48 miliara. Ondo bidean, hurrengo orduetan iparralderantz gehiago mugituko da». Ingurumen Kontseilariak nabarmendu duenez, ez dirudi osteguna baino lehen egoera bereziki aldatuko denik.

Haizeak albiste txarrak ere eragin ditu azken egunetan. Izan ere, garbiketa lanetan dihardutenen etsairik gogorre-na bilakatu du, batez ere Costa da Morten. Itsaso zakarra dago egunotan Galizian, eta garbiketa lanetan diharduten ontzi gehienak ezin dira atera itsasora.

Eguraldi txarrak ez du soilik garbiketa lanetan diharduten ontzietan eragina izan. *Nautila* urpekoa eramaten duen bukea, *Atalante*, ezin izan zen atzo itsasoratu. Itsasoa hobetu bitartean ontziak Vigoko portuan egon beharko duela adierazi du Frantziako Itsasoaren Institutuak (Ifremer), ontziaren jabeak.

Mehatxua ez da bukatu Galiziako kostaldean

Zalantzarik gabe, hirugarren marea beltzak sortutako orban handia da egun Galiziako herri-tarren kezka nagusia. Ez da harritzekoa. Izan ere, orbanak 70.000 metro koadro ditu, gutxi gorabehera Zuberoaren tamaina. Hala ere, hori ez da Galiziako itsasertza mehatxatzen duen arrisku bakarra. Inondik inora ez. Costa da Morteko kofradietako ordezkariak jakinarazi dutenez, atzo fuel-olio gehiago sartu zen Camariñasen.

Rias Baixetan egoera Costa

ARAZOAK

Itsaso zakarra zegoela eta, 'Nautila' urpekoa Vigoko portuan egon behar izan zuen atzo egun osoan

RIAS BAIXAS

Egoera Costa da Morten baino hobea izan arren, fuel orban gehiago atzeman dituzte Arousako itsasadarrean

da Morten baino hobea da. Hala ere, atzo O Groveko kofradiak jakinarazi zuenez, fuel-oliozko orbanak atzeman dituzte A Bateria, Arousako itsasadarreko sarreran. O Groveko kofradiako bozeramaile Fernando Besadak hauxe nabarmendu zuen atzo hedabideetan: «Gure helburua erre-gaia itsasadarrean ez sartzea da, eremu hori oso aberatsa baita eta fuel-olioak kalte nabarmena eragingo bailuke».

Fernando Besadak mehatxua ez dela bukatu gogorarazi zuen. «*Prestige*-k fuel-olio gehiago galtzen du egunegun. Gainera, Arousako itsasadarrean inguruan dauden orbanak gertu daude oraindik. Egia da hirugarren marea beltzaren erregai gutxi sartu dela Rias Baixaseko itsasadarretan barrena. Hala ere, itsasoan dagoen erregai guztia desagertu arte arreta handiz ibili behar dugu».

Alerta egoeran dago Euskal Herria oraindik

Euskal uretan ere nabaria da *Prestige* petroliontziaren eragin-dakoa hondamendia. Izan ere, Matxitxako lurmuturra eta Elantxobeko portua bitartean hainbat fuel-olio orban aurkitu dituzte, itsasertzetik zortzi eta hamabi milia bitarteko distantziara.

Eusko Jaurlaritzako Ingurugiro kontseilari Sabin Intxausti

Euskal Herriko itsasertzean agertutako orbanak

'Prestige'-k isuritako erregeia Matxitxako Lurmuturra eta Elantxobeko portuaren artean auzitzen da, kostatik zortzi eta hamabi milia bitarteko distantziara. Orotara hamabi ontzi daude garbiketa lanetan.



Orban zati txikiak Hesi flotagarriak jartzeko lekuak

Galiziako kosta, belztuta

Fuel orbanak Haizeak eragindako mugimenduen prebisioa (Portugalen arabera)

Adituek iragarri bezela, asteburu osoan zehar haizeek hegoaldeko eta hego-mendebaldetik jo zuten, indar handiz. Horren ondorioz, orban handia —70.000 metro koadro ditu, gutxi gora behera Zuberoaren tamaina— iparralderantz desplazatu zen. Ez dirudi hurrengo orduetan haizeak norabidez aldatuko duenik. Atzo erregai gehiago heldu zen Costa da Morteko Caramiñaseko hondartzara. Bestalde, orban berriak atzeman dituzte A Bateria, Arousako itsasadarrean.



PROTESTA

Bukatu egin da gose greba

Aurreko astean O Grove, A Pobra do Caramiñal eta Cangaseko kofradietako ordezkariak gose greba mugagabea hasi zuten, Espainiako Gobernuari garbiketa lanak egiteko beharrezkoak dituzten baliabideak eskatzeko. Atzo, gose greban zeuden hiru lagunek protesta amaitutzat eman zuten. O Groveko kofradiako ordezkari Francisco Iglesiasek adierazi duenez, Espainiako Gobernuak Pontevedran duen ordezkariorde Alejandro Millanek zin egin die euren aldarrikapenak aintzat hartuko dituela.

Iglesiasek azpimarratu duenez, hitzartutakoaren arabera, Ameriketako Estatu Batuetatik eta Norvegiatik ekarritako skimmersak —fuela zurgatzen dituzten bonbak— dituzten 17 hesi flotagarri emango dituzte». Hurrengo ostiralean Millanekin bilduko direla gaineratu zuen Iglesiasek. «Akordioa administrazioa jarreraz aldatu delako lortu ahal izan dugu».

rragak atzo Zierbenan adierazi zuenez, egun hamabi ontzi daude erregaiaren garbiketa lanak egiten.

Bestalde, Galiziako Xuntak *Prestige* petroliontziaren eragin-

dako ezbeharraren inguruko datu kezkarriak zabaldu zituen.

Orain arte, fuel-olioak Galiziako bi hondartzatik bati egin dio kalte.

Nunca Mais elkarteak itzalaldiak antolatu ditu abenduaren 27rako

Galiziako Xuntak eta Espainiako Gobernuak *Prestige* petroliontziaren aferan erakutsitako gaitasun eza agerian jartzea, horixe da datorren abenduaren 27rako Nunca Mais erakundeak antolatutako itzalaldien helburua. «Datorren ostiralean Galiziako argi guztiak itzaltzea gustatuko litzaiguke», adierazi zuten atzo Nunca Maiseko kideek. Protesta gaueko hamarretan hasiko da, eta bost minutu iraungo du.

Galiziako Medikuen Elkargoak boluntarioak artatzeko lanak koordinatuko ditu

Jakina da *Prestige*-k isuritako erregeia toxikoa dela. Hori dela eta, garbiketa lanetan diharduten boluntario askok osasun arazoak izaten dituzte. Galiziako Medikuen Elkargoak atzo esan zuenez, etorkizunean osasun arazoak dituzten boluntarioak artatzeko lana koordinatuko dute.

Galiziaren aldeko zinema emanaldia egingo da Donostiako Aquariumean

Abenduaren 27an Donostiako Aquariumean itsasoarekin lotutako bi filma ikusteko aukera egongo da. Aquariumeko ordezkariak adierazi dutenez, helburua *Prestige* ontziaren hondamendia kaltetutako arrantzaleak laguntzea da. Helburua 4.000 euro inguru lortzea dela azpimarratu dute antolatzaileek.

Boluntarioen lana koordinatzeko webgune bat zabaldu du Adega erakundeak

Milaka dira egunotan Galiziara joateko prest dauden boluntarioak. Hala ere, askok ez dakite nora jo. Hori dela eta, Galiziako talde ekologistak batzen dituen Adega erakundeak boluntarioak koordinatzeko webgune bat antolatu du (www.mardoorzan.com). Zalantzak dituzten boluntario guztiek 630482770 telefonora dei dezakete. Adegak nabarmendu duenez, helburua garbiketa lanak koordinatzea da. Aste barruan arazoak ditu Adegak, boluntario gutxiago daudelako».

IZARRAREN HAUTSA

Hannot Rodriguez ■ EHU-KO MIGUEL SANCHEZ-MAZA KATEDRA



Hareazko gazteluak

dituzte.

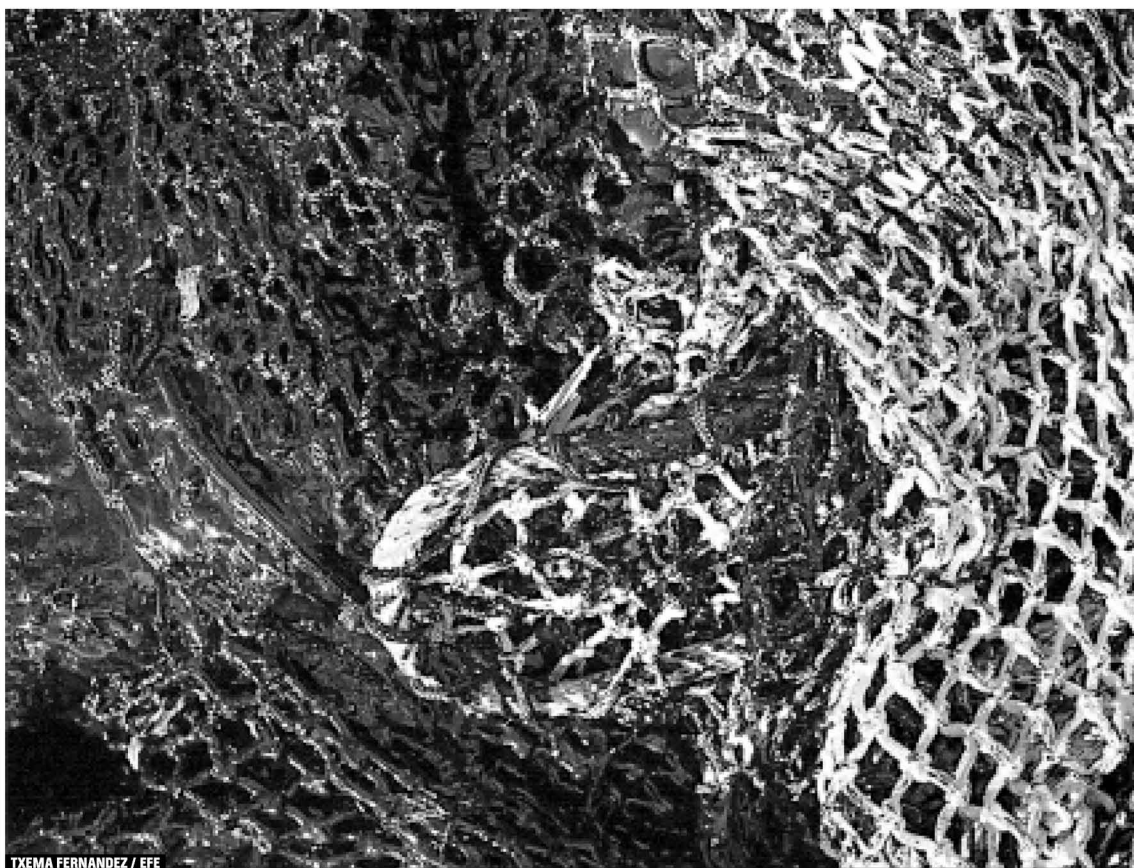
Krisia era ezin traketsagoan kudeatu duen Gobernuari azalpenak eman eta aurpegia zuritzea besterik ez zaio gertatzen, petroliontzi madarikatu batek hurrengo hauteskundeetako garaipena mehatxupean nola jartzen duen amorratuta ikusten duen bitartean. Bestetik, hondamendiak eragindako galera ekonomikoak izugarriak izango dira, eta horiei aurre egiteko edo, bederen, kaltetuei diru laguntza bat eskaintzeko egin beharreko esfortzu ekonomikoak galanta beharko du izan. Horri guztiari, eta gizakia ororen neurritzat hartzen duen arrazoitzeko modu antropozentrista hau gainditzeko asmoarekin, bere

baitan balioa eduki beharko lukeen naturarengan istripuak izango duen — eta izaten ari den — eragin latza gehitu beharko genioke.

Katastrofea jada gauzatu den honetan eta ez dakit zenbatgarren marea beltzak bereak eta bi egin dituenean, hasierako jarrera eta baieztapen harroputzek oinarri sendorik gabeko sasi sineskeria hutsak ez ote diren galdetu behar diegu geure buruei. Gauzak nola joan diren ikusita, zein nolako sinesgarritasuna esleitu behar zaio, esate baterako, Espainiako Gobernuko bozeramaile den Mariano Raxoik orain hilabete egin baieztapen potolo honi?: «*Prestige* barruko erregaia solidifikatu

egingo da, eta ez da gehiago isuririk egongo» (EUSKALDUNON EGUNKARIA, 2002-11-22). Bada, eskerrak, larritzen hasiak baikin.

Jarduera tekno-industrialia naturaren dominazio tresna gisa uler daiteke, helburutzat beharizan naturala kontrolatu eta berau gizakiaren erabaki gune bilakatzea duena, alegia. Dena dela, kontrolak baditu bere mugak. Gaur egungo gure gizarte teknifikatuetan hor gabilta, meteorologoez diotenaren zain, marea beltzen norabideek argituko liguketen haizearen nondik norakoa auresan nahian, orain hamasei urte Txernobilgo zentral nuklearren istripuaren ondorengo erradiazioaren ibilbidea gizakiaren kontrolpetik at dagoen 'haizea' aldagaiaren menpe zegoen moduan. Uste baino zaurgarriagoak ez ote gara bada izango...



TXEMA FERNANDEZ / EFE

GARBITZEKO PROZESUA. Bi edukiontzi handitan berotzen dute fuela: lehenengoan, zikinkeria handiena kentzen diote; bigarrengoan, gehiago berotuz, zikinkeria txikiena.

Uren zikinak garbitzeko, beroa

FUELA BIRZIKLATZEA. *Prestige* itsasontziak isuritako galipota garbitu eta berriz erabiltzeko prest jartzeko planta bat jarri du abian Eusko Jaurlaritzak, Zierbenako superportuan

sontziek bertan deskargatuta edo, bestela, Bermeotik kamioietan ekarrita. Galizia aldean ohikoa bihurtzen ari den jantzi zuri eta maskaren uniforme jantziriko langileek kaxetan prestaturiko fuela femitx baten laguntzaz edukiontzi berezi batera botatzen dute, eta han, zikinkeria handienak kentzen zaizkio fuelari, serpentina batekin berotuz. Edukiontzi batetik besterako bidea hodi batean egiten du galipotak, gradu handiagotan berotu eta zikinkeria txikiak garbitzeko. Hortik zisterna kamioietan Petronorrera eramaten dute, gero, gasolia, gasolina eta bestelako gaiak produzitzeko.

Bederatzi bat tona ordubete

Joan den ostiralean jarri zuten birziklatzeko sistema hori Zierbenan, eta herenegun hasi zen martxan. Orduetik hona dagoeneko 20-22 tona fuel produzitu direla dio Eusko Jaurlaritzako Ingurumen Kalitateko zuzendari Tomas Epalzak.

Orduko 8-10 tona fuel birziklatzeko gaitasuna du sistema horrek, eta Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolaketa eta Ingurumen sailburu Sabin Intxaurrek uste du, aurreikuspenen arabera, nahikoa izango dutela Zierbenan martxan jarritako gu-nearekin: «Orban gehiago etorri eta ekialdera-edo joango baltz, Gipuzkoan Bizkaikoaren antzeko planta bat eraiki beharko litzateke». Planta Gipuzkoako zein herritan izango litzakeen zehaztu gabe dago oraindik, lekuak ezaugarri zehatz batzuk behar baititu, hala nola toki zabala eta deskargatzeko moduko gunea. Intxaurrek dioenez, Pasaia izan liteke horretarako aukera bat.

Jose Maria Aznar Espainiako gobernuburuarekin ez, baina O Groveko gose grebalariekin ados dago Intxaurrek, orbana

PLANTA BAKARRA

Aurreikuspenak betetzen badira, nahikoa izango da planta horrekin, baina besteren bat egiteko aukera ez dute baztertzen

SABIN INTXAURRAGA

Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolaketa eta Ingurumen sailburua

«Badaezpada, gerta daitekeen txarrenerako prestatuta egon behar da beti»

itsasoan jaso behar dela uste baitu, «gero lehorrean tratamendu egokia» emateko. «Zenbat eta urrutiago bildu, orduan eta arrisku txikiagoa gure itsasertza hondatzeko». *Prestige*-k isurtzen jarraitzen duen bitartean arriskua dagoela-eta, kezkatuta agertu zen Intxaurrek. «Orbana Kantauri Itsasora sartzen bada, lehenago edo beranduago Kantabriara, Asturiasera eta hona etorriko da, horregatik da garrantzizkoa orbana itsasoan batzea». «Beti txarrena pentsatu behar da», segitu zuen sailburuak, eta «kasu larrienetarako prest egon».

Euskal Herri inguruetan biltzen den fuelak izango du Zierbenan lantzeko lehentasuna, baina beste lekuetan jasotakoari ere ez zaio muzin egingo. Dagoeneko Kantabrian bildutako tona batzuk ere landu dituzte Zierbenan. Planta horren aurretik, Kantabrian dagoenean birziklatzen zen fuela, eta hemendik aurrera, antzeko planta gehiago ere egin beharko dira ziurrenik, *Prestige*-k isuritako fuel guztia birziklatzeko.

Oihana Elduaen | ZIERBENA

Prestige-tik jasotzen duten galipota kutsakor eta gaixotasun-sortzailearekin zer egin behar ote den jakitea ez da nolanahiko kezka. Ontzitik isuri eta Petronorko findegira iristeko bidean galdu-

tako denboraren ondoren, badirudi itsasoan barreiatu aurretik gauzatzekoak zituen asmoak betetzerik izango duela fuel horrek. Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak erregaia garbitzeko sistema bat jarri du abian, Zierbenako superportuan. Ho-

rrela, fuela garbitzeko prozesu batetatik pasatu ondoren, Petronorrera eramateko, han ohikoak diren produktuak sortzeko asmoarekin.

Matxixako lurmuturraren inguruan dabilzan 12 itsasontzik jasotzen duten fuela Zierbenako superportura iristen da, itsa-

OLIVER TODT ZIENTZIAREN FILOSOFIAKO IKERTZAILEA

«Abantailarik ikusi ezean, zertarako aukeratu transgenikoak?»

Ingeniari aeroespaziala da Oliver Todt, teknologian arrunt jantzia; egun, Valentziako Unibertsitateko Logika eta Zientziaren Filosofia sailean dihardu bioteknologiaren bilakaera aztertzen, eta, bereziki, landare transgenikoen atzean dauden argi eta itzalak biluzten.

Arantxa Iraola | GASTEIZ

Abenduaren 12an Euskal Herriko Unibertsitateko Miguel Sanchez-Mazas katedrak antolatutako *Bioteknologiaren erronkak gaur egungo munduan* jardunaldian esku hartu zuen Oliver Todtek. *Espanian bioteknologiaren inguruko gizarte eztabaida eta arautzea* hitzaldia eskaini zuen. Ingeniaria da ikasketaz Oliver Todt, baina bioteknologiaren bilakaerak sortzen dituen galderen erantzunen bila dabil azkenaldian, Valentziako Unibertsitatean. EGUNKARIARENtzat izan du tarte bat.

■ Bioteknologiaren bilakaerak galderak eta zalantzak sortzen ditu. Eztabaida horretan nork hartzen du esku?

Nik gizarte zibilak eztabaida horretan zer esku-hartze duen aztertu dut, eta nolabaiteko esku-hartzea badela frogatu dut...

■ Eta zein zalantza agertzen dira gizartean teknologia horien bilakaeraren inguruan?

Abantaila eta desabantailak buzurko eztabaida bat dago hor. Nik, batez ere, landare transgenikoen kasua aztertu dut, eta eremu horretan oso argi ikusten da hori. Izan ere, landare transgenikoek zenbait abantaila ekar ditzaketela dirudi... Kritikok desabantailak ere aipatzen dituzte, ordea, genetikoki eraldatutako espezieek ekosistema apur dezaketela diote, eta behin apurtuta ja ezin dela berriro konpondu.

■ Eta egoera horretan nola jakin daiteke landare transgenikoen abantailak desabantailak baino ugariagoak diren? Nola erabaki alde ala kontra egin?

Ez da erraza. Teknologia berri hauek zalantzazko giro batean ari dira garatzen... Aurrera doaz, baina ez dakigu zer ondorio izan ditzaketen, esaterako, epe luze-ra. Kontua da, hala eta guztiz ere, erabakiak hartu behar direla, eta akordio batera heldu behar dugula gizartean... Arrisku zenbait onartzea erabaki dezakegu, edo eta, badaezpada ere, datu aski ez dugula eta, itxaron egin nahi dugula. Europako Ba-



JON URBE / ARGAZKI PRESS

tasunak, memento, horren alde egin du, eta espezie transgeniko berririk ez onartzea erabaki du...

■ Ikertzaileen artean denetik dago. Transgenikoak ez direla arriskutsuak diote batzuek, baietz besteek... Nori sinetsi?

Nahasmen handia dago. Dena den, zenbait gauza esan daitezke argi. Esaterako, orain arte ikerketa bakar batek ere ezin izan du frogatu landare transgenikoek zuzenki osasunari edo ingurumenari kalte egiten diotenik... Baina, era berean, zenbait ikerketak kalte horiek ager daitezkeela iradoki dute. Mexikon, esaterako, bertako arto espezie jatorrizko batzuetan kutsadura transgenikoa atzeman dute... Frogatzeke dago hori inguruko landaketa

transgeniko batetik iritsi den, baina frogatzen bada oso larria litzateke.

■ Kutsadura transgeniko horren bidez espezieen eboluzioan esku hartzen ari gara, eta hori larria da, ezta?

Benoa, hori ezin da esan horrela... Lehendik ere eraldatutako izadian bizi gara. Jende askorentzat benetako kezka da eraldaketa hori zenbaterainokoa izan daitekeen, non jarri behar den muga.

■ Eta zure ustez, non jarri behar da muga?

Kontua da gaur egun merkatu-ratzen diren landare transgeniko gehienek ekoizleentzat ekartzen dituztela onurak, kontsumitzaileentzat bat ere ez. Esaterako, produktibitate handiagoa duten landareak dira, eta hori garrantzitsua da ekoizlearen-

DUDAK

«Teknologia berriak zalantzazko giroan ari dira garatzen; ez dakigu zer ondorio izan ditzaketen»

SUSMOAK

«Genetikoki eraldatutako espezieek ekosistema apur dezakete»

GEROA

«Erabakiak hartu behar dira, eta akordio batera heldu behar dugu gizartean»

tzat, baina kontsumitzaileari ez dio inolako onurarik ekartzen. Orduan, kontsumitzaileak berretzat inolako abantailarik ez dakartela ikusten badu, zergatik hautatuko ditu landare transgenikoak? Abantailarik ikusi ezean, zertarako aukeratu transgenikoak? Onura guztia multinazionalak izateko?

■ Europar errezero gehiago ditugu produktu transgenikoekiko Ameriketako Estatu Batuetan baino. Zergatik?

Egia da errealitatea bi gizarteetan oso ezberdina dela. Baina kontuan izan behar, era berean, Ameriketako Estatu Batuetan herritarrek zenbait egoeratan askoz ere babes handiagoa sentitzen dutela. Legeak, esaterako, enpresak erantzukizun zibil zuzena izatera behartzen ditu. Enpresa batek kaltea eragiten badu, automatikoki, eragin dituen kalteen erantzulea da, eta, aurre egin behar die. Horrek herritarrei nolabaiteko bermea ematen die. Baina, nolanahi ere, AEBetako gizartearen jarrera ere alda daiteke.

BOTIKAK

Intermon-Oxfamek AEBek generikoen gaian hartutako jarrera salatu du

Erredakzioa | DONOSTIA

Ameriketako Estatu Batuek (AEB) botika generikoen inguruan egin zuten azken proposamena ez dela nahikoa salatu du Intermon-Oxfam erakundeak. Herrialde pobreek behar-beharrezkoak dituzte botika generikoak —marka jakinik gabeak, baina merkeagoak—, bestelako botikak ezin baitituzte erosi. Horretarako Munduko Merkatarien Erakundearen (MME) baime-na behar dute herrialde txiroek, baina pasa den astean Genevan (Suitza) bilduta egon ziren arren, ez zuten akordiorik lortu. Intermon-Oxfamen iritziz, AEBen erruagatik gertatu zen hori.

AEBek gaixotasun larrietarako botikekin bakarrik eman nahi zituzten laguntzak, eta gainera, ez herrialde guztiei. Aipatu erakundeak salatu duenez, «Washingtonen ez du bere industria farmazeutikoa arriskuan jarri dezakeen ezer egin nahi izan».

IKERKUNTZA

Giza enbrioietatik erauzitako zelula amak inportatzea baimendu diote ikertzaile bati

Erredakzioa | DONOSTIA

Berlingo Robert Koch Institututak Oliver Bruestle neurologoari giza enbrioietatik zelula amak inportatzeko baimena eman dio. Arratoien enbrioiz zelulekin esperimendu ugari egindakoa da, eta berak eskatu zuen lehen aldiz gizakien enbrioitik erauzitako zelula amak hartzeko baimena.

Urtarrilean hasiko da lehen probak egiten, Haifako (Israel) Josephe Itskovitz laborategi ginekologikoan eskatuta dituen zelulekin. Zelulak bidertu eta desberdintzeko protokoloak lantzeko asmoa du. Etorkizunean, Parkinson eta antzeko gaixotasunen sendaketarako ikerketak egin nahi ditu.

BEZERO ARRETA:
Edozein zalantzatarako 943300222

ORDUTEGIA:
09:00 / 16:00 - Astelehenetik ostiralera

☎ 943 30 41 81 - htxokoa@egunkaria.com - www.egunkaria.com/txokoa

ASTELEHENETIK OSTIRALERA ➡

HAUETAKO EDOZEIN ESKAINTZA GUSTUKO BADUZUE,
DEI EZAZUE GURE TELEFONORA, EGUNEKO 24 ORDUETAN

Gabon Zoriontsuak eta Urte Berri On guztioi



aukeratu zure oparia



BENITO LERTXUNDI

Nere ekialdean

Elkar argitaletxea

10 diska DOAN

Nere ekialdean, Benito Lertxundi bere sortzailearen ekialdeeneko gogoaren etorria duzu, itsasoa esnatzen duen intuizioak berak sorturik, ortzimugan, lehorra, ura eta zerua linea ezabatu batean elkartzen dituzten argi gorriak marrazten dituelarik. Nere ekialdean izeneko disko honetan, sentimendu liriko eta estetiko natural bezain barneko batek kantatzen du, atzean, zilarrezko uhararen modura, melodia sujerikorrak eta burutazio eternoak utziz. Hemen bizi diren abestiak ekialdeko haizearekin bat datoz, suabeak baitira erritmo zein pausan, nahiz basamortu beroaren misterioa eta intentsitatea dakartzaten beren baitan. Hemen bizi diren abestiak, itxaropenaren olatuak gozotzen dituzten kaio zuriak dira.

1

(SAKATU ZURE AUKERA BADA)

Zozketaren emaitza, abenduaren 28an.



MORGAN PIRATA GAIZTOA LAPURRETAN

Zenbat Gara Elkarte

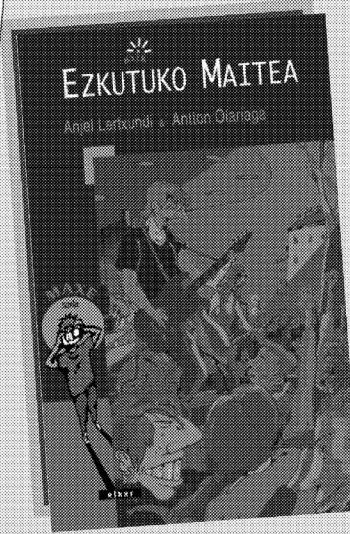
10 diska DOAN

Umeen gozagarri, kalean da jada Morgan pirata gaiztoa lapurretan, Zenbat Gara elkarteak ekoiztutako lehendabiziko diskoa. Ana Monna, Oskola eta Karramarroi euskal maskoten abenturak hainbat plazatan ikusi ostean, orain, haien kanta entzun, kantatu eta dantzatu ahal izango dituzte haurrek. Opari ederra etxeko gaztetxoentzat!

Zozketaren emaitza, abenduaren 28an.

2

(SAKATU ZURE AUKERA BADA)



EZKUTUKO MAITEA

Angel Lertxundi & Antton Olariaga

Elkar argitaletxea

10 liburu DOAN

Angel Lertxundik maisutasunez ehundu du misterioz eta intigraz betetako istorio hau. Aipatu beharra dago Antton Olariagaren lan aparta. Anttonek beti harritzen gaitu bere maisutasunagatik, baina oraingo honetan, bere estiloari bihurritu bat eman dio, batez ere gau giroko marrazkietan. Gaindiezina. Hamar liburu ditugu zotz egiteko.

Zozketaren emaitza, abenduaren 28an.

3

(SAKATU ZURE AUKERA BADA)



NAFARROA OINEZ 2003

Harriz harri, Irunberri Zainzuri eta piper sortak Pedro Luis kontserbak (Babesle ofiziala)

15 sorta DOAN

Pedro Luis kontserben enpresa iaz hasi zen Nafarroa Oinezekin elkarlanean, eta aurrean ere Nafarroako produktu diren eta jatorrizko izendapena duten zainzuri eta piper kontserbak ekoiztu dituzte. Datorren urtean, Nafarroa Oinez Irunberriko ikastolaren alde ospatuko da, eta iaz kontserbekin lortu zen arrakasta errepikatu nahi dute. Produktu hauek eskaria egiteko edo informazioa lortzeko 948 880619 telefonora deitu daiteke, edo e-maillez: oinetz2003@kaixo.com.

Harpidedunaren txokoan 15 sorta ditugu zotz egiteko.

Zozketaren emaitza, abenduaren 28an.

4

(SAKATU ZURE AUKERA BADA)

Orain, inoiz baino abantaila gehiago harpidedunentzat

Egunkaria

Asteartea, 2002-12-24

52. astea ■ 358 egun igaro dira ■ 7 egun falta dira

esaera

Sabela ez da alez asetzen

datuak

%49,8

Txinan %49,8 gehiagok erabili zuten Internet 2001. urtean, CNNIC ikerketa zentroak jakinarazi duenez. Zentro horren txosten batek esaten duenez, Txinan 33,7 milioi Internet erabiltzaile daude.

4.600

Landare eta zuhaitz batzuk denbora luzean bizi daitezke. Pinaburu latzak dituzten pinuak omen dira bizirik dirauten landarerik zaharrenak. AEBetako Nevada, Kalifornia eta Arizona estatuetan daude horiek, eta horietako batek, hain zuzen ere, 4.600 urte inguru ditu.

telefonoak

Hegoaldetik Iparraldera hots egiteko: 00-335 aurrezenbakia. Iparraldetik Hegoaldera: 00-34

IPARRALDEA	
Kostaldeko ospitalea	59443355
SAMU	15/59633333
Pozoitze kasuetan	56.96.40.80
Suhiltzaileak	18
Suhiltzaileak BAMen	59635555
Polizia	17
Baionako Suprefetura	59590919
Elektrika-gas arazoak	14/59521018
Errepideetako berri	56963333
Kontseilu Orokorra	59257840
Miarritzeko aireportua	59239066
SNCFko trenbideak	59555050
Laborantza Gambera	59295043
Ordua telefonoz	3699
Meteo agiria (grabatua)	59220330
Meteo zerbitzuak	59238415
Baiona Taxi	59594848
HEGOALDEA	
SOS Deiak	112
Udalzaingoa	092
Polizia Nazionala	091
Ordua telefonoz	093
Telefono argibideak	1003
ARABA	
Suhiltzaileak	945161163
Gurutze Gorria	945222222
DYA	945281020

Errepideetako informazioa	945222058	Renfe	944238633
Ertzaintza-Arkaute	945282000	EuskoTren	902543210
Miñioak	945135500	Bizkaia irratir taxiak	944162222
Guardia Zibila	945256100	Radio Taxi	944448888
Txagorritxuko Ospitalea	945007000	Tele Taxi	944442333
Santiagoako O. Orokorra	945007600	Naturgas	902- 123456 / 900- 400523
Ospitale Militarra	945136577	Alkoholiko Anonimoak	944150751
Poliklinika	945140900	Hiesari aurre egiteko	
Arana Erietxea	945282800	Hiritar Elkarte, T-4	944221240
'Naa. S. Esperanza' klinika	945252500		
Asepeve klinika	945274655/66		
Araba klinika	945142100	DYA	943464622
Forondako aireportua	945163591	Gurutze Gorria	943222222
Gasteizko Renfe geltokia	945230202	Itsasoko Gurutze Gorria	943272222
Autobus geltokia	945258400	Ospitale Probintziala	943006000
Radio Taxi	945273500	Erresidentzia	943007000
Elbarrituentzako taxiak	608870144	Gurutze Gorria (Donostia)	943214600
		Gurutze Gorria (Irun)	943611203
		Poliklinika	943462200
		Debagoieneko erietxea	943035300
		Zumarragako ospitalea	943035000
		Bidasoako ospitalea	943007700
		Mendaroko ospitalea	943032800
		Amarako ospitalea	943007400
		Ertzaintza	943288888
		Guardia Zibila	943211100
		Hondarribiko aireportua	943642240
		Renfeko geltokia	943283599
		Eusko Tren	902543210
		Taxi Autonomoak	943471717

BIZKAIA	
Diputazioako suhiltzaileak	949422800
Bilboko suhiltzaileak	944233000
Gurutze Gorria	944222222
DYA	944319200
Ertzaintza	944441444
Larrialdiak (Osakidetza)	944007474
Basurtuko ospitalea	944006000
Galdakaoko erietxea	944007000
Santa Marina	944006900
Gurutzetako ospitalea	946006000
Sondikako aireportua	944869301

Radio-taxi Donosti	943454535
Radio-taxi Santa Clara	943464646
Parada taxiak	943278825
Sanz Agirrezabala taxiak	943466757
Donosti Gas	943450200
Tolosagasa	943650782
Gas Hernani	943330928
Informazio sexuala	943320444
Donostiako suhiltzaileak	080
Gipuzkoako suhiltzaileak	088
Hiesari Aurrehartzeko eta Kontrolatzeko Egitasmoa	943006464

NAFARROA	
SOS Deiak/Foruzaingoa	112
Iruñeko suhiltzaileak	948222222
DYA	948171717
Gurutze Gorria	112
Errepideetako informazioa	948237000
Guardia Zibila	948221100
Eguneko Psikiatri O.	948273812/61
Nafarroako Ospitalea	948422100
Bideko Ama Birjina O.	948429400
Noaingo aireportua	948168700
Iruñeko Autobus geltokia	948223854
Renfeko geltokia	948130202
Radio Taxi	948221212
Teletaxi	948232300

DUELA 10 URTE

Lemoiz betiko ixtea proposatu zuen lege egitasmo batek

Atzo hamar urte jakinarazi zutenez, Espainiako Industria Ministerioa lantzen ari zen lege egitasmoak Lemoizko zental nuklearra betiko ixtea proposatu zuen. Araua onartuz gero, Lemoiz I eta II ez ezik, Badajozko Valdecaballeros I eta II eta Guadalajarako Trillo II ere ixtekoak ziren. Zentral nuklearrren kontrola Iberdrolari itzultzea ere proposatzen zuen legegai berriak. Bestalde, Seaskak garai berria zabaldu zuen, Parisekin hitzarmena egin zuelako. Horren arabera, Ipar Euskal Herriko ikastolentzat berrikuntza garrantzitsuak izango ziren. Filipe Goietxe Iparraldeko ikastolen elkarteko lehendakaria pozik zegoen hitzarmenarekin.



efemerideak

Gregorio Mujika idazle eta kazetaria jaio zen

1882. urteko abenduaren 24an Gregorio Mujika jaio zen, Ormaiztegin (Gipuzkoa). Langile porrokatua, hizlaria eta idazle abila izan zen. Euskal esnalea elkarte eta aldizkariko idazkaria izan zen, baita *Euskal Eriaren alde* aldizkariko zuzendaria ere. Haren kazetari lanak garaiko egunkari eta aldizkarietan ikus daitezke: *Euzkadi*, *El pueblo vasco*, *Argia*. Zenbait liburu ere idatzi zituen euskaraz. Eusko Ikaskuntzaren lehen biltzarreko idazkaria izan zen.

SANTUAK. Gabone, Adalsinda.

horoskopoa

Uxue Agirre



ARIES martxoak 21 - apirilak 20

Zuk ez daukazula biziorik entzun al dut? Pentsatu, ondo pentsatu, eta orduan berriro galdetuko dizut.



TAURUS apirilak 21 - maiatzak 20

Lan kontuetan oso gustura zabiltzaz, dena eman nahian. Baina kontuz: guztia ez da lana.



GEMINI maiatzak 21 - ekainak 20

Alfer-alferrik zabiltzaz negar egiten besteei pena eman nahian. Beti biktima moduan, ala?



CANCER ekainak 21 - uztailak 20

Fede kontuan erabat galduta zabiltzaz. Beno, Elizan ez bada ere, zerbaitetan edo norbaitengan sinetsi beharko duzu, ezta?



LEO uztailak 21 - abuztuak 23

Gogoratzen al duzu gogoratu beharreko beste zer hura? Ba, gogoratu, beste behin hanka sartu nahi ez baduzu.



VIRGO abuztuak 24 - irailak 23

Oporren inguruan hitz egiten hasi al zara honezkero? Ondo dago gauzak aurrez ikustea, baina oraindik zazpi hilabete falta dira!



LIBRA irailak 24 - urriak 23

Ene bada! Zer egiten duzu oraindik pijama jantzita? Gero eta tristeago, gero eta alferrago ikusten zaitut.



SCORPIUS urriak 24 - azaroak 23

Eros ieazakiozu arrosak zure bihotzeko azukre koskorriari; gogotik eskertuko duzu.



SAGITTARIUS azaroak 24 - abenduak 23

Adierazpen askatasunaren alde hitz egiten duzu beti. Baina errespetatzen duzu zure etxekoena?



CAPRICORNUS abenduak 24 - urtarrilak 20

Joan eta etorri, joan eta etorri, non zabiltzaz, zertan duzu burua? Argitu ezazu zeure buru hori...



AQUARIUS urtarrilak 21 - otsailak 18

A zer poza daramazun. Zer gertatu zen aurreko asteburuan beste harekin?



PISCIS otsailak 19 - martxoak 20

Zarata handirik ez duzu ateratzen, baina beti egon behar den lekuan zaude.

farmaziak

ARABA

GASTEIZ. 09.00-22.00: URIBARRI, Posta kalea, 6. CARRETER, Arriagako atea, 41. MUJKA, Santiago kalea, 51. Gauez. GONZALO-BILBAO, Posta, 34.

LAUDIO. Gau eta egun. MONYO, Ugarte kalea, 5. **AMURRIO, ARTZINIEGA, AIARA, URDUÑA.** Gau eta egun. IBARROLA, Foru plaza, 12 (Urduña).

BIZKAIA

BILBO. 09.00-22.00: PARDO, Alameda Mazarredo kalea, 9. IRACULIS, Novia Salcedo kalea, 10. MENOYO, Egileor kalea, 3. EGIRAIN, Hurtado de Amezaga, 10. GARATE, Hurtado de Amezaga, 13. LLORENTE, Pedro Egileor plaza, 3. MAGUREGI, Zabalburu plaza, 4. URRUTIA, Urkijo Alameda, 22. OJANGUREN, Losada Margolariaren kalea, 31. RIDAURA, Txomin Garat, 4. Gauez. UNZETA, Bailen kalea, 24. SANTISTEBAN, San Jose plaza.

ARRATIA. Gau eta egun: GOIKOETXEA, Ugarena kalea, 33 (Dima).

BARAKALDO. Egunez. GOMEZ, Bazigorta kalea, 8. Gauez. ZEBERIO, Maestro Teixidor kalea, 4.

BASAURI. Egunez. FERNANDEZ, Katalunia kalea, 52. Gauez. LUNO, Kareaga Goikoa, 16.

BERMEO, MUNDAKA. Gau eta egun: SANCHO ORTIZ, Dolariaga z/g (Bermeo).

DURANGALDEA. Egunez. BALENCIAGA, Ezkurti plaza, 8 (Durango). Gauez. MUJKA, Andra mari kalea, 11 (Durango).

ERANDIO-TXORIERRI. Egunez. TEJELLO, Jose A, Agirre, 8 (Erandio).

GALDAKAO. Egunez. FERNANDEZ, Zabalea, 29.

GERNIKA, BUSTURIA, FORUA. Gau eta egun: DOMINGUEZ, Don Tello, 7 (Gernika).

GETXO. Gau eta egun: IRURETA, Las mercedes, 30.

LEIOA. Egunez. RUIZ PEREZ, Artasza kalea, 8.

LEKEITIO-EA. Gau eta egun: ARRIETA, San Kristobal plaza (Lekeitio).

MEATZALDEA. Gau eta egun: GONZALEZ ESTRADA, Antonio Trueba, 23 (Muskiz).

MUNGIALDEA. Gau eta egun: URRUTIA, Butron kalea, 6 (Mungia).

ONDARROA, MARKINA, BERRIATUA. Gau eta egun: BONET, Iturribarri kalea, 18 (Ondarroa).

PORTUGALETE, SANTURTZI ETA SESTAO.

Egunez. CALLEJA, Abaro etorbidea, 20 (Portugalete).

RUEDA, Jose Miguel Barandiaran, 26 (Santurtzi).

RUEDA, Jose Miguel Barandiaran, 12 (Sestao). Gauez. ANGOITIA, Simon Bolivar, 9-11 (Portugalete).

URIBE-KOSTA. Gau eta egun: URDULIZ, Lapurdi kalea, 2 (Urduliz).

ZALLA, BUENES, BALMASEDA. Egunez. MARTINEZ, San Pedro Galdames, 23 (Galdames).

ZORNOTZA. Gau eta egun: ARANBURU, Txiki eta Otaegi, 3. (Amorebieta).

GIPUZKOA

DONOSTIA. 09.00-22.00: IGUAIN, Triunfo kalea, 2.

SEMINARIO, Mikeleteak, 16 (Antigua). ZILBETI, San Franzisko kalea, 14 (Gros). TARAZENA, San Pedro, 51 (Trintxerpe).

Gauez. CABIRO, Askatasun etorbidea, 14.

ANDOAIN. Egunez. GOROSPE, Rikardo Arregi. Gauez. ITURRALDE, Poligono, 9 (Usurbil).

ARRASATE. Gau eta egun: AMEZUA, Santa Marina kalea, 32.

AZKOITIA, AZPEITIA. Egunez. ASEGINOLAZA, Olazko plaza, 1 (Azkoitia). Gauez. GISASOLA, Jandonianiz kalea, 5 (Azkoitia).

BEASAIN, ORDIZIA. Egunez. LAURNAGA, Kale Nagusia, 4 (Ordizia). Gauez. AZPLIKUETA, Kale Nagusia, 18 (Beasain).

BERGARA. Gau eta egun: MOZOS, San Pedro kalea, 4.

DEBA, MUTRIKU. Gau eta egun: PORTILLO, Astillero kalea, 2 (Deba).

EIBAR, ERMUA. Gau eta egun: URIZAR, Julian Etxebarria (Eibar).

ELGOIBAR, SORALUZE, MENDARO. Gau eta egun: ZABALETA, Kalebarren, 9 (Soraluze).

ERRETERIA, LEZO, PASAIA. Egunez. ARAGON, Nafarroa Etorbidea, 77 (Erreteria). Gauez. ARAGON, Nafarroa Etorbidea, 77 (Erreteria).

ESKORITATZA, GATZAGA. Gau eta egun: FRAILE, Ereñkabarren, 10 (Aretxabaleta).

HERNANI, URNIETA. Egunez. CORREA, Antziola kalea, 44 (Hernani). Gauez. ITURRALDE, Poligono, 9 (Usurbil).

HONDARRIBIA. Gau eta egun: ERAUSKIN, San Pedro, 28.

IRUN. Egunez. CALABUIG, Hondarria kalea, 14. Gauez. BARRIO, Pio XII.a plaza, 3.

LASARTE-ORIA, USURBIL. Gau eta egun: ITURRALDE, Poligono, 9 (Usurbil).

OIARTZUN. Gau eta egun: IRAGORRI, Mikelete kalea.

ONATI. Gau eta egun: ANDUAGA, San Lorenzo kalea, 3.

TOLOSA. Gau eta egun: QUETGLAS, Euskalerria kalea, 34 (Ibarra).

URRETXU, ZUMARRAGA, LEGAZPI. Egunez. APAOLAZA, Lau-Bide kalea, 27 (Legazpi). Gauez. ROLDAN, Euskadi plaza, 4 (Zumarraga).

VILLABONA. Gau eta egun: QUETGLAS, Euskalerria kalea, 34 (Ibarra).

ZARAUTZ, ORIO, AIA. Gau eta egun: LASA, Herriko Enparantza (Orio).

ZUMAIA, ZESTOA, GETARIA. Gau eta egun: MUTIOZABAL, Alai poligonoa z/g (Zumaia).

NAFARROA

IRUÑERRIA. 09.00-22.00: GOYENA, Tafalla kalea, 21. URIEL, Iturrama kalea, 27. ABAD, Antsoain bidea, 4.

ALVAREZ, La Olivako monasterioa, 1. ORTEGA, Ramon Espartza, 4 (Zizur Nagusia). GARCIA, Ronda de las ventas, 15-17 (Burlata). GONZALEZ, Bibaburua, 6 (Atarrabia). CUBILLAS, Comercial Etorbidea, 4 (Barañain). LISO, Burgete bidea, z/g (Zubiri). Gauez. AGINAGA, Zapateria kalea, 25. ABAD, Antsoain bidea, 4. CUBILLAS, Comercial Etorbidea, 4 (Barañain). LISO, Burgete bidea, z/g (Zubiri).

Oharra: Frantziako legeei segituz, segurtasun neurriengatik Ipar Euskal Herriko guardiako farmazien izenak ematea debekatutik dago. Guardiako farmazia batera joateko herriko edo eskualdeko polizi etxera deitu beharra dago derrigorrez.

zozketak

Bonolotoa				Loteria primitiboa		
Astelehena, 23	Asteartea, 17	Asteazkena, 18	Ostirala, 20	Osteguna, 19	Larunbata, 21	Igandea, 15 Saritzarra
02-07-11 23-35-45	07-20-21 22-24-44	01-33-36 07-29-28	04-10-22 37-43-44	11-22-43 46-48-49	07-11-12 26-43-47	10-12-13 19-34-49
OSAGARRIA: 24	OSAGARRIA: 32	OSAGARRIA: 13	OSAGARRIA: 2	OSAGARRIA: 34	OSAGARRIA: 33	OSAGARRIA: 02
ITZULKETA: 09	ITZULKETA: 02	ITZULKETA: 08	ITZULKETA: 05	ITZULKETA: 04	ITZULKETA: 07	ITZULKETA: 06

ONCE			Kupoitzarra		Superkupoia
ASTELEHENA-23	ASTEARTEA-17	ASTEAZKENA-18	OSTEGUNA-19	OSTIRALA-20	IGANDEA-15
58.837	26.765	61.259	02.905	36.061	48.115
			101 seriea	018 seriea	

han-hemen

Kutxa automatiko bat lapurtu dute Japonian, hondeamakina baten bidez

Kamioi bat eta hondeamakina bat erabili zuten lapur batzuek Japoniako Kanagawa hirian kutxa automatiko bat lapurtzeko. Kutxak 23 milioi yen zituen, 190.000 euro inguru. Polizia lekura iritsi zenerako, kutxarike ez zegoen eta, haren lekuan, zulo bat besterik ez zegoen. Antza, lapurrek hondeamakinarekin atera zuten kutxa osoa. Gainera, kutxa diruz beteta zegoen, ordu batzuk lehenago bete zutelako, jaiegunei begira. Lapurreta ikusgarri hori ez da, ordea, lehena hirian. Izan ere, aurten Kanagawan 28 lapurreta egin dituzte hondemakina erabiliz.

Txolarreak babesten dituzte Txinan, orain arte ahal zituzten gehienak akabatzen zituzten arren

Txolarreak «Txinarentzat kaltegarrienak diren lau hondamendietako bat» zekarren, Mao Zedongen ustez, eta, horren ondorioz, duela gutxi arte ahal zituzten txolarre gehienak akabatzen zituzten han. Orain, berriz, ingurumenaren alorreko lege bati esker, txolarrea babestutako hegaztia izango da Txinan. Hunaneko lege berria oso argia da: txolarreak ehizatzen edo saltzen dituen orok zigor handia bete beharko du. Mao Zedongek bere garaian emandako agindua hain justu aurkako izan zen: ahal ziren txolarre guztiak hil behar ziren.



EUGENE HOSHIKO / AP

Euriarekin jolasean eta gozatzen Afganistanen

Kandahar hirian (Afganistan) ikasleak gustura jolastu ziren atzo euriarekin. Bertakoek esan dutenez, zazpi urteko lehortearen ostean euria taxuz bota duen lehen aldia izan zen atzokoa.



LUSA ANTONIO COTRIN / EPA

Beti dago beta Bizarzuriri opariak eskatzeko

Isidoro Rodriguez futbol epailea Bizarzurirekin hizketan aritu zen herenegun Portugalgo Alvalade zelaian, partida hasi aurretik. Bistan da beti dagoela beta Bizarzuriri opariak eskatzeko.



EMILIO NARANAJA / EFE

Anthony Blakek Espainiako Gordo loteriaren zenbaki saritua asmatu zuela esan dute

Anthony Blake igarleak hilaren 16an zenbaki bat paper batean idatzi zuen eta kaxa batean sartu zuten, A3 telebistako kateko saio batean. Kaxa hori kamera batek filmatu zuen etengabe, 22a arte. Loteriaren sari nagusia egokitu zenean atera zuten papera, eta bertan idatzita zegoen zenbakia egokitutakoa zen: 8.103.

Gardelen inguruko hainbat xehetasun jorratuko dituzte biltzar batean

Carlos Gardel Argentina-ko abeslari handia izan zenaren inguruko biltzar bat egingo dute datorren ekainean. Horretan haren bizitzaren inguruko hainbat xehetasun jorratuko dituzte. Izan ere, adituak oraindik ez dira ados jartzen hainbat xehetasunetan. *Nor da Gardel?* izenburua jarri diote biltzarri. Mitoen osagai guztiak betetzen ditu Gardelek, euren zaleen ustez: «Denborarekin mitoa hazten da eta bere bizitza misterio txiki bat da».

Elizabeth II.ak «baimena» eman die bere suhiltzaileei egutegi batean biluzik agertzeko

Ingalaterrako Elizabeth II.a erreginak baimena eman die Sandringham bere etxeko suhiltzaileei egutegi batean biluzik agertzeko. Egutegiaren salmentarekin suhiltzailek tresneria erosi nahi dute euren lanerako. Egutegi horretan 16 gizonezko eta emakumezko bat azalduko dira, guztiak ere Sandringham etxea zaintzen duten suhiltzaileak. «Erreginak baimena eman digu», azaldu du suhiltzaileen buruak.

hilberriak



Juan Eraso Olaetxea

Ez nau izutzen baratzetikan azken loreak biltzeak, muga guzien arrazoi bila arnas gabe ibiltzeak. Arratsaldeko argi betera zentzu denak umiltzeak, amets betezko loa baitakar behin betirako hiltzeak.

AHAIDEAK eta ADISKIDEAK

Elizondon, 2002ko abenduaren 23an



Aitor Aulestia Gorostola

Inoiz ez dugu abaztuko zuk emandakoa. Negarriz ez, agurrik ez, musu bat.

ZURE LAGUNAK

Berriatuan, 2002ko abenduaren 24an



Estefanía Fernández González
Andrea



Universidad del País Vasco
Giza Zientzietako ikaslea (Esperientzi Gelak)

EHUko errektoreak eta Unibertsitateko Komunitateak

Beren dolomina adierazten dute eta galera samin honen aurrean bat egiten dute Familiaren sentimenarekin.

ANTZERKIA. Fernando Bernuesek zuzendu du egileak bere suizidioaren bezperan amaitu zuen obraren bertsioa

Bizizaleatasunaren suizidio kontzientea

Henri Roordaren 'Mi suicidio' obra estreinatuko du ostiralean, Donostian, Mario Gasek, Tanttakaren eskutik

Juan Luis Zabala | DONOSTIA

Isilik esan eta zintzo egin, teoria eta praktika, *Nire suizidioa* izeneko antzerki lanaren idazketa amaitu eta biharamunean hil zuen bere burua Henri Roorda idazleak, 1925eko azaroan, 55 urte zituela. Bere kezka, zalan-tza eta min handien lekukotasun idatzia utzi zuen bakarrikz-keta hartan Roordak, baina baita bere bizizaleatasun argi eta kontzienterena ere. 77 urte pasatxo igaro ostean, obra hori — Miguel Rubiok moldatutako gaztelaniazko bertsioan — ohol-tza gainean ezagutzeko aukera eskainiko du etzidamu, hilak 27, ostiralarekin, Tanttaka Teatroak, 21:00etan, Donostia-ko Antzoki Zaharrean, Fernando Bernues zuzendari dela eta Mario Gas bakarkako aktore.

Arazo ekonomiko batzuk bazituen ere, Roordak ez zuen bere burua hil egoera pertsonal traumatiko edo bereziki lazgarri batek horretaraino estutu zuelako. Egokitu zitzaion garai historikoarekin loturik ikusten dute hala Bernuesek nola Gasek suizidio hura: lehen mundu gerra igaro berria zen, Austria-Hungariako Inperioaren amaierak ordura arteko ziurtasun ugari zuen suntsitua...

Bere burua hiltzeko erabakia ere ez zuen modu traumatiko edo lazgarrian bizi izan Roordak. *Ezkortasun alaia* izenburua izan zen obrarentzat lehendabiziki pentsaturik zuena. Antzerkizaleei erakargarriagoa izango zitzaielakoan hobetsi zuen gero *Nire suizidioa*.

Berreskuratu beharreko idazlea

Ahantzuraren ezerezetik jaregin beharreko idazletzat du Fernando Bernuesek Henri Roorda, oso gustuko izateaz gain oso gaurkoa iruditzen baitzaio. Hortik sortu zitzaion *Mi suicidio* bakarrikz-keta ohol-tzara eramateko ideia, asmoa, gogoia.

«Batzuetan, obra bat irakurtzean, pertsonaia bati edo batzuei aurpegia jartzen diet, eta obra honen kasuan Mario Gasena jarri nion neuk neure buruan», azaldu du Fernando Bernuesek. Bernuesek —eta Tanttaka Teatroak— egindako eskaintza oso gogo onez onartu zuen Mario Gasek, obrari eta pertsonaiari oso erakargarri irizita. «Atsegin handia» izan da, Bernuesentzat, gustuko egitasmo batean «maisua eta lagun handi batekin lan egitea».

MARIO GAS OBRAKO AKTOREA



«Era honetako antzerkia egiteak normal eta lasai sentiarazten gaitu, arnasa hartzen laguntzen digu»

J.L.Z. | DONOSTIA

Obrari zein idazleari buruz mintzatzeko moduan, ezagun du Mario Gasek gustuko lana duela *Mi suicidio*-rekin hartu duena. Egin behar duena egiten ari dela dakienaren lasaitasuna igartzen zaio.

■ Nola sortu zen lan honetan parte hartzeko asmoa?

Nik ez nuen ezagutzen ez idazlea eta ez obra. Fernando Bernuesek bidali zidan obraren gaztelaniazko bertsioa eta egilearen obra osoen bi tomoak, jatorrizko bertsioan, frantsesez. Pedagogoa eta matematikako irakaslea, filosofoa, saiakeragilea, antzerkigilea... 30eko hamarkadan surrealisten aintzat hartu zuten, baina gero ahaztuta geratu zen atzera. Oso interesgarri irizti nion Fernandoren proposamenari.

■ Zer neurritaraino sentitzen zara pertsonaiarekin identifikatua?

Ona izaten da aktorea pertsonaia, hala bere alderdi positiboetan nola negatiboetan, ulertzera, eta are maitatzera, heldzea; bakarrikz-keten kasuan,

oholtza gainean pertsonaia bakarra dagoenez, are garrantzitsuagoa izan daiteke hori. Nik uste dut, obra honen kasuan, pertsonaiaren irizti eta ikuspegi asko neure egiten ditudala; beste batzuk ez. Uler-tzeko eta maitatzeko moduko pertsonaia dela uste dut, eta, batez ere, interpretatzeko oso interesgarria. Erabateko identifikazioa ezinezkoa da, aktoreak beti bera ez den pertsonaia bat gorpuzten baitu. Pertsonaiaren eta aktorearen arteko erdi-bidean kokatzen da beti ohol-tza gainean ageri dena.

■ Ez duzu, hortaz, emanaldiaren biharamunean zeure burua hiltzeko asmorik.

Inondik ere ez, noski. Eta uste dut, gainera, suizidatit deus gutxi duen suizida dela Roorda bera ere. Testua 1925ean idatzi beharrean gaur idatzi balu, ez zuen ondoren bere burua hilko. Kontuan hartu behar da garai hura suizidio ugari-koa izan zela, Europaren erdialdean batez ere. *Mi suicidio*, azken batean, izenburu metaforikoa da, eta idazleak gero bere bu-

rua hil izana gutxienekoa da. Pertsonaia jokalaria da, eta jokoan jarraitu beste nahirik ez du; baina ez ditu jokoaren arauak amestitzen. Ausardia handia da hori!

■ Duela 77 urte idatzia izan arren, oso gaurkoa eta are «biharkoa» ere da obra, Bernuesen iritziz. Zertan du oinarria gaurkotasan horrek?

Bi mundu gerren arteko urteetako garaia kontu askoren sorburua izan zen. Ilustrazioaz geroztik sortutako ziurtasun asko galduak ziren. Egia da harrezkero aldaketa handiak egon direla —teknologikoak, demografikoak...— baina, funtsean, gaur egun bizi ditugun kezka nagusiak garai hartan bizi izan zirenen oso antzekoak dira.

■ Azaleko elementuetatik haratago dago, beraz, obraren gaurkotasuna.

Egungo errealitatea antzerkia edota edozein *agit-prop* baino askoz gogorragoa eta zakarra-goa da. Horrenbestez, benetako gaurkotasuna elementu metaforiko eta erreferentzia-

EGILEAREN SUIZIDIOA

«Testua 1925ean idatzi beharrean gaur idatzi balu, ez zuen ondoren bere burua hilko»

BIZIZALETASUNA

«Pertsonaiak jokoan jarraitu beste nahirik ez du, baina ez ditu arauak onartzen»

len bitartez bilatu behar du antzerkiak, ikuskariaren azalaren azpitik lan egiten duten ez-kutuko elementuak erabilita. *Mi suicidio* testu singlea da, baina gauzak berezko izenez izendatzen dituena. Nahiko urragarria eta triste da. Uniformetasunaren eta Estatua-ren interesen gailentzea ilustratzen du, eta pertsonak eta gutxiengoak gailentze horren ondorioz bizi duten zapalkuntza. Gai hori, dudarik gabe, oso gaurkoa dugu.

■ Ekoizpen gehienek komertzialtasunari begiratzeko dioten garaiotan, apustu gogorra da honelako obra bat estreinatzea.

Beti egon izan da antzerki komertzial bat eta beti egon izan da bestelako kezka eta ezinegonak dituen publiko bati zuzendutako antzerki bat. Publiko hori murriztagoa dela? Gure gizartean gero eta indar gutxiago duela? Horregatik kezkatu gabe, egin behar dugula iruditzen zaiguna egiten ahalagindu beharra daukagu. Egia da erakunde publikoek seriotasun handiagor hartu behar-ko luketela aintzat antzerki-gintza; badakigu, oro har, politikariek formula erraz eta erabilietara jotzen dutela, arteak eta kulturak ez duelako benetako garrantzirik beren bizitzetan. Baina guri era honetako antzerkia egiteak normal eta lasai sentiarazten gaitu, arnasa hartzen laguntzen digu.

■ Zinemarako egitasmo batzuk dituzula diote.

Hala da, baina, zinemako kontuak hain mantso joaten direnez, ez dakit noiz gauzatu ahal izango ditudan. Argi daukadana da ez naizela horren zain ezer egin gabe geratuko.

HISTORIA. Ikertzaile eta abokatuaren esanetan, Nafarroaren egungo mugak «konkista militarrek» ezarri zituen

Nafarroako «jatorrizko eta benetako» mugak azaldu ditu Tomas Urzainkik

‘Navarra, sin fronteras impuestas’ izeneko ikerketa kaleratu du egileak, Pamiela etxearekin

Alberto Barandiaran | IRUÑEA

«Liburu honek ez ditu ez muga etniko identitario, ez hizkuntza mugak edo muga kulturalak jorratzen; ezta komunitario, administratibo, lurraldekoak, estatutario edo autonomikoak ere. Liburu honek Nafarroako muga politikoak ezagutarazi eta zabaltzea du helburu».

Asmoak garbi adierazten ditu Tomas Urzainkik bere azken liburuan: *Navarra, sin fronteras impuestas* (Nafarroa, ezarritako mugarik gabe). Liburuaren aurreneko lerroetan gainera.

Euskal Herriko historiografiari buelta erdia eman nahi izan zion *La Navarra marítima* lanaren osagarri, beraz. Duela bost urte argitaratutako liburu hartan, Urzainkik ordura arte erabili gabeko ikuspegia baliatu zuen Nafarroako Erresumaren historia kontatzeko. Eta iparmendebaldeko lurraldeak ere proiektu politiko beraren parte izan zirela erakutsi nahi izan zuen.

Egileak dioenez, eta kritikak kritika, inork ez ditu planteamendu haiek ihardetsi. «Orain egiten ari da ikerketa serioa, baina asko dago oraindik egiteko».

Egungo Nafarroa, Nafarroa birtuala

Askok horretatik pixka bat dago liburu berri honetan. Liburuan Nafarroako muga geopolitikoak aztertzen dira. Izan zituenak. Izan ere, idazle eta abokatuak egungo Nafarroa «Nafarroa birtuala» dela azpimarratzen du, eta herri honen historia politikoa berriz aztertu behar dela errepikatzen du.

Tesi nagusia dago liburuaren atzean: egungo Nafarroa ez da nafarren borondatearen emaitza. Egungo Nafarroa konkisten ondorioa da. «Espainiako eta Frantziako estatuek interes handia izan dute beti Nafarroaren irudi birtuala emateko, eta hori ezagutarazi egin behar da».

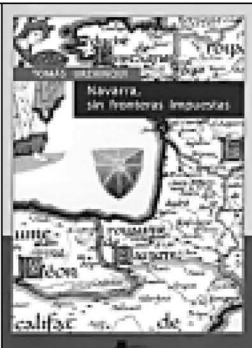
Horretarako, Nafarroako mugak zehazten ditu egileak, erro-matarren garaitik XVI. mende inguru arterako estatuekin sinatutako nazioarteko hitzarmenen bidez.

Baskoniaren lehen mapa, zaharrena, duela mila urte Saint-Sever monasterioan marraztutakoa da, egileak dioenez. «Orduan, euskal lurraldearen



LANDER FERNANDEZ ARROIAE / ARGAZKI PRESS

Tomas Urzainkik abokatu eta historialaria.



Izenburua: Navarra, sin fronteras impuestas (Nafarroa, ezarritako mugarik gabe)

Egilea: Tomas Urzainkik.

Argitaletxea: Pamiela

Orriak: 238.

Gaia: Nafarroako «jatorrizko eta benetako mugak» ezaguturaztea du helburu egileak.

NAFARROA BIRTUALA

Tomas Urzainkik

«Espainiako eta Frantziako estatuek interes handia izan dute beti Nafarroaren ideia birtuala emateko»

iparraldeko muga Garona ibaia zen; ekialdean, Proventza; Atlantikoa mendebaldean; eta asturrak eta Kantabria, hegoaldean».

Ondoren, egungo Nafarroa mugatzen duten lurraldeen or-

duko egitura politikoa aztertzen du egileak. Lehendabizi, «Pirinioetako iparraldeko Nafarroa».

Urzainkik nabarmentzen du liburuan, konkista eta gero iparraldean independente gelditu zen lurraldeari, frankoek eta frantsesek *Nafarroa* deitu ziotela beti. «Eta azpimarratu behar da Pirinioetako Nafarroako Estatuaren bi heren iparraldean zeudela. Beraz, bere ahuldadea Gaskoiniako lurraldeen gaineko subiranotasunarekin lotuta zegoen. Eta hori gertatu zen, ahuldadea hain zuzen ere, Gaskoinia ingelesen mende egon zen 300 urtetan (1150-1450)».

Ikertzaileak, halaber, Lapurdi eta Zuberoaren «etengabeko nafartasuna» azpimarratzen du. «Bi lurraldeetako jauntxoek nafarren subiranotasuna nahiago izan zuten beti, ingelesena baino gehiago», dio.

Hurrengo kapituluetan, Aragoi, Errioxa, «Nafarroa Berria» —Errioxatik Andaluziaraino zabaltzen duen lurraldea—, eta «Mendebaldeko Nafarroa» aztertzen ditu.

«Bost lurralde handi horiek Nafarroatik militarki erauziak izan ziren», dio Urzainkik. Liburuak Carlos I eta Felipe II.aren testamentuak ere jorratzen ditu, eta biek adierazten zituzten erreparatuak konkista zela eta.

ONDORIOAK

«Iraganik gabe, subiranotasunerako asmorik ez dago»

«Edozein planteamendu politiko berrik iragana oso kontuan hartu behar du. Bestela ez dago subiranotasunerako asmo seriorik». Iturralde Ikerketen Elkartearen bidez edo berriki eratu den Nabaralde kultura sustatzeko elkartearekin bultzatzen ari den historiografia lerro berriak politikan ere eragin nahiko luke, eta, horregatik, Urzainkik historia ezagutu beharra azpimarratzen du edozein proiektu politiko abiatu baino lehenago.

«Orain asmo berriak plazaratzen ari dira, baina horretarako gertatu zena ezagutu behar da, ezinbestez, lehenago». Egilea jada beste lan bat prestatzen ari da Nafarroako estatuaren ideia indartuko bide duena. «Hori izango da edozein analisisaren giltza. Arazoa da ez dagoela politikaririk, eta horregatik gertatzen ari da gertatzen ari dena».

ZINEA EUSKARAZ GABONETAN

CORPUTZ GUDAROSTEAK (BODY TROOPERS)

ESTREINALDIA: ABENDUAK, 28

BILBON MIKELDI ZINEMAK (Alameda Urquijo, 66)
GASTEIZEN MIKELDI ZINEMAK (Portal de Villarreal)
DONOSTIA OSCAR LA BRETXA ZINEMAK

CHIHIROREN BIDAIA

GASTEIZEN ESTER ZINEMAK
BERMEON ABENDUAK 28 eta 29
GALDACAON URTARRILAK 4 eta 5
MUNGIAN URTARRILAK 11 eta 12
ONATIN ABENDUAK 21 eta 22
LEITZAN ABENDUAK 20
GERNIKAN URTARRILAK 6
ELORRION ABENDUAK 25
ALGORTAN URTARRILAK 5
ZUMAIAIN OTSAILAK 2-6
BEASAINEN URTARRILAK 25
ZUMARRAGAN OTSAILAK 09
ATAUNEN OTSAILAK 02
DEBAN URTARRILAK 19
BILLABONAN URTARRILAK 26
HERNANIN URTARRILAK 12
ONDARRUN URTARRILAK 19
AZKOITIN URTARRILAK 03

OLENTZERO

BILBON IDEALES ZINEMAK
DONOSTIA PRINZIPE ZINEMAK
GASTEIZEN FLORIDA ZINEMAK
BASURIN BILBONDO
GALDACAON ABENDUAK 15

PIANOJOLEA

GASTEIZEN ESTER ZINEMAK

ADARBAKAR TXIKI

IRUINEAN ABENDUAK 26, 27, 28

BALOIA

IRUINEAN ABENDUAK 29, 30 - URTARRILAK 1

BANPIRO TXIKIA

IRUINEAN URTARRILAK 2, 3, 4

ANNA-ANNA

BARANAIN ABENDUAK 27

AUZOKO ANIMALIAK

BILLABAN ABENDUAK 29

GEZI URDINA

UHARTEN ABENDUAK 31

Film hauek, Eusko Jaurlaritzako dirulaguntza jaso dutelako euskaraz ikusi ahal izango dira.

LITERATURA. Txema Floresek eginiko ikerketaren arabera, 300 lagun fusilatu zituzten frankistek herrialde osoan

36ko gerrako kontuak, Arabera elkarteko bi liburu berrien oinarri

Arabian izandako gorabeherak eta ondorioak dituzte mintzagai Floresek eta Lasherasek

Ivan Santamaria | GASTEIZ

1936ko Espainiako Gerra Zibilak Araban izan zituen gorabeherak eta ondorioak dira Arabera kultur elkarteak kaleratu berri dituen bi liburuaren oinarria. *Araba Gerran 1936* izenburuko Txema Floresek idatzi du. Kasu horretan, gudak Araban izan zituen aurrekariak eta errepresioa ikerketa historiko moduan aurkeztu ditu Floresek. Bigarren argitalpena, *Una Calle, una vida*, Amparo Lasherasek idatzi du, eta guda galduta zutenek Gasteizen zuten egoera dakar gogora, fikziozko 9 kontakizun laburren bidez.

Floresen liburuak mito batzuk apurtzeko xedea du, egileak nabarmendu duenez. «Beti esan izan da Araban gerra soilik fronte lerroan egon zela, eta ez da egia. Zapalkuntza bortitza izan zen». Bildu dituen datuen arabera, 300 fusilatu baino gehiago izan zen Araban, «batez bestean, Gipuzkoan eta Bizkaian baino gehiago». Horien artean, udaletzeko zerrendetan identifikatu gabeko 64 gorpuren erreferentziak aurkitu ditu.

Liburuaren lehen zatia Francisco Francok gidatu zuen altxamendu militarren inguru-

ruan herrialdeko eragileek hartutako jarrera deskribatzen da. Haren aldekoen mugimenduak, eliza katolikoaren jokabidea, karlisten eta falangisten arteko liskarrak, eta euskal abertzaleengandik izan zen erantzuna, —batik bat EAJtik—.

Liburuaren bigarren zatian, berriz, herriz herri izan ziren sarraskien berri ematen ahalegindu da Txema Flores. Gasteizen zapalkuntza bereziki bortitza izan bazen ere, hiriburu izaerari zegokion bezala, herri txiki askotan ere handia izan zela ondorioztatu du idazleak.

«Maeztun, esaterako, herri txikia izanik, 17 fusilatu daude. Kontuan hartu behar da Isaac Puente mediku anarkistaren eraginez hango gazteria oso antolaturik zegoela», azaldu du egileak.

Arabako Errioxa, Langraitz, Trebiño eta beste batzuetan hildako ugari utzi zituen zapalkuntzak. Ez ziren guztiak izan, haatik, Francoren aldekoen erantzukizuna. «CNTko sarjentu batek, Elosukoa berau, ez zuen harreman ona herrikoekin. Gau batean kamioi batekin herrira joan eta 12 lagun atxilotu zituen, denak familia berekoak, eta gogoz fusilatu zituzten».



RAUL BOGAJO / ARGAZKI PRESS
Txema Flores, *Araba gerran 1936* liburuaren aurkezten.

MEMORIA HISTORIKOA

Arabako hobien bilaketa

Txema Floresek jakinarazi duenez, *Araba Gerran 1936* liburuak dokumentatzen ari zenean, gerran fusilaturiko lagunen gorpuak dituzten lau hobi zehazki non diren topatu dute. Azkenaldian memoria historikoa berreskuratzeko asmoz antolatu duen mugimenduari bat eginik, horiek argira ateratzeko martxan dabil. «Adibidez Koartangon badakigu bi hobi komun daudela, eta uste dugu nahikoa jende egon daitekeela hor lurperatuta», azaldu du.

Aurki amaituko den urte honetan asko izan dira 1936ko gerran fusilatu zituzten lagunen

gorpuak identifikatzeko eta aurkitzeko abiatu diren ekimenak.

Espainiako beste hainbat tokitan eginiko lanetatik abiatuta, 2002ko irailaren 11n Zaldibian fusilaturik zeuden bi gazteren gorpuak atera zituzten lurretik Aranzadi elkarteko zientzialariek, herriko udalaren ekimenek. Arrasaten ere dagoeneko beste hobi bat ikertu dute Aranzadikoek, eta badira beste egitasmo batzuk martxan.

Errealitate horri erantzuteko Eusko Jaurlaritzak batzorde bat eratu du hil honetan. Tropa frankistek fusilatu zituzten 3.100 lagunen hobiak identifikatu nahi dituzte, haien familiek hala eskatuz gero.

Gerraondoko gazte baten oroimenak

Gaztea zen Amparo Lasheras gerra amaitu ondoko urteetan. Aitzitik, ez ditu oroitzapenak ahanzi. «Batzuk oso gertutik ezagutu nituen, eta gogoan iltzatu zaizkit, bizitzeko ausardia

handia zutelako pertsona horiek, isilean bizitzera kondenaturik zeuden arren», azaldu du idazle eta kazetariak.

Una calle, una vida liburuan landu dituen kontakizunak fikziozkoak dira. Badute, dena den, egiarekin harreman zuzena,

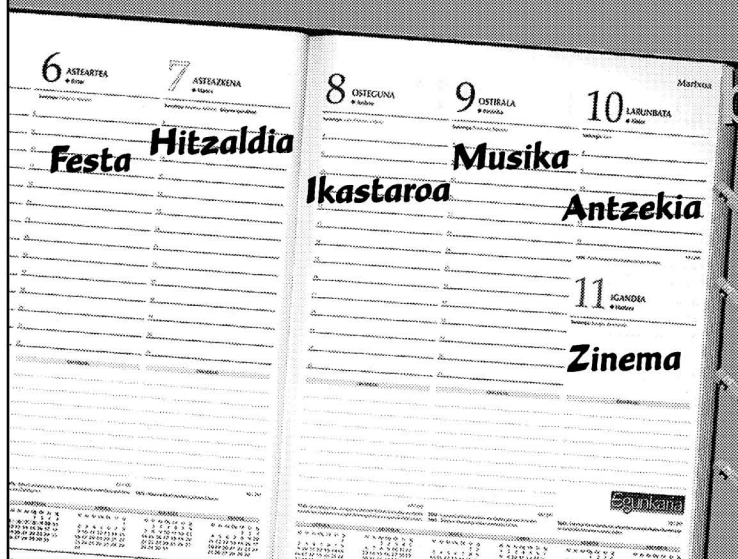
benetan jazo ziren gertakizunen nahasketa baitira.

Gerra ostean galtzaileek zein giro zuten islatu nahi izan du Amparo Lasherasek: «Ez da asko ezagutzen. Jende ugari isilean igaro zuen, eta bada garaia publiko egiteko».

www.Egunkaria.com/agenda

Zure aisialdirako gida

Eguneko agenda osatzeko behar duzun informazio guztia:



Antzerkia

Irteerak

Bideoak

Bertsolaritza

Zinema

Ikastaroak

Mahai-inguruak

Dantza

Lehiaketak

Festak

Erakusketak

Musika

MUSIKA. Haren musika berriak eta pentsamendu politiko kritikoak eskola egin zuten mundu zabaleko musikan

Agur, punkaren mito bati

Herenegun hil zen Joe Strummer The Clasheko abeslari, konpositore, eta gitarrista izandakoa, bihotzekoak jota

Amagoia Mujika | DONOSTIA

Punkaren aitzindarietako bat, belaunaldi bat baino gehiagoren musikaren eta pentsamenduaren inspirazioa izan da Joe Strummer The Clash talde eza-guneko konpositore, abeslari eta gitarrista izandakoa, eta atzo haren orrialde elektronikoaren bitartez hil zelako berria zabaldu bezain laster, mundu osoko jarraitzaileen eta miresleen doluminak jasotzen hasi ziren senitartekoak eta lagunak. Adierazi dutenez, ustekabea, bihotzekoak jota hil zen herenegun bere etxean, Somerseten. Berrogeita hamar urte zituen Strummerrek.

Musika egiten hilko zela zioten, hura gogoan, jarraitzaileek idatzitako hamaika mezu, eta era horretara hil zen ezin jakinik ere, musikari loturik bizi izan zen azkenera arte. Duela hila-bete eskas amaitu zuen mundu bira egungo taldearekin, The Mescalerosekin.

Baina Joe Strummerren ize-na hitzetik hortzera 80eko hamarkadan erabili zen, txoko guztietan *Should I stay or should I go now*, *London calling* edo *White riot* eta beste hainbat kantutuz entzuten hasi zirenean. Arrazismoaren kontrako aldarriak eta jarrera ezkertiarak islatu zituen The Clash emandako abesti onenetan, baina haren pentsamendu kritikoak irrati komertzialen etan ere goia jotzeko moduko musika indartsu eta berria eragin zuen. Ez zion arrakastak, berriz, izaera aldarazi, The Clashen musika eraldatu eta aberasteko eskaintzak



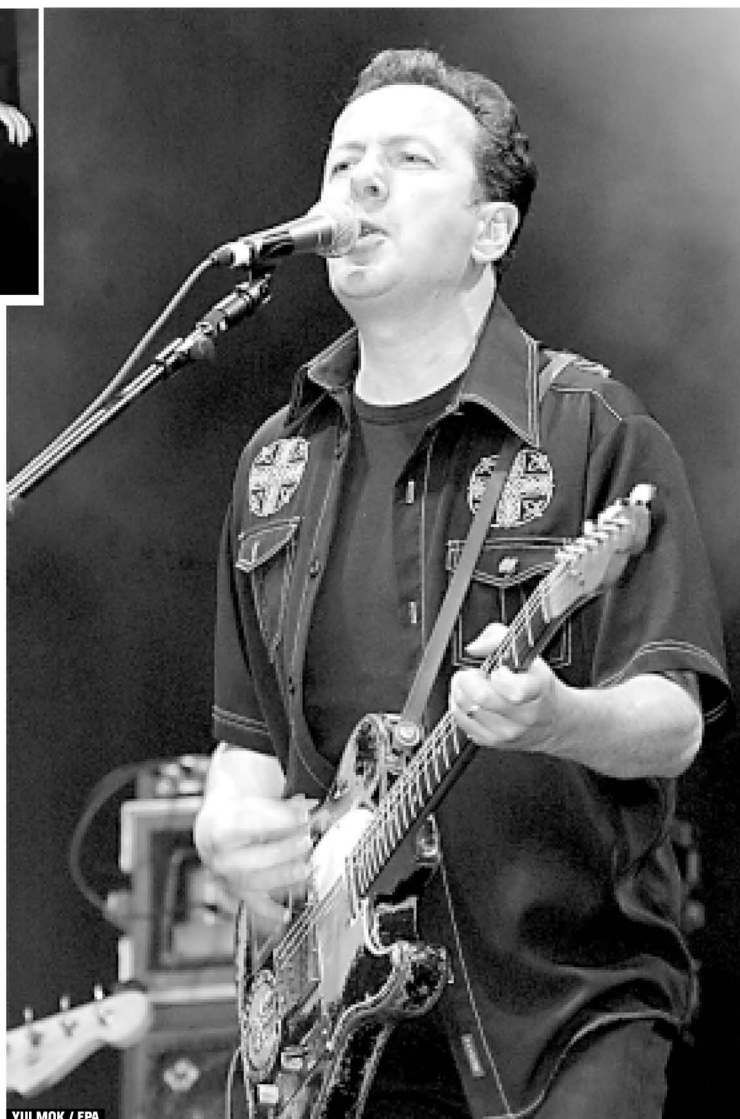
THE CLASH

Hasi eta laster bilakatu zen arrakastatsu punk soinuari reggaea eta rockabillya eransten zion talde hura

bazterrean utzi baitzituen, The Clash ez zuen eta zentzurik doinu zuriagoak landuz gero. 1976an sortu eta handik hamar urtera desagertu zen arte, sei diskorekin musikaren historian sartzea lortu zuen.

Mick Jonesen izenari loturik

1970ean Londresko kaleetan jotzen zuen Strummerrek, artean John Graham Mellor izena zuela —geroago hartu zuen Joe Strummer—, 101'ers pub-rock taldea sortu zuen arte. 1976an, taldeak nolabaiteko oihartzuna zuenean, Sex Pistols-en kontzertu batera joan zen, eta doinu haiek entzunda erabaki zuen ja pubetako rock taldeak berea egin zuela. 101'ers utzi eta gutxira Mick Jones ezagutu zuen —London SS taldean zegoen orduan—, eta The Clashen ibilbideari ekin zioten biek. Erresuma Batuan hasi, eta laster bila-



YUI MOK / EPA

PUNKAREN MAISUA. Joe Strummerren musika inspirazio iturri izan da mundu zabalean; goiko argazkian, Fermin Muguruzarekin ageri da.

katu zen arrakastatsu; punk soinuarekin nahasturik soinu bitxi eta berria sortzen zuen talde hari jarraitzaileak perretxikoak bezala atera zitzaizkion, musikarekin batera haren mezu ezkertiar indartsuak erakarririk. *The Clash* (1977), *Give 'Em En-*

ough Rope (1978) eta *London Calling* (1979) diskoak punkaren klasikoak bilakatu ziren atera eta berehala, eta rockaren munduan hedatzen hasi zen taldearen eragina. 1980an *Sandinista!* diskoarekin sekulako arrakasta lortu zuten AEBetan, eta baita 1982an egindako

Combat Rock-ekin ere. 1983an, berriz, Mick Jonesek taldea utzi zuen, eta Strummerrek jarraitzea eman nahi izan zion, baina antza, bikotearen beharra zuen talde hark, eta *Cut the Crap* 1985ean egindako diskoak ez zuen arrakastarik izan; hurrengo urtean taldea desagitea erabaki zuen Strummerrek. Orduz geroztik hil arte proiektu anitzetan parte hartu du, tartean baita zineman egindako hainbat lanetan ere, aktore eta musika sortzaile gisara.

Musikariaren sormen lanak bezalaxe bere izaerak ere miresmen handia eragin zuen mundu zabalean, kontsekuentea baitzen egiten zuenarekin. Ankarana (Turkian) jaio zelarik, —aita diplomatikoa zuen—, klase sozial ertain batean egin zituen haurtzarora eta gaztarora. Musika eta gitarrarenganako lilura zuen haur hark, eta ez zuen oztoporik izan Arte Zentroan sartzeko, baina ikasketa akademikoekin oso gustura ez, eta nahiago izan zuen kalean hezi.

The Clash ezagun egiten ari zela, 1977an CBSekin hamar disko egiteko hitzarmena sinatu zuen, baina ez zuen kontratua bete, «aspertu» egin baitzen haiekin. «George Michaellek zuen kontratu bera neukan, eta hura epaitegietan nola txikitzen zuten ikusi nuen», azaldu zuen elkarrizketa batean. «Michael egiten zuenarekin ados nengoen, eta horregatik erabaki nuen kontratua haustea». Gertaera hori eta beste asko ditu gogoratzeak haren bizitzarako jarrera ezinbestean musikan islatu zuen artistak.

IRITZIA

Paddy Rekalde ■ IDAZLEA

Lubakietako punk-rock...

Joe Strummer. The Clash-en ahots nagusia... telekaster *rebel* bat besarkatzen punk-rock-reggae-rap musikaren negozio ilunean. Hona etorri zen, Anoetara, eta gose greban zeuden andaluziar nekazari umilei eskaini zien kontzertua, berak hain maite zuen Lorca haren inguruko. Joe Strummer, The Clash... gauza bera... punk-rock-a eta matxinada, eta Iraultzari besarkada. Ezin ulertu Euskal Herriko garai hura, badakizue, Hertzainak eta Kortatu, eta NG, beste horren-

beste... The Clash, Joe Strummer ezagutu gabe. Ezin ulertu Mano Negra zein Rage Against The Machine... The Clash, Joe Strummer ezagutu gabe. Rock The Casbah M. Antzaren *Ehun ginen* poema zoragarri hartan. Hertzainak-ek bertsioneatutako *I Fought The Law- Legea borrokatu nuen* hura, edota *Jimmy Jazz*, esaterako.

Joe Strummer-ek eta bere lagunek oso bestelako giroa ekarri zioten musikari: musika egin daiteke testu konprometuekin, lubakietako testuekin... eta

gogoratu baino ez, esaterako, hemengo Gerra Zibileko borrokariak —*Spanish Bombs* zein arrazakeria *The Guns of Brixton*—... eta aldi berean mestizaia guztiak batu eta bosteko *rebel* ederrak atera Europa *seguru* eta *hotz* honetan. Ezin aipatu kanta bakoitza, ze, azken finean, euren kanta guztiak balak ziren, borrokarako deiak, salaketa manifestuak... eta erritmo ezin biziago batean joak. Ezin gehiago eskatu.

Gazte-gazterik ezagutu nituen Joe eta bere Clash-kideak, sandinismoa aldarrikatzen munduan zehar... orduan Sandino nor zen ez genekiela. Hantxe agertzen ziren eurak, alkandora beltzetan izar gorriak, eta ondoan Farabundo Martiren banderolak... eta bafleetan

punk-rock topean, eta dub, eta funk eta rap... martxa eta borroka, azken finean.

Joe Strummer-ek argi erakutsi zuen musikak ere iraultza behar zuela, bai erritmoetan bai testuetan, benetako punka ez zela argazkietarako apaintzen ziren *pailazo* gangardun haien kontua, ezta Sex Pistols-ek lortu nahi zuen negozioa ere... nahiz eta gurean, orain ospatu den 25. urtemugan, horixe besterik ez argitaratu, baina, tira, gazteentzako (?) publikazio horiek ez liokete Joe-ri inoiz ulertuko. Revolution Rock zein Rebel Waltz... ez lukete ez bata ez bestea ulertuko. Strummerrek eta Clashkideek sutan jarri nahi zuten eszenatoki bakoitza... kontzertu bakoitza... dantzan ari zen izar gorri baten pean.

Kristina Berasain | MADRIL

Vincent Van Goghen *Eki-loreak* mihisea da munduan inoiz saldu den koadrorik garestiena. Milioka euroko dirutza pagatu zen artista herbeheretarren artelana-rengatik. Sotheby's eta Christie's enkante etxeek maila horretako maisulanak jartzen dituzte salgai New York edo Londresko egoitzetan: Monet, Picasso, Matisse edo Kandinskiren lanak esaterako. Mundu osoko mezenas eta bildumazale dirudunek baino ez dute izaten erosteko aukera. Alta, badira eskuragarriagoak diren artelanak, eta gure poltsikoen neurri-egokitutako eskaintzak ateratzen dira maiz. Hilaren 16an Gustavo Maezturen olio txiki eta kutun bat jarri zuten enkantean Madrilgo Fernando Duran enkante etxean. 250 eurotan atera zuten, eta 1.500 eurotan eman zuten finean. Euskal Herriko paisaia zen, udazkenean: zuhaitzak gorri, zuhamuska berdeak, belardia horixka kolorekoa. Haren sinadura zera-man.

Bitxia eta erakargarria da oso enkante etheen mundua. Espainian aunitz dira azken urteotan sortu diren etxeak, alta, Fernando Duran eta Ansorena dira zaharrenak. Gurean bakarra dago, Bilboko Sala Moyua, 1910. urtean sortua. Bertan euskal margolarien lanak jartzen dituzte enkantean noiz edo noiz. Urrian, Aurelio Artetaren ikatz-marraskia atera zuten enkantean, 300 eurotan. Ez zuen erosle-rik izan. Paisaia batentzako zirriborroa zen, eta euskal artistaren sinadura zera-man. Enkante horretako beste sorta batean, berriz, Artetaren erretratu bat 2.400 eurotan saldu zuten.

Ez da erraza izaten jadanik hilda dagoen margolari baten lana prezio onean eskuratzea, baina pentsa daitekeen baino maizago jartzen dituzte salgai. Gehienak museo, arte zentro eta partikularren etxeetan egoten dira, eta jabeek ez dute gogorikpieza berezi horiek *askatzeko*. «Ez zaizkigu artelan aunitz ailegatzan, baina noiz edo noiz agertzen dira bai eta, egia



EGUNKARIA
AURELIO ARTETAREN 'UMEAK BAINUA HARTZEN'. Margolan honen eroslea gustura egoteko moduan da, 240 eurotan eskuratu baitzuen, euskal artistak Madrilen oso ezagunak ez direla baliatuta.

Egun bat arte enkantean

EUSKAL ARTELANAK SALDUEN ARTEAN. Ospe handiko euskal margolarien artelanak maiz eta prezio onean jartzen dituzte salgai hainbat enkante etxe ezagunetan

esan, badago mugimendu pixka bat», adierazi dio EGUNKARIARI Fernando Duranek. «Hemen, Madrilen, euskal margolariak ez dira oso ezagunak, eta artearen munduan oso sartua dagoen jendeak izan ezik, ez dituzte behar bezala aintzat hartzen; ondorioz, oso prezio onean ateratzen dira», gaineratu du. Ildo horretan, Aurelio Artetaren *Umeak bainua hartzen* pastela 240 eurotan ipini zuten azken enkantean.

Benetakotasunari eta jatorriari buruzko informazioa

Enkante etxeko arduradunak ez dira artelanaren benetakotasunaz arduratzen, baina adituen eskuetan jartzen dituzte piezak



EGUNKARIA
GUSTAVO MAEZTUREN OLIOA. Euskal Herriko udazkeneko paisaia erakusten duen lan hau 1.500 eurotan saldu zuten.

AUKERAK

Gehienentzat urrun gelditzen den mundua da, baina enkanteetan poltsiko guztietarako gauzak eskaintzen dira

enkantean ipini aurretik. Hala-ber, obraren jatorriaren inguruko informazioa jartzen dute eroslearen eskura. «Batuetan partikularrek beraiek ekartzen dizkigute artelanak, baina gehienetan, mundu honetan lanean ari diren bitartekariez hornitzen gara. Badugu aspaldian gurekin kolaboratzen duten pertsonen zerrenda, eta konfiantzazkoak dira oso guretzako», azaldu zuen Duranek. Dena den, inoiz atera izan dira enkantean faltsuak diren koadroak.

Enkantean aritzen diren etxeen metodologia azkarra da. Bezeroarekin adostutako prezioan jartzen ditu enkantean artelanak, eta gero, erosleen interesen arabera igotzen da prezioa. Enkante etxea salmenta prezioaren % 15arekin gelditzen da. «Oso azkar egiten dira enkanteak, pieza bakoitzarekin minutu bat ematen dugu batez beste», adierazi du.

Fernando Duranek urtean sei enkante nagusi egiten ditu artelanak eta antigoaleko piezak saltzeko. Erosleek hainbat modu dituzte dirua eskaintzeko: idatziz, telefonoz edo salan bertan egonez. «Erosleak argi izan behar du zenbateko dirua eman nahi duen; izan ere, gero, enkantearen berotasunean, aurretik hartutako erabaki hori oso sendoa ez bada, nahi baino gehiago ordaintzeko arriskuan eror daiteke».

Enkante etxeek, pinturaz gain, askotariko gauzak jartzen dituzte enkantean: antigoaleko objektuak, liburuak, bitxiak, altxariak... Gehienentzat urrun gelditzen den mundua da, baina poltsiko guztietarako gauzak eskaintzen dira. Etxean kopia bat baino zerbait gehiago izateko ametsa dutenentzat, aukera bat izan daitezke enkante etxeak.

Legazpiko Udala
A.D.

Alkate-Lehendakariak, 2002ko abenduaren 17an honako Dekretua eman du:

1.- Promociones Elortxo, S.A. enpresak bultzatuta 26. arearen (Urtatza Zahar) Zehaztapen Azterlana hasiera batean onartzea.

2.- Eusko Legebiltzarraren ekainaren 30eko 17/94. Legearen 7. Artikuluan aurreikusitakoaren arabera, espedientea hamabost egunetan jendaurrean agerian jartzea, interesatuek aztertu eta alegazioak aurkez ditzaten; horretarako iragarkia Gipuzkoako Aldizkari Ofizialean eta hedapen handiko egunkarietan argitaratuko da.

Legazpi, 2002ko abenduak 17.
Alkateak,

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

Kultura Sailak diruz lagundutako egunkaria

Berehalakoan

JAKiN 133

Gai nagusia
Euskal kultura 2002

• ALBERTO BARANDIARAN • ANDOLIN EGUZKITZA
• TERE IRASTORTZA • INAKI IRAZABALBEITIA • XABIER KINTANA
• XABIER MENDIGUREN BEREZIARTU • XABIER MENDIGUREN ELIZEGI
• J. IGNACIO PEREZ IGLESIAS • ALLANDE SOKARROS • ANDRES URRUTIA
• EGUZKI URTEAGA • JOSEMARI VELEZ DE MENDIZABAL

Gaiak
Gure poeten piztiak. KOLDO IZAGIRRE

KRITIKA OPERA

Jesus Mari Begoña



LUIS JAUREGIALTZO / ARGAZKI PRESS

Igor Printzea operaren emanaldia, Euskalduna jauregian, joan den larunbatean.

Opera ikuskizun handia

'Igor Printzea'

Egilea: A. Borodin. **Interpreteak:** Mariinski Kirov Opera taldea. **Zuzendaritza Nagusia:** Valeri Gergiev. 1954ko ekoizpena (Sokovnin), 2001ko berregitea (Gabitov). **Bakarlarriak:** Putilin, Xeftenko, Alexeev, Vaneev, Burshulatze, Tarasova. **Abesbatza, dantza taldea eta orkestra:** Mariinski Antzokiarenak. **Musika zuzendaria:** V. Gergiev. **Koreografia:** M. Fokin. **Tokia:** Euskalduna jauregia. **Eguna:** Abenduaren 21a.

Pribilegiatutzat hartzen ditugu geure buruak Borodin-en *Igor Printzea* opera guk Bilbon ikusteko aukera ezin hobea izan dugulako San Petersburgotik zuzenean etorri zaigun Mariiskiren eta Gergiev handiaren ekoizpen erraldoia. Handik ekarri zuten 300 pertsonen leher egin baitzituzten *Iknias Printzea* epiko, sentsual eta koloretzuan Boris dramatikoaren eta aszetikoaren beste muturrean dagoena. Orain dela 54 urte Sokovnin-ek egin zituen dekora-

tuak klasikoak ekialdeko ipuinaren ilustrazioei dagozkien: eszenaren aurreko bi alderditatik abiatzen ziren, diagonaletan eta sakonerantz errusiar etxeak —*isbak*—, eliza edo tartaroen kanpadendak, hara, ihes puntuan jarritako izadiko paisaia urrunera edo zerura zuzenduta zeuden, espresionismo ttanttekin. Errusia nazioaren jaiotza azaltzen den opera nazionalista hori korala, folklorikoa eta melodikoa da eta inoiz ikusitakoak izan genituen begi aurrean: eszenako esparru zabalean juxtu-juxtu hartzen zuen arropa ehun pertsona baino gehiagok, arropa exotiko eta dotoreekin, dantza eta kanta egiten tartaroen kanpamenduko eszena sentsual eta dinamikoan —ondo kontzertatua orkestrarekin Gergiev jeinuzko agindupean—. Italiar operetan ohiko diren koruak baino handiagoak zirenak ondo abestu zuten gizonezkoek taberna eszenetan edo salmo-

dia ortodoxoan; zoragarria izan zen emakumeen lana negarkantari koruetan eta aipatu tartaroen eszena handian. Koreografo handia zen Fokin-en dantza akrobatikoetan desadostasunak asmatu genituen dantzari batzuetan baina erritmo orokorra apurtu gabe. Uhin luzeko beheranzko *vibratoan* abesten zuten bakarlariek eta desafinatzeko joera entzun genuen Alexeev tenorearen hasierako kantaldian arin zuzendua. Gainontzekoek eder, bai Putilin baritonoaren kantaldi homogenoa zein Vaneev-en tinbre eta dramatizazioa, bolumen handiko Xeftenko sopranoak, tesitura zabaleko Tarasova mezzoak, Burshulatzek belusezko kantaldia. Aipamen berezia Gergiev-ek bikain zuzendu zuen orkestrarentzat: grabeen nagusitasunaren giroan metalezkoek dir-dir egin zuten goi mailan egon zen orkestraren barruan. Ahaztezina!

ARTEA. 2003.urteko erakusketen egitarauak definitu ditu Bilboko museoak

XX. mendeko arte mugimendu ugari egongo dira ikusgai Bilboko Guggenheim museoan

Erredakzioa | DONOSTIA

Aldi baterako erakusketa nahiz erakusketa iraunkorrak eskainiko ditu Bilboko Guggenheim museoak, 2003. urtean ere.

Aldi baterako erakusketari dagokionez, bi nagusituko dira. *Jasper Johnsetik Jeff Koonsera: Broad bildumen artearen lau hamarkada* izenekoa egongo da

otsailean ikusgai. XX. mendeko bigarren zatiko arte mugimendu garrantzitsuenen ordezkari diren 24 artistaren lanak bilduko ditu: Jasper Johns, Andy Warhol, Cindy Sherman eta Jeff Koons, besteak beste.

Martxoan, Alexander Calderen 60 obra baino gehiago egongo dira museoan. Azkenik, *Artea ikasbide* aurkeztuko da

ekainean, 6 eta 11 urte bitarteko 168 ikasleren lanak.

Bilduma iraunkorrari dagokionez, *Gardentasunak*, gaur egungo Euskal Herriko eta Espainiako artisten lanak jasoko ditu. Informalismoaren erakusgarri diren obrak ere erakutsiko dituzte; Jean Dubuffetenak, besteak beste. Horrekin batera, Iparramerikako espresionismoaren ordezkariak egongo dira.

Azkenik, argazkia, zinea eta bideoa euskarri gisa erabiltzen dituzten gaur egungo artisten lanak izango dira *Irudiak mugimenduan* erakusketan.

LABURRERAN

ZINEMA

Baionako Atalante zinemaren zuzendari ohiak berriz eskuratu du bere postua

Baionako Atalante zinemaren biltzar nagusiak zuzendari ohiari berriz bere lekua ematea erabaki du. Biltzarrean, 780 bat lagunek hartu zuten parte. Duela zenbait aste Ramuntxo Garbi-su zuzendaria bota zuen administrazio kontseiluak, politikoki gehiegi mintzo zelako. Oraingoan, kontseilu berri bat hautatzeko bozkatu dute. Megazinemaren proiektuarekin hasi ziren ezadostasunak. Proiektu honen aurka talde bat muntatu zen, administrazio kontseiluaren ertzean.

MUSIKA

Nafarroako Euskal Kantu Txapelketako sariak banatu dituzte

Abenduaren 21ean Donezteben egin zen finalean erabaki zituzten Nafarroako Euskal Kantu Txapelketa 2002ko irabazleak. Bakarlarrien artean, Estitxu Pinatxo beratarra izan zen txapeladuna; bikoteetan, Xuxuna Joanes eta Jaione Olazabal; taldeka, berriz, Lekunberriko Gabari taldea. Hiru sormen sari ere banatu zituzten, Amaia Zubiria epailearrean arabera, «kanten maila altuarengatik».

ARTEA

Koldobika Jauregiren obra bat jarriko dute San Telmo museoan

Koldobika Jauregiren *Zaldi IX* eskultura egongo da ikusgai gaurtik aurrera Donostiako San Telmo museoan. Euskal Herriko museo batean dagoen artista gipuzkoarraren lehen obra da, 1991n egin. Jauregiren arabera, Erdi Aroko eta garai hartako zaldiek eramaten zituzten armaduren erreferentziak ditu. «Gaur baino okerrago zegoen herrialde baten erreferentzia soziala ere bada».

ARTEA

Arte Ederren fakultateko zazpi ikasleren lanak erosi ditu EHUK, bere ondare artistikoa osatzeko

Arte Ederretako fakultatean ikasten ari diren zazpi ikasleren lanak erosi ditu EHUK, bere ondare artistikorako. 33 lan aurkeztu ziren Ondare Artistikoaren Erosketaren X. deialdira, eta guztiak Leioako campuseko liburutegian egongo dira ikusgai urtarilaren 10a arte. Hauek dira lanen egileak: Angela Moreno, Mikel Okiñena, Alain Martinez, Belen Arebalo, Hector Orruño, Lourdes de la Villa eta Izaskun Etxebarria.

BERTSO JAIALDIA

ORDIZIAN

Bertsolariak:
Ametz Arzallus eta Sustrai Colina

Gidaria: Unai Elizasu

BARRENA BERTSO JAIALDIA

Abenduaren 28an, gaueko 22.30ean
Ordiziako BARRENA KULTUR ETXEAN

Antolatzaileak: Egunkaria

Laguntzaileak: ARGI BERRI ELKARTEA

GOIERRIKO BERTSO ESKOLA

ORDIZIAROKO LEGIA

azoka

Eguberrietako aparteko azoka
egingo da gaur, Ordizian

Eguberrietako aparteko azoka egingo da gaur, egun osoan zehar, Ordiziako Beti Alai pilotalekuan eta Plaza Nagusian. Ordiziako Udalak aurten antolatu duen bigarren aparteko azoka da hau, eta «sale-rosketa giro handia» izango dela adierazi dute bertatik. Erakusketak, lehiaketak eta bestelako ekintza ugari prestatu dira

gaurko, eta trikitilariak eta zanpantzarrak ere ibiliko dira kaleetan zehar. Goizeko lehengo ordutik aurrera, kapoi, antzara eta indioilar erakusketak egingo dira Beti Alai pilotalekuan, eta pilotaleku txikian, berriz, orein, pottoka eta txahalena. Plaza Nagusian Euskal Herriko errege-sagar lehiaketa-erakusketa egingo da, baita bertako fruitu lehorren lehiaketa ere. Honenbestez, Gipuzkoako abenduko azoka egutegia osatuko da.



EGUNKARIA

Ordiziako Eguberrietako aparteko azokak lagun asko biltzen ditu.

musika

ANTZUOLA. Abesbatzaren kantu kalejira. Gaur, arratsaldean, herriko kaleetan zehar.

BERMEO. Izero Abesbatza.

Bihar, eguerdiko 13:00etan, Frantzisko Deuna elizan.

BERRIOZAR. D. J. Jaialdia: D. J. Pedrosa, D. J. Cido, D. J. Mikel, D. J. Iker, D. J. K eta D. J. Oscar de Orosko. Gaur, gaueko 00:00etan, Gipuzkoa Etorbideko Bajeran.

ESKORIATZA. Trikitixa

Eskolako ikasleekin kalejira.

Gaur, eguerdiko 13:00etan, herriko kaleetan zehar.

HERNANI. Gabon kantak. Gaur, arratsaldeko 18:30ean, herriko kaleetan zehar. Kantuz Abesbatzaren eskutik.

Gabon Gaueko erronda. Gaur, arratsaldeko 20:00etan, herriko kaleetan zehar. Udal Musika Bandaren eskutik.

HONDARRIBIA. Haur gabon kanta jaialdia. Gaur, arratsaldeko 17:00etan, udaletxeko arkupean.

Helduen gabon kanta lehiaketa. Gaur, arratsaldeko 18:00etan, Arma plazan.

Hondarribiko Txistu Taldearen alborada. Bihar, goizeko 9:00etan, Alde Zaharrean eta portuan.

IRUN. Kabigorri korroa. Gaur, arratsaldeko 20:00etan, herriko kaleetan zehar.

LASARTE. Rude Taylor, M&M, The Funky Cabrones, Txarly eta Blami. Gaur, 01:00etan, Zulo aretoan.

OIAITZUN. Kean eta Carne Cruda. Bihar, arratsaldeko 20:00etan, Arragua auzoan.

ONDARROA. Gabon kantak. Gaur, goizeko 11:00etan, herriko kaleetan zehar. Txirimorraski ODLTaren eskutik.

Udal musika eskolako ikasleen gabon kantak. Gaur, eguerdiko 12:00etan, herriko kaleetan zehar. Udal musika eskolak antolatuta.

Gabon kantak. Gaur, arratsaldeko 18:00etan, kaleetan zehar. Unanue kamara korralaren eskutik.

ORDIZIA. Oroith Abesbatza. Bihar, goizeko 11:00etan, elizan.

'Eguberri kontzertua'. Bihar, eguerdiko 13:00etan, Plaza Nagusian. Beti-Argi musika bandaren eskutik.

URRETUXU. Irimoazpi abesbatza. Gaur, arratsaldean zehar, Pagoeta auzoan.

bestelakoak

Ipuin kontalariak. Gaur, Abanto Zierbenako hainbat aretotan (17:30etik aurrera).



XOUSE SIMAL

Antton Irusta ipuin kontalariak gabonetako ipuinak kontatuko ditu.

Mari Karrere, Antton Irusta eta Doro ipuin
kontalariak, gaur, Abanto-Zierbenan

Hainbat ipuin kontalariren emanaldiak izango dira gaur, arratsaldeko 17:30etik aurrera, Abanto-Zierbenako aretoetan. Mari Karrere Gallartan izango da, arratsaldeko 17:30ean, eta Antton Irusta, berriz, San Fuentesen. Saioak Doro ipuin kontalariak amaituko ditu, 20:00etan, Las Karrerasen.

Goiargi Abesbatza. Gaur, arratsalde partean, herriko kaleetan zehar.

ZARAUZ. Musika Bandaren kontzertua. Bihar, eguerdiko 13:00etan, Musika plazan.

Agautz taldearekin dantzaldia. Bihar, arratsaldeko 18:00etan, Musika plazan.

ZUMAIA. Gabon koruaren ekitaldia. Gaur, arratsaldeko 15:45ean, patxita Etxezarretatik hasi eta Parrokiara bitartean.

'Eguberri Kontzertua'. Bihar, Maria eta Jose ikastetxean. Udal Musika bandaren eskutik.

ZUMARRAGA. Goiargi abesbatza. Gaur, arratsaldean, herriko kaleetan zehar.

antzerkia

ANTSOAIN. 'Gus eta Gas'. Etzi, arratsaldeko 17:00etan, Antsoaingo antzokian. Ados Teatro taldearen eskutik.

DONOSTIA. 'Mi suicidio'. Etzi, gaueko 21:00etan, Antzoki Zaharrean. Tanttaka taldearen eskutik.

'Zintzoaren ametsa'. Etzi, arratsaldeko 17:00etan, Txofre plazan. Goloka taldearekin.

ERANDIO. 'Kokoroko'. Etzi, arratsaldeko 19:00etan, Ados Teatro taldearen eskutik.

IRUÑEA. 'Se ha caído una estrella'. Gaur, eguerdiko 12:00etan, eta bihar, arratsaldeko

18:00etan eta 19:00etan, Erraldoien Txokoan. Retablo de Figurillas taldearen eskutik.

MUTRIKU. 'Olentzero neguan dator'. Gaur, arratsaldeko 17:00etan, Txurruka plazan. Akelarre antzerki taldearen eskutik.

dantza

BILBO. Gaztedi dantzari taldea. Gaur, arratsaldeko 18:30ean, Karmelo plazan.

bertsolaritza

HERNANI. Bertso lata 2002: 'Mende baten aldarriak bertsotan'. Jon Maia eta Xabier Amuriza. Etzi, arratsaldeko 20:00etan, Kixkal tabernan. Antolatzailea: Iraulio Pantalone bertso kabiya.

bestelakoak

ABANTO - ZIERBENA. Ipuin kontalariak. Gaur, arratsaldeko 17:30etatik aurrera. Parte hartuko dute: Mari Karrere, arratsaldeko 17:30ean, Gallartan; Antton Irusta, arratsaldeko 19:00etan, San Fuentesen eta Doro ipuin kontalariak, Las Karrerasen, arratsaldeko 20:00etan.

BILBO. Bilboko XX. Artisautza Azoka. Urtarrilaren 6a arte, Areatzako karpan, 11:00etatik 14:30era eta 17:00etatik 21:30era.

ERMUA. Film Laburren 5. Jardunaldiak. Ostegunean eta abenduaren 30ean, Ermua zinematokian.

HONDARRIBIA. Helduen Olentzero lehiaketa. Gaur, arratsaldeko 18:00etan, Arma plazan.

ORDIZIA. Eguberrietako aparteko azoka. Gaur, egunean zehar, Beti Alai Pilotalekuan eta Plaza Nagusian.

ZARAUZ. 'XIV. Jaiotza Mugikorren Lehiaketa'. Gaur, arratsaldeko 17:00etatik 18:30etara, Gaztelekuan.

ikastaroak

ANTSOAIN. Jostailuak birziklatzeko lantegia. Gaur, 11:00etan, Gazte Berriak patronatuan.

AZPEITIA. 'Abentura korporala' ikastaroa. Urtarrilean hasita, hamabi saioko ikastaroa, astean behin. Pepa Bojo psikologoak emana. Interesa dutenek 943-157192 telefonora deitu behar dute urtarrilaren 8a baino lehen.

DONOSTIA. 'Nola idatzi telebista gidoi bat' ikastaroa. Urtarrilaren 7tik otsailaren 27ra. Asteazken hirurduko bi saio. 'Nola gauzatu ideia', 'Nola idatzi gidioa', 'Komunikabiderako hizkera' eta 'Gaur egungo telebistaren beharrak' gaiak landuko dituzte. Informazio gehiago,

webgunea

Akerra Euskal Musika, musikari buruzko informazio sarean

Euskal musikak gero eta presentzia handiagoa du Interneten. Akerra webgunea hortxe da esaterako. Akerra orrialdean, euskal taldeen inguruko informazio zabala aurki daiteke. Kontzertuen kritikak, agenda, taldeekin bat egiteko azalpenak, etabar. Orrialdea eraikitzen ari dira oraindik, baina jada erabil daitezke zenbait zerbitzu.



Helbidea: www.geocities.com/akerraweb/akerra.htm

argitalpena

Gabonetan etxetik urrun dauden preso eta errefuxiatu nafarrak, oroimenean

Gabonak iritsi dira, eta Euskal Herriko familia askok kideren bat etxetik urrun izango dute. Hori dela eta, preso eta errefuxiatu nafarrak oroimenean izan ditu *Guaixe! Sakanako hilabetekaria*-k, eta hauen eskubideak aldarrikatu ditu. Bestalde, nafarroako hainbat herritan egunotarako prestatu diren egitarau luze eta zabalak argitaratu ditu.



Argitaratzailea: **Bierrik Elkartea**.

erakusketa

'Gure haurtzaroa'. Urtarrilaren 6a bitartean, Donostiako Boulevard 1 Erakusketa Aretoan.

Gipuzkoar askoren haurtzaroa ikusgai

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Gure haurtzaroa argazki erakusketa zabaldu dute, Gipuzkoako Kutxaren eskutik, Donostiako Boulevard 1 erakusketa aretoan, eta urtarrilaren 6a bitartean izango da han.

Gipuzkoako haurren lehen urteetako hainbat alderdi eta une biltzen dituzten irudiak elkartu dituzte erakusketa honetan, eta gure arbasoak izan zirenaren eta gu geu izan garenaren isla eta irudi argi dira. 1960-1970 urteetako Gipuzkoa, haurren irudien eskutik.

Antolatzaileek dioten bezala: «Inudeek babestutako haurrak eta kalean jolasean hari direnak. Haurrak eskolan, haurrak festetan, haurrak lanean. Kirola egiten ari direnak eta ospitalean daudenak... Haurrak, ordea, guztiak».

Erakusketa goizeko 11:30etik 13:30era eta arratsaldeko 17:00etatik 21:00etara dago zabalik, egunero.



EGUNKARIA

Hondarribiko Euskal Jaiak, 1975. urteko irudi honetan.

erakusketak

BILBO. 'Modular'. Aitor Ortizen lanen erakusketa, Rekalde Erakustaretoan. Otsailaren 2a arte.

DONOSTIA. VIII. Gabonetako Merkaturia. 50 bat artisten lanak biltzen dituen erakusketa. Arteko galerian, urtarrilaren 20a arte.

'Gure haurtzaroa'. 1960-1970eko hamarkadetakoa haur euskaldunen argazki erakusketa. Urtarrilaren 6a bitartean, Boulevard 1 erakusketa aretoan.

'Ehiztari handiak dira begiak'. J. M. Zabalaen argazkien erakusketa otsailaren 1a arte egonen da Koldo Mitxelena kulturunean.

'Jaiotzak'. Urtarrilaren 6a bitartean, Gipuzkoako Belenzaleen Elkartaren eskutik. Ordutegia: Goizeko 11:00etatik 13:30era eta arratsaldeko 17:00etatik 21:00etara.

'Bestelako Meninak'. Martxoaren 2a bitartean, Kursaleko Kutxaren Kubo Aretoan. Woman Together erakundearen eskutik.

EIBAR. 'Eibar argipean'. Eibarko azken 100 urteetako argazkiak. Urtarrilaren 19a arte, Portalean.

ELGOIBAR. Gemma Monrealen margolanak. Urtea bukatu arte, erakusketa aretoan. Ordutegia: Astegunetan 19:00etatik 21:00etara eta jaiegunetan 12:00etatik 14:00etara.

ERMUA. 'Afrika, umildutako kontinentea' erakusketa. Probalekua kaleko, 4bis - beheko lokalean egonen da ikusgai abenduaren 27a arte.

GETXO. 'ACNUR, 50 urte'. Algotako erakusketa aretoan, abenduaren 28a arte.

Zeramikazko txotxongiloak.

Erromoko erakusketa aretoan, urtea bukatu arte.

IRUÑEA. Txokolate kolektiboaren artelanak. Abenduaren 29a arte, Lacava galerian.

Adrian Ferreñoren margolanak. Pintzel galerian izanen dira urtea bukatu arte.

'Vacatu, cow-ads'. Tony Gradyren margolanen erakusketa. Curia kafetegian, urtea bukatu arte.

LEGAZPI. 'Hau herria, hau! Legazpiko historia iruditzen (1989-1994)'. Josema Azpeitiaren komiki erakusketa. Urtarrilaren 26a arte, Bikuña jauregian.

LIZARRA. Pedro Osesen margolanak. Gustavo de Maeztu Museoa egonen dira ikusgai urtea bukatu arte.

MUNGIA. Jokin Mitxelenaren irudiak. Abenduaren 29a arte, Torrebillela Kultur Etxean.

ONDARROA. 'Brasaola'. Gaur, egunean zehar, Udala erakusketa aretoan. Alberto Lopez Brasaola pintorearen lanen erakusketa.

TOLOSA. Helena soteloren margolanak. Aranburu jauregian egonen dira urtarrilaren 11 arte.

ZALLA. 'Nolabaiteko arrakastak'. Gorka Velascoren marrazkiak udal erakusketa aretoan egonen dira abenduaren 26tik 29ra.

ZARAUTZ. 'Munduari itzulita Madril'. Atsuko Arairen argazki erakusketa Photomuseumean egonen da urtarrilaren 5a arte.

'Gunter Grass, marrazkiak eta idazkiak'. Urtarrilaren 12a arte, Sanz Enean.

ZIZUR NAGUSIA. Jaiotzen Erakusketa. Urtarrilaren 6a bitartean, kultur etxean. Ordutegia: Lanegunetan arratsaldeko 19:00etatik 21:00etara, eta jaiegunetan eguerdiko 12:00etatik 14:00etara.

lehiaketak

ARANTZA. Herriak eta Hizkuntzak literatur lehiaketa. Lehiaketaren gaia «herriak eta hizkuntzak» da. Genero guztiak onartuko dira: olerkia, bertso-papera, ipuina eta saiakera. Lanak euskarazkoak, jatorrizkoak eta argitaratugabeak izan behar dira. Lanen luzera ez da mugatuko. Partaide bakoitzak lan bat baino gehiago aurkez dezake. Lanak emateko epea

2003ko martxoaren 29an akituko da. Informazio gehiago, 948 634125 telefonon.

DONOSTIA. Erein - Euskadiko Kutxa Narratiba Saria. Euskarazko lanak, orijinalak eta inon sarituak. Gaia librea da. Lanek, gutxienez, 100 orrialdeko luzera izan behar dute. Lanak *Erein, Tolosa etorbidea, 107. 20018 Donostia* helbidera bidali behar dira urtea bukatu baino lehen. Saria: 12.000 euro.

HERNANI. Berdintasun Kontseilurako logotipo lehiaketa. Saria: 600 euro. Lanak aurkezteko azken eguna: 2003ko urtarrilaren 10a. Oinarriak eta informazio gehiago, 943-557854 telefonon. **2003ko inauteriak iragartzeko**

kartel lehiaketa. Hernaniar guztiak har dezakete parte. Jatorrizko lanek 38x44 cm. ko neurria izan behar dute. Koloretan izan behar dute. Kartelean ezinbestean agertuko da «Hernaniko Inauteriak 2003» testua. Saria: 300 euro. Lanak urtarrilaren 17a baino lehen eman behar dira Biteri kultur etxean.

TOLOSA. Antonio Maria Labaien narrazio lehiaketa. Euskarazko lanak, orijinalak eta inon sarituak aurkeztu behar dira. Gaia librea da, baina formaz nahiz edukiz, 14-18 urte bitarteko gazteendako egokia izan behar du. Lanek, gutxienez, 30 orriko luzera izan behar dute. Lanak Aranburu liburategian eman behar dira (Santa Maria plaza, 4. 20400 Tolosa) urtarrilaren 19a baino lehen.

hiriburuetako filmak

● Txarra ★ Eskasa ★★ Balekoa ★★★ Ona ★★★★ Bikaina

11.09.2001. Frantzia, 2002. Zuz.: Hainbat zuzendarik eginiko piezak. 130 min.
★★★★ 2001eko irailaren 11ko AEBen kontrako erasoa abiapuntutzat hartuta, 11 zuzendarik 11 istorio kontatu dituzte 11 minutu eta bederatziti segundotan. **Bilbo (Multi)**, **Maule (Maule Baitha)**.

AH! SI J'ETAIS RICHE. Frantzia, 2002. Zuz.: Michel Munz, Gerard Bitton. Akt.: J.P. Darroussin, Valeria Bruni-Tedeshi. 105 min.
★ Langile xume batek dirutza irabaziko du Lotoan, 10 milioi euro, eta bizitza goitik behera aldatuko zaio. Baina irabazitako diruak uste baino buruhauste gehiago sortuko dizkiote, tartean dibortzioa. Eta, emaztea ezertaz jabetu ez dadin, pobreaken itxurak izaten saiatuko da gizona. **Baiona (Vauban)**.

AL LÍMITE DE LA VERDAD. AEB, 2002. Zuz.: Roger Michell. Akt.: Ben Affleck,

Samuel L. Jackson, Sydney Pollack. 99 min.
★ Alkoholarekin arazoak dituen abokatu garrantzitsu batek istripu bat izango da aseguru agente batekin. Agentea, istripuaren erruz, berandu iritsiko da seme-alaben zaintzaren inguruko bista batera. Orduan, istripuko bi pertsonaien arteko gorrotoa areagotzen joango da... **Gasteiz (Florida, Ster)**, **Bilbo (Capitol)**, **Donostia (Astoria, Bretxa, Warner)**, **Iruñea (Olite)**.

EL ESMOQUIN. AEB, 2002. Zuz.: Kevin Donovan. Akt.: Jackie Chan, Jennifer Love Hewitt, Jason Isaacs. 98 min.
● Jimmy Tong taxilaria*playboy* aberats batenzat hasiko da lanean, txofer lanetan. Egun batean, nagusiak istripu misteriotсу bat izango du, eta Tongek haren smokinga jarriko du. Horrek egoera berriak sorraraziko dizkio, agente sekretu batekin nahastuko baitute. **Gasteiz (Yelmo Gorbeia)**, **Donostia (Warner)**, **Iruñea (Golem La Morea)**.

EL GRAN DICTADOR. AEB, 1940. Zuz.: Charles Chaplin. Akt.: Charles Chaplin, Jack Oakie, Paulette Goddard. 124 min.
★★★★ Denboraldi batean amnesiaк jota egon ondoren, bizargin judu bat Tomaniara itzuliko da. Bere herrialdea diktadura baten pean dagoela ikusiko du. Hynkel diktadorea dago agintean eta mundua gobernatzeko itxaropena du. **Bilbo (Multi)**, **Donostia (Principe)**, **Iruñea (Golem Yamaguchi)**.

EL PLANETA DEL TESORO / LA PLANETE AU TRESOR . AEB, 2002. Zuz.: Ron Clements, John Musker. Marrazki bizidunak. 95 min.
★★ Hamabost urteko mutiko batek (Jim) gutun bat aurkituko du, eta bertan piratena altxorrak dauden planeta baten berri ematen da. Jim espazioan barrena abiatuko da, eta mila abenturatan ibiliko da handik aurrera. Azkenean, inoizko altxorrik handiena aurkituko du. **Gasteiz (Guridi, Mi**

keldi, Ster, Yelmo Gorbeia), **Bilbo (Ideales, Mikeldi)**, **Donostia (Bretxa, Garbera, Warner)**, **Baiona (Vauban)**, **Iruñea (Carlos III, Golem Baiona, Golem La Morea)**.

HARRY POTTER Y LA CÁMARA SECRETA. AEB, 2002. Zuz.: Chris Columbus. Akt.: Daniel Radcliffe, Ruper Grint, Emma Watson, Richard Harris. 161 min.
★★ Dobby elfoak kontrakoa esan arren, Harry Howartsera doa, magia eskolako bigarren ikasturtea hasteko. Bertan Ron eta Hermione lagunekin egingo du topo, baita Draco Malfoy gaiztoarekin ere. Irakasleen artean Gilderoy Lockhart dago, sekretu ilunak gordetzen dituen gizona. **Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia)**, **Bilbo (Capitol, Mikeldi)**, **Donostia (Astoria, Bretxa, Garbera, Warner)**, **Iruñea (Principe, Golem Baiona, Golem La Morea)**, **Baiona (Vauban)**.

HISTORIAS MÍNIMAS. Argentina,

2002. Zuz.: Carlos Sorin. Akt.:Javier Lombardo, Antonio Benedictis. 94 min.
★★★ Agure zahar batek semearengandik ihes egingo du, galdutako txakurrarekin topo egiteko. Beste bi pertsonaia berezi ere San Julian herrira joango dira, euren desioak betetzeko itxaropenarekin. **Gasteiz (Azul)**, **Donostia (Principe)**, **Iruñea (Golem Yamaguchi)**.

KAMCHATKA. Argentina, 2002. Zuz.: Marcelo Piñeyro. Akt.: Carlos Darin, Cecilia Roth, Matias del Pozo. 108 min.
★★★ 1976. urtea, Argentinako diktadura. Milaka herritar bahituak eta desagertuak. Gizon batek eta emakume batek etxea utzi eta hiritik kanpo dagoen beste etxe batera joango dira, semeekin ezkutatzera. **Gasteiz (Florida)**, **Bilbo (Multi)**, **Donostia (Principe)**, **Iruñea (Golem Yamaguchi)**.

LAST ORDERS. EB, 2002. Zuz.: Fred

Schepisi. Akt.: Michael Caine, Helen Mirren, Bob Hoskins, Tom Courtney, Ray Winstone.
★★ Aspaldiko lau lagun betiko tabernan biltzen dira. Jack hil berriaren azken desioa bete nahi dute. Margate kostaldeko herrian bere erraiak botatzea. Bidaia Jacken semearekin egingo dute, luxuzko auto batean. **Gasteiz (Florida)**, **Bilbo (Ideales)**, **Donostia (Bretxa)**, **Iruñea (Golem Yamaguchi)**.

LUGARES COMUNES. Espainia-Argentina, 2002. Zuz.: Adolfo Aristarain. Akt.: Federico Luppi, Mercedes Sampietro, Arturo Puig, Carlos Santamaria. 112 min.
★★★★ Fernando Robleseк 60 urte egin berri ditu. Pedagogia irakaslea da unibertsitatean eta bizi osoa Lilianarekin ezkunduta darama. Buenos Airesen bizi dira, elkar errespetatuz, elkar maitatuz. Baina Fernandok egun batean jubilatzeko agindua jasoko du eta gauzak aldatu egingo dira. **Gasteiz (Azul)**, **Bilbo (Avenida)**, **Donostia (Trueba)**.

aretoak

Araba
GASTEIZ
AZUL ^{(ikuslearen eguna: Asteazkena.}
Historias minimas: Bihar: 17:30 - 20:00 - 22:30.
Lugares comunes: Bihar: 17:30 - 20:00
Deliciosa Martha (JBA): Bihar: 22:30.
FLORIDA ^{(945 23 19 40) (ikuslearen eguna: Asteazkena.}
Kamchatka: Gaur: 17:30 - Bihar: 17:30 - 20:00 - 22:30.
Olentzero: Gaur: 17:00 - Bihar: 17:00 - 18:30.
Last order: Bihar: 20:00 - 22:30.
Dragon hill: Gaur: 17:30 Bihar: 17:30 - 20:00 - 22:30.
Una relacion inesperada: Gaur: 17:30 . Bihar: 17:30 - 20:00 - 22:30.
Al limite de la verdad: 17:00 - 19:45 - 22:30.
Mi gran boda griega: Gaur: 17:00 . Bihar: 17:00 - 19:45 - 22:30.
Los lunes al sol: Gaur: 17:00 . Bihar: 17:00 - 19:45 - 22:30.
GURIDI ^{(945 23 19 40) (ikuslearen eguna: Asteazkena.}
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 17:00. Bihar: 17:00 - 20:30.
El planeta del tesoro: Gaur eta bihar: 17:00.
Ocho mujeres: Bihar: 19:45 - 22:30.
Santa Claus 2: 17:00.
Happy times: Bihar: 17:45 - 22:30.
Muere otro día: Gaur: 17:00. Bihar: 17:00 - 19:45 - 22:30.
El refugio del mal: Gaur: 17:30. Bihar:17:30 - 20:00 - 22:30.
El barco fantasma: Gaur: 17:30. Bihar: 20:15 - 22:30.
Harry Potter y la camara secreta: Gaur: 17:00. Bihar:17:00 - 20:45.
MIKELDI MULTIPLEX ^{(945 26 72 73) (ikuslearen eguna: Asteartea.}
El planeta del tesoro: Gaur: 17:30 . Bihar: 16:30 - 18:30.
Muere otro día: Bihar: 20:30 - 23:00.
Harry Potter y la camara secreta: Gaur: 16:30. Bihar: 16:30 - 19:45 - 23:00.
Las cuatro plumas: Gaur: 17:30. Bihar: 17:30 - 20:15 - 23:00.
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 16:30. Bihar: 16:30 - 19:45 - 23:00.
El refugio del mal: Gaur: 17:30. Bihar: 17:30 - 20:15 - 23:00.
El pianista: Gaur: 17:15. Bihar:17:15 - 20:00 - 22:45.
Santa Clause 2: Gaur: 17:15. Bihar: 16:30 - 18:30.
Balzac y la joven costurera china: Bihar: 20:30 - 22:45.
El barco fantasma: Gaur: 17:15. Bihar: 17:15 - 20:00.
El caso Bourne: Bihar: 22:45.
Una pandilla de altura: Gaur: 17:15. Bihar:17:15 - 20:00 - 22:45.
STER ZINEMAK ^{(945 18 90 00) (ikuslearen eguna: Asteazkena.}
El pianista: Gaur: 16:25 Bihar: 19:20 - 22:15.
Pianojolea: Gaur: 16:25. Bihar: 19:20.
Una pandilla de altura: Gaur: 16:05 - 18:15. Bihar: 18:15 - 20:25 - 22:35.
Harry Potter y la camara secreta: Gaur: 17:30 . Bihar: 17:30 - 20:35.
Santa Claus 2: Gaur: 16:15 - 18:15. Bihar: 18:25 - 20:35 - 22:45.
El planeta del tesoro: Gaur: 16:20 -18:20. Bihar:18:20 - 20:20 - 22:20.

El barco fantasma: Gaur: 16:30 - 18:25. Bihar: 18:25 - 20:20 - 22:20.
Al limite de la verdad: Gaur: 16:10 - 18:20. Bihar: 18:20 - 20:30 - 22:35.
Muere otro día: Gaur: 17:10 - Bihar: 17:10 - 19:50 - 22:30.
YELMO GORBEIA ^{(902 124 134) (ikuslearen eguna: Astelehena.}
Las cuatro plumas: 15:55 - 18:30 - 21:15.
Una pandilla de altura: 15:55 - 17:45 - 19:45 - 21:45 .
El señor de los anillos. Las dos torres: 15:30 - 17:00 - 18:45 - 19:30 - 20:30 - 22:00.
800 balas: 15:30 - 18:00.
La edad de hielo: 15:35.
El esmoquin: 17:30 - 19:25 - 21:30.
Harry Potter y la camara secreta: 15:30 - 18:40 - 21:45.
El barco fantasma: 16:15 - 18:15 - 20:15 - 22:15.
Mi gran boda griega: 15:55 - 17:35 - 19:40 - 21:55.
El dragon rojo: 15:25 - 22:05.
El planeta del tesoro: 15:45 - 17:50 - 19:50.
Una casa de locos: 21:50 .
Santa Claus 2: 15:40 - 17:40.
El caso Bourne: 19:55 - 22:20.
Muere otro día: 16:15 - 18:50 - 21:35.

AGURAIN
HARRESI
Ez dago emanaldirik.

Bizkaia

BILBO
AVENIDA
8 mujeres: Gaur: 12:00 - 14:00 - 16:00 - 18:00. Bihar: 18:00 - 20:00 - 22:00.
Deliciosa Martha: 00:00.
Una pandilla de altura: Gaur: 12:00 - 14:00 - 16:00 - 18:00 . Bihar: 18:00 - 20:00 - 22:00.
El ultimo tren: Bihar: 00:00.
El caballero Don Quijote: Gaur: 12:00 - 14:30 - 17:00. Bihar: 17:00 - 19:30 - 22:00.
Una casa de locos: Bihar: 20:00.
Mi gran boda griega: Gaur: 12:00 - 14:00 - 16:00 - 18:00. Bihar: 18:00 - 00:30.
El gran dictador: Bihar: 20:00 - 22:15.
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 10:30 - 14:00 - 17:30. Bihar: 17:00 - 20:30 - 00:00.
Anje, la leyenda del pirineo: Gaur: 12:00 - 13:30 - 15:00 - 16:30
Muere otro día: Gaur: 18:00. Bihar: 18:00 - 20:30.
CAPITOL ^{(94 431 03 10) (ikuslearen eguna: astelehena.}
El pianista: Gaur: 17:00. Bihar: 17:30 - 21:00.
Al limite de la verdad: Gaur: 17:00 . Bihar: 17:30 - 20:00 - 22:30.
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 17:00. Bihar: 17:30 - 21:00.
Harry Potter y la camara secreta: Gaur: 17:00. Bihar: 17:30 - 21:00.
IDEALES ^{(94 431 0310) (ikuslearen eguna: Astelehena.}
Olentzero (euskaraz): 17:15.
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 17:00. Bihar: 17:30 - 21:00.
Dragoh hill: 17:15.
Muere otro día: Bihar:19:45 - 22:30.
Last orders: Bihar: 19:45 - 22:30.

‘EL ESMOQUIN’



Chanen ostikoak

Jackie Chanek ostikoak ematen jarraitzen

du film berri honetan. Iparraldean bihar es-

treinatuko dute (Royalen eta Vaubanen).

Donostia (Warner), **Gasteiz (Yelmo)**, **Iruñea (La morea)**.

Mi gran boda griega: Bihar: 20:00 - 22:30.
El refugio del mal: Gaur: 17:00 - Bihar: 17:15 - 20:00 - 22:30.
El planeta del tesoro: Gaur: 17:00 . Bihar: 17:15 - 20:00.
El barco fantasma: Gaur: 17:00 - Bihar: 17:15 - 22:30.
Santa Clause 2: Gaur: 17:00. Bihar: 17:15 - 20:00 - 22:30.

MULTICINES ^(94 431 03 10)
El gran dictador: Bihar: 19:45 - 22:15.
8 mujeres: Gaur: 17:00 . Bihar: 17:30 - 20:00.
El hijo: Bihar: 20:00 - 22:30.
11-09-01: Gaur: 17:15. Bihar:17:15 - 22:15.
Una relacion inesperada: Gaur: 17:30. Bihar:17:30 - 20:00 - 22:30.
Kamchatka: Gaur: 17:30. Bihar: 17:30 - 19:45 - 22:30.
La fiebre del loco: Gaur: 17:30. Bihar: 17:30 - 19:45 - 22:30.
Bienvenido Mr. Marsall: Gaur: 17:30. Bihar: 17:30 - 20:00 - 22:30.
Pianojolea: 17:00.

MIKELDI ^{(94 431 0310) (ikuslearen eguna: Astelehena.}
Harry Potter y la camara secreta: Gaur: 17:00. Bihar: 16:30 - 19:30 - 22:30
El planeta del tesoro:Gaur: 16:30 - 18:30. Bihar: 16:15 - 18:15
Muere otro día: Bihar:20:15 - 22:45.
Los lunes al sol: Gaur: 17:15. Bihar:17:15 - 20:00 - 22:30.
Las cuatro plumas: Gaur: 17:15. Bihar: 17:15 - 20:00 - 22:30.

BARAKALDO
COLISEO MAX OCIO
Muere otro día: Gaur: 16:30. Bihar: 19:15 - 22:15.
Kamchatka: Gaur: 16:45 - Bihar: 17:15 - 19:45 - 22:15.

El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 16:30 -17:00. Bihar: 17:15 -17:45 -20:45 -21:15.
Una pandilla de altura: Gaur: 16:45. Bihar: 17:15 - 19:45 - 22:15.
Al limite de la verdad: Gaur: 18:15. Bihar: 19:45 - 22:15.
Los lunes al sol: Bihar: 22:00.
Harry Potter y la camara secreta: Gaur: 17:00 - Bihar:16:00 - 19:15 - 22:15.
El planeta del tesoro: Gaur: 17:15. Bihar: 17:15 - 19:30.
Dragon hill: Gaur: 16:15 - 18:15. Bihar:17:30 - 19:45 - 22:15.
El barco fantasma: Gaur: 16:15 - 18:15. Bihar:16:15 - 18:00 - 20:00 - 22:15.
El pianista: Gaur: 16:45 - Bihar: 19:15 - 22:15.
Mi gran boda griega: Gaur: 16:15 - 18:15. Bihar: 17:30 - 20:00 - 22:15.
El refugio del mal: Gaur: 16:15 - 18:15. Bihar: 17:30 - 19:45 - 22:15.
El esmoquin: Gaur: 17:15. Bihar:17:00.
Santa Claus 2: Gaur: 16:45. Bihar: 16:45 - 19:30 - 22:15.
Anje la leyenda del Pirineo: Gaur: 16:15. Bihar: 17:15.

BASAURI
BILBONDO
Santa Claus 2: Gaur: 17:15. Bihar: 18:30 - 20:30 - 22:30.

Harry Potter y la camara secreta: Gaur: 17:30. Gaur: 17:30 - 20:30.
Al limite de la verdad: Gaur: 16:30 - 18:30. Bihar: 18:30 - 20:30 - 22:30.
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 17:00. Bihar:17:30 - 21:00.
Muere otro día: Gaur: 17:45. Bihar: 19:45 - 22:30.
El planeta del tesoro:Gaur: 16:30. Bihar:18:30.
Olentzero: Gaur: 16:30. Bihar:17:30.
El pianista: Gaur: 16:15. Bihar:17:30 - 21:00.
El barco fantasma: Gaur: 18:30. Bihar: 20:30 - 22:30.
Una pandilla de altura: Gaur: 16:30 - 18:30. Bihar: 18:30 - 20:30 - 22:30.

BERMEO
NESTOR BASTERRETXEA
Ez dago emanaldirik.

DURANGO
ZUGAZA
Muere otro día: Gaur: 16:30. Bihar: 19:00 - 22:00.

ELORRIO
ARRIOLA
El viaje de Chihiro: Bihar: 20:00.

ERMUA
ERMUA ARETOA
Ez dago emanaldirik.

GALDAKAO
TORREZABAL KULTUR ETXEA
Ez dago emanaldirik.

GERNIKA
LIZEO ANTZOKIA
Ez dago emanaldirik.

GETXO
AREETAKO GRAN CINEMA
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 17:30. Bihar: 17:30 - 21:00.

LAUREN
El barco fantasma: Gaur: 16:30 -18:30 - 20:30. Bihar: 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30.
El refugio del mal: Gaur: 16:10 - 18:20 - 20:30. Bihar: 16:10 - 18:20 - 20:30 - 22:40.
Los lunes al sol: Gaur: 16:00 - 18:15 - 20:30. Bihar:16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45.
Mi gran boda griega: Gaur: 16:10 - 18:20 - 20:30. Bihar:16:10 - 18:20 - 20:30 - 22:40.
El esmoquin: Gaur: 20:30. Bihar:20:30 - 22:40.
Muere otro día: Bihar:22:20.
El planeta del tesoro: Gaur eta bihar: 16:00 - 18:10 - 20:20.
Al limite de la verdad: Gaur: 16:10 - 18:20 - 20:30. Bihar:16:10 - 18:20 - 20:30 - 22:40.
El pianista: Gaur: 16:00 -19:00. Bihar: 16:00 - 19:00 - 22:00.
Harry Potter y la camara secreta: Gaur: 16:00 - 19:10. Bihar: 16:00 - 19:10 - 22:20.
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 17:00. Bihar:17:00 - 21:00.
Las cuatro plumas: Gaur: 16:10 - 19:10. Bihar: 16:10 - 19:10 - 22:10.

LEIOA
CINESA ARTEA
El otro lado de la cama:12:15.
El señor de los anillos. Las dos torres: Bihar:

17:30 - 21:30.
Harry Potter y la camara secreta: Gaur: 12:00 - 15:50 - 17:00 - 18:55. Bihar: 20:15 - 22:00.
Muere otro día: Bihar: 22:20.
Una pandilla de altura: Gaur: 12:15 - 16:00. Bihar: 18:00 - 20:10.
El planeta del tesoro: Gaur: 12:15 - 16:00 - 18:15.
Mi gran boda griega: Gaur: 20:30 - 22:55.
El barco fantasma: Bihar: 20:15 - 22:30.
Una casa de locos: Gaur: 12:15.
Al limite de la verdad: Gaur:12:15 - 16:00 - 18:15 Bihar: 20:30 - 22:45.

LEKEITIO
IKUSGARRI
Ez dago emanaldirik.

MUNGIA
TORREBILLELA
Ez dago emanaldirik.

ONDARROA
BIDE ONERA
El caballero negro: Bihar: 19:15 - 22:00.

PORTUGALETE
COLISEO JAVA
El planeta del tesoro: Gaur: 17:15 - 19:00. Bihar: 17:30 - 20:00 - 22:15.

SANTURTZI
SERANTES
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 17:30. Bihar: 17:30 - 21:30.
Anje, la leyenda del pirineo: Gaur eta bihar: 16:30.
Una pandilla de altura Gaur: 18:00. Bihar: 20:00 - 22:15.
Muere otro día: Gaur: 17:30. Bihar: 18:00 -20:15 - 22:30.

ZORNOTZA
ZORNOTZA ARETOA
Ez dago emanaldirik.

Gipuzkoa

DONOSTIA
ASTORIA
8 mujeres: Gaur: 16:45 - 19:00. Bihar: 18:00 - 20:15 - 22:30.
Las cuatro plumas: Gaur: 16:30 - 19:00. Bihar: 18:00 - 20:30 - 23:00.
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 17:00. Bihar: 18:00 - 21:30.
Balzac y la joven costurera china: Gaur: 16:30 - 19:00. Bihar: 18:00 - 20:15 - 22:30.
Dragon hill: Gaur:16:45. Bihar:18:15.
Al limite de la verdad: Gaur: 18:45. Bihar: 20:00 - 22:15.
Los lunes al sol: Gaur: 16:45 - 19:00. Bihar: 18:15 - 20:30 - 22:45.
Harry Potter y la camara secreta: Gaur:16:45. Bihar

estreinaldiak



El señor de los anillos filmeko irudi bat.

EL SEÑOR DE LOS ANILLOS: LAS DOS TORRES / LE SEIGNEUR DES ANNEAUX. AEB-Zeelanda Berria, 2002. Zuz.: Peter Jackson. Akt.: Elijah Wood, Viggo Mortensen, Ian McKellen. 180 min. Eraztunaren komunitatea hautsi egin da. Frodok eta Samek Mordorrera bakarrik joatea erabaki dute, baina eraztunaren boterea handitzen ari da. Bitartean, Saru-manen armadak orko eta izaki beldurgarri gehiago bildu ditu. Tolkienen liburuaren bigarren zatia da, eta urtebete barru iritsiko da hirugarrena. **Gasteiz (Guridi, Mikel-di, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Avenida, Capitol, Ideales), Barakaldo (Max Ocio), Basauri (Bilbondo), Getxo (Areetako Gran Cinema, Lauren), Leioa (Artea), Santurtzi (Serantes), Donostia (Astoria, Bretxa, Garbera, Principe, Trueba—JBA—, Warner Lusomundo), Irun (Txingudi), Usurbil (Lauren zinemak), Baiona (Vauban), Miarritze (Royal), Iruñea (Carlos III, Golem Baiona, Golem La Morea), Lizarra (Golem Los Llanos).**

LAS CUATRO PLUMAS. AEB, 2002. Zuz.: Shekhar Kapur. Akt.: Heath Ledger, Wes Bentley, Kate Hudson. 125 min. XIX. mende amaieran, Harry Feversham soldadu britainiarrak uko egingo dio S-dango gerrara joateari. Lagunek eta neska-lagunak koldartzat joko dute, eta lau luma jasoko ditu horren adierazgarri. Fevershamek lumak itzultzea erabakiko du, bere kemena erakusteko. Aurrekontu handiko abentura filma da. **Gasteiz (Mikeldi, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Mikeldi), Getxo (Lauren), Donostia (Astoria, Bretxa), Irun (Txingudi), Usurbil (Lauren), Iruñea (Golem La Morea, Principe), Tuter a (Cinemax).**

DRAGONHILL. LA COLINA DEL DRAGÓN. Espainia, 2002. Zuz.: Angel Izquierdo. 80 min. Marrakzi bizidunak. Duela ehunka urte, Lurreko dragoiak fantasia mundu batean ezkutat u ziren, giza-kien gaiztakeriatik babesteko. Ethelbert dragoi zaharrak gordetzen du mundu horretako giltza bakarra eta bertara sartzeko sekretua. Baina Septimus azti gaiztoak handik ateratzeko formula aurkitzen duenean, gauzak aldatu egingo dira. **Gasteiz (Florida), Bilbo (Ideales), Barakaldo (Max Ocio), Donostia (Astoria, Garbera), Iruñea (Golem La Morea).**

22.30.
8 mujeres: Gaur: 16.00 - 18.10. Bihar: 18.15.
El barco fantasma: Gaur: 20.20. Bihar: 20.30 - 22.45.
Una pandilla de altura: Gaur: 16.00 - 18.00 - 20.00. Bihar: 18.00 - 20.00.
El caso Bourne: Bihar: 22.00.
El planeta del tesoro: Gaur: 16.00 - 18.00. Bihar: 18.00.
Mi gran boda griega: Gaur: 20.00. Bihar: 20.15 - 22.30 .
Los lunes al sol: Gaur: 17.00 - 19.15. Bihar: 18.15 - 20.30 - 22.45.
Harry Potter y la camara secreta: Gaur: 17.00. Bihar: 19.00 - 22.20.

LEGAZPI
LATXARTEGI
Nueve reinas: Bihar: 19.30 - 22.00.

TOLOSA
LEIDOR
Ez dago emanaldirik.

USURBIL

LAUREN
Mi gran boda griega:Gaur: 16.15 - 18.25 - 20.35. Bihar: 16.15 -18.25 - 20.35 - 22.45.
Al limite de la verdad: Gaur: 16.10 - 18.20 - 20.30. Bihar: 16.10 - 18.20 - 20.30 - 22.45.
Muere otro dia: Bihar: 22.00.
El planeta del tesoro: Gaur: 11.00 - 16.00 - 18.00 - 20.00. Bihar: 16.00 - 18.00 - 22.00.
El pianista: Gaur: 16.00 - 19.00. Bihar: 16.00 - 19.00 - 22.00.
Harry Potter y la camara secreta: Gaur: 11.00 - 16.00 - 19.05. Bihar: 16.00 - 19.05 - 22.10.
El barco fantasma: Gaur: 11.00 - 16.30 - 18.35 - 20.40. Bihar: 16.30 - 18.35 - 20.40 - 22.45.
Las cuatro plumas: Gaur: 11.00 - 16.15 - 19.15. Bihar: 16.15 - 19.15 - 22.10.
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 10.00 - 17.00. Bihar: 17.00 - 21.30.

VILLABONA
GUREA
Ez dago emanaldirik.

ZARAUTZ
MODELO
El planeta del tesoro: Gaur: 19.30 Bihar: 17.00 - 19.30.

DEL PIRINEO. Euskal Herria, 2002. Zuz.: Juan Jose Elordi. Animaziozko filma. ★★ Baleukok ekoiztitako lan hau aspaldiko proiektu bat da. Ez da zehatz-mehatz Olen-tzeroren istorioa. Benetako protagonista Anje izeneko mutiko bat da, eta narratzaile-arena Olentzerok egiten du. Hiru dimentsio-tan eginiko marrazkiak dira. **Gasteiz (Flori-da (euskaraz), Bilbo (Avenida (gaztelaniaz), Ideales (euskaraz)), Donostia (Principe (euskaraz), Iruñea (Golem La Morea (gaztela-niaz), Golem Yamaguchi (euskaraz)).**

PIANO JOLEA / EL PIANISTA. Fran-tzia-Polonia-Alemania-Erresuma Batua, 2002. Zuz.: Roman Polanski. Akt.: Adrien Brody,Thomas Kretschman. 148 min. ★★★ II. Mundu Gerrako urte arras gogo-rretako Varsoviako ghettoko bizimodua ja-sotzen da lan honetan. Gainbehera dato-rren mundu baten erdian bizirik irauten duen pianista judu baten istorioa da arda-

Nafarroa

IRUÑEA
CARLOS III
(948-21-20-28)
El planeta del tesoro: Gaur eta bihar: 17.30.
Mi gran boda griega: Gaur: 17.30. Bihar: 17.30 - 20.15 - 22.30.
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 16.30. Bihar: 15.30 - 19.30 - 21.30.
Santa Claus 2: Gaur: 17.30. Bihar: 17.30 - 20.00.
8 mujeres: Gaur: 17.30. Bihar: 17.30 - 20.00 - 22.30.
Una casa de locos: Bihar: 22.30.
GOLEM (BAIONA)
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 17.00. Bihar: 18.00 - 21.30.
Mi gran boda griega: Gaur: 17.30. Bihar: 17.30 - 20.00 - 22.45.
Muere otro dia: Gaur: 17.30. Bihar: 22.45.
El pianista: Gaur: 17.30. Bihar: 15.00 - 19.45 - 22.45.
El planeta del tesoro: Gaur: 17.30. Bihar: 17.30 - 20.00.
Harry Potter y la camara secreta: Gaur: 17.15. Bihar: 17.30 - 20.30.
GOLEM (LA MOREA)
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 17.00. Bihar: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.30.
Hable con ella: Bihar: 20.00 - 23.00.
El barco fantasma: Gaur: 16.30 - 18.30. Bihar: 18.30 - 20.30 - 22.45.
Al limite de la verdad: Gaur: 20.30 - 23.00.
Anje, la leyenda del pirineo: Gaur eta bihar: 16.30 - 18.30.
Muere otro dia: Gaur: 17.00. Bihar: 17.00 - 22.45.
Las cuatro plumas: Gaur: 17.00. Bihar: 17.00 - 20.10 - 23.00.
El refugio del mal: Gaur: 16.30 18.30. Bihar: 16.30 - 20.30 - 22.45.
Dragon hill: Gaur eta bihar: 16.30 - 18.30.
Una pandilla de altura: Gaur: 16.30 - 18.30. Bihar: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.45.
Harry Potter: Gaur: 17.00. Bihar: 16.30 - 19.45 - 23.00.
Santa Claus 2: Gaur eta bihar: 16.30 - 18.30.
El planeta del tesoro: Gaur: 16.30 - 18.30. Bihar: 18.30 - 20.30.
El otro lado de la cama: Bihar: 20.30 - 22.45.
Mi gran boda griega:Gaur: 16.30 - 18.30. Bihar: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 23.00.

GOLEM (YAMAGUCHI)
Kamchatka: Gaur: 17.30. Bihar: 17.30 - 20.10 - 22.30.
Los lunes al sol:Gaur: 17.30. Bihar: 17.30 - 20.00 - 22.30.
El gran dictador: Gaur: 15.30. Bihar: 17.15.
Historias mínimas: Bihar: 20.00 - 22.30.
Una relacion inesperada: Gaur: 17.30. Bihar: 17.30 - 20.10 - 22.30.
Last orders: Bihar: 20.00 - 22.30.
Olentzero (euskaraz): Gaur: 17.30. Bihar: 17.15.
OLITE
Los lunes al sol: Gaur: 17.30. Bihar: 17.30 - 20.00 - 22.30.
Anje, la leyenda del pirineo: Gaur eta bihar: 17.30.
Al limite de la verdad: Gaur: 17.30. Bihar: 20.15 - 22.45.
Una pandilla de altua: Gaur: 17.30. Bihar: 17.30 - 20.00.

El barco fantasma: 22.45.
LEITZA
HERRI ZINEMA
Ez dago emanaldirik.

LIZARRA
LOS LLANOS
El señor de los anillos. Las dos torres: 17.15 - 19.30 - 22.45.
Deuda de sangre: 22.45.
Una pandilla de altura: 16.30 - 18.30 - 20.30.
Harry Potter y la camara secreta: 16.30 - 19.35.
El barco fantasma: 22.45.

TUTERA

CINEMAX
Una pandilla de altura: Gaur: 16.00 - 18.00 - 20.00. Bihar: 18.00 - 20.00.
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 17.00. Bihar: 18.30 - 22.15.
Las cuatro plumas: Gaur: 16.30 - 19.00. Bihar: 19.30 - 22.15.
El pianista: Gaur: 16.00 - 19.00. Bihar: 19.00 - 22.00
El planeta del tesoro: Gaur: 16.00 - 17.50. Bihar: 18.00.

Los lunes al sol: Gaur: 19.50. Bihar: 20.10 - 22.40.
Santa Claus 2: Gaur: 16.30. Bihar: 18.10 - 20.20.
Muere otro dia: Gaur: 18.45. Bihar: 22.30.

El esmoquin: Gaur: 16.00 - 18.00. Bihar: 18.20.

Mi gran boda griega: Gaur: 20.00. Bihar: 20.30 - 22.45.

El barco fantasma: Gaur: 16.00 - 18.10 - 20.00. Bihar: 18.20 - 20.20 - 22.20.

Harry Potter y la camara secreta:Gaur: 17.00. Bihar: 19.15 - 22.30.

tza. Wladyslaw Szpilmanen biografian dago oinarritua, eta Cannesko Zinemaldia-ren sari nagusia irabazi zuen. **Gasteiz (Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Avenida (euskaraz eta gaztelaniaz)), Bilbo (Capitol, Multi (euskaraz)), Donostia (Prin-ci-pe), Iruñea (Golem Baiona).**

SANTA CLAUS 2. AEB, 2002. Zuz.: Mi-chael Lembeck. Akt.: Tim Allen, Elizabeth Mitchell, David Krumholtz. 106 min. ★ Scott Calvinek Santa Clausena egin du azkeneko zortzi urteetan, baina orain ha-maika arazo ditu. Horien artean emazte perfektua aurkitzea dago, Gabon gauerako ezkontzen ez bada Santa Claus izateari utziko baitio. Gainera, Scotten semea *muti-ko gaiztoen* zerrendan dago. Bere etxean ordezko bat jarriko du Scottek, baina gau-zak korapilatzen joango dira. **Gasteiz (Guri-di, Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Idea-les), Donostia (Bretxa, Garbera, Warner Luso-mundo), Iruñea (Carlos III, Golem La Morea).**

Un lugar en el eden: Bihar: 22.30.
Eguberriko ipuina: Bihar: 17.30.

PRINCIPE DE VIANA
Las cuatro plumas: Gaur: 17.00. Bihar: 17.00 - 19.45 - 22.45.
Historia de un beso: Garu: 17.00 . Bihar: 17.00.
Harry Potter y la camara oculta: Gaur: 16.30. Bihar: 16.30 - 19.30 - 22.30.
Muere otro dia: Bihar: 19.45 - 22.45.

ETXARRI ARANATZ
UDAL ZINEMA
Ez dago emanaldirik.

LEITZA
HERRI ZINEMA
Ez dago emanaldirik.

LIZARRA
LOS LLANOS
El señor de los anillos. Las dos torres: 17.15 - 19.30 - 22.45.
Deuda de sangre: 22.45.
Una pandilla de altura: 16.30 - 18.30 - 20.30.
Harry Potter y la camara secreta: 16.30 - 19.35.
El barco fantasma: 22.45.

TUTERA
CINEMAX
Una pandilla de altura: Gaur: 16.00 - 18.00 - 20.00. Bihar: 18.00 - 20.00.
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 17.00. Bihar: 18.30 - 22.15.
Las cuatro plumas: Gaur: 16.30 - 19.00. Bihar: 19.30 - 22.15.
El pianista: Gaur: 16.00 - 19.00. Bihar: 19.00 - 22.00
El planeta del tesoro: Gaur: 16.00 - 17.50. Bihar: 18.00.

Los lunes al sol: Gaur: 19.50. Bihar: 20.10 - 22.40.

Santa Claus 2: Gaur: 16.30. Bihar: 18.10 - 20.20.

Muere otro dia: Gaur: 18.45. Bihar: 22.30.

El esmoquin: Gaur: 16.00 - 18.00. Bihar: 18.20.

Mi gran boda griega: Gaur: 20.00. Bihar: 20.30 - 22.45.

El barco fantasma: Gaur: 16.00 - 18.10 - 20.00. Bihar: 18.20 - 20.20 - 22.20.

Harry Potter y la camara secreta:Gaur: 17.00. Bihar: 19.15 - 22.30.

Nafarroa Beherea

DONAPALEU

ST LOUIS

Le planete au tresor: 15.00. (Gaur).

Etre at avoir: 20.30. (Bihar).

Zuberoa

MAULE

MAULE BAITHA
Harry Potter II: 15.00. (Gaur).

Bihar: 18.00 - 20.00.
Muere otro dia: Bihar: 22.15.
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 16.00 - 17.45. Bihar: 18.00 - 19.45 - 22.00.
Las cuatro plumas: Gaur: 16.30 - 19.00. Bihar: 19.30 - 22.30.
Santa Claus 2: Gaur: 17.00 - 19.30. Bihar: 18.15.
Al limite de la verdad: Bihar: 20.30 - 22.45.
El planeta del tesoro: Gaur: 16.00 - 18.00. Bihar: 18.00.
El barco fantasma: Gaur: 20.00. Bihar: 20.00 - 22.15.
Last orders: Gaur: 16.00.
El refugio del mal:Gaur: 18.10 - 20.00. Bihar: 18.15 - 20.30 - 22.45.
Una pandilla de altura:Gaur: 16.00 - 18.00 - 20.00. Bihar: 18.15 - 20.15.
El otro lado de la cama: Bihar: 22.30.

GARBERA
(943-41-12-00) Ikuslearen eguna: Astelehena.
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 17.00. Bihar: 18.30 - 22.00.
Una pandilla de altura: Gaur: 16.30. Bihar: 18.15.
El barco fantasma: Gaur: 18.45. Bihar: 20.30 - 22.30.
Dragon hill: Gaur: 16.30. Bihar: 17.45.
Muere otro dia: Gaur: 18.15. Bihar: 20.00 - 22.30.
Santa Claus 2: Gaur: 16.30. Bihar: 18.15.
Un final made in Hollywood: Gaur: 18.45. Bihar: 20.30 - 22.45.
El planeta del tesoro: Gaur: 16.45. Bihar: 17.45.
El ultimo tren: Gaur: 18.45. Bihar: 20.45 - 22.45.
Harry Potter y la camara secreta: Gaur: 17.15. Bihar: 18.45.
Mi gran boda griega: Bihar: 22.15.

PRINCIPE
(943-41-12-00) Ikuslearen eguna: Asteazkena.
Una relacion inesperada: Gaur: 17.00 - 19.00. Bihar: 18.30 - 20.30 - 22.30.
Los lunes al sol: Gaur: 16.00 - 18.45. Bihar: 18.15 - 20.45 - 23.00.
Kamchatka: Gaur: 16.30 - 18.45. Bihar: 18.15 - 20.45 - 23.00.
En la ciudad sin limites: Gaur: 16.30 - 18.45. Bihar: 18.00 - 20.30 - 23.00.
Primera persona (film laburra): Gaur: 16.30 - 18.45. Bihar: 18.15 - 20.30 - 22.45.
La fiebre del loco: Gaur: 16.30 - 18.45. Bihar: 18.15 - 20.30 - 22.45.
Olentzero (euskaraz): Gaur: 16.45. Bihar: 17.45.
Historias mínimas: Gaur: 16.45 - 19.00. Bihar: 18.15 - 20.45 - 22.45.
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 17.00. Bihar: 18.00 - 21.30.

Bienvenido Mister Marshall:Gaur: 19.00. Bihar: 19.30 - 21.00 - 23.00.

El pianista:Gaur: 17.30. Bihar: 19.30 - 22.30.

El gran dictador: Gaur: 16.15 - 19.00. Bihar: 18.00 - 20.30 - 22.45.

TRUEBA
(943-41-12-00) Ikuslearen eguna: Asteartea.

El señor de los anillos. Las dos torres (JBA): Gaur: 17.00. Bihar: 18.00 - 21.15.

Lugares comunes: Gaur: 16.30 - 18.45. Bihar: 18.00 - 20.15 - 22.15.

WARNER LUSOMUNDO
(943-31-93-00) Ikuslearen eguna: Astelehena.
Harry Potter y la camara secreta: Gaur: 17.30. Bihar: 18.15 - 21.30.
Santa Claus 2: Gaur: 16.15.
El barco fantasma: Bihar: 18.30 - 20.40.
Una pantalla de altura: Gaur: 16.30. Bihar: 19.00.
Muere otro dia: Bihar: 22.15.
El esmoquin: Gaur: 16.00 - 18.20. Bihar: 20.40.
El señor de los anillos. Las dos torres:

nahiko du. Horretarako AEBetako agente baten laguntza izango du. **Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Avenida, Ideales, Mikeldi), Donostia (Bretxa, Garbera, Warner Lusomundo), Iruñea (Golem Baiona, Golem La Morea).**

OCHO MUJERES. Frantzia, 2002. Zuz.: François Ozon. Akt.: Catherine Deneuve, Isa-belle Huppert, Emmanuelle Beart. 103 min. ★★ Frantziako zortzi aktore bikain bildu ditu François Ozonek. 50eko hamarkadan kokatutako *thriller* bat da, *glamour* handi-koa. Gabonak heldu aurretik familia burges batean hilketa bat egongo da, eta susma-garriak zortzi emakume izango dira. Osa-rretako hautagaietarako Frantziak aukera-tu duen filma da. **Gasteiz (Guridi), Bilbo (Ave-nida, Multi), Donostia (Astoria), Iruñea (Carlos III).**

OLENTZERO / ANJE, LA LEYENDA

ARRASATE
ALAI ZINEMA
El viaje de Carol: Gaur: 19.00. Bihar: 17.30 - 19.30.
800 balas: Bihar: 22.00.

ATAUN
HERRI ANTZOKIA
Ez dago emanaldirik.

AZKOITIA
BAZTARTXO
Ez dago emanaldirik.

AZPEITIA
SOREASU
Ez dago emanaldirik.

BEASAIN
USURBE ANTZOKIA
Ez dago emanaldirik.

BERGARA
NOVEDADES
Gabonetako ipuia: Gaur eta bihar: 17.00.
Insomnio: Bihar: 19.30 - 22.15.

DEBA
ZUBELZU
El ultimo tren: Bihar: 19.30 - 22.30.

EIBAR
UNZAGA
Barco fantasma: Gaur: 19.30. Bihar: 17.00 - 19.30 - 22.15.

RIALTO
Historia de un beso: Gaur: 19.30 - Bihar: 17.00 - 19.30 - 22.15.

ELGOIBAR
HERRI ANTZOKIA
La boda del monzon: Bihar: 19.30 - 22.15.

ERRETERERIA
ON BIDE
Ez dago emanaldirik.

HERNANI
BITERI KULTUR ETXEA
Ez dago emanaldirik.

IRUN
TXINGUDI
El señor de los anillos. Las dos torres: Gaur: 16.00 - 17.45. Bihar: 18.00 - 19.45 - 22.00.
Las cuatro plumas: Gaur: 16.45 - 19.15. Bihar: 19.30 - 22.15.

Santa Claus 2: Gaur: 16.00. Bihar: 18.10.

El esmoquin: Gaur: 19.15. Bihar: 20.15 - 22.15.

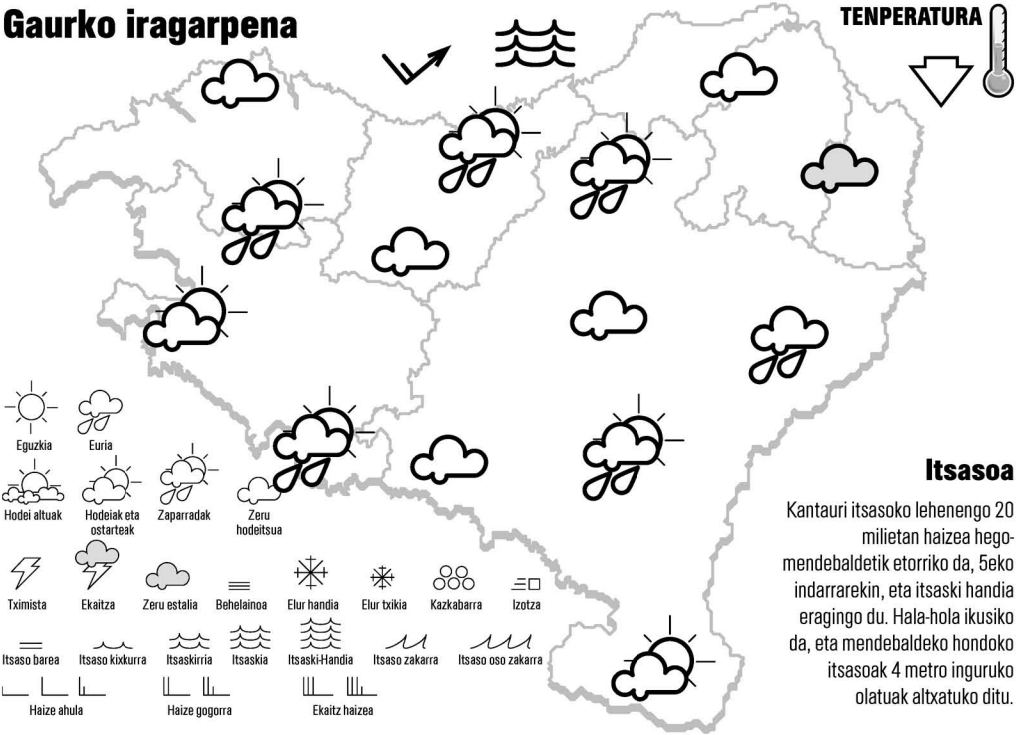
El pianista: Gaur: 16.00 - 19.00. Bihar: 19.00 - 22.00.

Muere otro dia: Gaur: 16.15 - 19.00. Bihar: 19.30 -

eguraldia

Jon Albisu

Gaurko iragarpena



Giro nahasi eta aldakorra

Aroak okerrera egingo du. Goizean lanbroa izango da kostaldean, eta behe lainoa, berriz, barnealdeko haran eta mendialdean. Egunak aurrera egin ahala, zeru hodeitsuak nagusitzen joango dira, eta zaparrada tartekatuak botako ditu. Hala ere, ostarte ugari ikusteko aukera ere izango da. Pirinioetan, euri zaparradak areagotu egingo dira. Hego-mendebaldeko haizea ibiliko da, eta hoztu egingo du.

GAUR

BIHAR

ETZI

Itsasoa

Kantauri itsasoko lehenengo 20 milietan haizea hego-mendebaldetik etorriko da, 5eko indarrarekin, eta itsaski handia eragingo du. Hala-hola ikusiko da, eta mendebaldeko hondoko itsasoak 4 metro inguruko olatuak altxatuko ditu.

Eguzkia

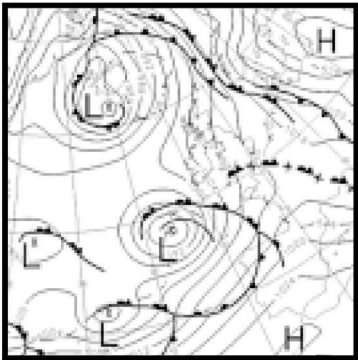
Sortu 08:36
Gorde 17:53

Ilargia

ILBETE Abenduak 19
ILBEHERA Abenduak 27
ILBERRI Urtarrilak 4
ILGORA Abenduak 11

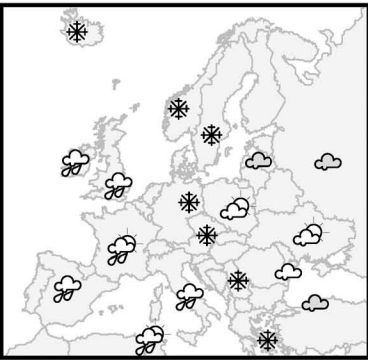
Itsasaldiak

ITSASGORA Ordua 07:06 / 19:38
Metroak 3,93 / 3,76
ITSASBEHERA Ordua 00:46 / 13:34
Metroak 0,94 / 0,85



Isobara mapa

Isobara mapak gaur arratsaldeko 13:00etarako hainbat fronte kate erakusten ditu Iberiako Penintsulan eta Europako eremu geografiko gehienetan. Atlantikoan sortzen diren zurrunbiloek fronte kate ugari bultzatuko dituzte Iberiako Penintsulara, hego-mendebaldeko haizeak bultzatuta.



Europa gaur

Europako eguera atmosferikoak erakusten duenez, giro nahasi eta aldakorrak bere horretan jarraituko du. Euriak, elurrak, zeru estaliak eta aire masa hotza gailentzeak egongoaitasuna eramango dute lurralde askotara, eta bat-bateko aldaketa atmosferikoak eragingo dituzte.

Temperaturak

EUSKAL HERRIA		
Baiona	17	21
Bilbo	14	22
Donibane Garazi	15	21
Donostia	15	17
Gasteiz	7	12
Iruñea	3	16
Maule	16	20

EUROPA		
Amsterdam	6	9
Atenas	5	12
Berlin	-6	-2
Bratislava	2	3
Brusela	9	12
Erroma	6	14
Geneva	7	9
Kopenhage	-4	-1
Lisboa	15	18
Londres	6	12
Madril	5	12
Mosku	-15	-13
Oslo	-16	-11
Paris	10	13
Praga	-1	1
Stockholm	-10	-7
Varsovia	-14	-7
Viena	2	9
Zurich	8	9

MUNDUA		
Buenos Aires	16	24
Bogota	5	19
Caracas	20	32
Habana	21	32
Johannesburg	16	27
Kairo	9	17
La Paz	7	18
Los Angeles	6	16
Managua	22	32
Manila	22	32
Miami	22	26
Mexiko	5	23
Montevideo	16	22
New York	1	7
Pekin	-4	-2
Rabat	18	22
Rio de Janeiro	22	37
Tegucigalpa	19	26
Tokio	4	8
Santo Domingo	21	31
Santiago	8	29
Sao Paulo	19	31
Washington	3	10

denbora-pasa

LUMA

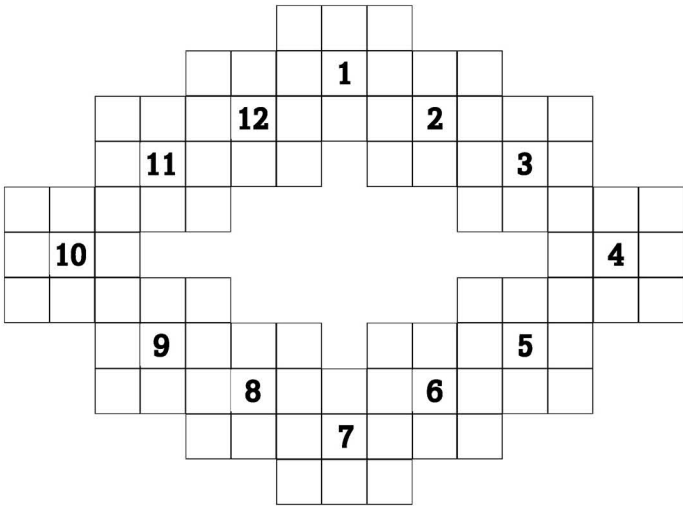
Hitz gezidunak

		*Argazkiko intsektua	Gai itsas-korra	Aukeratzeko moduko
		Ez geza	Zuloak egitekoa	
		Txori mota		
		Jira		
Altzoa	Jaurti-gaiak			
Makulua	Errep., gorotza			
				Bokala
				Interjekzioa
Landare mota				
Kasik				
	Arabako herria			
	Bokala			
Musika nota		501	Potasioa	
Musika nota		Gramoa	Kalearen hasieran	
	Badia			
	Bokala			
●	Jarraibidea, legea			●

Zortziko txikian

Erantzun guztiak zortzi letrakoak dira eta zenbaki bakoitzaren inguruan kokatu behar. Hitzak ordu orratzen arabera bideratu behar dira, beti ere zenbakiaren gaineko lauki txikitik abiatuta.

- 1.- Guztizkoa, erabatekoa
- 2.- Amaiurtar
- 3.- Erbestea
- 4.- Lagun
- 5.- Lapurdiko udalerrria
- 6.- Irudimentsu
- 7.- Lur zati trinkoak, zokorrak
- 8.- Arrain mota
- 9.- Iraulketa, azpikoz goratzea
- 10.- Ondasunak
- 11.- Elikagaien multzoa
- 12.- Arraunlariaren hagak



Aurreko Soluzioak

Ezker-eskuin:
1. To. Arma. 2. Okin. Iz. 3. M. Delia. 4. Alu. Oin. 5. Tonak. T. 6. Ek. Gatz. 7. Aita. Ia.

Goitik behera:
1. Tornatea. 2. Ok. Loki. 3. Idun. T. 4. Ane. Aga. 5. R. Loka. 6. MIII. Ti. 7. Azantza.

E5224

txoritxoari mokoka

Amagoia Iban

Aire girotua

Zenbaitetan, badirudi zenbait gertakaritan adurrak besterik ez duela eragiten eta ustezko adur horren aurka jardutea denbora galtzea dela. Okerrena da horrelako eskaintzak normalak iruditzen hasi zaizkigula, normalean halakoxeak izaten ditugulako aukeran hedabide gehienetan. Gaur zortzi, Argentinako egungo egoerari buruz aritu ziren *El debate de La2*-en, hango eztanda sozialaren lehendabiziko urteurrena zela eta. Debateari sarrera emateko eskaini ziguten erreportaia ikusita, gutxieneko



MARCELO HERNANDEZ / AP
Venezuelako azken egunetako protestak.

duintasunez bizi ezinda dauden argentinarren egunero-koa nolabaiteko madarikazio ulergaitz batek eragina dela sinets genezakeen. Diktadura urteak, politikari ustelak, multinazionalen eta atzerriko agintarien interesak... Hori dena ekarri bezala eraman zuen aspaldi haizeak, nonbait, eta zurrumbilo horretan ez sartzea onena. TVE1eko *Informe semanal* programan ere, larunbatean, antzeko zerbait egin zuten Venezuelako egoerari buruz, Chavezen agintaldia ezerezetik sortutako eta gainditu beharreko montzoi ulergaitz moduan aurkeztuz. Haize eta aire oro girotzeko makinaren parte meteorologikoak beti adur hutsaren menpe daudelako, jakina!

'ETB 20 URTERA DOA'. Azken 20 urteetako gertaerak biltzen dituen saioa estreinatuko dute gaur Gabon gauarekin

'Gabon gaua pozik igaro dagigun'

ETB1eko Gabon gaueko saioan, hainbat pertsonaia ezagunek Oskorrirekin kantatuko dute



EITB

Abraham Olano txirrindulariak *Ja-jai!* kanta abestuko du gaurko *Hator kantari*, *hator* saioan.

SAIO BEREZIAK



EGUNKARIA
Simpsondarrak.

Umorea, marrazki bizidunak eta aurkezleak kantuan

Gaur, ETB2k *Más humor* saioko unerik barregarrienak emanen ditu (22:35). A3k *Los Simpson* marrazki bizidunetako bi atal berezi pantailaratuko ditu (21:15). T5k afari ederra emanen die *Gran Hermano* lehiaketako etxean daudenei. TVE1ek bere aurkezleak kantatzen jarriko ditu *Telepasión* saioan (21:15). France2 kateak *Le betiser de Noël* saioa emanen du (22:45). Eta M6k, Asterixen bi film (20:50 eta 22:15).

Erredakzioa | DONOSTIA

Haurrei eskainitako saioek, Olentzeroren etorrerak, ET-Bren helikopteroak harturiko Euskal Herriko irudirik ikusgarrienek eta pertsonaia ezagunek kantaturiko abestiek osatuko dute gaurko Euskal Telebistaren euskarazko katearen programazioa.

Azken urteotan egin izan duen bezala, gaurko Gabon afariaren ostean, ETB1ek *Hator kantari*, *hator* saioa emanen du. 23:30etik aurrera, Euskal Herriko hainbat pertsona entzute-tsuk euskal kantak abestuko dituzte Natxo de Felipe musikariak zuzentzen duen Oskorri taldearekin batera.

Batez ere kirol munduko jendea ariko da kantari: Abraham Olano txirrindularia, Abel Barriola pilotaria, Josune Bereziartu eskalatzailea eta Portland eskubaloi taldeko Alberto Martin, Javier Ortigosa, Mateo Garralda eta Alexander Buligan jokalaria, bertzeak bertze. Unai Elorriaga, Toti Martinez de Lezea eta Arantxa Iturbe idazleak, Anabel Arraiza eta Iñaki Beraetxe aktoreak eta arrantza kofradietako lehendakariak ere saiatuko dira ahalik eta hobekien kantatzen.

Oskorriren gonbidatuek batez ere gabon kantak abestu beharko dituzte, baina baita beren bizitzarekin zerikusirik duten kantak ere. Hala nola Jose Igna-

HAURRENTZAKO SAIOAK

Marrazki bizidunak, Olentzeroren etorrera eta Txirri, Mirri eta Txiribiton pailazoen ikuskizuna gaur ETB1n

cio Royo intsumisoak *Soldadu joan behar det* kantatuko du, eta Kike Amonarriz, Edurne Ormazabal eta Ramon Labaien tolosarrek, *Galtzaundi* kanta.

Olentzero Bilbotik zuzenean

Gaueko kantaldia baino lehenago, orde, haurrak izanen dira ETB1eko saioen protagonista.

Goizean goizetik, marrazki bizidunak pantailaratuko dituzte; eta 11:55ean, Olentzeroren etorrera emanen dute Bilbotik zuzen-zuzenean. Olentzero Artxanda menditik jaitsiko da, funikularrean, Areatzaraino. Han izanen ditu haurrak zain.

Haurrentzako saioekin segituz, arratsaldeko 17:00 aldera Txirri, Mirri eta Txiribiton pailazoen *Altza porru!* lana emanen dute. Pailazoek Txan magoaren laguntza izanen dute.

Azken urteotako gertaerak

Helduen txanda gauean hasiko da. 21:40an, *ETB 20 urtera doa* saioa estreinatuko dute. Maddalen Iriarte kazetariak gidatuko du saioa, eta 25 minutuko sei

ataletan Euskal Telebista sortu zenetik gaur arte hainbat arlotan izan diren gertakizun garrantzitsuenak gogoratuko dituzte. Konparazio batera, gaurko lehen atalean honako hauek ekarriko dituzte gogora: Oiz mendian izan zen hegazkin istripua, Yoyesen hilketa, euskal txirrindularien garaipenak eta Oteiza eta Txillida eskultoreen arteko besarkada. Bigarren atala bihar emanen dute.

Oroitzapenen tartearen ondorengo, 22:50ean, *Euskal Herria: lau haizetara* saioko irudirik ikusgarrienak eskainiko dituzte: euskal mendiak eta herriak, elurrak estalita. Eta 23:30ean, Gabon gaueko ETB1eko eskaintza nagusia: *Hator kantari*, *hator*.

gaurko filmak

Les 5000 doigts du docteur T	★★
Zuz.: Roy Rowland. 90m. AEB. 1953. 09:00 C+(f)	
Blancanieves	*
Zuz.: Caroline Thompson. 93m. AEB. 2001 09:00 T5	
Lucky Luke	*
Zuz.: Terence Hill. 95m. Ital. 1991. 11:30 M6	
Jane Eyre	★★
Zuz.: Franco Zeffirelli.115m.Fran/Ital. 1995. 13:50 F2	
El peque se va de marcha	*
Zuz.: Patric Read Johnson. 94m. AEB. 1994 16:00 A3	
Babar, roi des éléphants	★★
Zuz.: Raymond Jafelice. 75m. 1999. 16:55 F3	
A nous quatre	*
Zuz.: Nancy Meyers. 120m. AEB. 1998. 17:00 M6	
Créatures féroces	★★
Zuz.: Schepisi/Young. 95m. AEB. 1995 17:15 TF1	
Un ejército de cinco hombres	★★
Zuz.: Don Taylor. m. AEB. 1969. 18:05 ETB2	
Le roi et moi	*
Zuz.: Richard Rich. 85m. AEB. 1999. 18:20 F2	
Les Aventures de Pinocchio	★★★
Zuz.: Luigi Comencini. 130m. Ital. 1972. 20:40 TF1	
Le Guignolo	*
Zuz.: Georges Lautner. Fran./Ital.105m.1979 20:50 F2	
Astérix et Cléopâtre	★★★
Zuz.: Goscinny/Uderzo. 75 m. Fran. 1968. 20:50 M6	
Astérix le Gaulois	★★
Zuz.: Goscinny/Uderzo. 80 m. Fran. 1967. 22:15 M6	
Le Guépard	★★★★
Zuz.: Luchino Visconti.175m. Ital./Fran.1962. 23:10 F3	
Vaya un fugitivo	*
Zuz.: Pat Proft. 90 m. AEB. 1997. 23:30 T5	
Tosca	★★
Zuz.: Benoît Jacquot.120 m. Fran. 2001. 23:55 C+(f)	
Cómo eliminar a su jefe	★★
Zuz.: Colin Higgins. 105m. AEB. 1981. 01:00 A3	
Hatari	★★★
Zuz.: Howard Hawks. 150 m. AEB. 1962. 01:15 T5	
Molière	★★
Zuz.: Ariane Mnouchkine.250m.Fran.1977. 01:20 F2	
La reina del baile	★★
Zuz.: R. Elgood/Don Lets. 97m. Jam.1997 02:45 La2	
Un cielo sin lágrimas	*
Zuz.: Stefan Scaini. 87m. Kan.1995. 03:45 T5	
Agur Olentzero, agur	*
Zuz.: Ivan Belastegi. 74m. EH.1997. 03:55 ETB1	
● ★ ★★ ★★ ★★ ★★	
Txarra Eskasa Balekoa Ona Bikaina	

ASTERIX ET CLEOPATRE
★★★ M6 - 20:50
Zuz.: René Goscinny. 75m. Bel/Fran. 1967.
Asterix heroi galiarrari buruzko komiki bat oinarri harturik egin den animaziozko zinema egokitzapenik onena da, ezbai

irratia



EUSKADI IRRATIA. Gabon giroa nagusituko da *Lauretan Babel* irrati programan. Nolanahi ere, beste hainbat gai jorratuko dituzte. Esate baterako, Ondarroako Aurrera futbol taldeak Senegalgo arrantzaleen aurkako partida jokatuko du, eta lehia horren berri emango digute *Lauretan Babel*-ekoek. Bestalde, Hontza egoitzako arduradunekin hitz egingo dute, eta Donostian etxerik ez dutenentzat Caritasek antolatututako afaria ere izango dute hizketagai. Seietatik aurrera, baina, Elgoibarko jaiotza bisitatuko dute, garai bateko Gabonak nolakoak ziren kontatuko digute...



Le guepard filmeko irudi bat.

Zerbait aldatu behar da, guztia berdin mantentzeko

LE GUEPARD ★★★★★	F3 - 23:10
Zuz.: Luchino Visconti. Akt.: Burt Lancaster, Alain Delon, Claudia Cardinale.	
Tomasi di Lampedusa idazlearen eleberririk polemikoena oinarri harturik, malenkoniaz eta ezkortasunez melatutako maisulan ederra sortu zuen Luchino Viscontik. Garibaldiren tropek Sizilia hartu ostean, artegatasunak mehatxatuko du Salinako Printze On Fabrizioren bizitza. Istiluetatik ihesi, Donnafugattako landetxera joko du familiarekin batera. Bakardadea lagun, apurka-apurka erortzen ari den aristokraziaz egingo du gogoeta Fabrizio printzeak. Nobleziaren endekapenaz. Iraultzarik ez dago, ordea. Gainbehera datorren klase bat bai-zik. Burgesiak aristokraziaren lekua bereganatu nahi baitu soil-soilik. Ez du aristokrazia amaitu nahi. Kasta aldaketa bat baino ez du bilatzen. Zerbait aldatzea, guztiak modu berean jarrai dezan, alegia. Edukiaren mami aberatsaren isla ezin hobe a da filmaren edertasun formala. <i>Senso</i> zirrargarrian bezalaxe, gogoeta historikoa eta melodrama sotiltasunez uztartzen ditu Viscontik <i>Il Gattopardo</i> hitsean. Urrezko Palma irabazi zuen Cannesko Zinemaldian. Ezinbestekoa.	

rik gabe. *Asterix et Cleopatre* komiki apartaren non-dik norakoak fideltasun handiz islatzen ditu filmak. Oraingo honetan, Asterix eta Obelix galiarrrak Egiptora doaz Kleopatra ederra laguntzeko.

Panoramix druidaren edabe magikoa funtsezkoa izango da egiptoarrek Cesar handinahiaren harrokeria buka dezaten. Atsegin handiz ikusten den film entretenigarria da. Umeentzat aproposa.

Iñaki Lazkano

JANE EYRE
★★ F2 - 13:50
Zuz.: Franco Zeffirelli. Akt.: Charlotte Gainsbourg, William Hurt, Anna Paquin.
Charlotte Brontë idazlearen eleberri ezagunaren zinema egokitzapen hotza egin zuen Franco Zeffirelli manieristak. Hautzaro gordina izan ostean, etxe-irakasle gisa lanean hasi-ko da Jane Eyre ederra Thornfield jauregian. Las-ter, gazteluko jaun tristea-reakin maiteminduko da. Patua, baina, garratza da oso. Melodrama ilun eta arrunta da.

COMO ELIMINAR A SU JEFE
★★ A3 - 01:00
Zuz.: Colin Higgins. Akt.: Jane Fonda, Lily Tomlin, Dolly Parton, Dabney Coleman.
Nagusi matxista eta jase- nezinarekin neka-neka eginda dauden hiru idazkarik haren aurkako mende- kua hartuko dute. Sati-ra feminista txukuna da. Arina, baina atsegina.

HATARI
★★★ T5 - 01:15
Zuz.: Howard Hawks. Akt.: John Wayne, Elsa Martinelli, Hardy Kruger, Gérard Blain.
Umorea, abentura exoti- koa eta maitasuna ezin hobeto uztartzen ditu Ho-ward Hawks handiak <i>Ha-tari</i> film entretenigarrian. Mundu osoko zoologikoe- tarako abere afrikarrak harrapatzen dituen ehiz-tari lehor baten rola jokatzen du John Wayne go- gorrak, bertan. Piztiak ez ezik, badirudi neskak ehi- zatzeko ere trebetasun paregabea duela mo- rroiak. Gidoia elkarriketa adimentsu eta iradokitzai- lez josita dago. Henry Manciniren musika, ohi lege- z, aparta da. Komedia dibertigarria da, benetan.

ETB-1
06:55: Pastoral 'Agirre presidentea'.
07:35: Hasiberriak.
07:55: E-klipse@.
08:20: Tik tak circus.
08:45: Betizu.
Maroons
Hartz txiki.
Doraemon, katu kosmikoa.
Hirukiak II.
Elurtxoaren eguberriak.
12:00: Olentzeroren etorrera.
13:35: Betizu.
Shin Chan.
14:00: Gaur Egun.
Albistegia.
14:40: Betizu.
Doraemon, katu kosmikoa.
Vicky Bikingoa.
Asterix eta indiar rak.
17:00: Altza, porru!.
18:00: Iparraldearen orena.
18:05: ETB 20 urte.
Olentzero.
19:05: Olentzeroren etorrera.
20:28: Gaur egun.
Albistegia.
21:00: Bertatik bertara.
21:40: ETB 20 urtera doa.
22:10: Gabon kantak.
22:50: Euskal Herria: Lau haizeetara.
23:15: Hator kantari hator.
01:05: Christmas glory from westmister.
01:45: Celebration of christmas.
03:15: Gabonetako aintza.
04:00: Charlotte churc, aingeru ahot sa.
04:35: Zinema.
Agur, Olentzero agur
Zuz.: Iban Belastegi.
Akt.: Alvaro Ordoñez, Itziar Ituño. 1997.
05:50: Euskal Herri tik.
06:20: Bertatik bertara.
06:55: Amama sukaldari.

ETB-2
07:00: Palabra de ley.
07:30: Del pais de los vascos.
07:55: Clasicos en serie.
La casa de la pradera.
Los angeles de Charlie.
09:30: Forum. Gonbidatuak:
Karmelo Vivanco eta Juanjo Elordi.
10:00: La ley de la bahia.
Telesaila.
11:40: Pacific blue.
13:30: Euskadi directo.
Navarra directo.
13:55: Date el bote.
Lehiaketa.
14:58: Teleberri. Albistegia.
15:45: Lo que faltaba.
Magazina.
18:05: Zinema.
Un ejercito de cinco hombres
Zuz.: Don Taylor.
Akt.: Peter Graves, Bud Spencer. 1969.
20:00: Esta es mi gente.
Magazina.
20:58: Teleberri.
Albistegia.
21:30: Euskal Herria: La mirada magica.
Vientos de invierno.
22:00: Mr. Bean.
<i>Feliz Navidad, Mr. Bean.</i>
22:35: Lo mas de mas humor.
02:10: Zoombados especial navidad.
03:15: Que pasa pues gran reserva.
04:45: Desternillante.
06:25: Platos sucios.

TVE1
06:00: Canal 24 horas.
Albistegia.
07:30: Teledario matinal.
(09:20) Los desayunos de TVE.
10:00: Aladina.
11:30: Telefilma.
¡Socorro! ya es navidad
Zuz.: Jeremias Checik.
Akt.: Chevy Chase, Beverly D'Angelo. 1989.
13:15: Por la mañana.
14:00: Informativo Territorial.
Albistegia.
14:30: Corazón de navidad.
Anne Igartiburuk aurkeztutako saioa.
15:00: Telediario 1
Albistegia.
16:00: Egurdia.
16:05: Geminis.
Telesaila.
16:50: Secreto de amor.
Telesaila
17:50: Cerca de ti.
Oscar Martinezek aurkeztutako magazin saioa.
18:50: El rival mas debil.
Lehiaketa
20:00: Gente.
Pepa Buenok eta Sonia Ferrerrek aurkeztutako magazina.
21:00: Telediario 2.
Albistegia.
21:55: Egurdia.
21:00: Espainiako Juan Carlos erregearen mezua.
21:10: Telepasion 2002.
23:30: Especial nochebuena
Raphael 2002.
02:30: C16.
Telesaila.
03:00: Canal 24 horas.

A3
06:00: Canal Noticias.
07:30: Club megatrix.
Power Rangers.
Yogi Oh.
Bayblade.
Los hermanos de Santa Claus.
Titeuf.
Los Thomberrys.
12:00: El equipo A.
Telesaila.
13:00: Sabrina.
13:55: Informativos territoriales.
Albistegia.
14:00: Los Simpson.
Marrakzi bizidunak.
15:00: Noticias I.
Albistegia.
16:00: Zinema.
El peque se va de marcha
Zuz.: Patrick Read.
Akt.: Joe Mantegna, Lara Flynn Boyle. 1994.
18:00: Ahora.
19:00: El diario de Patricia.
20:30: Antena 3 Noticias 2.
Albistegia
21:00: Espainiako erregearen mezua.
21:15: Los simpson
22:15: Canal Nochebuena.
01:00: Zinema.
Como eliminar a su jefe
Zuz.: Colin Higgins.
Akt.: Jane Fonda, Lily Tomlin. 1981.
03:15: VIP.
Telesaila.
04:00: Televenta.

LA 2	TF1
06:00: Teledeporte. 07:00: Cro. 07:30: TPH Club. <i>Historia de la biblia.</i> <i>Flipper.</i> <i>Lopaka.</i> <i>Arthur y Tweenies.</i> 09:30: Una chica explosiva. telesaila. 10:00: Los rompecorazonos. telesaila. 11:00: Dawson crece. Telesaila. 13:00: TPH club. <i>La pequeña Lulu.</i> <i>Las tres mellizas.</i> <i>Digimon Tamers.</i> <i>El nuevo show de Popeye.</i> 15:15: Saber y ganar. Lehiaketa saioa. 15:45: Grandes documentales. <i>Buceando con las grandes ballenas</i> eta <i>La navidad y la naturaleza.</i> 17:35: A su salud. 18:05: En busca de Carmen San Diego. Marrazki bizidunak. 18:35: Marcelino Pan y Vino. Marrazki bizidunak. 19:05: Yo y el mundo. 20:00: Un chapuzas en casa. 21:15: Concierto. 22:50: Documental. 23:55: Misa del gallo. 01:45: Conciertos de Radio 3. <i>Zen Guerrilla</i> taldea ariko da. 02:15: Zinema. La reina del baile Zuz.: Rick Elgood. Akt.: Aydney Reid, Paul Campell. 1997. 04:00: Euronews. 05:30: Teledeporte.	05:55: Pim. 06:20: Les aventures de Carlos. 06:45: Le journal. 06:50: TFI Jeunesse. Geleuil & Lebon. Flipper et Lopaka. Tabaluga. Franklin. Cybertop. 08:25: Eguraldia. 08:30: Teleshopping. 09:05: TFI Jeunesse. 12:00: Tac o tac TV. 12:05: Attention a la marche! 12:50: A vrai dire. 13:00: Le journal. Albistegia. 13:55: Le plus beau cadeau de Noël. 15:30: Casper et Wendy. Telefilma. 17:15: Telefilma. Creatures feroces Zuz.: Fred Schepisi eta Robert Young. Akt.: Jamie Lee Curtis. 1995. 19:00: Qui veut gagner des millions?. Lehiaketa. 20:00: Le journal. Albistegia. Eguraldia. 20:55: Zinema. Les Aventuriers du monde perdu Zuz.: Stuart Orme. Akt.: Bob Hoskins eta Peter Falk. 2001. 23:00: Le bêtisier de Noël. 23:55: Messe de minuit. 01:40: Musique en France. Gabonetako kontzertua. 03:10: Belle époque. Telesaila. 04:35: Histoires naturelles. 04:55: Musique. 05:10: Les Coups d'humour. 05:45: Cuir, poil, plume.

T5	M6
07:00: Informativos telecinco matinal. Albistegia. 09:00: Blancanieves Zuz.: Caroline Thompspon. Akt.: Miranda Ricahrdson. 10:30: Gran hermano. Laburpena. 11:15: Dia a dia. Maria Teresa Camposek aurkeztutako magazin saioa. 14:30: Informativos telecinco. Albistegia. 15:15: Informativos territoriales. Albistegia. 16:15: Gran Hermano. Jorge Fernandezek aurkeztutako saioa. 17:30: A tu lado. Emma Garciak aurkeztutako magazina. 20:30: Informativos Telecinco. 21:00: Espainiako erregearen mezua. 21:15: Pecado original. 22:00: Gran Hermano. 23:00: Zinema. Vaya un fugitivo Zuz.: Pat Profit. Akt.: Leslie Nielsen, Richard Crena. 1998. 01:15: Zinema. Hatari Zuz.: Howard Howks. Akt.: John Wayne, Hardy Kriger. 1962. 03:45: Zinema. Un cielo sin lagrimas Zuz.: Stefan Scaini. Akt.: Ammanda Plumer.	07:20: Cherie, j'ai retreci les gosses. 08:15: Kidinoel. 09:00: M6 boutique. 09:50: Demain a la une. 10:40: Star six. 11:30: Zinema. Lucky Luke Zuz.: Terence Hill. Akt.: Terence Hill, Nancy Morgan eta Bo Gray. 1991. 13:15: Telefilma. Un Noel inoubliable Zuz.: Alan Myerson. Akt.: David James Elliot eta Cynthia Gibb. 1996. 15:00: Telefilma. Le village du Pere Noel Zuz.: Ian Barry. Akt.: Richard Thomas, eta Beau Bridges. 2000. 17:00: Zinema. A nous quatre Zuz.: Nancy Meyers. Akt.: Lindsay Lohan eta Dennis Quaid. 1998. 18:50: K2000. 19:50: Camera cafe. 19:54: Six minutes. 20:05: Une nouveu d'enfer. 20:40: Camera cafe. 20:50: Marrazki bizidunak. Asterix et Cleopatre Zuz.: Rene Goscinny eta Albert Uderzo. 1968. 22:15: Marrazki bizidunak Asterix le Gaulois Zuz.: Rene Goscinny eta Albert Uderzo. 1967. 23:35: Telefilma. Blanche-Neige

gaur zer



SAIO BEREZIA

Olentzeroren etorrera

ETB1 - 11:55

Olentzero Bilbora nola ailegatzen den zuzenean emanen du ETB1ek

Gaur, 11.55ean hasita, ETB1ek zuzen-zuzenean emanen du Olentzeroren etorrera. Olentzero Bilboko Artxanda menditik jaitsiko da, funikularrean, Areatzaraino. Han izanen ditu haurrak zain. Olentzerori agur errateko eta haurren gozamenerako, antzerki eta musika emanaldiak eskainiko dituzte.



MAR. BIZIDUNAK

'Asterix et Cleopatre'

M6 - 20:50

Asterix eta Obelixen bi film emanen ditu gaur gauean M6 kateak

Gabon gauean, Frantziako M6 kateak Asterix eta Obelixen marrazki bizidunetako bi film emanen dituzte: *Asterix et Cleopatre* (*Asterix eta Kleopatra*) eta *Asterix le Gaulois* (*Asterix galiarra*). Rene Goscinny eta Albert Uderzo marrazkilariek zuzendu zituzten bi filmak 1968. urtean lehena eta 1967an bigarrena.



DOKUMENTALA

'ETB 20 urtera doa'

ETB1 - 21:40

Euskal Herriko azken 20 urteetako gertaera garrantzitsuenak, ETB1en

ETB1 gaur hasiko da *ETB 20 urtera doa* dokumental sorta ematen. Maddalén Iriartek gidatzen duen saio berezi horretan, Euskal Telebista sortu zenetik gaur arte Euskal Herrian izan diren gertaera gogoangarrienak kontatuko dituzte. Errate baterako, gaurko atalean Oteiza eta Txillida eskultoreen arteko 1997. urteko besarkada gogoratuko dute, bertzeak bertze.

DOKUMENTALAK

‘Buceando con las grandes ballenas’

LA2 - 15:50

‘La navidad y la naturaleza’

LA2 - 16:50

‘Euskal Herria: lau haizeetara’

ETB1 - 22:50

FRANCE 2	FRANCE 3
05:55: Un livre. 06:00: Les z'amours. 06:30: Telematin. Journaux. 08:30: Un livre. 08:35: Des jours et des vies. Foiletoia. 09:00: Amour, gloire et beaute. Foiletoia. 09:25: KD2A. Gagsters. Le Loup-garou du campus. Guenievre Jones. Robbie le Renne. 11:00: Flash info. 11:05: Motus. 11:40: Les z'amours. 12:20: Pyramide. 13:00: Le journal. Eguraldia. 13:50: Zinema. Jane Eyre Zuz.: Franco Zeffirelli. Akt.: Charlotte Gainsbourg. 1995. 15:45: Zinema. Le pere Noël a disparu Zuz.: William Dear. Akt.: Leslie Nielsen. 2000. 17:20: Sorciers et Cie. 18:20: Le roi et moi. Telefilma. 19:50: Un gars, une fille. Telesaila. 20:00: Le journal. Albistegia. 20:50: Le Guignolo. Telefilma. 22:45: Le Bêtisier de Noël. 00:00: Messe de minuit. 01:20: Zinema. Moliere Zuz.: Ariane Mnouchkine. Akt.: Philippe Caubere eta Josephine Derenne. 1977.	06:00: Euronews. 06:30: Foot 3. 07:00: T03. Marrazki bizidunak. 10:50: Les enfants du Plumfield. Noël en famille. 11:40: Bon appetit, bien sur. 12:05: Le 12-14. Eguraldia. 13:25: Mr. Bean. Joyeux Noël Mr. Bean! 13:50: Keno. 13:55: C'est mon choix. Magazina. 15:00: En attendant le pere Noël... 16:55: Babar, roi des elephants. Telefilma. 18:15: Un livre un jour. 18:20: Question pour un champion. 18:45: La sante d'abord. 18:50: Le 19-20. Eguraldia. 20:10: Tout le sport. 20:20: Sur la terre des dinosaures. 20:55: Questions pour un champion. 22:40: Eguraldia. 22:45: Soir 3. 23:10: Zinema. Le guepard Zuz.: Luchino Visconti. Akt.: Burt Lancaster, Alain Delon. 1962. 02:00: On en rit encore. 02:55: Albator, le corsaire de l'espace. Sous la banniere de la liberte. 03:20: Tex Avery. 03:40: Sur la terre des dinosaures. 04:10: J'ai fait un voeu. 05:35: Les matinales.

CANAL + [e]
06:45: Europa en construcción. Resumen. 07:31: Un mal viaje. 07:50: CNN+. Noticias. 08:15: Pim, pam, Plus. 09:55: Zinema: Mi perro Skip. 11:27: Zinema: Air Force One. 13:00: Los 40 principales. 14:00: Los mejores conciertos de 2002. 14:50: CNN+. Noticias. 15:00: Dame un respiro. 15:30: Lo + Plus. 16:30: Zinema: The kid. 18:12: Zinema: El protegido. 20:00: + Te Vale. 21:00: Mensaje del Rey. 21:15: Lo + Plus. Edición Navidad. 22:15: La Nochebuena de Friends. 23:30: La Nochebuena de El club de la comedia. 00:25: Zinema: Los Otros. 02:26: Zinema: Un plan perfecto. 03:36: Zinema: Como ser John Malkovich. 05:25: Zinema: Candidato para todo.
CANAL + [f]
06:35: Titus. 07:00: Le journal. 07:15: Essaye encore. 09:00: Zinema: Les 5.000 doigts du docteur T. 10:30: Surprises. 10:40: 'Harry Potter et la chambre des secrets', le making of. 11:05: Zinema: Shadrach. 12:30: Le 12.30. 13:30: La grande course. 14:00: Zinema: Le petit poucet. 15:25: Zinema: Family man. 17:30: Zinema: Olive, renne d'un jour. 18:20: Eguraldia. 18:25: Les Simpson. 18:50: Maurad contre le reste du monde. 19:20: Omar et Fred. 19:25: Le zapping. 19:30: Le journal. 19:45: La France d'en face. Telesaila. 19:55: Best of les guignols de l'info. 20:05: Le 17. Telesaila. 20:35 Le journal du sport. 20:45: Le journal du cinema. 20:55: Le zapping.
FRANCE 5
05:50: Les amphis de France 5. 06:40: Anglais, methode Victor. 07:00: La fabuleuse histoire du pere Noël. 07:50: Debout les zouzous. 08:40: La sante d'abord. 08:45: Les maternelles. 10:20: Le journal de la sante. 10:30: Un coeur qui bat. 10:35: Les splendeurs naturelles de l'Afrique. 11:05: Ne parmi les animaux sauvages. 12:00: Midi les zouzous. 13:45: Le journal de la sante. 14:05: Seule avec l'Antarctique. Dokumentala. 15:05: Le monde selon Tippi. Dokumentala. 16:05: Les hommes de Pfaf. Dokumentala. 17:00: 100 % question. 17:25: Gestes d'interieur. 17:30: Et la terre est nee.
ARTE
19:00: L'elan, le loup et l'homme. 19:45: Arte info. 20:15: Mon chien chez le psy. 20:40: Les aventures de Pinocchio. 22:50: Pinocchio, histoire d'un pantin. Dokumentala. 23:45: La belle au bois dormant. 02:20: Les filles du 12. Laburmetraia.

biharko filmak

Olivier Twist	★★
Zuz.: Toni Bill. 87 m. AEB. 1997. 10:35 ETB2	
Tú a Boston y yo a California III	★
Zuz.: Mollie Miller. 100 m. AEB. 1989. 12:15 ETB2	
Le coup du parapluie	★
Zuz.: Gérard Oury. 90m. Fran. 1980. 13:45 TF1	
Mujercitas	★★★
Zuz.: Mervin LeRoy. 121m. AEB. 1949. 15:30 ETB2	
Mars Attacks!	★★★
Zuz.: Tim Burton.101m. AEB. 1996. 16:00 TVE1	
El mundo perdido	★★
Zuz.: Steven Spielberg. 123m. AEB. 1997. 16:00 A3	
Sissi	★★
Zuz.: Ernst Marischka.100m. Austria.1955. 17:05 TF1	
Casper	★★
Zuz.: Brad Silberling. 100m. AEB. 1995. 17:15 F2	
L'Affaire Tournesol	★★
Zuz.: Ray Goossens. 60m. Belgika. 1961. 17:15 F3	
Irma la dulce	★★★
Zuz.: Billy Wilder. 147m. AEB. 1963. 17:50 ETB2	
Made in America	★
Zuz.: Richard Benjamin. 106m. AEB. 1992. 18:45 A3	
Charlotte Sophie Bentinck	★
Zuz.: Ben Vergong. 250m. Hol. 1995. 21:30 La2	
Por siempre jamás	★
Zuz.: Andy Tennant. 116m. AEB. 1998. 22:00 A3	
Terminator 2: el juicio final	★★★
Zuz.: James Cameron. 130m. AEB. 1992. 22:00 T5	
Shrek	★★★★
Zuz.: Adamson/Jenson. 90m. 2000. 22:00 C+(e)	
Eraser: eliminador	★
Zuz.: Chuck Russell. 115m. AEB. 1996. 22:05 ETB2	
El justiciero de la noche	●
Zuz.: Michael Winner. 100m. AEB. 1985. 00:10 ETB2	
L'Opinion publique	★★★
Zuz.: Charles Chaplin. 90 m. AEB. 1923. 00:25 F3	
Legend	★★★
Zuz.: Ridley Scott. 96 m. AEB. 1985. 00:30 A3	
La beauté du diable	★★★
Zuz.: René Clair. 115m. Fran/Ital. 1949. 00:35 Arte	
Showgirls	●
Zuz.: Paul Verhoeven. 128 m. AEB. 1995. 01:00 T5	
La noche que nunca tuvimos	★★
Zuz.: Warren Leight. 95m. AEB.1993. 04:15 La2	
Humanoides del abismo	●
Zuz.: Barbara Peters. 81m. AEB. 1981. 04:25 ETB2	
● ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★	
Txarra	Eskasa
Balekoa	Ona
Bikaina	

MARS ATTACKS!
★★★ **TVE1- 16:00**

Zuz.: Tim Burton. Akt.: Jack Nicholson, Glenn Close, Annette Bening, Pierce Brosnan. 50eko hamarkadako B se-rieko film fantastikoak omentzeaz gain, *Indepen-dence Day* eta antzeko

irratia



EUSKADI IRRATIA. Etxeko txikiak izango dituzte goizeko lehen protagonistak, 10:00etatik 11:00etara, *Bide Batez* saioan, eta Olentzerok beraientzat utzitako opariak banatuko dizkiete. Hauekin hitz egin ostean, Peio Artetxe eta Mertxe Altzaguren izango dira bertan. *Hirugarren Adina*, *Hirugarren Mundua* gobernuz kanpoko elkarteko kideak dira bi lagun hauek, eta behar gorriak dituzten lurraldeen alde egiten duten lanaren berri emango dute. 11:000etatik 12:00etara, Olentzerok helduei utzitako opariak banatuko dituzte saioan, helduak ere Olentzerok zer ekarriko zain egoten direlako. Bestalde, Eguberri

tar makur eta adarjoleak mundialak dira, zinez. Atseгина, irudimentsua, maleziatsua eta entretenigarria da oso. Dena dela, ezin daiteke esan parodia maltzur hau *Ed Wood* harribitxiaren egilearen maisulanen artean dagoenik.

eguna egoera oso desberdinetan igarotzen dutenekin hitz egingo dute. Besteak beste, Sustrai Colina bertsolari gaztea, Juan Antonio Zaldua sukaldari ezaguna eta gabonak Glasgown igaroko dituen Amaia Arteta izango dira *Bide Batez*-en, horien Gabonak bereziak izaten baitira. 12:00etatik 13:00etara, Mugaritz jatetxeko Andoni Aduriz eta Dani Lasa sukaldariak izango dira saioan. Bi sukaldariek Argentina bisitatu berri dute, eta bertan zertan ibili diren azalduko dute. Horrez gain, gabon ohiturren inguruan lehiaketa egingo dute entzuleen artean, Olentzerok utzitako opariak banatzen jarraitzeko.

Iñaki Lazkano

TERMINATOR 2
★★★ **T5- 22:00**

Zuz.: James Cameron. Akt.: Arnold Schwarzenegger, Linda Hamilton, Edward Furlong. Etorkizuna euren esku duten makinek T-1000 terminator ankerra bidaliko dute iraganera, John Connor hiltzeko aginduarekin. Matxinoek, berriz, terminator zahar bat bidaliko dute euren askatzailea izan behar duen gaztea eta haren ama babes ditzan. Oraingoan, *cyborg* jatorra da Arny. Efektu berezi ikusgarri atondutako akziozko film erakar-garria da.

LEGEND
★★★ **A3- 00:30**

Zuz.: Ridley Scott. Akt.: Tom Cruise, Mia Sara, Tim Curry, David Bennent, Alice Playten. Laidoztatua eta gutxietsia izan zen arren, Ridley Scott interesgarriaren filmik iradokitzaileenetarikoa da. Cruise bertan lortu zuen bere lehen rolesanguratsua. Deabru zitalak, adarbakar hitsak eta maitasun ezinezkoak biltzen dituen ipuin fantastiko fina da. Liluragarria.

LA NOCHE QUE NUNCA TUVIMOS
★★ **La2- 04:15**

Zuz.: Warren Leight. Akt.: Matthew Broderick, Annabella Sciorra, Jeanne Tripplehorn. Hiru pertsona bitxi bizi dira etxe berean, baina ez dute inoiz elkar ikusten. Elkar ezagutzen ez duten arren, apurka-apurka, maitasunak lotuko ditu Sam eta Ellen pisukide gazteen bihotzak. Aktore onak bildu zituen Warren Leight zinemagileak komedia erromantiko atsegin honetan. Une entretenigarri bat igarotzeko ezin aproposagoa da.

ETB-1

07:00: Agirre presidentea pastoralara.
07:40: Hasiberriak.
08:05: E-klipse@.
08:30: Tik tak circus.
08:55: Betizu.
Maroons.
Hartz txiki.
Hirukiak II.
Doraemon.
11:15: Meza Santua.
12:25: Gabon kontzertua 2002.
14:00: Gaur egun.
Albistegia.
14:30: Zirkua.
15:30: Hator kantari hator.
17:00: Capellan-Eulate vs Etxaniz-Imaz.
Eskuz binaka.
18:15: Titin III-Zezeaga vs Eugi-Elkoro.
Pilota torneoa.
19:25: ETB 20 urte.
20:28: Gaur egun.
Albistegia.
21:00: Mr. Bean.
Basoan.
21:25: Euskal Herria: Iau haizeetara.
21:55: Goenkale.
22:45: Basetxea.
Bilduma.
00:05: ETB 20 urte.
01:35: Txoperena, azken artzaia.
Dokumentala.
02:50: Esanak esan.
03:20: ETB 20 urte.
04:15: Metropoli.
Joxe for president.
Telesaila.
04:40: E-klipse@.
05:05: Euskal Herriak.
Eguberrietako kondairak.
Montevideoko kantuak.
06:15: Amama sukaldari.
06:25: Ikusgela.

ETB-2

06:55: Mucho viaje.
07:25: Del pais de los vascos
07:55: Que pasa pues gran reserva.
08:25: Kresala..
09:20: Oinak izarretan.
10:00: Del pais de los vascos.
10:35: Zinema.
Oliver Twist
Zuz.: Toni Bill. 1997.
12:15: Zinema.
Tu a Boston y yo a California III
Zuz.: Mollie Miller. 1989.
14:00: Date el bote.
14:58: Teleberri. Albistegia
15:30: zinema.
Mujercitas
Zuz.: Mervin Leroy. 1949.
17:50: Zinema.
Irma la dulce
Zuz.: Billy Wilder.
Akt.: Shirley Maclaine. 1963.
20:30: La mirada magica.
20:58: Teleberri. Albistegia.
21:30: La noche de...
(22:05)Zinema.
Eraser: eliminador.
Zuz.: Chuck Russell. 1996.
00:10: Zinema.
El justiciero de la noche
Zuz.: Michael Winner. 1985.
01:55: El elegido.
03:40: Mike Hammer.
04:25: Zinema.
Humanoides del abismo
Zuz.: Barbara Peeters. 1980.
05:40: Que pasa pues gran reserva.
06:15: Platos sucios.

TVE1

06:00: Canal 24 horas.
Albistegia.
10:00: Aladina.
'Un te amargo'.
Akt.: Mirian Diaz Aroca, Veronica Mengod, Santiago Urrialde, Nathalie Seseña, Mari Carmen Ramirez, Lidia San Jose.
11:15: Aladina.
'La lampara de Dinita'
12:45: Telepasion 2002.
15:00: Telediarrio 1.
Albistegia.
15:55: Eguraldia.
16:00: Zinema.
¡Mars Attacks!
Zuz.: Tim Burton.
Akt.: Jack Nicholson, Glenn Close, Annette Bening, Pierce Brosnan, Martin Short, Michael J. Fox. 1996.
18:15: David Bisbalen kontzertu berezia.
Bartzelonako Sant Jordi jauregitik.
21:00: Telediarrio- 2.
Albistegia.
21:55: Eguraldia.
22:00: Ana y los siete.
'Cuento de Navidad'
Akt.: Ana Obregon, Roberto Alvarez, Daniel Freire, Micky Molina, Silvia Marso.
23:35: El show de Flo.
Akt.: Florentino Fernandez, Cristina Ardohain, Cristina Solano, Miki Nadal.
01:30: C16.
Telesaila.
01:30: Los Turks.
Telesaila.
03:00: Canal 24 horas.

A3

06:00: A3N24.
Albistegia.
07:30: Club Megatrix.
Los terribles gemelos
Cramp.
Los Thornberrys.
El regreso de Spiderman.
12:00: Equipo A.
13:00: Sabrina.
13:55: Informativos territoriales.
Albistegia.
14:00: Los simpson.
Marrakzi bizidunak.
15:00: Noticias.
Albistegia.
16:00: Zinema.
El mundo perdido: Jurassic Park
Zuz.: Steven Spielberg.
Akt.: Jeff Goldblum, Julianne Moore. 1997.
18:45: Zinema.
Made in America
Zuz.: Richard Benjamin.
Akt.: Whoopi Goldberg, Ted Danson, Will Smith. 1992.
21:00: Noticias 2.
Albistegia.
22:00: Zinema.
Por siempre jamas
Zuz.: Andy Tennant.
Akt.: Drew Barrymore, Angelica Huston. 1998.
00:30: Zinema.
Legend
Zuz.: Ridley Scott.
Akt.: Tom Cruise, Mia Sara, Tik Curry. 1985.
02:45: VIP.
Telesaila.
03:30: Televenta.

LA 2	TF1
06:00: Teledéporte. Kirol saioa. 07:30: TPH club. Walter Melon. Tweenies. Taz-Mania. El nuevo show de Popeye. 09:35: Una chica explosiva. Zuz.: Ricardo Mendez. Akt.: Michael Manasseri.. 10:05: Los rompecorazones. 11:00: Santa Misa. 12:45: Concierto de Navidad. 14:15: El paraíso recobrado Telesaila.. 15:15: Saber y ganar. 15:45: Grandes documentales. 15:50: Animales inventores. 16:55: Frontera límite. Pistatik kanpoko eskia. 17:30: Código Alfa. 18:00: En busca de Carmen San Diego. 18:35: Marcelino Pan y vino.. 19:05: Yo y el mundo. 20:00: El guardian de mi hermano. 21:00: Un chapuzas en casa. Telesaila. 21:30: Zinema. Charlotte Sophie Bentick Zuz.: Ven Vergong Akt.: Nanette Kuijpers, Dic Van Duin. 03:15: Los conciertos de Radio3. James Taylor Quartet. 03:45: Economía 2002. 04:15: Zinema. La noche que nunca tuvimos Zuz.: Warren Leight Akt.: Matthew Broderick, Annabella Sciorra.	05:55: Pim. Marrazki bizidunak. 06:20: Les aventures de Carlos. Marrazki bizidunak. 06:45: Le journal. Albistegia. 06:50: TFI Jeunesse. Tweenies. Pecola. Franklin. Kitou Scrogneugneu. Fifi Brindacier. Cubix. Totally Spies. 11:55: Tac a tac TV. 12:05: Attention a la marche! 12:50: A vrai dire. 13:00: Albistegia. Egurdia. 13:45: Le coup du parapluie. Telefilma. 15:25: Telefilma. Beethoven 3 Zuz.: David Mickey Evans. Akt.: Judge Reinhold. 2000. 17:05: Sissi. Telefilma. 19:00: Qui veut gagner des millions? Lehiaketa. 20:00: Albistegia. Egurdia. 20:55: Drôles de petits champions. Umeen trebezien erakustaldia. 22:55: Columbo. Telesaila. 00:35: Des nuages a l'horizon. Telefilma. 02:10: Belle époque. 03:40: Reportages. 04:05: Histoires naturelles. 04:30: Musique. 05:00: Aimer vivre en France. 05:45: Cuir, poil, plume.

T5	M6
06:30: Camino de Avonlea. Telesaila. 07:50: Raymond. Telesaila. 08:45: Fenómenos extraños. 09:15: Sabrina. 10:15: Zon© Disney. House of mouse. Timon y Pumba. Tarzan. La banda del patio. 12:00: Dinosaurios. 12:30: Siete en el paraíso. 13:30: Walker. 14:30: Informativos telecinco. Albistegia. 15:30: Gran Hermano. Jorge Fernandezek aurkeztutako saioa. 16:30: Zinema. Mas alla de la vida Zuz.: Mikael Salomon. Akt.: Billy Zane, Isabella Hoffmann. 2000. 20:30: Informativos Telecinco. Albistegia. 21:30: Pecado original. 22:00: Zinema. Terminator 2 Zuz.: James Cameron. Akt.: Arnold Schwarzenegger. 01:00: Zinema. Showgirls Zuz.: Paul Verhoeven. Akt.: Elizabeth Berkley. 1995. 03:30: Spin City. 04:15: Infocomerciales. 05:30: La línea de la vida. 05:45: Chat 5. 06:00: Nocturnos.	07:25: Cherie, j'ai retreci les gosses. 08:15: Kidinoel. 09:00: Achats & cie 09:50: M6 boutique. 10:05: Barbie, princesse raiponce Zuz.: Owen Hurley. . 11:35: L'espoir de Noel Zuz.: Jerry London. Akt.: Ann Jilian, Robert Hays, Jack Palance.. 13:20: Les voyages de Gulliver Zuz.: Charles Sturridge. Akt.: Ted Danson. 16:45: Celine Dion a tout prix. Magazina. 19:50: Camera cafe. Telesail frantziarra. 19:54: Six minutes. Egurdia. 20:05: Une nouveau d'enfer. Frank Drescher. 20:40: Camera cafe. 20:50: Dinotopia Zuz.: Marco Branbilla. Akt.: Tyron Leitso, Wentworth Miller. 23:10: Le grand zapping. Laurent Boyerrek aurkeztutako magazina. 20:50:Un beb a tout prix Zuz.: Norma Bayle. Akt.: Leslie Hop, Hugh Thompson. 02:30: M6 music.

gaur zer



MARRAZKI BIZIDUNAK ‘Mister Bean’ ETB1 - 21:00

‘Mister Bean’ izeneko marrazki bizidun berriak estreinatuko dituzte

Euskal Telebistako lehen katean marrazki bizidun berriak estreina-tuko dituzte gaur, gaueko 21.00etan. Mister Bean pertsonaia eza-gunak marrazkietara egin du jauzia. Rowan Atkinson aktorearen itxura eta haren ezaugarriak izango ditu marrazki bizidunen pertso-naia nagusiak.



MAGAZINA ‘La noche de...’ ETB2 - 21:30

‘La noche de...’ berezia emango dute gaur gauean

Felix Linaresek aurkeztzen duen zinema saioan, atal berezia emango dute gaur, 21:30ean hasita. *La comunidad del anillo* izeneko atalean, *The Lord of the Ring* filmetako akatsak erakutsiko dituzte. *La noche de...* asteazkenarekin ematen duten lehen aldia izango da gaurkoa.



LEHIAKETA ‘Basetxea’ ETB1 - 22:40

Edurne Mitxeo ‘Basetxea’-ko irabazlea baserrira itzuliko da

Basetxea Euskal Telebistako lehen kateko saioak arrakasta handia lortu du pantailan izan den artean. Hala, lehiaketa horretan irabazle suertatu den pertsona, Edurne Mitxeo alegia, baserrira itzuliko da, Julian Iantzi aurkeztearekin batera. Biek gogoratuko dituzte saioko une esanguratsuenak.

KIROL EMANKIZUNAK	
Mendia Olnak izarretan	ETB2 - 09:20
Pilota Capellan / Eugi-Elkoro	ETB1 - 18:15
Pilota Titin III-Zezeaga / Eugi-Elkoro	ETB1 - 18:15

FRANCE 2	FRANCE 3
05:35: Un livre. 05:40: Chanter la vie. Memento ikusgarrienak. 06:30: Telematin. Journaux. 08:30: Un livre. 08:35: Des jours et des vies. Foiletoia. 09:00: Emissions religieuses. Ortodoxia. Ekialdeko fededunak. Protestanteak. Mesa. Urbi et orbi bedeinkapena. Jaunaren Eguna. 13:00: Albistegia. Egurdia. 13:45: Michel Strogoff. Telefilma. 16:55: Rayons X. 17:05: Le meilleur du bêtisier de Noël. 17:15: Casper. Telefilma. 18:55: On a tout essaye. 19:50: Un gars, une fille. Telesaila. 20:00: Le journal. Egurdia. 20:55: Sans famille. Telefilma. 00:20: Le journal. Egurdia. 00:40: Holiday on ice, «en concert». 01:50: Emissions religieuses. Protestanteak. Jaunaren Eguna. 02:50: Mission Eurêka. Telesaila. 03:40: 24 heures d'info. 04:00: 20 ans... a Moscou. Dokumentala. 04:50: Outremers. 05:15: L'Arche de la Defense. 05:20: 24 heures d'info.	06:00: Euronews. 07:00: T03. Le Marsupilami. Les Razmoket. Pourquoi pas Mimi? Ginger. Sourire d'enfer. Titeuf. Jackie Chan. Les Chevaliers de l'outre monde. Kaput et Zösky. 11:10: Tous egaux. 11:40: Bon appetit, bien sur. 12:05: Le 12-14. Egurdia. 13:25: Mr. Bean. Les malheurs de Mr. Bean. 13:50: Keno. 13:55: C'est mon choix. 15:05: L'île au trésor. 17:15: L'affaire Tournesol. 18:15: Un livre, un jour. 18:20: Question pour un champion. 18:45: La sante d'abord. 18:50: Le 19-20. Egurdia. 20:10: Tout le sport. 20:20: Sur la terre des dinosaures. 20:55: 26 Festival international du cirque de Monte-Carlo. 22:35: Egurdia. 22:40: Soir 3. 23:00: Drôle d'annee. 00:25: L'opinion publique. 01:45: On en rit encore. 02:40: Albatör, le corsaire de l'espace. 03:05: Tex Avery. 03:30: Sur la terre des dinosaures. 04:00: Questions pour un champion. 05:45: Les Matinales.

CANAL + [e]
06:53: La noche de las salamandras. 07:50: CNN+. Noticias. 08:15: Pim, pam, Plus. 09:55: Zinema: Digimon. 11:21: Zinema: 102 dalmatas. 13:00: Animando a Shrek. 13:30: Los 40 principales. 14:00: + Te vale. Edicion Navidad. 14:50: CNN+, Noticias. 15:00: Dame un respiro. 15:30: Lo + Plus. 16:30: Zinema: Limite vertical. 18:30: Zine-ma: Los padres de ella. 20:15: Especial: Mortadelo y Filemon en carne y hueso. 20:30: Lo mejor de Lo que el ojo no ve. 21:30: Noticias CNN+. 22:00: Zinema: Shrek. 23:30: Zinema: ¿En que piensan las mujeres? 01:32: Zinema: Desayuno con diamantes. 03:23: Zinema: El viento nos llevara. 05:17: Zinema: En construccion.
CANAL + [f]
05:35: Surprises. 05:50: Ça cartoon. 06:35: Titus. 07:00: Le journal. 07:15: Les Griffin. Telesaila. 09:00: Telefilma: Becassine: le tresor viking. 10:30: Le manuel de mechan-cetes de petit loup. Marrazki bizidunak. 10:55: Zinema: L'etalon d'argent. 12:30: Le 12:30. 13:30: La grande course. 14:00: Ça cartoon de Noël. Marrazki bizidunak. 18:25: Les Simpson. 18:50: Maurad contre le reste du monde. 19:20: Omar et Fred. 19:25: Le zapping. 19:30: Le journal. 19:45: La France d'en face. Telesaila. 19:55: Best of les guignols de l'info. 20:05: Le 17. Telesaila. 20:35: Le journal du sport. 20:40: Le journal du cinema.
FRANCE 5
05:45: Les amphis de France 5. 06:40: Anglais, methode Victor. 07:00: Le vinyle fait de la resistance. 07:50: Debout les zouzous. 08:40: La sante d'abord. 08:45: Les mater-nelles. 10:20: Le journal de la sante. 10:30: Un cœur qui bat. 10:35: Enfants d'eau. 11:05: Ne parmi les animaux sauvages. 12:00: Midi les zouzous. 13:45: Le journal de la sante. 14:05: Nouvelles de Siberie. 15:15: Les pompiers, au coeur de l'enfer. 16:15: Moulin Rouge forever. Dokumentala. 17:00: 100 % question. 17:35: Gestes d'inte-rieur. 17:40: Chaplin aujourd'hui. 18:05: Zinema: The kid.
ARTE
19:00: La saga des chevaux d'Islande. Dokumentala. 19:45: Arte Info. 20:15: Mon chien chez le psy. 20:40: Zinema: Trenck l'insoumis. 23:50: Gloire et demesure. Doku-mental. 00:35: Zinema: La beaute du diable. 02:10: La petite amie. Laburmetraia. 02:20: Cours du soir. Laburmetraia. 02:50: Joyeux Noël. Laburmetraia.

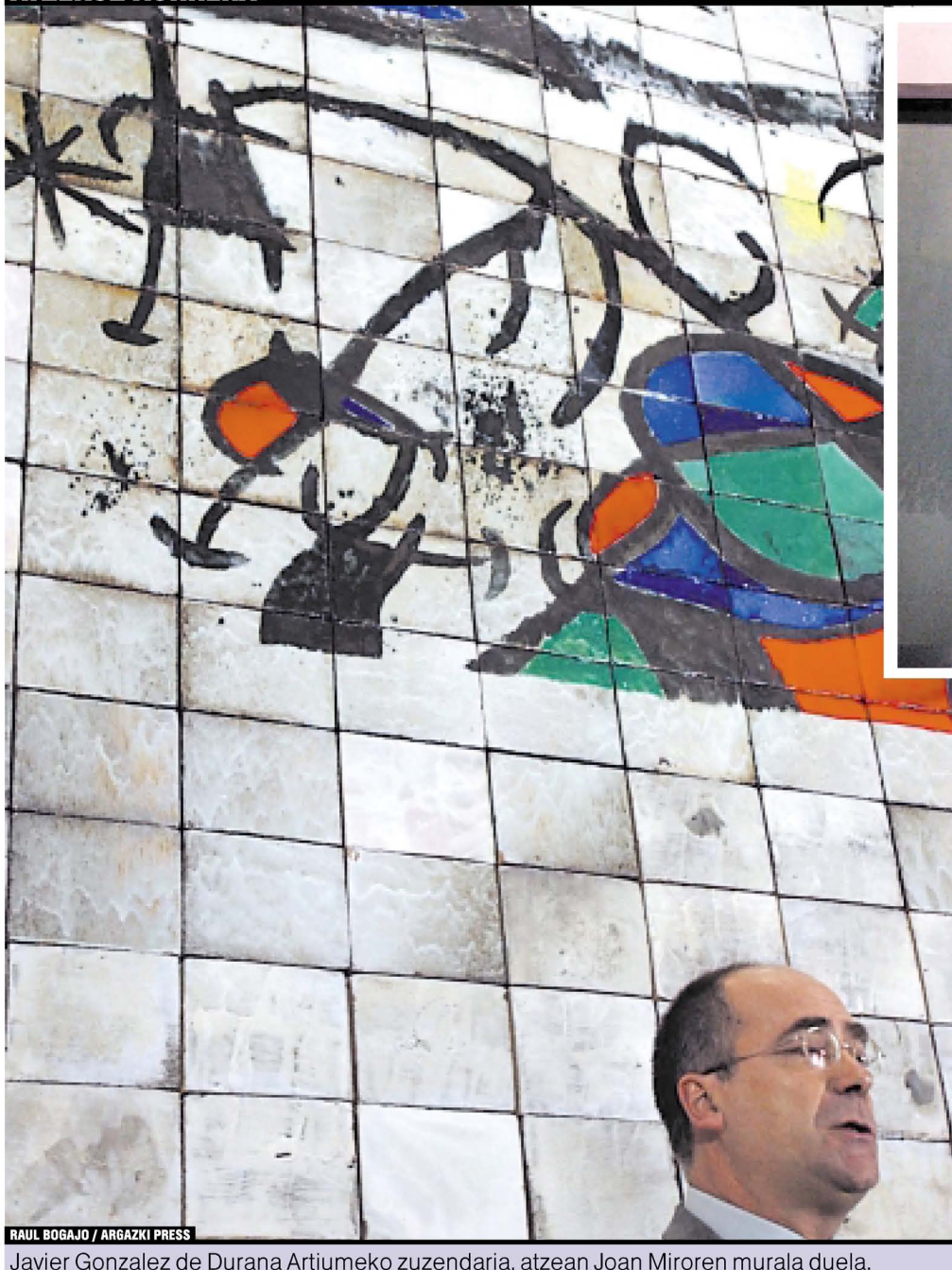
zakilixut

© Olariaqak



Ivan Santamaria | GASTEIZ

ATZEKOZ AURRERA



RAUL BOGAJO / ARGAKZI PRESS

Javier Gonzalez de Durana Artiumeko zuzendaria, atzean Joan Miroren murala duela.

Osorik, baina ez jatorrizkoa

Artium museoan erakusteko, Llorens Artigas zeramikariaren semeak eginiko lauzekin osatu dute Joan Miroren murala, pieza batzuk falta baitzitzaizkion

Joan Mirok eta Llorens Artigas pentsatu bezala ikusi ahal da, 30 urte geroago, lehenbizikoz, Artiumeko funtsean dagoen Zeramikazko Murala. Bi artistek 1957 eta 1974 urteen artean osatu zituzten hamahiru irudi handietatik hamargarrena da.

Artiumek duen harribitxietako bat da, Javier Gonzalez de Durana zuzendariak nabarmendu duenez. Toki pribilegiatua izango du aurreantzean, sarrera nagusiaren ondoan. Bestalde, zortzi hilabete atzeratu da hura paratzea. Zergatik? Duela hilabete batzuk hautsak harrotu zituen polemika: murala osatzen zuten 204 zeramika zatietatik 48 falta ziren. Arte Ederretako museo-ko zaindaria ohi batek semeari utzitako herentziaren parte modura agertu zen horietako bat, duela pare bat urte. Ondoren abiatu zen bilaketan Arabako Aldundiak azaldu zuen 19 Naipen museoan zeudela, eta beste lau hautsi egin zirela. Gainontzeko 24 lauzak desagerturik zeudela aitortu zuen.

Murala 1972an egin zen, Parisko Filmotekaren enkarguz. Alta, ez zuten erosi, eta 1977an Arabako Aldundiak erosi zuen, garaiko 10 milioi pezetaren truke (60.000 euro). Arazoak Arte Ederretako museoan kokatzerakoan sortu ziren. Luzeegia

zenez, behealdeko hiru lauzak ilara kendu behar izan zituzten. Hain zuzen ere, marrazkirik ez zituztenak. Artiumen kokatzeko, oster, osorik nahi zen.

Kultura diputatu ohi eta EAko batzarkide Mikel Mintegik bultzatu du ikerketa. Haren aburuz, falta diren zatiak jende baten esku daude, garai hartako eta egungo Kultura diputatu Pedro Sancristovalen ekimenez. Behin baino gehiagotan saiatu da Mintegi zatiak non diren ezagutzen, baina, zurrumurrietatik at, ez du azalpen zehatzik jaso.

Bide hori segitu beharrean, Artiumeko eta Arabako Aldundiko agintariek beste bat pentsatu dute: Llorens Artigasen semeari, berau ere zeramikaria, teknika eta material bera erabiliz lauzak berriak egiteko eskatzea. Gonzalez de Duranak zehaztu duenez, jada jatorrizko muralean esku hartu zuen: «Aita ez zegoen dagoeneko sasoiko, eta semeak asko lagundu zion». Azalpenak ez dio atsekabea kendu Mikel Mintegiri. «Iruzur bat da. Jatorrizko zatiak Gasteizen daude, eta Sancristovalek badaki non. Han benetako piezek egon behar dute, eta ez haren semeak eginkoek». Bitartean, polemikak polemika, gaurtik aurrera ikusgai dago zaharberritzearen emaitza, museoan kokatzeko sarrera nagusiaren ondoan.

BILBO

Gaueko korrikaldia gertau dau Korrikazaleak taldeak, Errekalden

Jaia eta kirola batu guran, I. Gaueko lasterketea antolatu dau Bilboko Errekalde auzuneko Korrikazaleak alkarteak, abenduaren 31an egiteko. Korrikaldiak Errekalde plazatik urtengo dau, arrastiko seietan; 7.000 metroko ibilbidea prestatu dabe. Horrez aparte, umeentzako jolasak egingo ditue Errekalde plazan bertan: gaztelu puzgarria jarriko dabe eta eskulanak egiteko tailerrak egingo ditue. Gazteleku alkarteak hartuko dau ardurea.

2

KONTSUMOA

Umeentzat jostailurik egokiena zein dan jakin gurean

Zein da jaiobari batentzako panpin egokiena? Bideokontsolek menpekotasuna sortzen dabe umeen artean? Milaka galdera sortzen dira egunotan, umerik maitatuei oparirik ederrenak egin gurean denda batetan sarterakoan. Galdera horreei guztiei erantzun guran, jostailuen ganeko aholkularitza zerbitzua zabaltzen dau Gabon inguruan Eroski Taldeak, duela zortzi urtez geroztik. Halan, 150 bat pedagogoen aholkuak doguz eskura.

3

BERMEO

Itxas-gora plana aukeratu dabe, portu zaharreko obrak egiteko

Itxas-gora izeneko proiektua aukeratu dabe Bermeoko portu zaharreko obrak egiteko. Eusko Jaurlaritzak eta Bermeoko Udalak garatuko dabe plana. Lankidetz hitzarmena sinatu eben, atzo. Halan eta guzti be, 2003. urteko maiatzaren partera zehaztuko dabez egitasmoaren nondik norakoak. Lehenago ez, behintzat.

5

ERMUA. Kulturea

Film Laburren V. Jardunaldiak gertau ditu Socioux Kultur Band alkarteak

Film Laburren V. Jardunaldiak antolatu ditu Socioux Kultur Band alkarteak. Arainegun hasi ziran, eta hilaren 26an eta 30an segiduko ditue. Hiru egunotan egingo ditue, eta egun bakotxean bost film eskainiko ditue. Danetara, Euskal Herrian ekoiztutako hamabost film labur emongo ditue. Aurreko urteetan egin daben moduan, Euskal Herriko lanei eta euskerari lehentasuna emon deusie; hamabost filmatetik hamar eus-

Euskal Herrian ekoiztutako hamabost film emongo ditue

keraz landutakoak dira. Jardunaldion helburuetako bat da Ermuako kultur eskaintzea aberastea. Eta bide batez, herriko eta inguruko zinegile potentzialak animau gura ditue. Halandaze, jardunaldiotan izango diranekin hartu-emonetan ipinteko asmoa daukie. Aitzol Aramaio izan eben konbidau areinegun. Etzi, Idoia Astigarra eta Iñaki Beraetxe izango dira. Eta hilaren 30an, Begoña del Teso.

7

BARAKALDO. Gurutzeko ospitaleko umeak



JON HERNAEZ / ARGAZKI PRESS

Jokalari ezagunak ikusteko ilusinoz

Athletic futbol taldeko jokalaria izan ziran atzo Barakaldoko Gurutzeko ospitaleko umeekin. Olentzerori aurre hartu, eta kirol taldeko materiale ugari eroan eben, bertan gaixo dagozan umei oparitzeko. Futbol jokalaria ezagunak ikusi eta berehala egiten eben irribarre umetxoek. Taldeko ganerako jokalariekin batera,

Joseba Arriaga eta Carlos Merino ibili ziran gelarik gela, bufandak, koadernoak, arkatzak eta bestelako erregaliak banatzen. Arrastiko ordu bat eta erdiak aldera heldu ziran Athleticekoak, eta bertan egozan mediku, erizain, ume eta gurasoen arreta bereenganatu eben segituan. Ilusino handiz hartu zituen.

BASAURI**Udal Liburutegiko zerbitzu bi saritu ditue, gazteen artean irakurketa bultzatzeagaitik**

Erredakzinoa |

Basauriko Udal Liburutegiko zerbitzu bi saritu ditue Hezkuntza Ministerioiko Batzorde Mixtoak, Udalerrien Federazioak eta Coca Cola fundazioak, herriko ume eta gazteen artean irakurketa bultzatzeagaitik. *Gaztetxoan eta gurasoen txokoa eta Gazteentzako liburuak: ipuinen saioa* dira erakundeok saritu dituen proiektu biak, eta Ibaigane, San Migeleko, Pozokoe-txeko eta Basozelaiko liburutegietan garatu ditue. Guztira, 10.000 herritarrek hartzen dabe parte proiektuetan. Liburutegietako beharginek egingako lana saritzeaz gainera, umeei eta gazteei zuzendutako liburu sortak emongo deusiez erakundeok Basauriko Udal Liburutegiari. Dagoeneko, 63.000 liburu baino gehiago daukaz Udal Liburutegiak. Basauriko udal agintariak poz-positik agertu dira sariokin, eta ume eta gazteen artean irakurketa ohiturea zabaltzeko lanean segiduko dabela esan dabe; proiektu gehiago ipiniko ditue martxan.

BILBO**Hogei zabor edukiontzi barri ipini ditu Udalak, Zazpikaleetan**

Erredakzinoa |

Zabor edukiontzi barriak ipini ditu Bilboko Udalak, Zazpikaleetan. Guztira, 330 litroko hogei edukiontzi jarri ditu, binaka, auzuneko hamar tokitan. Bereziki Zazpikaleetan jarteko edukiontziak dira; auzuneko ezaugarriak aintzat hartu ditue kontainerrak diseinetako orduan. Orainarte, Zazpikaleetako bizilagunek auzuneko hainbat tokitan pila-tzen zituen zabor poltsak, eta kamioi batek jasoten zituan ordu zehatzetan. Aurrerantzean, Bilboko ganerako auzuneetako herritarrek egiten dabena egingo dabe: zaborra edukiontzietan itzi.

BILBO. Botikazarreko eta Campo Volantin pasealekuko bidegorriak lotu ditue etorbideko lanekin



MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

Autoak eta oinezkoak ibili daitezkez barriro be, Unibertsidade etorbidean

Konponketa lanak egin ditu Bilbao Ria 2000 alkarteak Bilboko Unibertsidade etorbidean; atzo inauguratu eban etorbidea Bilboko alkate eta alkarteko presidente Iñaki Azku-

nak. Halandaze, autoak eta oinezkoak ibili daitezkez barriro be etorbideetik zehar. Obrekina Botikazarreko eta Campo Volantin pasealekuko bidegorriak lotu ditue. Guztira,

5.814 metro koadroko pasealekua eratu dabe. Itsasadarren ondoko espaloiak handitu ditue, eta segurtasun zerrenda ipini dabe bidegorria eta espaloia bereizteko.

Iruñe Berro |

Jaia eta kirola buztartu gura ditue Bilboko Errekalde auzuneko Korrikazaleak alkarteko kideek, eta I. Gaueko lasterketa antolatu dabe, abenduaren 31an egiteko. Korrikaldiak Errekalde plazatik urtengo dau, arrastiko seietan; 7.000 metroko ibilbidea prestatu dabe. Esperanto kaletik Leon de Uruñuela kalera egingo dabe, eta handik Gordoniz zeharbidera. Ametzolatik eta Eskurtzetik igaro ondoren, Errekalde plazako norakoa hartuko dabe, hantxe amaituko dabe eta.

Horrezaz ganera, 800 metroko ibilbideko lasterketa gertatu dabe umekin korrika egin gura daben gurasoentzat. Errekalde plazatik urtengo dau, Gaueko lasterketearen ordu berean, arrastiko seietan. Korrikazaleak alkarteak antolatzen dauen lehenengo lasterketa da Gauekoa, eta eguraldiak laguntzen badau, 400 bat parte-hartzaile itxaroten ditue.

Kirol alkarteko kide Antonio Piedrak azaldu eban, «lehia bako lasterketa da, jaia eta kirola batuko ditu ekitaldiak abenduaren 31k halan eskatzen dau eta. Horrexegaitik, moztatuta etorten diranek ez dabe parte-hartzeagaitik ordainduko». Halandaze, Korrikazaleak alkarte antolatzaileak ez ditu sariak bananduko; ez dabe kontuan hartuko zeinek irabazi-

Gaueko korrikaldia gertatu dabe lehen aldiz, Errekalden**Umeentzako tailerrak egingo ditue Korrikazaleak eta Gazteleku alkarteak**

dauen eta zein izan dan helmugara heldu dan azken korrikalaria. Lehia bako lasterketa da, eta antolatzaileek argi itzi gura izan dabe.

Hori holan, irabazleei sariak emon orde, kirola egiteko

materialeak zozkauko dabe parte-hartzaileen artean.

Kirol alkarteak duxak, aldagelak eta arropa gordeteko tokia eskainiko deutse korrikalariari. Eta lasterketako elastikoa eta freskagarriak emoteaz

ganera, salda beroa be emongo deutse. Hortik aparte, umeei zuzendutako gunea ipiniko dau Gazteleku alkarteak, Errekalde plazan: gaztelu puzgarria jarriko dabe eta eskulana egiteko tailerrak egingo ditue.

Areetatik Bilbora, korrika

Areetatik Bilborako VII. lasterketa antolatu dau Bilboko Herri Maratoiak alkarteak. Abenduaren 29an egingo dabe korrikaldia; goizeko hamaiketan urtengo dabe parte-hartzaileak Areetako Eduardo Coste kaletik, eta Uribitartera ailegauko dira, Bilbora. Bertan amaituko da lasterketa.

Galdakaon be Ramon Gilen oroimenezko lasterketa egingo dabe, hilaren 31an. Galdakaoko Atletismo Taldeak gertatu, 1.100 metroko ibilbidea egingo dabe korrikalariak. Emakumeen artean hartuko dabe parte Estibaliz Urrutiak, Amaia Piedrak eta Cristina Petitek. Eta gizonei jagokonez, Pablo Angulo, Txomin Martin, Igor Murga, Eric Dubus, Jurgi Etxeandia eta Imanol Marroquin izango dira Ramon Gilen oroimenezko ekitaldian. Galdakaoko udaletxean bertan hasiko da lasterketa, eta Juan Bautista Uriarte eta Zamakao kaleetatik igaroko da. Arrastiko seietan hasiko da emakumezkoena, eta hogei minutu beluago, gizonezkoena.



GARI GARAIALDE / ARGAZKI PRESS

Lasterketa asko egiteko ohitura dago Gabonetan.

Jostailu egokiaren bila

AHOLKULARITZA ZERBITZUA. Jostailuen ganeko informazioa eta aholkuak emoteko, Gabon bueltan, urtero zabaltzen dau aholkularitza zerbitzua Eroski Taldeak

Izaskun Basterretxea |

Zein da jaiobarri baten-tzako panpin egokiena? Bideokontsolek menpekotasuna sortzen dabe umeen artean?... Galdera bat, bi, hiru, milaka sortu leikez garai honetan, batez be Olentzero eta Errege egunak datozalako. Ganera, gaur egun dagozan jostailu guztien artean erreza da galteza edo aukeratu ezinik egotea. Normala da dudak sortzea.

Horri erantzun guran, jostailuen ganeko aholkularitza zerbitzua ipini eban martxan Eroski Taldeak orain dala zortzi urte, eta Gabon garaian urtero zabaltzen dabe. «150 bat pedagogok osotzen dabe lantaldea, eta jostailuak saltzen doguzan Maxi eta Hiperretan ipinten doguz informazioa emoteko standak, hasi abendu hasieran eta Errege Eguna igaro arte», azaldu deutso Marta Areizagak Bizkaia-ri. Gizarte Gaietarako zuzendaria da bera Eroski Taldean.

Baina orain dala hiru bat urte-tik telefonoz —902 44 34 00— eta Internet bidez be —www.fundaciongrupoeroski.es— erantzuten deusie galdereri. «Izan be, helburua da zerbitzua zabala izatea, erabilga-

MARTA AREIZAGA

Gizarte gaietarako zuzendaria Eroskin

«Umearen adinetik aparte, izakerea be kontuan hartu behar da jostailua erosterakoan»

ria, eta doan emoten doguz aholkuak, informazioa jasoteko ez dago zertan ordaindu».

Eta orain arteko balorazioa ona dala nabarmendu dau Areizagak. «Urterik urte gora egin dau aholku eske etorri diran kontsumitzaileen kopuruak, eta igaz esate baterako, 75.000 pertsona inguruk jaso eban informazioa gure zerbitzuaren bitartez».

Batez be 0 eta 10 urte arteko umeei begirako jostailuen ganean emoten ditue aholkuak. «Segurtasun kontuagaitik askok galdetzen dabe, ume jaiobarrientzako jostailuen segurtasunagaitik batez be... eta bideo-kontsolek sortu leikien menpekotasunagaitik be hainbatek galdetzen dabe, eta hori beste gauza askoren moduan, erabilgarritasunaren eta edukinaren arabera da». Baina danetariko galderak egiten di-

tuela azaldu dau. Galdera boro-bil horreetako bat be bota dau: «Zazpi urteko mutiko bati zelako oparia erosita ez dot hutsik egingo?». Galdera hori, adibidez, benetan itzela dala azpimarratu dau. «Izan be, ez dago jostailu idealik». Ganera, adinetik aparte, umearen izakerea be garrantzitsua dala azaldu dau. «Ume lotsatia bada, izakerea zabaltzen lagunduko deutson oparia egin; eta asko mogitzen ez dan umea bada, oso aktiboa ez bada, erregalau margo male-tin bat, batez be garatzen joan daiten...». Azken baten, garrantzitsuena umea ezagutzea dala azpimarratu dau.

Umeek baina, sarritan aukeraturata eukiten dabe jostailua, komunikabideen bitartez... «Bai, baina ideia argi eukiteak ez dau esan gura erizpidea ona danik. Horregaitik, komenigarria da kontsultak egitea. Baina, beno, arlo sozialari begira, eskolako ume guztiek badaukie jostailu hori, neurri baten zentzuzkoa da norberanari be egitea, besteengandik ez bereizteko».

Aholkularitza zerbitzua erabilgarria eta praktikoa dala azpimarratu dau sarritan. «Gaur egun ganera, denpora aldetik be estu ibiltan da jentea».

BILBO. Metroko langileek lanuzteak egin zituen

Trafiko arazoak, Gabonetako erosketen eraginez

Erredakzioa |

Gabonetako azken uneko erosketek eraginda, makina bat trafiko arazo jazo zan atzo Bilbon. Goizean goiz hasi ziran pilatzen autoak uriko hainbat gune eta kaltetan. Eta eguerdi partean, aurrera ez atzera egin ezinik, turuta jotzen eban askok.

Bilbao Metroko beharginek, ganera, ordubeteko lanuzteak egin zituen, goizez eta arratsalde. Goizean, 8:30ak eta 9:30ak artean, eta 19:30etatik 20:30ak arte, arratsaldean. Horrek, duda barik, eragin zuzena euki eban urian sortu ziran trafiko arazoetan. Herritar as-

kok autoa hartu behar izan eban lantokietara edota denda gune-etara joateko. Metroko sindikatu guztiek deitu zituen lanuzteak: LAB, ELA, CCOO, UGT, ESK eta CIM. 2003. urteko lan egutegia zehazteko orduan Metro Bilbaoko zuzendaritzegaz desados dagoz beharginak.

Ordutegi berezia gaur eta bihar

Hortik aparte, Gabon gau eta Eguberri egunean ordutegi al-daketak jakin eragin ditu Metro Bilbaok. Bihar, iluntzeko 20:30etan urtengo dau Plentziatik azken metroak, 20:48etan Urbinagatik, eta 21:05etan Boluetatik. Etzi, ostera, goizeko hamaiketan hasiko da metro zerbitzua.

EUROA. Europako Legebiltzarra ezagutzeko

Hamar bidaia zozketau ditu Eurobizkaia zentroak

Erredakzioa |

Hamar bidaia zozketau zitu-tuan atzo Bilboko Eurobizkaia zentroak, herritarrek Europako Legebiltzarra ezagutzeko. Euroaren guneak gertau dituan tailerretan parte hartu daben herri-

tarren artean zozketau zituen bidaia. Halandaze, irabazleek Europako Legebiltzarreko saio batean egoteko aukerea eukiko dabe. Bizkaiko Foru Aldundiko Europako Gaietako arduradun Mikel Anton Zarragoitiak emon zituariak. Hogeia lagunentzako hamar bidaia, hain zuzen.



GARI GARAIALDE / ARGAZKI PRESS

EDUKINA. Batez be 0 eta 10 urteko umeei begirako jostailuen ganean emoten ditue aholkuak jostailuen ganeko aholkularitza zerbitzuan, baina 13-14 urtekoen ganean be egiten ditue galderak.

CB CANAL BIZKAIA
Bizkaiko Telebista

ABENDUA 24 ASTEARTEA

09:15 LOS MAPACHES
09:45 GABON KANTAK
10:00 MAGACÍN:
"QUEDAMOS A LAS 7"(R)
11:00 MAGACÍN: "TAQUICARDIA" (R)
11:30 LA COCINA DE JOSU MENDIZABAL
12:00 TELENÓVELA: (Cap 70)
"LA INTRUSA"
13:00 HECHO POR ELLA
13:30 LA COCINA DE LOCALIA
14:00 BIZKAIA GAUR 1ª EDICIÓN
14:40 SORTEON BIZKAIA
15:00 NOTICIAS LOCALIA
15:30 MAGACÍN: "CADA TARDE"
17:00 MAGACÍN: "TAQUICARDIA"
17:30 HECHO POR ELLA
18:00 TELENÓVELA:(CAP 38)
"MARIA BELEN"
19:00 MAGACÍN: "QUEDAMOS A LAS 7"
20:00 LAS CHICAS DE ORO:
"Rose ama a Miles"
20:30 BIZKAIA GAUR 2ª EDICIÓN
21:05 NOTICIAS LOCALIA
21:30 CINE: "Encuentro en Navidad"
23:30 CINE: "Un corazón en llamas"
01:15 CONCIERTO: "Clara Montes"
02:15 40 TV. CANAL MUSICAL

CB CANAL BIZKAIA
Bizkaiko Telebista

ADENDUA 25 ASTEASKENA

09:15 LOS MAPACHES
09:45 GABON KANTAK
10:00 CONCIERTOS:
"LOS SECRETOS"
11:00 MAGACÍN: "TAQUICARDIA"
11:30 LA COCINA DE JOSU MENDIZABAL
11:45 GABON KANTAK
12:00 TELENÓVELA: (Cap 71)
"LA INTRUSA"
13:00 ELLA JARDÍN
13:30 LA COCINA DE LOCALIA
14:00 BIZKAIA GAUR ESPECIAL
14:30 GABON KANTAK
15:00 NOTICIAS LOCALIA
15:30 MAGACÍN: "CADA TARDE"
17:00 MAGACÍN: "TAQUICARDIA"
17:30 HECHO POR ELLA
18:00 TELENÓVELA: (Cap 39)
"MARIA BELEN"
19:00 GALA DEL DEPORTE VASCO
20:00 LAS CHICAS DE ORO:
"Habitación 7"
20:30 BIZKAIA GAUR 2ª EDICIÓN
21:05 NOTICIAS LOCALIA
21:30 CINE: "Una Sorpresa de Navidad"
23:30 MINISERIE: "Nunca jamás"
02:15 40 TV. CANAL MUSICAL

ERANDIO. Alzaga eta Astrabudua auzoetan izango dira ekitaldiak



JUANAN RUIZ / ARGAKZI PRESS

Takolo, Pirritx eta Porrotx pailazoen alaitasuna ekarriko deusie Erandioko umeei, datorren barikuan.

Herriko gazteenen txandea izango da datozen egunotan

Gautxoriak taldeak eratu dau ekitaldien egitarau zabala, urtero lez

Veronica Muñoz |

Erandioko Gautxoriak taldeak herriko umeentzako eta gazte-
txoentzako hainbat eta hainbat
ekitaldi prestatu dau, sasoi ho-
netan, urtero, egiten dauen lez.
Txikien txandea izango da
datozen egunokaz, eta mota
guztietako ekitaldiei esker,
duda barik, ez dabe aspertzeko
denporarik izango.

Alzaga auzoan eta Astrabu-
duan be izango dira ekitaldiak.
Hasteko, Alzagako kiroldegian
abenduan egingo dabez ekital-
diak. Urtea, barriz, Astrabudua-
ko Josu Murueta kultur aretoan
hasiko dabe. Izan be, urtarrile-
an bertara eroango dabez Ga-
bonetako ekitaldiak.

Abenduaren 26tik 29ra bitar-
tean, egunero, umeentzako eki-
taldiak izango dira Alzagako
kiroldegian, Gautxoriak taldeko
kideen eskutik: rokodromoa, ti-
rolina, gaztelu puzgarriak, zine-
mea, tailerrak, lutotekea...

Txikientzako ikuskizunak

Horrezaz ganera, ikuskizun
berezi batzuk be eratu dabez,
egunotarako. Hasteko, Ados
taldeak *Kokoroko* izeneko
antzezlan emongo dau, 26an,
19:00etatik aurrera. Hurrengo
egunean, 27an, Takolo, Pirritx
eta Porrotx pailazo ezagunen
ikuskizunaz gozetako era
eukiko dabe txikiek, arrastiko
18:30etik aurrera. Abenduaren
28an, zapatuan, ganera, ume-

TXIKIENTZAT

**Gautxoriak taldeak urtero
ekitaldiak prestatzen
dauz, herriko txikienek
Gabonetan ederto
igaroteko era euki daien**

entzako festea egingo dabe
kiroldegian, Xilipurdi taldea-
gaz.

Bien bitartean, urtarrilaren
2an, 3an eta 4an Astrabuduan
izango dira txikientzako ekital-
diak, Josu Murueta kultur are-
toan. Urtarrilaren 2an, arrastiko
18:00etan, *Non dago maletea*
izeneko lana antzeztuko dabe
Hiruki pailazoen. 3an txotxon-
giloen txandea izango da, Behi
Bi's taldearen *Macmuak* beha-
rragaz. Hori 12:30ean izango da
eta, arrastian, zirko antzerkia
egingo dabe, Shanbu taldeagaz,
19:00etatik aurrera.

Umeentzako eskaintzea
amaitzeko, urtarrilaren 4rako
antzerkia eta magia ikuskizuna
gertau dabez. Batetik, eguerdi-
ko 12:30ean Taupada antzerki
taldeak *Printze txikia* izeneko
beharra agertuko dau. Bestetik,
Eriz magoak saioa emongo dau,
arrastiko 19:00etan. Ekaldi guz-
tietarako sarrerea doan da.

GETXO. Euren azken lana estreinatuko dabe

Los Chimberos taldeak Algortan joko dau egunean

V.M. |

Los Chimberos taldeak bere
azken beharra aurkeztuko
dau Getxon, egunean, *De la
Habana a Buenos Aires...pase-
ando por Bilbao* izenburupe-
an. Bilboko talde mitikoak
kaleratu dauen bigarren be-
harra da, hain zuzen be,
orain urte bi talde mitikoa
barriro sortzea erabagi ebe-
netik.

Ikuskizun barrian, batez
be, Hegoamerikako doinuak
dira nagusi. Izan be, Los
Chimberos taldekoek berta-
ko abestiak sartu dabez, bai-
ta Argentinako tangoak eta
itsas-abestiak be.

Taldeko kideek, ganera,
Argentinari omenaldia es-
kaintzeko, eta bere herrita-
rrei alkartasun erakusteko
aprobetxau gura izan dabe
azken behar hori, Armando
Iglesias taldeko kideak, joan
dan astean, kontzertua aur-
kezteko eginiko prentsaurre-
koan, azaldu ebanez.

Los Chimberos 1939an
jaio zan, Goyo Nadal Abesla-
ri bilbotarrak musika eta
abotsen taldea sortu ebane-
an. Horren bidez, hain zu-

zen, bilbotarren umore ede-
rra munduko bazter guztie-
tara eroan gura eben taldeko
kideek, musikearen bidez.

2000n sortu eben barriro

Taldetik musikari asko igaro
dira. Urte askotan hainbat
eta hainbat arrakasta lortu
ostean, 1989an taldea desa-
gertu zan. 2000. urtean, ba-
rriz, taldeko lehenengo kide-
etako ondorengo batzuek
barriro ipini eben martxan
proiektua, eta egunean Ge-
txon aurkeztuko daben mu-
sika ikuskizuna proiektu ba-
rriaren bigarren emoitza da.

Chimbero berriek, taldeko
kideek argi laga gura izan da-
benez, «antxinean geure ka-
leak eta tabernak alaitu ebe-
zan kanta horreek berres-
kuratu gura» izan dabez,
baina «ikutu barria» emonez.

Los Chimberos taldeak
egunean Getxo antzokian
emongo dauen kontzertua
iluntzeko 20:00etan hasiko
da. Sarrerak Algortako kul-
tur etxean erosi leitekez, al-
dez aurretik, baita kontzer-
tua hasi baino lehenago be,
Getxo antzokian bertan. Pre-
zioa sei eurokoa da.

DERIO. Erakusketea zabaldu dabe kiroldegian



VERONICA MUÑOZ

Herriko argazki zaharrak batzen dabilz, liburua argitaratzeko asmoz

Txoria Kultur Alkarteak argazki zaharren erakusketea zabaldu dau
Derioko Erretratu Zaharrak izenburupean, kiroldegiko erakusketa
aretoan. Herrian egindako hainbat argazki zahar batu dabez bertan.
Datorren abenduaren 26a arte bisitatu ahal izango da. Txoria Kultur
Alkarteak Derioko argazkiak batzen dabil, liburu bat argitaratzeko.
Horregaitik, herritar guztien laguntzea eskatu dabe, Derioren gane-
ko argazki zaharren bat euki ezker, liburutako laga daien.

AGENDEA

GETXO

Antzerkia: *Mis anécdotas con los clásicos*, Rafael Álvarez El Brujok
Algortako Getxo antzokian antzeztuko
dauen ikuskizunerako sarrerak salgai
dagoz, Kultur Etxean. Emanaldiak
datorren zapatuan, abenduaren 28an
izango da, iluntzeko 20:00etan. Sarreraren
prezioa 10, 20 eurokoa da, eta gazte
txartela daukienez eta erretirauek, barriz,
7,80 euroan eskuratu ahal izango dabez.

BERANGO

Erakusketea: Jose Miguel Serrano
artistearen beharrak ikusi leitekez
Berangoko kultur etxean, *Pintura pastel*
izenburupean. Urtarrilaren 5a arte.

PLENTZIA

Tailerrak: Jostureari, timbalei eta
umeentzako antzerkiari buruzko tailerrak
antolatuko dauz Goñi Portal kultur etxeak.
Urtarriletik martia bitartean egingo dabez
tailer barriak. Informazio gehiagorako:
94 677 55 41. zenbakira deitu.

BERMEO. Proiektuaren nondik norakoak 2003ko maiatzarako zehaztuta egongo dira

Portuko obrak lotzeko bidean

Eusko Jaurlaritzaren eta Bermeoko Udala Itxas-gora egitamua garatzen hasiko dira, laster

Iraxe Astuy

PROIEKTUA

Portuko egitامuan garatuko dan lehen zatia, portu zaharra, Frantxua eta Nortako moileari jagokona izango da

Bermeoko portu zaharraren garapenarako aurkeztu ziran lau proiektuetatik, Itxas-gora ize-nadunak irabazi eban igezko ideien lehiaketean. Egitamu hori martxan ipini beharra dago orain; baina, aurretik, proiektuaren proposatutako ideiak behar moduan lotu behar dira.

Asmo horren barri emoteko, Bermeoko alkatea Juan Karlos Goienetxea eta Eusko Jaurlaritzako Herrilan eta Portuetako sailburu Alvaro Amann alkartu ziran, atzo eguerdian, Bermeon. Egitamua nondik norakoak gaineratuz azaldu eta gero, lankidetzaz hitzarmen antzerako idatzia sinatu eban uriko alkateak eta Eusko Jaurlaritzako ordezkariak. «Idatzi hau sinatzean, portuaren egitامuaren urterako lehen pausua emoten gabil», azaldu eban sinaduren testigu izan zan Alvaro Amann sailburuak.

Bermeoko portuaren garapenarako Itxas-gora proiektua luze eta zabala da. Hori dala ta, zatika hasiko da Eusko Jaurlaritzaren proiektua garatzen. Izan be, obrak hasi baino lehen, egita-

muaren agertzen diran ideiak noraino garatu leitezkezan ikusi behar da. «Behar batzuk arazo bari garatu daitezke. Beste obra batzuk egin ahal izateko, barriz, aldaketak egin beharko doguz urigintza arloan», azaldu eban Juan Karlos Goienetxea Bermeoko alkateak.

Itxas-gora proiektua zehazteko batzordea eratuko dabe

Itxas-gora proiektuaren gane-ko zehaztasunak lotzeko, batzorde bat eratuko dabe. Gabonetako oporraldia amaitu eta segiduan hasiko da talde hori beharrean. Bost hilabeteko epealdian, behin betiko egitamu osotu beharko dau batzordeak.

Hasteko, portu zaharra, Frantxua eta Nortako moileari jagokona proiektuaren zatia garatzen



IRATXE ASTUY

Itxas-gora proiektuaren gane-ko idatzia sinatu eban, atzo, Udalean.

hasiko da batzordea. «Datorren urteko maiatzarako ondo lotuta egon behar da proiektua», aurerratu eban Eusko Jaurlaritzako ordezkariak, atzo, Bermeon.

Bermeoko portuaren egiteko aurreikusita dagozan obren adjudikazinoa, bestalde, 2004. urterako egitea itxaroten dabe Eusko Jaurlaritzako ordezkariak. Izan be, Portuaren Sailatik

urtengo dau obrak egiteko dirua. 2004rako aurrekontuan, Bermeoko portuaren emoteko diru zati bat gorde dabe.

Itxas-gora egitامuaren arabera, Frantxua aldean hondartzea egin gura dabe. Proiektua bere bidetik badoa, hondartzeaz ganera, bainuetxea eta hotela ere egiteko leuekiez portu zaharraren albokoleku horretan.

AGENDEA

OLENTZEROA HERRIZ HERRI

Bermeo: Arratsaldeko 18:30etatik aurrera ibiliko da, herriko kaleetatik zehar. Euskeraz Berbetan taldeak atonduko dau Olentzeroaren ibilaldi.

Busturia: Olentzeroa San Kristobal auzoan agertuko da, 16:30ean. Udalerriko txoko gutietatik ibiliko da, bere ibilaldia Axpe auzoan amaituz. Irrintzi Alai taldearen eskutik izango da.

Forua: Arratsaldeko 17:00etatik 18:00etara bitarte gaztain banaketean egingo dabe Joan Mari Torrealdai kultur etxean. Forutarrek 18:00etan emongo deusie Olentzeroari ondoetorria

Gernika-Lumo: Lumotik jeitsiko da Olentzeroa, arratsaldeko 18:00etan. Herrira heltzen danerako Udetxea Jauregian egingo deute harrera ofiziala. Olentzeroaren ibilaldia Foru Plazan egingo daben jaialdiagaz amaituko da.

Ajangiz: Iluntzeko 19:00ak aldera helduko da Olentzeroa, Ajangizera...

BERMEO

Meza: Izaro abesbatzak meza abestua eskianiko dau, bihar, San Frantzisko elizan. Meza abestua 11etan izango da

GERNIKA-LUMO

Truke-azokea: leup! gazte taldearen truke-azokea goizeko 10:00etatik aurrera. Zabalduko dabe, merkatu plazan.

BUSTURIA

Futbola: Kanbodia-Nigeria partidua jokatuko da, bihar, Itxas adar zelaian. 11:00etan izango da futbol partidua.

Egutegien banaketak: Datorren urterako egutegiak banatzen ibiliko dira, goiz guztian, Kultur Etxean.

Erakusketa: Lide Kaltzadaren erakusketa inaugurauko dabe, bihar.

GERNIKA-LUMO. Etxeko karakol kazolen lehiaketean be egin eban, domekan



IRATXE ASTUY

Meabenak izan dira Euskadiko karakolik gozosenak

Fikako Txomin Meabek irabazi eban, joan dan domekan, Gernika-Lumon egin eban Euskadiko XXVI. Karakol Txapelketean. Meabek 150 euro, txapela eta sari berezia eskuratu ebazan Euskadiko karakolik gozosenak egiteagaitik. Bere atzetik, Algortako Itzartu taldea eta Gernikako Javier Landa geratu ziran. Euskadiko txapelketean ez eze,

etxeko karakol kazolen lehiaketean be egin eban, domekan, Gernikan. Etxean eginiko karakolik gozosenak Gorka Lorenzok aurkeztu ebazan. 60 euro, txapela eta sari berezia hartu ebazan Lorenzok. Guztira, 80 lagunek hartu eban parte lehiaketan. Sarien banaketean amaitu eta gero, saldu be 50 euroan saltzen ebilen karakol kazolak.

MUNDAKA. Domekan, hilak 7an, egingo dabe

Oiloak ekarri ebezan baserritarrek plazara

I.A.

Polito ebulan jendea Gernika-Lumoko atzoko merkatu plazan. Gabon gaueko afaria eta Natibitxate eguneko bazkarirako erosketak egiten ebilen asteleheneko plazara bertaratu ziran gehienak. Beraz, salmentak be polito joan ziran atzo goizean.

Merkatuko produktuen artean, oiloak agertu ziran atzokoan. Baserritarrek ekarri ebezan oiloak Gabonetarako saltzekotan. Baserriko oiloa sei euroan saldu eban kilo, atzoko plazan.

Karakolen salneurriak be-rean jarraitzen dau. Joan dan astean moduan, karakol kilo hamabi euroan emon ebezan baserritarrek, atzo.

Gabon madariari jagokonez, barriz, hiru euroan karotut da kilo, joan dan asterik hona. Hilaren 16an, gabon madari dozeena zazpi euro-

an emoten ebilen bitartean, atzoko merkatu plazan hamar euroan saldu ebezan. Kontutan euki behar da merkatu plazan Gabonetarako erosketak egiteko azken egunaz zala atzokoa.

Intxaurrak eta urretxak

Frutu sikuak aurreko asteetan baino gutxiago saldu ebezan. Halandabe, intxaurrak eta urretxan prezio bardienean mantendu dabez baserritarrek. Intxaur kilo 4,5 euroan dago, eta urretx kilo, 3 euroan.

Urteko sasoi honetan ondo saltzen diran beste fruituak kiwiak izaten dira. Tamaina eta kalitatearen arabera lotzen dabe baserritarrek kiwiaren prezioa. Atzoko merkatu plazan, 60 zentimo eta 1,99 euro bitartean emoten ibili ziran kiwiak. Kipula zientua, bestalde, 2,5 euroan saldu eban.



LORE BENGOTXEA

Alde zaharrean jente ugari batu zan, aringa-aringalariak sartzen ikusteko.



LORE BENGOTXEA

Txalo zaparrada ederra jaso eben parte-hartzaile guztiek helmugan sartueran.

Aringa-aringan danak irabazle

EGIA-IRIONDO HERRI LASTERKETEAK. 560 ondarrutarrek kalera urten eben domekan, Berriatuatik Ondarroaraino aringa-aringa egitera. Inor ez zan txalo barik geratu.

Lore Bengotxea |

Ondarrutar gitxi geratu ziran domeka goizean etxean, Egia-Iriondo herri lasterketan parte-hartzeko izena emonda eukienei (560 inguru, antolatzaileek esan ebe-
nez), euren animoak emotera urtendakoak gehitu behar jakez eta. Izan be, herri lasterketa hau, beste ezeren ganetik, gizar-
te ekitaldia da.

Jai giroa izan zan nagusi, baita lasterketea hasi baino lehen be. 10:30ean, autobusa joan-
etorrian ibili zan, Ondarroatik Berriatuako Kordeleriara. Hantxe hasi behar ziran aringa-
aringan Egia-Iriondo lasterketako parte-hartzaileak. Tartean, da-
netarik: hasi txikienetatik eta nagusianakaino. Gitxika-gitxi-

ka, herrian, alde zaharra jentez ganezka beteten hasi zan. Las-
terketea hasi aurretik, hainbat gauza zotz egin zituen, eta mu-
sikeak giro aproposa ipinten la-
guntzen eban.

«Zirraragarria»

12:00etan hasi zan lasterketea. Aurten be Harrikari koadrila izan da antolatzaile, eta Iñaki Solabarrieta bertako kidea arin-
ga-aringalariak non egoazan adierazoten joan zan. Bien bi-
tarteetan, kalean batutakoak le-
poa bihurtu beharrean, lehe-
nengoak ikusteko zain. «Laster-
keta motza da, baina zirraragarria: emozinoagaz dar-
daraka lagaten zaitu. Ez dauka parekorik», adierazo eban Sola-
barrietak, berak parte hartu ezin izanagaitik eukan damua



LORE BENGOTXEA

Esfortua egin eta gero, indarrak batzeko ordua heldu zan.

ukatu barik. Lau kilometro ho-
rreetatik hasieroa da gogorre-
na, antolatzaileek dinoenez, Az-
kartzako aldatza, hain zuzen be.
«Dana dala, lasai-lasai joan ez-
kero, edonork egiteko moduko-
xe lasterketea da», argitu eban
Solabarrietak. Iarobit Azpillaga
izan zan irabazlea, baina danen-

tzat egon zan saria. Izan be, hel-
mugan, danek eukien bateren
bat txalotzeko. Anaia ez bazan,
ahiztea; ahiztea ez bazan, lo-
bea,... «Senide edo lagunik ez
daukanak be, aringa-aringalari
guztiak, behintzat, ezagutu eza-
gutzen ditu, danak dira herriko-
ak-eta». Horixe da, hain zuzen

be, Egia-Iriondo lasterketearen bereizgarri nagusia. Orain dala 19 urte Jose Mari Aranbarri Egiak eta Martin Iriondok apos-
tua egin eben, Berriatuko kor-
deleria paretik (Aranbarrik ber-
tan egiten eban beharra or-
duan) Ondarroako Gelasio
tabernaraino zein arinago hel-
du. Aringa-aringalari biek 70
urte hurrean ditue, eta aurten
Aranbarrik erria emon deutso.
Jenteak gogoz egin eutsan txalo,
lasterketea zabaltzen eban kot-
xetik urteten ikusi ebanean.
Egiak beste horrenbesteko txalo-
aldia jaso eban helmugara hel-
du zanean.

Apostu batetik jaio zan

Apostu batetik sortutako laster-
keta harek gorputza hartu dau
urteen joan-etorriagaz, eta, ga-
nera, azkenengo urteetan par-
te-hartzea asko ugaritzea lortu
dabe. «Lasterketearen helburua
zera da: kiroletarako ohiturak
sendotu eta herritar guztiei par-
te-hartzea eragitea», nabar-
mendu dabe antolatzaileek.

Domekan, batzuek besteek baino marka hobea egin eben,
baina danek jaso eben saria: he-
rrikoen txalo zaparradea. Eta,
jakina, baita orogarria be. Bes-
te alde batetik, aurreko urtean
modura, herriko alkarte gastro-
nomikoek egindako pintxoak
jan eta jaiagaz jarraitu eben.

LAGURREAN

ONDARROA

Eguzkik jolasak aukeratueran kontuz ibilteko eskatu dau

Ondarroako Eguzki talde ekologistek hainbat aholku emon deutsez herritarrei Gabon egunetako opariak aukeratzeko orduan kontuan hartu daiezan. «Erosi bai-
no lehen pentsau ea benetan behar dozun, edo telebistako propagandek eta ganera-
koek horretara bultzatu zaituen». Horre-
zaz ganera, beste gauza batzuen artean, ingurumenari egin ahal izan jakon kaltea-
ren ganean ausartzea proposatu dau, eta

ez gorostirik ez bizirik dagoan beste zuhai-
tzik be ez erosteko eskatu dau.

MUNITIBAR

Zaldi mando probek Gabon eguna girotuko dabe

Aurrera jarraitzen dabe Munitibarko zal-
di-mando probek. Gaur, 17:00etatik au-
rrera, Nabarnizko Zubizarreta, Munitibar-
ko Asier Urionabarrenetxea eta Aulestiko
Koba izango dira, aurrez aurre, eta, bihar,
honeek: Eibarko Urkiaga, Munitibarko
Txori tabernea eta Aulestiko Maider

Uriarte. Biharko eguneko probak
18:00etan hasiko ditue.

MARKINA-XEMEIN

Musika bandeak kontzertua emongo dau, bihar, Karmengo Elizan

Gabon egunetara begira hainbat ekimen
antolatu ditue, han eta hemen, eta Marki-
na-Xemeinen be egongo da non aukeratu.
Musika zaleek, esate baterako, kontzertua
eukiko dabe. Musika bandeak kontzertua
eskainiko dau, gaur, 20:00etan, Karmen-
go Elizan.

AGENDA

LEKEITIO

Erakusketea: Barandiaran aretoan
Ibilaldia 03-ren erakusketea jarri dabe,
urtarrilaren 6ra arte, *Aratusteak* gaitzat
hartuta.

ONDARROA

Olentzeroren etorrerea: Goiz eta
arratsaldean Gabon abestiak kantetan,
musikea jotzen eta dantzaren egiten ibiliko
dira hainbat talde, kalerik kale. Olentzero
be bi bidar aterako dabe: 12:00etan,
Ibaiondotik, eta, 18:00etan, Artibai
kaletik.

ERMUA. Arainegun hasi zituen jardunaldiak; eta hilaren 26an eta 30an jarraituko ditue

Film laburren agertokia

Sosieux Kultur Band alkarteak Film Laburren V. Jardunaldiak eratu ditue egunotarako

Aitziber Basauri

Ermua Zinema Euskal Herrian ekoiztutako film labur «onen» erakustoki bihurtu dabe egunotan, Sosieux Kultur Band alkarteko kideek. Izan be, film laburren jardunaldiak gertau ditue, aurtan be. Abenduaren bigarren hamabostaldian film laburrak eskeintzeko hitzordu berezia jarten dabela bost urte dira dagoeneko; eta, oraingoa be, aurrekoetan jarraitutako erixpideak hartu ditue kontuan. Bide horretan, 15 film labur gertau ditue; «danak Euskal Herrian ekoiztuak dira», azaldu dabe antolatzaileek.

Euskereari emon deutsie «lehentasuna»

Film laburren jardunaldiak hiru egunetan bananduta eskainiko ditue; eta saio bakotxean bost film labur proiektetea izan dabe helburu. Euskereari «lehentasuna» emon deutsie, ganera, antolatzaileek. «Beraz 15 film laburretatik 10 euskeraz landutakoak dira».

Arainegun ipini zitezuan mar-txan jardunaldiak. Saio horretan, Mar Soloresen *Dortoka Uharte* (15') eta Ane Muñoz Mitxelenaren *Basurdea* (14') film laburrekin batera, *Alianza Mortal* (13'), Carmen Ricok eta Carlos Ricok zuzendutako beharra, eta Aitzol Aramioik landutako *Terminal* (12') eskaini ebezan. Baita *Lluvia* (4'15'') be, Diego Agudo Pinillarena.



Ermua Zineman izango dira proiektzino guztiak 22:15ean.

Hilaren 26an eta 30ean jarrituko ditue proiektzinoak.

Ermuko kultur eskaintza «aberastea» daukie helburu, besteak beste, Sosieux Kultur Band alkarteko kideek jardunaldi-ekin. «Ohiko bide komertzialetik iristen ez jakuzan kultur ekoizpenak ezagutarazotea; eta bide batez, euskeraz sorturiko

zineari aukerea emotea bere burua ezagurazoteko».

Era berean, Ermuko eta inguruko «zinegile potentzialak animetea» be badaukie helburu. Eta horretarako, jardunaldi-eta konbidatutakoekin harremanetan jarri gura ditue. Aitzol Aramaio izan eben konbidatu arainegun; eta, hilaren 26an,

FILM LABURRAK

ABENDUAK 26, EGUENA

22:15: Iñaki Beraetxek zuzendutako laburmetrai bi eskainiko ditue: *Metropolian* (3'40'') eta *Osaba Jaxinto* (16'50''). Beste alde batetik, Santi Urrutiak zuzendutako *Ilbera* (24') beharra emongo dabe eta Josu Urrutiaren *Beñat proiektu* (6'04'') laburmetraia. Idoia Astigarraga-Andonek zuzendutako *Gorabehera* (14') film laburraren emonaldiagaz amaituko dabe eguneko laburmetrai proiektzinoak. Sarrerea euro bikoa izango da. Idoia Astigarraga-Andone eta Iñaki Beraetxe zuzendariak izango dira konbidatuak emonaldia amaitzerako antolatutako solasaldian.

ABENDUAK 30, ASTELEHENA

22:15: Jose Mari Goenagak zuzendutako *Tercero B* (18') film laburra proiektatuko dabe. Baita Koldo Almandozen *Belarra* (10') beharra be. *La pescadilla que se muerde la cola* (12') laburmetraiagaz jarraituko dabe emonaldia, Txema Matiasen zuzendutako beharra; eta, jarraian, Asier Altunaren *Topeka* (3'30'') film laburra proiektatuko dabe. Kepa Sojak zuzendutako *Looking for chenchu* (23') laburmetraiagaz agurtuko dabez, aurtongo, film laburren jardunaldiak. Sarrerea euro bikoa izango da. Laburmetraien emonaldiak amaitzerakoan Begoña del Teso izango da.

barritz, Idoia Astigarraga-Andone —berak zuzendutak *Gorabehera* filma eskainiko dabe— eta Iñaki Beraetxe —egun horretan proiektatuko dituen *Metropolian* eta *Osaba Jaxinto* berak zuzendutakoak dira— izango ditue. Azkenik, hilaren 30rako Begoña del Teso «zinejale ezaguna» konbi-

ZALDIBAR

Udalak 90 lo zaku eta 17 kanpin denda bidaliko ditu A Coruña-ko Laxe herrira

A.B.

Zaldibarko Udalak 17 kanpin denda eta 90 lo zaku bidaliko ditue Galiziarra, A Coruña-ko Laxe herrira. Gaiok *Prestige* petroleontziak isuritako erre-gaia garbitzen dihardue-nenedako bidaliko ditue. «Eurakaz hartuemonean jarri gara dituezan premi-nen barri jasoteko. Garbi-tzera doazan pertsonak hartzeko daukie arazoa eta horretarako laguntzea eskainiko deusegu», azaldu dau Nerea Garita-goitia alkateordeak.

Galiziarra bidaltzeko kanpin dendak eta lo za-kuak erosteko 4.886 euro erabiliko ditue. «Laguntza hori Argentinara bidaltze-koa zan; baina, Gizarte Ongizate batzordean pre-minazkoagoa jo dogu Ga-liziarra laguntzea bidaltze-ko erabiltea. Urtarrilean bidaliko dogu laguntzea Argentinara», esan dau alkateordeak.

Mallabiako Udalak be egin dau bat laguntzagaz

Mallabiako Udalak be bat egin dau ekimen horregaz Garitagoitiak azaldu dauenez. Karbono mas-karak eta eskularruak bi-daliko ditue bertotik Ogroveko kofradiara (Pontevedra). Mallabiako Udalak 2.404 euro erabili-ko dauz horretan.

ELORRIO. Azokea 10:00etarako atonduko dabe, Gernikako Arbola plazan

A.B.

Frutea, ortuariak, ogia, opilak, gazta, ezti, patata... danetarikoko ekoizpenak batuko ditu, aurtan be, Elorrioko Merkatarikarteak (EME) gertautako San Esteban azokeak. Artisautza lanak be asko izango dira. Besteak beste, artilez egindako galtzak, egurragaz landutako beharrak, kaikuak, argizariagaz landutakoak... ikusi zein erosteko aukerea izango da. Horrezaz ganera, artisauek zelan egiten daben behar ikusteko aukerea be euki-ko dabe hurreratutakoek. Gernikako Arbola plazan 35 nekazaritza ekoizle eta artisaubatu-ko dira, datorren hilaren 26an.

Merkatarikarteak San Esteban azokea gertetan dauela hiru-garren urtea da, dagoeneko.

Merkatariek eratutako San Esteban Azokan 35 bat ekoizle eta artisaubatuko ditue

Eta feriak «finkatzen» dihardue-la uste dabe. «Garai baten San Esteban egunak izan ei eban garrantzia berreskurau guran hasi ginan azokea gertetan, orain hiru urte», azaldu dabe. «Bide horretan bizitasun bat emon gura geuntsan egunari».

San Esteban azokea 10:00ak aldera edegiko dabe eta 15:00ak artean izango ditue postuak plaza-n. «Durangaldeko ekoizle eta artisaubatu dira gehienak. Hurrekoak ekarten ahalegintzen gara-eta. Halandabe, Bizkai osotik, eta Nafarroa eta Gipuzkoatik etorritakoak be egongo dira».

Bisitari asko hurreratuko di-rala uste dabe merkatariek. «Aurreko urte bietan denpora txarra egin deusku, baina, jen-tea etorri izan da. Aurtan den-pora ona egingo deusku eta bis-i-tari gehiago etorriko diralakoan gagoz», esan dabe. «Herriarren harrerea beti izan da ona. Baita ekoizle eta artisaubatu be».

Erakuslehioen lehiaketea be gertau dau EMEk dendarienda-ko eta sariak azoka egunean, 13:30ean, emongo ditue. Lehe-nengoak 600 euro balio dituan bidaia irabaziko dau; 2.ak, 300 eurokoa.

AGENDEA

IURRETA

Alkarteratzea: Hartor, hator neska-mutil etxera... Ieloepean euskal presoan aldeko alkarteratzea, gaur, Montoian 13:00ean.

DURANGO

Olentzero jaialdia: Uriko 16 alkartek eratuta Olentzero jaialdia ospatuko dabe, gaur, Andra Marin. Olentzerok 18:30ean urtengo dau San Roke eskolatik eta uriko kaleetan kalejireia egin ostean, Andra Marin jai berezia egingo dabe. Besteren artean, Olentzerogaz batera Durangoko umeek hiru gabon kanta abestuko dabez.

ELORRIO

Jaia: Gernikako Arbola plazan musikea, dantzak, kantak, gaztaina erreak... izango dira, gaur, 17:00etatik aurrera. Ostean, 17:30ean, Olentzerori harrerea egingo deuskie; eta 18:00etan, barritz, Betsaide dantza taldeak saioa eskainiko dau. Olentzerorekin kalejiran joateko aukerea

izango da 19:00etan. Udalak eratu ditu ekitaldiak uriko hainbat alkarteren laguntzeagaz.

Zinekluba: El viaje de Chihiro pelikulea eskainiko dabe, bihar, Arriola kultur aretoan 20:00etan.

IGORRE

Olentzero: Igorreko eta Arantzazuko Udalek alkarregaz eratutako ekitaldien artean, gaur, Olentzerok urtengo dau 16:30ean. Udaletxeko plazatik urtenda egingo dau ohiko ibilbidea Olentzerok.

ZALDIBAR

Olentzero: Asto ganean egingo dau kalejireia Olentzerok 16:30ean eta 250 bat karamelo poltsa bananduko ditu. Plazan, Belena ipiniko dabe.

ZORNOTZA

Olentzero: Kaleetan zehar kalejireia 18:00etan egin dau Olentzerok. Udarbarri dantza taldeak eratu dau ekitaldia Udalgaz batera.

LABURREAN

OLENTZERO

Olentzeroa Bilbora ailegatuko da

Olentzeroa Bilbon izango da gaur, funikularra Artxandan hartu eta goizeko 11:00etan Areatzara ailegatuko da. Udalak goiz osoko ekimena antolatu dau ongi etorria emateko Olentzeroari. Alde batetik, 50 aktore inguru bilduko dira Areatzan, eta euskal baserrietako giroa irudikatuko dabe bertan. Beste alde batetik, hainbat musikari, dantzari, baserrietako animaliak, gaztaina eta talo saltzaileak, baita erraldoiak be Areatzako kiosko inguruan bilduko dira gaur. Olentzeroak opariak banatuko ditu umeen artean, besteak beste, ipuinak, ikatza eta gaztainak

EUSKOTREN

Ordutegi aldaketak izango dira jai egunetan

Ordutegi aldaketak iragarri ditu Euskotrenak. Gaur, Bilbotik Bermeora azkenengo trenaren arrastiko 19:18an irtengo da; Bermeotik Bilbora 19:48an izango da. Gernikara doana, barriz, 20:18an; Gernikatik Bilbora 20:15etan izango da. Donostiara doan azkena arrastiko 18:00an irtengo da Bilbotik; Donostiatik Bilbora azken trenaren 18:47an izango da. Bestetik, Lezamara doan azkenengo arrastiko 20:24an irtengo da Deustuko geltokitik; eta Lezamatik Deustura 20:30etan.

Gabonetako irudiak

JESUSEN JAIOTZA GOGORATUZ. Bizkaiko Belenzaleen alkartea 1958. urteko gabonetan sortu eben, eta orduz geroztik jaiotzen lehiaketeak antolatzen ditue Bizkaian

Ainhoa Güemes | BILBO

Misterio bat dan arren, orain dala asko hasi zan irudikatzen Jesusen jaiotza, eta gaur egun be hala egiten da. Tomas de Celano San Frantziskoren biografoaren arabera, gabon gaua Toskanako Greccioko kobazulo baten ospatzeko baimena eskatu eutsan Frantziskok Honorio III.a Aitasantuari. Jesusen jaiotzaren unea gogoratu gura eban Asiskoak, eta horretarako, tradizioak kontatzen dauenez, Greccioko basoan lastoz beteriko aska ipini eban, idia eta astoa atzean.

Artzain kantuek basoa girotu eben, eta askaren ondoko aldrean meza egin eben gauerdian, Frantziskok berak egin omen zituan diakono lanak. Dirudenez, ume bat agertu zan aska barruan, gaixorik egoan, Frantzisko berarengana hurbildu eta sendatu eban. Gertakari hori eta Frantziskoren ideiak zabaltzen hasi ziran Europan. Hori dala eta, 1980an, Vatikanok belengintzaren zaindaria izendatu eban.

Bizkaiko Belenzaleen alkartea

Bizkaiko Belenzaleen alkartea 1958. urteko gabonetan sortu eben, eta alkarte horren lehenengo zuzendaritza batzordeko burua Enrique Uncilla izan zan. 1959an antolatu eben jaiot-



TXEMA FERNANDEZ / EFE

GABONETAKO JAIOTZAK. Bizkaiko Belenzaleen alkarteak antolatu eban lehenengo erakusketea, 1959an

tzen lehenengo lehiaketea. Esatebaterako, 1960an, jaiotza erraldoia ipini eben Indautxuko lorategietan, eta Jose Luis Teresa eskultoreak egin zituen figura guztiak. Beste alde batetik, 1964. urtean, jaiotzazaleak ziran alkarte guztiak ofizialki bildu ziran Gasteizen.

1980. urtetik aurrera, Donejakue katedraleko klaustro gotikoan jaiotzak erakusten has-teaz gain, jaiotzak egiteko tailer-rrak antolatzen hasi ziran Bizkaiko Belenzaleen alkarteko-

ak; «arrakasta eta maila teknikoaren hobekuntza etorri ziran orduan, eta gure alkarte erreferentzia bihurtu zan», azaldu deuskue alkarteko kideek.

Gaur egun, beste ekimen batzuen artean, Bibliako eszenak irudikatzen dabezen hainbat diorama egiten dabez urtero Bizkaiko Belenzaleen alkarteko kideek, eta Gabonetan hain-

bat aretotan erakusten dabez. Jaiotzazale sutsuei asko gustaten ei jakez diorama horiek; dioramak txikiak izaten dira, egitura itxia daukie eta ikuspegi finko batetik begiratu behar da beti. Diorama horreetan, Jesusen jaiotza eta haurtzaroren eszenak agertzen dira normalean.

SAN FRANTZISKO

«Vaticanok belengintzaren zaindaria izendatu eban San Frantzisko, 1980. urtean»

DIORAMAK

«Bibliako eszenak irudikatzen dabezen dioramak egiten dabez Bizkaiko Belenzaleen alkarteko kideek»

Abenduak 27-28
20:00etan
BILBOROCK

elena irureta
eli elizondo
aitzpea goenaga
loli astoreka

XX.
ARTISAUTZA AZOKA
 BILBOKO AREATZAN
 ABENDUAREN 19Tik
 URTARRILAREN 6RA
FERIA DE ARTESANÍA
 EL ARENAL, BILBAO
 DEL 19 DICIEMBRE
 AL 6 DE ENERO

Bizkaiko Foru Aldundia
 Euzko Sustapen Saila
 Diputación Foral de Bizkaia
 Departamento de Promoción Económica